

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

การศึกษาศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม
ของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่

คณะผู้วิจัย

ผศ.สมหมาย ปิ่นพุทธศิลป์

ผศ.เจือจันทร์ ไหวพริบ

นายณัฐพงศ์ ถือดำ

นางสาวรุ่งรัตน์ ทองสกุล

สำนักประสานงานการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

กุมภาพันธ์ 2548

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการ “การศึกษาศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยว
ด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่”

คณะผู้วิจัย

1. ผศ.สมหมาย ปิ่นพุทธศิลป์
2. ผศ.เจือจันทร์ ไหวพริบ
3. นายณัฐรุพงษ์ ถือดำ
4. นางสาวรุ่งรัตน์ ทองสกุล

สังกัด

- มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

สนับสนุนโดย

สำนักประสานงานการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

กุมภาพันธ์ 2548

กิตติกรรมประกาศ

ความหลากหลายของนิยามศัพท์ “วัฒนธรรม” ในเอกสารแต่ละกลุ่มงานวิชาการมีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของผู้ปฏิบัติงานทางด้านวัฒนธรรม ก็มักพบว่าภาระงานที่ได้ปฏิบัติมาโดยตลอดมีทั้งสอดคล้อง และแตกต่างจากเอกสารที่ได้เผยแพร่แล้ว งานวิจัยการศึกษาศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมในจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ จึงต้องประมวลขอบเขตของ “วัฒนธรรม” ให้สามารถนำไปปฏิบัติได้ในการวิจัยครั้งนี้

ผู้ให้ความอนุเคราะห์โดยตรงเกี่ยวกับภาระงานวัฒนธรรม คือ ผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรมในจังหวัดภูเก็ต และพังงา ได้แก่ นายสกุล ณ นคร นายประสิทธิ์ ชินการณณ์ นายเลียบชนะศึก นายแจ้ง เลิศกิจสมบูรณ์ นายประชา ตันทวนนิช นายไชยยุทธ ปิ่นประดับ และนายไพโรจน์ เสวีรักษ์

งานวิจัยฉบับนี้ คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาข้อมูลถึงระดับตำบลในจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ โดยได้รับความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากอาจารย์เบญจวรรณ ขุนฤทธิ์ อาจารย์สุริยาทองคำ และผู้ช่วยผู้วิจัย

คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณทั้งผู้ที่ได้ระบุนาม และมีได้ระบุนามอีกเป็นจำนวนมาก ขอขอบคุณ ดร.เทิดชาย ช่วยบำรุง และนางสาวเบญจมาศ ตีระมาศวณิช ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะทุกขั้นตอน และขอขอบคุณสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยที่ให้โอกาสคณะผู้วิจัยดำเนินการ ลุล่วงไปได้ด้วยดี

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมหมาย ปิ่นพุทธศิลป์)

ชื่อเรื่องงานวิจัย	การศึกษาศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่
คณะผู้จัดทำ	ผศ.สมหมาย ปิ่นพุทธศิลป์ ผศ.เจือจันทร์ ไหวพริบ นายณัฐพงษ์ ถีอดำ นางสาวรุ่งรัตน์ ทองสกุล
แหล่งทุน	สำนักประสานงานการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่ อย่างยั่งยืน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาศักยภาพด้านความพร้อมของทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมใน 5 สาขา ได้แก่ สาขามนุษยศาสตร์ สาขาคหกรรมศิลป์ สาขาภาษาและวรรณกรรม สาขากีฬาและนันทนาการ และสาขาการช่างฝีมือ ซึ่งในแต่ละสาขาแบ่งเป็นด้านวัฒนธรรมกิจ และวัฒนธรรมสถานของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ โดยศึกษาศักยภาพและระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม

การดำเนินงาน

รวบรวมแหล่งข้อมูลการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมในทุกอำเภอของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ จากประชาชน ข้าราชการ และบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล ให้แบบสอบถามเก็บข้อมูลระดับความสนใจการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ในจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ วิเคราะห์ข้อมูลและจัดลำดับความน่าสนใจในการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม ศึกษา ศักยภาพของชุมชนในพื้นที่ที่มีแหล่งท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมโดยการใช้แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพของชุมชนในการรองรับแหล่งท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม

สรุปผล

การเก็บข้อมูลในเบื้องต้นได้แบ่งประเภทของทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของ จังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ออกเป็น 5 สาขา ได้แก่ สาขามนุษยศาสตร์ สาขาทัศนศิลป์ สาขาภาษาและวรรณกรรม สาขากีฬาและนันทนาการ และสาขาการช่างฝีมือ ในแต่ละสาขา แบ่งเป็นด้านวัฒนธรรมกิจ และวัฒนธรรมสถาน

ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมลำดับแรกของแต่ละอำเภอในจังหวัดภูเก็ต ได้แก่ อำเภอกะทู้ คือ อาหารพื้นบ้าน อำเภอถลางและอำเภอเมืองภูเก็ต คือ ประเพณี แต่ละอำเภอใน จังหวัดพังงา ได้แก่ อำเภอกะปง อำเภอคุระบุรี อำเภอตะกั่วป่า อำเภอทับปุด และอำเภอท้ายเหมือง คือ วิถีชีวิต อำเภอเกาะยาว และอำเภอเมืองพังงา คือ ประเพณี ทุกอำเภอในจังหวัดกระบี่ (อำเภอเขาพนม อำเภอคลองท่อม อำเภอเมืองกระบี่ อำเภอลำทับ อำเภอเหนือคลอง และอำเภอ อ่าวลึก) คือ วิถีชีวิต

ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ตที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจมากที่สุด คือ ความยิ้มแย้มแจ่มใส ลำดับถัดไป คือ อาหารทะเล อาหารพื้นบ้าน แหล่งประวัติศาสตร์ศึก ถลาง วัด และประเพณี

ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมของจังหวัดพังงาที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจมากที่สุด คือ ความยิ้มแย้มแจ่มใส และอาหารทะเล ลำดับถัดไป คือ อาหารพื้นบ้าน อาชีพ ประเพณี และวัด

ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมของจังหวัดกระบี่ที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจมากที่สุด คือ ความยิ้มแย้มแจ่มใส ลำดับถัดไป คือ อาหารทะเล ขนมจีน วิถีชีวิตชาวไทยถิ่น ผ้า บาติก และแหล่งโบราณคดี

ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ ที่นักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศให้ความสนใจมากที่สุด คือ ความยิ้มแย้มแจ่มใส ลำดับถัดไป คือ ผลไม้ อาหาร ทะเล นวดแผนโบราณ วัด และอาหารพื้นบ้าน

Research Topic	Potential of the Cultural Tourism Resources in Phuket, Phang-Nga, and Krabi.
Research Team	Assistant Professor Sommai Pinphuttasin Assistant Professor JerJan waiphrip Mr.Natthaphong Thuedam Ms.Rungrat Thongsakun
Funding Agency	Area –Based Tourism Research Centre for Sustainable Tourism Development. The Thailand Research Fund

Abstract

Objectives:

To study the potential of the cultural tourism resources in five areas including humanity, domestic arts, linguistics and literature, physical education and recreation, and craft. Each area may be classified into cultural activities and cultural places in Phuket, Phang-Nga, and Krabi. The study has been performed in order to investigate the potential and interest of tourists towards cultural tourism resources.

Research Methodologies:

1. Collecting cultural tourism data in every district in Phuket, Phang-Nga, and Krabi from people and government officer in Sub – district Administrative Organization.
2. Using questionnaire to rank the interest in cultural tourism from both Thai people and foreigners in Phuket, Phang-Nga, and Krabi.
3. Analyzing and ranking the interest in cultural tourism.
4. Studying the potential of community in the cultural tourism areas through questionnaire and interview.

5. Analyzing the potential of community in supporting cultural tourism resources.

Conclusions:

The primary data collection has been performed by classifying the cultural tourism resources in Phuket, Phang-Nga, and Krabi into 5 areas including humanity, domestic arts, linguistics and literature, physical education and recreation, and craft. Each area may be classified into cultural activities and cultural places.

The first rank of cultural tourism resources in each district may be listed as follows:

Phuket:

- Katu: district food
- Talang and Muang: tradition

Phang-Nga:

- Kapong, Kuraburi, Takua-Pa, Tab-Pud, and Tai-Muang: ways of life
- Koa-Yao and Muang: tradition

Krabi: (every district) : ways of life

The Cultural Tourism Resource in Phuket which the tourists pay the highest interest in is the smile. The next interests are sea food, district food, Talang War historical places, temples, and tradition.

The Cultural Tourism Resource in Phang-Nga which the tourists pay the highest interest in is the smile and sea food. The next interests are district food, careers, tradition and temples.

The Cultural Tourism Resource in Krabi which the tourists pay the highest interest in is the smile. The next interests are sea food, Kanom-Cheen, ways of local Thai life, Batik, and archeology places.

The Cultural Tourism Resource in Phuket, Phang-Nga, and Krabi which the foreigners pay the highest interest in is the smile. The next interests are fruits, sea food, old-style massage, temples, and district food.

สารบัญ

บทที่	หน้า
กิตติกรรมประกาศ.....	ก
บทคัดย่อ.....	ข
Abstract.....	ง
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
คำถามหลักของการวิจัย.....	3
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับศักยภาพ.....	6
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว.....	10
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม.....	26
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรการท่องเที่ยวด้าน ศิลปวัฒนธรรมจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่	34
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	42
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	42
วิธีการเก็บและรวบรวมข้อมูล.....	42
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
สรุปผลการวิจัย.....	43

สารบาญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บทที่ 4 ผลการศึกษาค้นคว้า..... ผลจากการสำรวจแหล่งทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม โดยภาพรวมในเบื้องต้น..... ทรัพยากรด้านวัฒนธรรมที่ได้รับความสนใจในแต่ละอำเภอ..... ระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อทรัพยากร การท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม..... ระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศต่อทรัพยากร การท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม..... ศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสนใจ.....	44 44 53 60 89 99
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... สรุป..... อภิปรายผล..... ข้อเสนอแนะ.....	112 112 122 126
บรรณานุกรม.....	128
ภาคผนวก..... ภาคผนวก ก..... ภาคผนวก ข..... ภาคผนวก ค..... ภาคผนวก ง..... ภาคผนวก จ..... ภาคผนวก ฉ.....	131 132 148 155 163 165 167

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ 2.1	13
แสดงผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น.....	
ตารางที่ 2.2	15
แสดงการแบ่งกลุ่มตามอายุ.....	
ตารางที่ 2.3	15
แสดงการแบ่งกลุ่มตามรายได้.....	
ตารางที่ 2.4	15
แสดงการแบ่งกลุ่มตามอาชีพ.....	
ตารางที่ 2.5	17
แสดงการจัดกลุ่มสินค้าทางการท่องเที่ยวในเชิงพื้นที่.....	
ตารางที่ 2.6	18
แสดงสรุปกลุ่มสินค้าทางการท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มตลาด และกลยุทธ์การพัฒนา.....	
ตารางที่ 2.7	19
แสดงแนวโน้มและเป้าหมายนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ปี 2543 - 2533 14	
ตารางที่ 2.8	20
แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในจังหวัดภูเก็ตระหว่าง ปี 1997 - 2002.....	
ตารางที่ 2.9	21
แสดงลักษณะจุดมุ่งหมายของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในจังหวัดภูเก็ต 1997 - 2002.....	
ตารางที่ 2.10	22
แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในจังหวัดพังงาระหว่าง ปี 1999 - 2002.....	
ตารางที่ 2.11	23
แสดงลักษณะจุดมุ่งหมายของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในจังหวัดพังงา 1999 - 2002.....	
ตารางที่ 2.12	24
แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในจังหวัดกระบี่ระหว่าง ปี 1997 - 2002.....	
ตารางที่ 2.13	25
แสดงลักษณะจุดมุ่งหมายของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในจังหวัดกระบี่ ปี 1997 - 2002.....	
ตารางที่ 2.14	30
แสดงประเภทของวัฒนธรรมสาขามนุษยศาสตร์.....	
ตารางที่ 2.15	32
แสดงประเภทของวัฒนธรรมสาขาศิลปะ.....	
ตารางที่ 2.16	33
แสดงประเภทของวัฒนธรรมสาขาภาษาและวรรณกรรม.....	

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ 2.17	33
ตารางที่ 2.18	33
ตารางที่ 4.1	45
ตารางที่ 4.2	48
ตารางที่ 4.3	51
ตารางที่ 4.4	54
ตารางที่ 4.5	55
ตารางที่ 4.6	57
ตารางที่ 4.7	61
ตารางที่ 4.8	61
ตารางที่ 4.9	62
ตารางที่ 4.10	62
ตารางที่ 4.11	63
ตารางที่ 4.12	64
ตารางที่ 4.13	64
ตารางที่ 4.14	65
ตารางที่ 4.15	70
ตารางที่ 4.16	71
ตารางที่ 4.17	71

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ 4.18 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดพังงา จำแนกตามอาชีพ	72
ตารางที่ 4.19 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดพังงา จำแนกตามรายได้	73
ตารางที่ 4.20 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดพังงา จำแนกตามศาสนา	73
ตารางที่ 4.21 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดพังงา จำแนกตามระดับการศึกษา.....	74
ตารางที่ 4.22 แสดงระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวที่พยากรณ์การท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดพังงา.....	75
ตารางที่ 4.23 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดกระบี่ จำแนกตามเพศ	79
ตารางที่ 4.24 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดกระบี่ จำแนกตามช่วงอายุ	80
ตารางที่ 4.25 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดกระบี่ จำแนกตามภูมิลำเนา	80
ตารางที่ 4.26 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดกระบี่ จำแนกตามอาชีพ	81
ตารางที่ 4.27 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดกระบี่ จำแนกตามรายได้	82
ตารางที่ 4.28 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดกระบี่ จำแนกตามศาสนา	82
ตารางที่ 4.29 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดกระบี่ จำแนกตามระดับการศึกษา.....	83
ตารางที่ 4.30 แสดงระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวที่พยากรณ์การท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดพังงา.....	84
ตารางที่ 4.31 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ จำแนกตามเพศ.....	90
ตารางที่ 4.32 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ จำแนกตามช่วงอายุ.....	90
ตารางที่ 4.33 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ จำแนกตามภูมิลำเนา.....	91

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ 4.34 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ จำแนกตามอาชีพ.....	91
ตารางที่ 4.35 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ จำแนกตามรายได้.....	92
ตารางที่ 4.36 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ จำแนกตามศาสนา.....	93
ตารางที่ 4.37 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ จำแนกตามระดับการศึกษา.....	93
ตารางที่ 4.38 แสดงระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศต่อ ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่	94

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

ในปัจจุบันอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับประเทศที่กำลังพัฒนาเช่นประเทศไทย เพราะในแต่ละปีรายได้ส่วนใหญ่ของประเทศได้รับมาจากการท่องเที่ยว จึงจำเป็นที่จะต้องหามาตรการในการพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นที่ยอมรับ เป็นเป้าหมายหลักของกลุ่มนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวจึงเป็นเรื่องจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 - 2549) ได้เน้นนโยบายการปรับโครงสร้างของประเทศให้เข้าสู่ดุลยภาพ โดยเน้นการพัฒนาในเชิงคุณภาพควบคู่กับการสร้างความเป็นธรรมในสังคม ความสามารถในการก้าวทันโลกอันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ยุทธศาสตร์สำคัญอย่างหนึ่งที่กล่าวถึง คือ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู การบริหาร จัดการ การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาการท่องเที่ยวจึงเน้นการพัฒนาเรื่องคุณภาพและประสิทธิภาพเป็นสำคัญ

ทรัพยากรการท่องเที่ยวหลายด้านที่จะต้องพัฒนาเรื่องคุณภาพและประสิทธิภาพเพื่อให้ดำเนินไปอย่างสอดคล้องกับนโยบายแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เพราะจากสภาพปัญหาของการท่องเที่ยวที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและมีแนวโน้มที่จะยังคงดำเนินต่อไปมีหลายด้าน เช่น ปัญหาการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกันมาก ปัญหาคุณภาพของนักท่องเที่ยว ปัญหาการขาดความหลากหลายและความโดดเด่นโดยเฉพาะของตัวสินค้า กล่าวคือ ตลาดการท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์และโบราณคดีเป็นเพียงตัวเสริม ทำให้การท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่มีลักษณะเหมือนกัน ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ประเพณีทางธรรมชาติ จึงควรเป็นกิจกรรมที่ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้ (จักรกฤษณ์ นรติผดุงการ และคนอื่น ๆ 2541 : 3-39)

ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมจึงเป็นสิ่งที่ช่วยสร้างความสนใจให้แก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติ จากการศึกษาแผนปฏิบัติการกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยบริษัทคอร์ แพลนนิ่ง แอนด์ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (ม.ป.ป. : 3 -3) ได้กล่าวถึง กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มีการจัดการในประเทศไทย ว่า ส่วนมากจะจัดในสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน แสดงเรื่องราวเกี่ยวกับตำนาน ประวัติศาสตร์ หรือเกี่ยวกับวัฒนธรรม อันได้แก่ กิจกรรมท่องเที่ยวด้านเทศกาล และ

ประเพณี ซึ่งมักจะจัดขึ้นตามความเชื่อและศรัทธาของท้องถิ่น ความเชื่อทางศาสนา และวิถีชีวิต ซึ่งในทุกพื้นที่ได้มีการจัดกิจกรรมอย่างน่าสนใจ

จังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ เป็นพื้นที่หนึ่งซึ่งมีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ มีความโดดเด่นที่น่าสนใจ ด้วยลักษณะทางกายภาพที่คล้ายคลึงกัน การพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ 3 จังหวัดนี้จึงเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังที่ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต นายอุดมศักดิ์ อัครวางกูร ให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวผ่านสถานีโทรทัศน์ช่อง 11 ข่าวท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2546 เวลา 17.00 น. ว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ อยู่ในกลุ่มนโยบายเดียวกัน ดังนั้น การพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมจึงเป็นไปในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน

การศึกษาเพื่อหาศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมมีผู้ศึกษาไว้ไม่มากนัก ส่วนใหญ่จะศึกษาในด้านของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หรือด้านของทรัพยากรธรรมชาติ เช่น รุณผการจคงอินทร์ (2545 : 140) ศึกษาเรื่อง “การศึกษาศักยภาพของชุมชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการพัฒนาแบบยั่งยืน : กรณีศึกษาบ้านนาตีน ตำบลอ่าวนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่” อธิพิล ไทยกมล (2545 : 276) ศึกษาเรื่อง “ศักยภาพของชุมชนท้องถิ่นในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : กรณีศึกษาชุมชนตำบลบางหญ้าแพรก จังหวัดสมุทรสาคร” สรวาภูมิ ใจกิจสุวรรณ (2545 : 268) ศึกษาเรื่อง “ศักยภาพของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ บริเวณป่าเขาภูหลวง จังหวัดนครราชสีมา” เป็นต้น

ดังนั้น “การศึกษาศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่” ซึ่งเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สำคัญที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจในการมาเยี่ยมชม จึงเป็นเรื่องที่ควรจะได้ศึกษาศักยภาพดังกล่าวเพื่อเป็นข้อมูลในการส่งเสริมและพัฒนาที่เหมาะสมอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาศักยภาพด้านความพร้อมของทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมใน 5 สาขา ได้แก่ สาขามนุษยศาสตร์ สาขาคหกรรมศิลป์ สาขาภาษาและวรรณกรรม สาขาการกีฬาและนันทนาการ และสาขาการช่างฝีมือ ซึ่งในแต่ละสาขาจะแบ่งเป็นด้านวัฒนธรรมกิจ และวัฒนธรรมสถานของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ โดยจะศึกษาในประเด็นต่อไปนี้

1. ศึกษาระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม
2. ศึกษาศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมที่นักท่องเที่ยวสนใจ

คำถามหลักของการวิจัย

นักท่องเที่ยวยังมีความสนใจการท่องเที่ยวด้านศิลปวัฒนธรรมแหล่งใดบ้างในจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ ภาคีเครือข่ายของชุมชนแหล่งท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมมีความพร้อมที่จะต้อนรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวหรือไม่ เพียงใด

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. วัฒนธรรมในที่นี้หมายถึง วัฒนธรรมในสาขาต่าง ๆ 5 สาขา ได้แก่ สาขามนุษยศาสตร์ สาขาคหกรรมศิลป์ สาขาภาษาและวรรณกรรม สาขาการกีฬาและนันทนาการ และสาขาการช่างฝีมือ ซึ่งในแต่ละสาขาจะแบ่งเป็นด้านวัฒนธรรมกิจ เช่น ประเพณี พิธีกรรม วิถีชีวิต เป็นต้น และด้านวัฒนธรรมสถาน เช่น วัด สถาปัตยกรรม เป็นต้น

2. ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมที่ศึกษาในครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะที่มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวซึ่งทรัพยากรแต่ละสถานที่มีความพร้อมเพียงพอจนถึงระดับมีศักยภาพ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตของการศึกษา ดังนี้

1. ขอบเขตด้านพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย

1.1 งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาในพื้นที่ที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม ของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่

1.2 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่กลุ่มมัคคุเทศก์ เจ้าของธุรกิจการท่องเที่ยว และผู้ใช้งานวิจัยอื่น ๆ ที่จะนำผลจากการวิจัยไปใช้ประโยชน์

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

2.1 ศึกษาระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม

2.1.1 สาขามนุษยศาสตร์

2.1.1.1 วัฒนธรรมกิจ

2.1.1.2 วัฒนธรรมสถาน

2.1.2 สาขาคหกรรมศิลป์

2.1.2.1 วัฒนธรรมกิจ

2.1.2.2 วัฒนธรรมสถาน

2.1.3 สาขาภาษาและวรรณกรรม

2.1.3.1 วัฒนธรรมกิจ

2.1.3.2 วัฒนธรรมสถาน

2.1.4 สาขากีฬาและนันทนาการ

2.1.4.1 วัฒนธรรมกิจ

2.1.4.2 วัฒนธรรมสถาน

2.1.5 สาขาการช่างฝีมือ

2.1.5.1 วัฒนธรรมกิจ

2.1.5.2 วัฒนธรรมสถาน

2. ศักยภาพด้านความพร้อมของชุมชนท้องถิ่นในแหล่งทรัพยากรการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจของแต่ละจังหวัดโดยพิจารณาจากระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวในกลุ่มเกรด A ซึ่งใช้เกณฑ์มาตรฐาน T

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. วัฒนธรรม หมายถึง สิ่งที่แสดงออกถึงวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในสังคมใดสังคมหนึ่ง ซึ่งในงานวิจัยนี้แบ่งเป็น 5 สาขา และแต่ละสาขาแบ่งเป็นวัฒนธรรมกิจ และวัฒนธรรมสถาน
2. วัฒนธรรมกิจ หมายถึง วัฒนธรรมที่แสดงออกถึงวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในลักษณะที่เป็นการกระทำ พิธีกรรม เช่น อาชีพ ประเพณี เป็นต้น
3. วัฒนธรรมสถาน หมายถึง วัฒนธรรมที่แสดงออกถึงวิถีชีวิตของมนุษย์ในรูปแบบของสถานที่ เช่น วัด โบราณสถาน เป็นต้น
4. ศักยภาพ หมายถึง สิ่งที่มีอำนาจ มีความดึงดูด มีความน่าสนใจเพียงพอให้เป็นที่ประจักษ์ได้
5. ความพร้อม หมายถึง ความสามารถ หรือองค์ประกอบที่เหมาะสมอย่างเพียงพอต่อการรองรับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
6. การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางจากที่อยู่อาศัยโดยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว ด้วยความสมัครใจ โดยไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพหรือหารายได้
7. ชุมชนท้องถิ่น หมายถึง เจ้าของพื้นที่ที่มีแหล่งทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม อาจจะเป็นเจ้าของบ้าน ชุมชน เป็นต้น

ความสำคัญของการวิจัย

การศึกษาศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ มีความสำคัญ ดังนี้

1. ทำให้ทราบถึงระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม
2. ทำให้ทราบถึงศักยภาพด้านความพร้อมของชุมชนท้องถิ่นในการรองรับนักท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม
3. ทำให้สามารถกำหนดแหล่งท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมที่มีศักยภาพ จำนวน 1 – 2 แหล่งในแต่ละจังหวัดเพื่อเป็นผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว
4. ทำให้มีข้อมูลเบื้องต้นเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม
5. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาทรัพยากรการท่องเที่ยวแก่ผู้ที่สนใจในด้านอื่น ๆ ต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง “การศึกษาศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่” ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา ดังจะนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับศักยภาพ
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับศักยภาพ

ศักยภาพ (Potential) หมายถึง “อำนาจหรือคุณสมบัติที่แฝงอยู่ในสิ่งต่าง ๆ อาจทำให้พัฒนาหรือให้ปรากฏเป็นที่ประจักษ์ได้ เช่น เขามีศักยภาพในการทำงานสูง น้ำตกขนาดใหญ่มีศักยภาพในการให้พลังงานได้มาก” (ราชบัณฑิตยสถาน 2546 : 1058)

วิทย์ เทียงบุญธรรม (2539 : 973) ได้ให้ความหมาย ของศักยภาพ ว่า Potential หมายถึง “เป็นไปได้ เป็นได้ กลายเป็นได้ มีความสามารถซ่อนเร้นอยู่ ซ่อนแฝง” ซึ่งภาวะแฝง (Potentiality) นั้น อริสโตเติล ได้กล่าวไว้ว่า คือทุกสิ่งทุกอย่างในโลกต่างมุ่งเข้าสู่จุดหมาย หรือเปลี่ยนแปลงไปสู่จุดหมายทั้งสิ้น เช่น เมล็ดมะม่วงกลายเป็นต้นมะม่วงก็เพราะต้นมะม่วงเป็นจุดหมายของเมล็ดมะม่วงซึ่งมันแฝงตัวอยู่ (คณะกรรมการโครงการสารานุกรมศึกษาศาสตร์ 2539 : 313)

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ม.ป.ป. : 19) ได้กล่าวถึงศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวของประเทศไทย ว่า ทำให้สามารถดึงดูดกลุ่มผู้ประกอบการโรงแรม และธุรกิจท่องเที่ยวจากต่างประเทศโดยเฉพาะทวีปยุโรปให้เข้ามาลงทุนในประเทศไทยได้เป็นอย่างมากในช่วง ปี 2503 - 2512 จากข้อความนี้แสดงให้เห็นว่า การแสดงควมมีศักยภาพวัดได้จากความดึงดูดใจนั่นเอง

ศักยภาพ ถือว่าเป็นขีดความสามารถสูงสุด ซึ่ง “ขีดความสามารถ” ก็คือของอะไรก็ตามที่เป็นผลของการพัฒนาจากสิ่งที่เป็นไปตามธรรมชาติ ซึ่งเรียกว่า “ความสามารถ” ให้มีระดับสูงขึ้น และหากทำให้มีความสามารถเพิ่มขึ้นได้ใกล้เคียงหรือเต็มจึงถือว่ามี “ศักยภาพ” (สมาคมพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 2541 : 1 - 4)

ศักยภาพเป็นขีดความสามารถสูงที่มีอำนาจแสดงให้เห็นเป็นที่ประจักษ์ การศึกษาศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวในครั้งนี่จึงเป็นการศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมซึ่งเป็นที่ดึงดูดใจ และเป็นที่น่าสนใจของนักท่องเที่ยว ก่อให้เกิดการยอมรับ และเป็นที่ยอมรับจากทรัพยากรการท่องเที่ยว นั้น ศักยภาพของการท่องเที่ยวจึงเป็นสิ่งที่แปรผันตามคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว และคุณภาพของการจัดการ หากทรัพยากรการท่องเที่ยวมีศักยภาพมากก็แสดงว่าแหล่งท่องเที่ยวและการจัดการมีคุณภาพที่ดี และในทางตรงกันข้ามหากทรัพยากรการท่องเที่ยวมีศักยภาพน้อย ก็แสดงว่าแหล่งท่องเที่ยวและการจัดการด้อยคุณภาพนั่นเอง

มีผู้ศึกษาวิจัยในเรื่องศักยภาพที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวหลายเรื่อง เช่น ฐนผการจ คงอินทร์ (2545 : 140) ศึกษาเรื่อง "การศึกษาศักยภาพของชุมชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการพัฒนาแบบยั่งยืน : กรณีศึกษาบ้านนาตั้น ตำบลอ่าวนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่" ผลจากการศึกษาทำให้ทราบว่า บทบาทผู้นำของชุมชนในด้านให้คำปรึกษาด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรมีความสัมพันธ์กับศักยภาพของชุมชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัจจัยของชุมชนอื่น ๆ เช่น การรับรู้ข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร การฝึกอบรม การมีส่วนร่วมขององค์กรท้องถิ่น ไม่มีความสัมพันธ์กับศักยภาพของชุมชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ที่ระดับนัยสำคัญสำคัญทางสถิติ .05

อิทธิพล ไทยกมล (2545 : 276) ศึกษาเรื่อง "ศักยภาพของชุมชนท้องถิ่นในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : กรณีศึกษาชุมชนตำบลบางหญ้าแพรก จังหวัดสมุทรสาคร" ผลจากการศึกษาพบว่า ปัจจัยบ่งชี้เกี่ยวกับศักยภาพของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประกอบด้วย 4 ปัจจัยหลัก ได้แก่ ปัจจัยด้านลักษณะพื้นที่ ด้านการจัดการเป็นการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบ ด้านกิจกรรมและกระบวนการที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และด้านการมีส่วนร่วม จากปัจจัยดังกล่าวเมื่อนำมาประเมินศักยภาพของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พบว่า ชุมชนนี้มีศักยภาพในระดับปานกลาง ทั้งนี้ยังมีข้อจำกัด คือ จำเป็นต้องมีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน เช่น ที่พัก ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ทางเดินธรรมชาติ เป็นต้น เพื่อรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่จะเกิดขึ้นในท้องถิ่น

สรารุณี ใจกิจสุวรรณ (2545 : 268) ศึกษาเรื่อง "ศักยภาพของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บริเวณป่าเขาภูหลวง จังหวัดนครราชสีมา" ผลจากการศึกษาจะเห็นได้ว่า ป่าเขาภูหลวงมีศักยภาพของพื้นที่ต่อการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในระดับสูง (ค่าศักยภาพ = 3.74) ส่วนศักยภาพด้านการให้บริการซึ่งวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการพบว่า อยู่ในระดับสูงเช่นกัน (ค่าศักยภาพ = 4.26) โดยผลการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความพึง

พอใจของนักท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีเหตุจูงใจ / วัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยวขนาดของกลุ่มที่เดินทาง และประเภทของกลุ่มที่ร่วมเดินทางแตกต่างกัน มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในส่วนความรู้ของนักท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่ไปเยือนพื้นที่มีระดับความรู้ต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในระดับดีซึ่งก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งเสริมให้พื้นที่มีศักยภาพต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มากขึ้น

สมาคมพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (2541 : 1 - 6) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบในการประเมินขีดความสามารถรองรับการท่องเที่ยว ซึ่งประเด็นในการประเมินขีดความสามารถจะสอดคล้องกับการประเมินศักยภาพ โดยองค์ประกอบในการประเมินมีดังนี้

1. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม พิจารณาครอบคลุมถึงความสวยงาม ความมีคุณค่า ความบริสุทธิ์ปราศจากมลภาวะ และความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของแต่ละท้องถิ่น
2. ด้านตลาด และบริการท่องเที่ยว พิจารณาถึงความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวและทรัพยากรการท่องเที่ยว รวมทั้งการสนองตอบต่อสินค้าและบริการแก่นักท่องเที่ยว
3. ด้านกายภาพ พิจารณาถึงการจัดการการท่องเที่ยวตั้งแต่ที่ตั้ง ภูมิสถาปัตยกรรม บรรยากาศ สิ่งก่อสร้างและทัศนียภาพที่เป็นวัตถุ
4. ด้านเศรษฐกิจ - สังคม พิจารณาถึงคุณค่าทางประวัติศาสตร์ สังคม วัฒนธรรม วิถีชีวิต และความมีเอกลักษณ์ของชุมชนท้องถิ่น ตลอดจนองค์กรประชาชน และการมีส่วนร่วมอันเกิดจากจิตสำนึกของประชาชนในท้องถิ่น
5. ด้านการจัดการ เป็นด้านที่จะทำหน้าที่เพิ่มขีดความสามารถของปัจจัยองค์ประกอบทั้ง 4 ด้านข้างต้น

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้จะศึกษาศักยภาพด้านความพร้อมของทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม ซึ่งในส่วนของความพร้อมนั้น จากเอกสารงานวิจัยของ ปิยนุช เงินคล้าย (2540 : 5) ได้ศึกษาเรื่อง "การสำรวจทัศนคติและความพร้อมของประชาชนต่อการกระจายอำนาจ" โดยได้ให้ค่านิยามความพร้อม และการวัดความพร้อม ซึ่งใช้เป็นแนวทางการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้ ดังนี้

นิยาม : ความพร้อมของประชาชน

1. ความรู้ความเข้าใจของประชาชนต่อการบริหารระดับชาติ ภูมิภาค และระดับท้องถิ่น
2. ความรู้ความเข้าใจของประชาชนต่อรูปแบบ การกระจายอำนาจ
3. ความสามารถในการรับรู้สถานการณ์และศักยภาพในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น

4. ความเข้าใจของประชาชนต่อประโยชน์ของการกระจายอำนาจ
5. ความสามารถในการคาดการณ์ปัญหาและอุปสรรคของประชาชน

การวัด : ความพร้อมของประชาชน

1. ระดับความเข้าใจของประชาชนกลุ่มตัวอย่างต่อการบริหารงานในระดับชาติ ภูมิภาค และระดับท้องถิ่น

2. ระดับความรู้ความเข้าใจของประชาชนต่อรูปแบบการกระจายอำนาจ
3. ระดับความสามารถในการรับรู้สถานการณ์และศักยภาพในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น
4. ระดับความเข้าใจของประชาชนต่อประโยชน์ของการกระจายอำนาจ
5. ระดับความสามารถในการคาดการณ์ปัญหาและอุปสรรคของประชาชน

การศึกษาศักยภาพด้านความพร้อมของชุมชนท้องถิ่น ในฐานะที่เป็นเจ้าของพื้นที่ที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม ได้กำหนดกรอบของความพร้อมและการวัดความพร้อมได้ ดังนี้

ความพร้อมของชุมชนท้องถิ่น

1. ความรู้ความเข้าใจของชุมชนท้องถิ่นต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม
2. ความสามารถในการจัดการของชุมชนท้องถิ่นต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม
3. การมีส่วนร่วมด้านการบริการของชุมชนท้องถิ่นต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้าน

วัฒนธรรม

4. ความมีจิตสำนึกและความรับผิดชอบของชุมชนท้องถิ่นต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้าน

วัฒนธรรม

ตัวชี้วัดความพร้อมของชุมชนท้องถิ่น

1. ระดับของความรู้ความเข้าใจของชุมชนท้องถิ่นต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม
2. ระดับความสามารถในการจัดการของชุมชนท้องถิ่นต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้าน

วัฒนธรรม

3. ระดับของการมีส่วนร่วมด้านการบริการของชุมชนท้องถิ่นต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้าน

วัฒนธรรม

4. ระดับของจิตสำนึกและความรับผิดชอบของชุมชนท้องถิ่นต่อทรัพยากรการ

ท่องเที่ยววัฒนธรรม

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับศักยภาพที่กล่าวมาข้างต้น ช่วยให้ผู้วิจัยเข้าใจคำว่า ศักยภาพ องค์ประกอบของศักยภาพ รวมถึงศักยภาพด้านความพร้อมได้ชัดเจนขึ้น ซึ่งจะใช้เป็นแนวทางประกอบในการศึกษาศักยภาพด้านความพร้อมของการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม ทั้งในส่วนของนักท่องเที่ยวและในความพร้อมของชุมชนท้องถิ่นในการรองรับนักท่องเที่ยว ผลจากการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นตัวบอกลักษณะในการพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีความชัดเจนขึ้น

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้อธิบายศัพท์การท่องเที่ยวไว้ว่า เป็นคำที่มีความหมายค่อนข้างกว้าง โดยในหลักการแล้วการท่องเที่ยวประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ ได้แก่

1. เดินทางจากที่อยู่อาศัยโดยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว
2. เดินทางด้วยความสมัครใจ
3. เดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ตามที่ไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพหรือหารายได้

สิ่งสำคัญที่จะช่วยดึงดูดจำนวนนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเที่ยวจำนวนมาก ๆ ก็คือ ทรัพยากรการท่องเที่ยว ซึ่งนอกจากจะเป็นทั้งวัตถุดิบ และเป็นส่วนหนึ่งของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวแล้วยังเป็นปัจจัยสำคัญที่เป็นจุดขายให้แก่นักท่องเที่ยว อาจจะถูกกล่าวได้ว่าเป็นสิ่งที่มีคุณลักษณะพิเศษที่สามารถดึงดูดใจลูกค้า หรือนักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้ามา

จากแผนปฏิบัติการกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยบริษัท คอรั แพลนนิ่ง แอนด์ ดีเวลลอปเมนท์ จำกัด (ม.ป.ป. : 3 - 1) ได้กล่าวถึง เหตุการณ์ (Events) และกิจกรรม (Activities) ซึ่งเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สำคัญประการหนึ่งของจุดหมายการท่องเที่ยว ที่อาจจะมิพบปะได้ทั้งในฐานะที่เป็นทรัพยากรหลักหรือทรัพยากรสนับสนุน บางครั้งเมื่อรวมทรัพยากรสนับสนุนหลายอย่างเข้าด้วยกันก็สามารถมีแรงดึงดูด และมีศักยภาพทำให้กลายเป็นทรัพยากรหลักได้

เหตุการณ์ มีขอบเขตครอบคลุมตั้งแต่เทศกาล ประเพณี การแข่งขัน ขบวนแห่ตามท้องถนน เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะต้องมีการจัดเป็นประจำ ในช่วงเวลาที่แน่นอน มีความดึงดูด ความน่าสนใจ และขนาดใหญ่พอที่จะดึงดูดผู้มาเยี่ยมเยือน จึงจะมีศักยภาพเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวได้ แต่แม้ว่าเหตุการณ์นั้น ๆ จะผ่านไปแล้ว ก็สามารถพัฒนาทรัพยากรด้านอื่น ๆ เพื่อดึงดูดใจผู้มาเยี่ยมเยือนได้เช่นกัน แต่ทั้งนี้จะต้องมีแผนในการจัดการที่ดีอย่างต่อเนื่อง น่าสนใจ รวมทั้งมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และการบริหารจัดการที่เป็นระบบ ส่วนกิจกรรม เป็นสิ่งดึงดูดและเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกที่จัดสร้างขึ้นโดยมุ่งที่จะให้บริการต่อการท่องเที่ยว นันทนาการ และพักผ่อนหย่อนใจ

เช่น สวนสนุก สวนสัตว์ พิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำ เป็นต้น กิจกรรมที่มีระดับและช่วงระยะเวลา ประกอบกับความหลากหลายจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยดึงดูดให้ผู้มาเยี่ยมเยือนมีเวลาพักยาวขึ้น

ในการแบ่งประเภทของทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สามารถแบ่งได้หลายรูปแบบตามแต่แนวคิด และวัตถุประสงค์ วิวัฒน์ชัย บุญยภักดี (2533 : 90) ได้แบ่งทรัพยากรการท่องเที่ยวโดยยึดเป้าหมายการไปชมของนักท่องเที่ยวเป็นหลัก ดังนี้

1. ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ เป็นสภาพทางกายภาพของธรรมชาติที่มีความสวยงาม หรือความน่าสนใจต่อการเดินทางไปเที่ยวชม เช่น ภูเขา ป่าไม้ แม่น้ำ รวมถึงบริเวณที่มนุษย์ได้เข้าไปปรับปรุง ตกแต่งให้มีความงามชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น เขื่อน อ่างเก็บน้ำ สถานที่ตากอากาศต่าง ๆ เป็นต้น

2. ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุสถาน และศาสนา เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมาตามวัตถุประสงค์และเพื่อประโยชน์ของมนุษย์เอง ทั้งที่เป็นมรดกของอดีต และได้สร้างเสริมขึ้นในปัจจุบัน แต่มีผลดึงดูดใจนักท่องเที่ยว เช่น ศาสนสถาน โบราณวัตถุสถาน พิพิธภัณฑ์ เป็นต้น

3. ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม เป็นรูปแบบการดำเนินชีวิตของคนในสังคม และการประพฤติปฏิบัติที่ยึดถือและสืบทอดต่อกันมา ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีผลต่อการดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว เช่น สภาพชีวิตของชาวเขา งานเทศกาล ประเพณี ศูนย์แสดงวัฒนธรรม เป็นต้น

ในการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยวแต่ละครั้งนั้น นักท่องเที่ยวย่อมมีความสนใจทรัพยากรทางการท่องเที่ยวหรือมีจุดมุ่งหมายในการท่องเที่ยวที่อาจจะแตกต่างกันไป วินิจ วีระยางกูร (2532 : 36 - 37) ได้กล่าวถึงมูลเหตุจูงใจที่สำคัญที่กระตุ้นให้คนเดินทางท่องเที่ยว โดยอ้างอิงจากบทความในวารสาร ASTA Travel News เขียนโดย John A. Thomas ว่ามีด้วยกันหลายประการ ดังนี้

1. เพื่อการศึกษาและวัฒนธรรม

- 1.1 เพื่อศึกษาวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ การประกอบอาชีพ การละเล่นต่าง ๆ
- 1.2 เพื่อไปดูสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่น่าสนใจ
- 1.3 เพื่อไปดูให้เห็นจริงและเข้าใจต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ตกเป็นข่าวอยู่ในปัจจุบัน

2. เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ

- 2.1 เพื่อหลีกเลี่ยงจากงานจำเจและยุ่งยาก
- 2.2 เพื่อไปหาम्मสงบ
- 2.3 เพื่อแสวงหาความสุขทางเพศที่แปลกใหม่

3. เพื่อการเยี่ยมชม

3.1 เพื่อไปเยี่ยมชมถิ่นกำเนิด หรือสถานศึกษา

3.2 เพื่อไปในที่ซึ่งครอบครัวเคยไป หรือมีผู้แนะนำให้ไป

4. อื่น ๆ

4.1 เพื่อหนีอากาศหนาว

4.3 เพื่อสุขภาพ

4.4 เพื่อการกีฬา

4.5 เพื่อการฝึกงาน

จะเห็นได้ว่า การท่องเที่ยวด้วยเหตุจูงใจจากทรัพยากรด้านวัฒนธรรม เป็นสิ่งหนึ่งที่นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญ และให้ความสนใจ เจ้าของพื้นที่หรือชุมชนท้องถิ่นจึงจำเป็นที่จะต้องพัฒนาทรัพยากรของตนเองให้สอดคล้องกับความต้องการ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว ให้เกิดความพึงพอใจสูงสุด ซึ่งการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวในด้านนี้สามารถดำเนินการได้หลายรูปแบบ เช่น การจัดให้ชมความงาม ความเก่าแก่ ลักษณะเฉพาะตัวของแหล่งประวัติศาสตร์ การศึกษาเรียนรู้ความเป็นมาของแหล่งโบราณคดี และประวัติศาสตร์ การศึกษางานศิลปกรรม การเรียนรู้พฤติกรรม วิถีชีวิตของผู้คน การศึกษาเรียนรู้การผลิตของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง เป็นต้น (บริษัทคอร์ แพลนนิ่ง แอนด์ ดีเวลลอปเมนท์ จำกัด ม.ป.ป. : 3-11)

มนัส สุวรรณ และคนอื่น ๆ (2541 : 44) ได้กล่าวถึงการท่องเที่ยวว่ามีหลายรูปแบบ เช่น การท่องเที่ยวธรรมชาติ การท่องเที่ยวประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เป็นต้น จึงได้มีความพยายามของทุก ๆ ประเทศในการที่จะสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนา การอนุรักษ์ และการเสริมสร้างระบบประชาธิปไตยในระดับพื้นฐาน ก่อให้เกิดกระแสที่สำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว 3 ด้าน ได้แก่

1. กระแสความต้องการการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ ที่มีขอบข่ายไปทั่วโลก ทั้งในด้านการอนุรักษ์ แก้ไข และป้องกัน

2. กระแสความต้องการของตลาดการท่องเที่ยว ในด้านการศึกษาเรียนรู้หรือมีประสบการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ เป็นความต้องการที่มีปริมาณมากขึ้นในหมู่นักท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

3. กระแสความต้องการพัฒนาคน โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มาจากรากหญ้า เพื่อให้เกิดการกระจายรายได้ที่เหมาะสม เป็นไปตามความต้องการของผู้อยู่ในพื้นที่มากขึ้น

สำหรับทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมซึ่งมีความสำคัญ และความน่าสนใจ ส่งผลให้มีอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเกิดขึ้น นั้น ย่อมส่งผลกระทบต่อตามมาทั้งด้านบวกและด้านลบต่อชุมชนนั้น ๆ จึงสามารถสรุปผลกระทบได้ดังตารางต่อไปนี้ (มานัส สุวรรณ และคณะ 2541 : 91)

ตารางที่ 2.1 แสดงผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น

ผลกระทบทางด้านบวก	ผลกระทบทางด้านลบ
1. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการใช้ วัฒนธรรมของชุมชน ให้เป็นสิ่งดึงดูดใจ นักท่องเที่ยว	1. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหา ความขัดแย้ง ทางวัฒนธรรมระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชน
2. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้าง ความเข้าใจแก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับวัฒนธรรม ของท้องถิ่น	2. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการ เปลี่ยนแปลงค่านิยมทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น
3. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการช่วย ฟื้นฟูสืบทอดวัฒนธรรมของชุมชน	3. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการ เปลี่ยนแปลงรูปแบบวัฒนธรรมอย่างรวดเร็วแก่ ชุมชน
4. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้าง ความรัก ความหวงแหน และความภาคภูมิใจ ของวัฒนธรรมในชุมชน	4. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการลดคุณค่า ของวัฒนธรรมในชุมชน
5. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการ ร่วมมือร่วมใจช่วยอนุรักษ์วัฒนธรรมของท้องถิ่น	5. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการลดคุณค่า งานศิลปหัตถกรรมของชุมชน
6. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการ แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมอันดีระหว่างท้องถิ่น	6. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการทำลาย ศิลปวัตถุของชุมชนท้องถิ่น
7. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการ ส่งเสริมการผลิตและจำหน่ายงาน ศิลปวัฒนธรรมแก่ท้องถิ่น	

จากการศึกษาแผนปฏิบัติการกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยบริษัทคอร์ แพลนนิ่ง แอนด์ ดีเวลลอปเมนท์ จำกัด (ม.ป.ป. : 5 -5,6) ได้กล่าวถึง กลยุทธ์และแนวทางในการดำเนินการด้าน ศิลปวัฒนธรรม และโบราณคดี ดังนี้

1. คุ้มครอง ป้องกัน และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมของแหล่งศิลปกรรมตามหลักการอนุรักษ์ โดยมี แนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1.1 ให้มีการกำหนดนโยบายระดับชาติด้านการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และโบราณคดี ให้ชัดเจน

1.2 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดทำแผนการดำเนินงาน คຸ້ມครองป้องกัน และฟื้นฟูโดยเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาจังหวัดและท้องถิ่น

1.3 ให้ใช้มาตรการประกาศเขตพื้นที่คຸ້ມครองสิ่งแวดลຸ້ມศิลปกรรมเป็นมาตรการเสริมในการอนุรักษ์ โดยให้ท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันพัฒนากำหนดพื้นที่และมาตรการให้เหมาะสม

1.4 ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของรัฐ กำหนดมาตรการทางกฎหมายที่ชัดเจนเพื่อช่วยคຸ້ມครองท้องถิ่นฟื้นฟูสภาพแวดลຸ້ມของแหล่งศิลปกรรมตามหลักการอนุรักษ์

1.5 ในการนำแหล่งศิลปวัฒนธรรม และโบราณคดีมาใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจจะต้องอยู่ภายใต้กรอบการอนุรักษ์และมีแผนการจัดการควบคู่กันไป

1.6 หน่วยงานของรัฐจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอต่อการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และโบราณคดีอย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิผล

1.7 ให้มีการศึกษาวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีที่ถูกต้องเหมาะสมมาใช้ในการคຸ້ມครองอนุรักษ์ และฟื้นฟูแหล่งศิลปกรรม วัฒนธรรม และโบราณคดี

1.8 ให้มีการจัดสรรรายได้อันเกิดจากการใช้หรือได้รับประโยชน์จากแหล่งศิลปกรรมมาใช้ในการฟื้นฟูบูรณะแหล่งศิลปกรรม และสภาพแวดลຸ້ມ

1.9 นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการคຸ້ມครองอนุรักษ์ และฟื้นฟูแหล่งศิลปกรรม วัฒนธรรม และโบราณคดี

1.10 ให้หน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดลຸ້ມศิลปกรรมท้องถิ่นซึ่งตั้งขึ้นตามคณะรัฐมนตรี ได้สร้างเครือข่ายในการตรวจสอบเฝ้าระวังแหล่งศิลปกรรมและสภาพแวดลຸ້ມของแหล่งศิลปกรรมในท้องถิ่น รวมทั้งสามารถให้คำปรึกษาให้ข้อเสนอแนะได้

2. สร้างองค์ความรู้ โอกาส และกระบวนการสืบทอดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลป วัฒนธรรม และโบราณคดี อย่างถูกต้องเป็นระบบ โดยมีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

2.1 เสาะหาผู้รู้ ปราชญ์ท้องถิ่นด้านศิลปวัฒนธรรม และโบราณคดี เพื่อให้มีบทบาทในการเป็นผู้นำด้านอนุรักษ์ และสืบทอดมรดกทางศิลปวัฒนธรรม

2.2 ให้ความรู้ ปลูกฝังรากฐานความรู้ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และโบราณคดี การดำรงภูมิปัญญา โดยเริ่มตั้งแต่ครอบครัว

2.3 รวบรวมและจัดทำบันทึกข้อมูลด้านศิลปวัฒนธรรม และโบราณคดี เพื่อให้เป็นหลักฐานสำหรับการสืบสวนต่อไป

2.4 ส่งเสริมด้านศิลปวัฒนธรรม และโบราณคดี ในกระบวนการศึกษา ส่งเสริมให้มีการใช้แหล่งศิลปกรรม และโบราณคดีเป็นแหล่งศึกษานอกสถานที่ รวมทั้งจัดกิจกรรมที่น่าสนใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์

2.5 สร้างมาตรการ และแรงจูงใจให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายเกิดความภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรม และโบราณคดีของท้องถิ่น และมีส่วนในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และสืบทอด

2.6 สนับสนุนให้มีกองทุนของท้องถิ่น/จังหวัด โดยระดมจากภาคเอกชน ประชาชน มาใช้ในการดูแลสืบทอดศิลปวัฒนธรรม และโบราณคดีของท้องถิ่น

ในการสำรวจตลาดการท่องเที่ยวเพื่อการจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนา หรือเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการศึกษาในด้านต่าง ๆ นั้น ได้มีการแบ่งเป็นกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้ (บริษัทออร์ แพลนนิ่ง แอนด์ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ม.ป.ป. : 3-36)

ตารางที่ 2.2 แสดงการแบ่งกลุ่มตามอายุ แบ่งได้เป็น

กลุ่มวัยรุ่น	คือกลุ่มที่มีอายุ 18 - 25 ปี
กลุ่มวัยกลางคน	คือกลุ่มที่มีอายุ 26 - 45 ปี
กลุ่มผู้สูงอายุ	คือกลุ่มที่มีอายุ 46 - 61 ปี

ตารางที่ 2.3 แสดงการแบ่งตามกลุ่มรายได้ (ต่อคน)

กลุ่มรายได้ต่ำ	คือกลุ่มที่มีรายได้ตั้งแต่ 5,000 - 10,000 บาท
กลุ่มรายได้ปานกลาง	คือกลุ่มที่มีรายได้ตั้งแต่ 10,001 - 30,000 บาท
กลุ่มรายได้สูง	คือกลุ่มที่มีรายได้ตั้งแต่ 30,001 - 50,000 บาท

ตารางที่ 2.4 แสดงการแบ่งกลุ่มตามอาชีพ

นักเรียน นักศึกษา	คือ นักเรียน นักศึกษาที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ
ลูกจ้าง	คือ พนักงานเอกชน รัฐวิสาหกิจ ราชการ
เจ้าของธุรกิจ	คือ อาชีพอิสระ คนเกษียณ แม่บ้าน ฯลฯ
อื่น ๆ	

แนวโน้มการท่องเที่ยวในประเทศไทยจากการคาดการณ์ของ WTO จะมีนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ 18.54 ล้านคน ในปี 2553 ซึ่งคิดเป็นอัตราเพิ่มเฉลี่ยปีละ 6.9% และแผนแม่บทอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งชาติได้คาดการณ์ว่า หากมีการพัฒนาในเชิงรุกอย่างเป็นระบบ ประเทศไทยจะมีอัตราเพิ่มเฉลี่ยต่อปีของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศถึงร้อยละ 11.27 ในช่วง พ.ศ. 2544 - 2548 และร้อยละ 6.99 ในช่วง พ.ศ. 2549 - 2553 และการเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยก็จะเพิ่มถึง 72 ล้านคนในปี พ.ศ. 2553 เมื่อพิจารณาถึงการกระจายการท่องเที่ยวในภาพรวม สรุปได้ดังนี้ (บริษัทคอร์แพลนนิ่ง แอนด์ ดีเวลลอปเมนท์ จำกัด ม.ป.ป. : 3-5, 3-20)

นักท่องเที่ยวชาวไทย นิยมเดินทางไปท่องเที่ยวมากตามลำดับในปี 2542 คือ กรุงเทพฯ 13.75 ล้านคน กาญจนบุรี 3.37 ล้านคน ชะอำ 2.58 ล้านคน นครราชสีมา 2.08 ล้านคน เชียงใหม่ 2.01 ล้านคน ส่วนพื้นที่ที่มีสถิติการพักผ่อนมากที่สุด 5 ลำดับแรก คือ กรุงเทพฯ เชียงใหม่ เพชรบุรี หาดใหญ่ และภูเก็ต ส่วนนักท่องเที่ยวต่างชาติเมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า พื้นที่ที่นักท่องเที่ยวเดินทางไปมากที่สุด คือ กรุงเทพฯ 7.95 ล้านคน พัทยา 2.41 ล้านคน ภูเก็ต 2.16 ล้านคน เชียงใหม่ 1.30 ล้านคน และพังงา 1.14 ล้านคน

ส่วนความสนใจของนักท่องเที่ยวนั้น ชาวไทยส่วนมากยังคงชื่นชอบแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล ส่วนชาวต่างชาติ ส่วนใหญ่จะสนใจการท่องเที่ยวมีลักษณะที่คล้ายคลึงกันซึ่งสามารถจำแนกเป็น กลุ่มภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ส่วนมากจะสนใจการท่องเที่ยวในกรุงเทพฯ และปริมณฑล กลุ่มหัวหิน ชะอำ กลุ่มภูเก็ต พังงา กระบี่ สมุย และกลุ่มทางเหนือ เช่น เชียงราย พิชณุโลก สุโขทัย กิจกรรมที่สนใจมากจะเป็นการท่องเที่ยวชายทะเลและหมู่เกาะ การชมธรรมชาติ ชุมชน การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ หมู่บ้านชาวเขา และโบราณสถาน กลุ่มยุโรป นอกเหนือจากการท่องเที่ยวในกรุงเทพฯ แล้ว ส่วนมากมักจะให้ความสนใจแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม การท่องเที่ยวแบบผจญภัย และกีฬา กลุ่มภูมิภาคอเมริกา นอกเหนือจากการท่องเที่ยวในกรุงเทพฯ แล้ว ส่วนมากจะสนใจแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล กิจกรรมที่สนใจได้แก่ กีฬา การท่องเที่ยวผจญภัย การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ การซื้อของ สำหรับการจับกลุ่มสินค้าทางการท่องเที่ยวในเชิงพื้นที่ และกลุ่มสินค้าทางการท่องเที่ยวในแต่ละกลุ่มตลาดและกลยุทธ์การพัฒนา ปรากฏดังตารางที่ 2.5 และตารางที่ 2.6 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2.5 แสดงการจตุกลุ่มสินค้าทางการท่องเที่ยวในประเทศไทย (ประเทศไทย)

พื้นที่ (ภาค)	จังหวัด	จำนวนประชากร	จำนวนผู้เข้าเยี่ยมชม			แหล่งท่องเที่ยว	คุณค่า - ความสนใจ			ศักยภาพ (ในแง่แม่บท)	การตอบสนองต่อผู้ประสงค์	ความต่อเนื่องของการพัฒนา	ความพร้อมในการจัดการ	Services Facility	โอกาสทางตลาด		การดำเนินงานที่พัฒนา		
			รวม	ชาวไทย	ต่างชาติ		ประวัติด้านวัฒนธรรม	ประวัติด้านอาชีพ	กิจกรรมประเพณี						ตลาดเดิม	ตลาดใหม่		พื้นที่ที่เสริม	พื้นที่ขยายแดน
ใต้	รวมภาคใต้		13,012,858	6,950,113	6,062,745	6	V	◇	◇	สูง	สูง	กลาง	สูง	สูง	สูง	สูง	X		
	S 8 สงขลา - หาดใหญ่	1,223,833	2,224,866	1,436,645	786,241	1	V	V	◇	กลาง	สูง	กลาง	สูง	สูง	กลาง	สูง	X		
	S 9 สตูล	260,127				4	V	◇	◇	กลาง	สูง	กลาง	สูง	สูง	กลาง	สูง	X		
	S 1 นครศรีธรรมราช	1,525,557	791,405	779,533	11,872	2	V	V	◇	กลาง	สูง	กลาง	สูง	สูง	กลาง	สูง		X	
	S 10 ตรัง	587,930	437,637	410,253	27,384	2	V	V	V	กลาง	สูง	กลาง	สูง	สูง	กลาง	สูง	X		
	S 11 พัทลุง	502,662				2	V	V	◇	กลาง	สูง	กลาง	สูง	สูง	กลาง	สูง	X		
	S 12 ปัตตานี	608,276				4	V	V	◇	กลาง	สูง	กลาง	สูง	สูง	กลาง	สูง	X		
	S 13 ยะลา - เติบูน	436,092	240,756	36,296	204,462	3	V	V	V	กลาง	สูง	กลาง	สูง	สูง	กลาง	สูง	X		
	S 14 นราธิวาส - อ.บันลือ	671,649	632,095	186,066	444,029	3	V	V	◇	สูง	สูง	กลาง	สูง	สูง	กลาง	สูง	X		
	S 4ภูเก็ต	241,489	3,083,208	915,406	2,167,802	3	V	V	◇	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	X		
	S 3พังงา	233,176	1,702,929	556,591	1,146,338	2	V	V	V	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	X		
	S 2กระบี่	358,383	1,096,952	565,930	531,022	2	V	V	◇	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	X		
ใต้เขต 5	S 5 จันทบุรี	866,979	776,851	139,226	637,625	2	V	V	◇	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	X		
	S 7 ชุมพร	458,297	437,406	419,865	17,511	0	V	V	V	กลาง	สูง	กลาง	สูง	สูง	สูง	สูง	X		
	S 6 ระนอง	158,185	248,731	239,272	9,159	5	V	V	◇	กลาง	สูง	กลาง	สูง	สูง	สูง	สูง	X		
	S 7 จังหวัดอื่นๆ		1,340,000	1,263,000	77,000		V	V	◇	กลาง	สูง	กลาง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	
	S 7 ภาคใต้																		

สัญลักษณ์ = △ ธรรมดา = ◇ ปานกลาง = V ดี = X = พื้นที่พัฒนาตามแผนการท่องเที่ยว พ.ศ. 2544

หมายเหตุ 1. การพัฒนาพื้นที่ศักยภาพในลักษณะกลุ่มจังหวัดสามารถเป็นพื้นที่สนับสนุนการท่องเที่ยวและเชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่างกลุ่มพื้นที่

2. การพัฒนาพื้นที่เฉพาะ พัฒนาสินค้าและองค์ประกอบ และการส่งเสริมการท่องเที่ยวตามความสนใจและการท่องเที่ยวในภูมิภาค

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ประเด็นด้านความสนใจของตลาดท้องถิ่น/การพัฒนา	กลุ่มสินค้า									
	ธรรมชาติ หาดทราย ทะเล หมู่เกาะ	ธรรมชาติ อุทยานฯ ป่าเขา น้ำตก	แหล่งประวัติศาสตร์ โบราณสถาน ศาสนสถาน	วัฒนธรรมวิถี ชีวิต	Health Beauty & Spa	Sport	Events & Festivals	Shopping	A Place to Meet	Manmade / Entertain / Theme Park
ความสนใจของตลาดท้องถิ่น										
ชาวไทย										
ความสนใจของตลาดทั่วไป	H	H	M	L	L	M	H	H	L	M
ความสนใจของตลาดเฉพาะ	H	H	M	M	M	H	H	M	L	L
ตลาดต่างประเทศ										
ความสนใจของตลาดทั่วไป	H	M	M	L	M	L	H	L	L	M
ความสนใจของตลาดเฉพาะ	H	H	M	M	H	M	H	H	H	L
Market Segment										
Mass Market	***	***	*	*	*	*	***	*	*	**
ครอบครัว	***	***	*	*	*	*	***	**	**	**
เยาวชน	***	***	**	**	*	**	***	**	**	**
ผู้สูงอายุ	***	**	**	**	***	**	***	*	*	**
Honeymoon	***	**	**	*	**	**	***	*	*	**
Golf/Diving/Artheletes/sports	***	***	*	*	***	***	***	**	**	*
Eco-adventure/Culture/Agro	***	***	***	***	**	***	**	*	*	*
MICE/Business	***	*	**	*	***	***	***	***	***	*
Long Stay	***	***	***	***	***	***	***	**	**	*
Development Issues										
การฟื้นฟู รักษาสภาพแวดล้อม	xxx	X	X	X						
พัฒนาชุมชนท่องเที่ยว - เมืองน่าอยู่น่าเที่ยว	xxx			Xxx			Xxx	Xxx	Xxx	
เขตพื้นที่ท่องเที่ยว	xxx									
ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานสิ่งอำนวยความสะดวก	xxx	Xxx	xx	X				Xxx		

สำหรับแนวโน้มของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่จะเข้ามาในประเทศไทยในปี พ.ศ. 2543 - 2553 ปรากฏดังนี้

ตารางที่ 2.7 แสดงแนวโน้มและเป้าหมายนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศปี 2543 - 2553

ปี	WTO (1)		เป้าหมาย (2)	
	นักท่องเที่ยว		นักท่องเที่ยว	
	จำนวน (ล้านคน)	เพิ่ม/ลด (ร้อยละ)	จำนวน (ล้านคน)	เพิ่ม/ลด (ร้อยละ)
2542*	8.58	+10.50	8.58	+10.50
2543**	9.50	+10.72	9.50	+10.72
2544	10.16	+6.90	10.45	+11.27
2545	10.86		11.63	
2546	11.61		12.94	
2547	12.41		14.40	
2548	13.27		16.02	
2549	14.19		17.14	+6.99
2550	15.17		18.34	
2551	16.22		19.62	
2552	17.34		20.99	
2553	18.54		22.46	

* ตัวเลขจริง

หมายเหตุ ** ตัวเลขประมาณการจากฐาน 6 เดือนแรกของปี 2543

(1) WTO (องค์การการท่องเที่ยวโลก) ประมาณการอัตราเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ 6.9 ต่อปี

(2) เป้าหมายเมื่อรัฐบาลกำหนดให้การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมหลักในการกระตุ้น

เศรษฐกิจของประเทศโดยให้ทุกหน่วยงานให้การสนับสนุนต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนอย่างจริงจัง

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

จากข้อมูลจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้สำรวจจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในจังหวัด
ภูเก็ต พังงา และกระบี่ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการศึกษาในครั้งนี้ ปรากฏดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2.8 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในจังหวัดภูเก็ต ระหว่างปี 1997 -
2002

สัญชาติ	2002 Δ (ร้อยละ)	2001 Δ (ร้อยละ)	2000 Δ (ร้อยละ)	1999 Δ (ร้อยละ)	1998 Δ (ร้อยละ)	1997 Δ (ร้อยละ)
ไทย	884,949 +10.63	799,940 +๑2.81	709,131 +4.92	675,907 +35066	498,252 +1.65	490,186 +1.65
มาเลเซีย	39,029 -17.38	47,239 -2.08	48,244 +0.16	48,169 -17.77	58,579 -23.21	76,281 -23.21
สิงคโปร์	60,527 -0.50	60,829 -4.40	63,630 -7.23	68,588 +26.46	54,237 -13.25	62,520 -13.25
จีน	31,789 -18.70	39,100 +5.79	36,961 +14.33	32,328 +81.06	17,855 +42.87	12,497 +42.87
ฮ่องกง	49,849 -8.97	54,760 -26.70	74,704 +1.69	73,460 +4.40	70,366 -21.50	89,633 -21.50
ญี่ปุ่น	165,137 -๖.87	177,313 +30.41	135,967 +7.79	126,139 -0.90	127,287 -4.12	132,760 -4.12
เกาหลี	40,080 -25.72	53,959 -17.83	65,670 +120.81	29,741 -28.26	41,457 -25.69	55,786 -25.69
ไต้หวัน	264,877 -24.03	348,655 -5.95	370,731 +72.95	214,360 +40.33	152,751 -17.44	185,024 -17.44
ออสเตรเลีย	89,838 -1.83	91,509 +71.34	53,409 +1.22	52,765 -11.07	59,336 +25.99	47,094 +25.99
เบลเยียม	31,753 +24.43	25,518 -4.95	26,848 -4.45	28,099 -4.29	29,358 +57.14	18,683 +57.14
เดนมาร์ก	69,998 +31.54	53,214 +23.68	43,024 +4.39	41,214 +6.96	38,532 +38.99	27,722 +38.99
ฝรั่งเศส	106,706 +16.48	91,612 +29.01	71,011 -5.78	75,368 +1.86	73,994 +30.54	56,683 +30.54
เยอรมนี	261,387 +12.11	233,153 +14.90	202,922 -14.47	237,266 -0.42	238,271 +25.25	190,243 +25.25
อิตาลี	147,229 +6.67	138,023 +66.61	82,841 -15.08	95,549 +1.04	96,543 +27.61	75,657 +27.61
เนเธอร์แลนด์	114,851 +54.67	74,254 +105.99	36,048 +5.82	34,065 +17.49	28,994 +24.32	23,323 +24.32
สวีเดน	149,021 -13.19	171,655 +5.35	162,933 +13.10	144,063 +28.68	111,954 +49.52	74,875 -49.52
สวีทเซอร์แลนด์	140,954 +36.66	103,145 -33.71	77,140 -22.99	100,165 -1.29	101,472 -4.79	106,580 -4.79
อังกฤษ	192,876 +0.56	191,811 -23.34	250,226 +4.10	240,375 +29.67	185,379 +30.03	142,570 +30.03
อเมริกา	89,715 +14.26	78,516 +19.54	65,682 +0.29	65,491 +28.87	50,819 +27.37	39,900 +27.37
แคนาดา	82,209 +83.60	44,775 +128.71	19,577 -12.03	22,253 +50.13	14,822 +32.68	11,717 +32.68
ออสเตรเลีย	26,324 -5.39	27,824 -7.65	30,129 +32.37	22,761 -37.59	36,471 +326.41	8,553 +326.41
นิวซีแลนด์	96,343 +23.54	77,984 -31.74	114,253 +6.12	107,663 +10.38	97,536 +78.62	54,604 +78.62
อินเดีย	28,412 +81.73	15,634 -32.85	23,281 +27.81	18,216 +60.68	11,337 +83.00	6,195 +83.00
อื่น ๆ	7,652 +4.28	7,338 -12.79	8,414 +2.25	8,229 -30.30	11,806 +103.76	5,794 +103.76
	320,819 +19.75	267,909 +35.01	198,435 +4.94	189,096 +38.67	136,364 +14.51	119,085 +14.51
รวม	3,492,324 +6.61	3,275,669 +10.25	2,971,211 +7.91	2,753,330 +17.47	2,343,772 +10.90	2,113,419 +10.90

ไทย	884,949 +10.63	799,940 +12.81	709,131 +4.92	675,907 +35.66	498,252 +1.65	490,186 +1.65
ต่างประเทศ	2,607,375 +5.32	2,475,729 +9.44	2,262,080 +8.89	2,077,423 +12.57	1,845,520 +13.69	1,623,233 +9.25

ตารางที่ 2.9 แสดงลักษณะจุดมุ่งหมายของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในจังหวัด
ภูเก็ต 1997 - 2002

ชนิดของข้อมูล	2002 Δ (ร้อยละ)		2001 Δ (ร้อยละ)		2000 Δ (ร้อยละ)		1999 Δ (ร้อยละ)		1998 Δ (ร้อยละ)		1997 Δ (ร้อยละ)	
ผู้เยี่ยมชม	3,990,702	+5.31	3,779,660	+9.54	3,459,573	+12.21	3,083,208	+15.89	2,660,420	+10.78	2,401,631	+4.84
ไทย	1,164,560	+8.10	1,077,275	+12.09	961,093	+4.99	915,406	+17.49	779,167	+4.21	747,718	+11.07
ต่างประเทศ	2,826,142	+4.19	2,712,385	+8.56	2,498,480	+15.25	2,167,802	+15.23	1,881,253	+13.75	1,653,913	+2.25
ต่างประเทศ	3,854,054	+5.39	3,656,859	+9.66	3,334,613	+12.49	2,964,327	+12.71	2,629,938	+11.01	2,369,021	+4.59
ไทย	1,087,704	+8.53	1,002,186	+12.51	890,742	+5.23	846,463	+12.71	750,922	+4.61	717,846	+11.35
ต่างประเทศ	2,766,350	+4.21	2,654,673	+8.63	2,443,871	+15.39	2,117,864	+12.71	1,879,016	+13.80	1,651,175	+2.39
ต่างประเทศ	136,648	+2.90	132,801	+6.27	124,960	+5.11	118,881	+290.00	30,482	-6.53	32,610	-2.45
ไทย	76,856	+2.35	75,089	+6.73	70,351	+2.04	68,943	+144.09	28,145	-5.45	29,872	+4.71
ต่างประเทศ	59,792	+3.60	57,712	+5.68	54,609	+9.35	49,938	+2,132.36	2,237	-18.30	2,738	-44.16
อัตราเฉลี่ย	4.95	-	4.96	-	4.90	-	5.07	-	4.30	-	4.17	-
ระยะเวลาการเข้าพัก												
ไทย	3.72	-	3.63	-	3.57	-	3.51	-	2.85	-	2.77	-
ต่างประเทศ	5.43	-	5.46	-	5.38	-	5.70	-	4.88	-	4.78	-
อัตราเฉลี่ยค่าใช้จ่าย (บาท/คน/วัน)												
ผู้เยี่ยมชม	3,641.74	-0.81	3,671.42	+0.71	3,645.60	+0.41	3,630.67	+0.97	3,408.06	+18.97	2,894.55	+3.30
ไทย	2,704.25	-1.39	2,742.40	-0.28	2,750.12	+8.24	2,540.69	+4.71	2,335.18	+16.62	2,002.36	+4.67
ต่างประเทศ	4,028.04	-0.31	4,040.41	+1.26	3,990.07	+1.77	3,920.51	+0.19	3,852.43	+18.38	3,254.34	+3.60
นักท่องเที่ยว	3,704.06	-0.87	3,736.72	+2.21	3,655.80	-0.93	3,690.09	+1.57	3,439.48	+18.78	2,859.60	+2.89
ไทย	2,782.24	-1.65	2,829.06	-0.45	3,841.90	+10.09	2,281.49	+3.42	2,396.96	+16.34	2,060.36	+4.49
ต่างประเทศ	4,066.52	-0.32	4,079.39	+1.24	4,029.34	+1.87	3,958.73	+1.06	3,856.10	+18.33	3,256.71	+3.36
นักท่องเที่ยว	๑,883.61	+0.55	1,873.32	-9.10	2,060.79	-4.10	2,148.95	+207.08	697.38	+14.70	608.00	+3.45
ไทย	๑,600.40	+0.93	1,585.72	-0.14	1,587.30	-22.15	2,039.80	+193.42	692.65	+13.91	608.07	+3.54
ต่างประเทศ	2,247.63	+0.00	2,247.53	+0.64	2,233.15	-2.89	2,299.69	+202.79	757.07	+22.07	620.19	+5.02
ภาวอาการ												
ผู้เยี่ยมชม	72,599.42	+4.21	69,699.34	+11.92	62,248.70	+11.73	55,714.36	+30.50	42,692.48	+43.09	29,836.54	+4.90
ไทย	11,380.69	+9.31	10,410.98	+13.80	9,148.88	+17.14	7,810.46	+55.14	5,034.38	+22.34	4,115.09	+13.08
ต่างประเทศ	61,218.73	+3.31	59,258.36	+11.60	53,099.82	+10.85	47,903.93	+27.21	37,658.10	+46.41	25,721.45	+3.70
สิ่งอำนวยความสะดวก												
การก่อสร้าง	510	+0.00	510	+48.26	344	+13.53	303	+3.41	293	+0.00	293	+5.78
ห้องพัก	26,637	-0.46	26,759.00	+36.71	19,574.00	-2.83	20,150.00	+12.24	17,952	-5.31	18,959.00	+1.98
อัตราการเข้าพัก	57.00	-1.86	58.86	-8.28	67.14	+3.74	63.40	+4.53	58.87	+4.87	54.00	-1.16
อาศัย												
อัตราเฉลี่ย	3.20	-	3.53	+0.22	3.31	+0.06	3.25	-	3.25	-0.02	3.27	-0.31
ระยะเวลาการเข้าพัก												
จำนวนแขกที่มาพัก	3,492,324	+6.61	3,275,669	+10.25	2,971,211	+7.91	2,753,330	+14.47	2,343,772	+10.90	2,113,419	+5.38
ไทย	884,949	+10.63	799,940	+12.81	709,131	+4.92	675,907	+35.66	498,252	+1.65	490,186	+12.44
ต่างประเทศ	2,607,375	+5.32	2,475,729	+9.44	2,262,080	+8.89	2,077,423	+12.57	1,845,520	+13.69	1,623,233	+3.42

ตารางที่ 2.10 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในจังหวัดพังงา ระหว่างปี 1999 -

2002

สัญชาติ	2002 (ร้อยละ)	2001 (ร้อยละ)	2000 (ร้อยละ)	1999 (ร้อยละ)
ไทย	137,475 +19.26	115,278 -8.18	125,552 -2.95	129,370 -
มาเลเซีย	485 +70.77	284 -53.06	605 -13.69	701 -
สิงคโปร์	257 -30.16	368 +2.51	359 +189.52	124 -
จีน	331 +57.62	210 +8.81	193 -6.31	206 -
ฮ่องกง	202 +45.32	139 -40.34	233 -65.38	673 -
ญี่ปุ่น	1,351 -9.08	1,486 +27.12	1,169 -24.29	1,544 -
เกาหลี	425 +48.08	287 -57.23	671 +1,242.00	50 -
ไต้หวัน	701 +59.68	439 +220.44	137 -75.75	565 -
ออสเตรเลีย	2,657 +40.66	1,889 +25.77	1,502 +1.42	1,481 -
เบลเยียม	1,188 +48.50	800 -4.42	837 +42.83	586 -
เดนมาร์ก	2,771 +2.52	2,703 -7.94	2,936 +61.14	1,822 -
ฝรั่งเศส	3,274 +2.47	3,357 -25.23	4,490 -49.4	8,873 -
เยอรมนี	60,285 +36.33	44,220 -18.05	53,958 +63.52	32,998 -
อิตาลี	2,727 -2.68	2,802 +18.98	2,355 -27.89	3,266 -
เนเธอร์แลนด์	2,738 +32.33	2,069 +13.12	1,829 +21.77	1,502 -
สวีเดน	23,073 -45.60	42,416 +470.49	7,435 +25.97	5,902 -
สวิตเซอร์แลนด์	6,437 +5.30	6,113 -0.21	6,126 +74.43	3,512 -
อังกฤษ	3,016 -13.51	3,487 +16.51	2,993 +105.58	1,463 -
อเมริกา	2,163 -34.63	3,309 +8.49	3,050 +54.51	1,974 -
คานาดา	866 -31.81	1,270 +29.72	979 +325.65	230 -
ตะวันออกกลาง	298 +231.11	90 -16.67	108 +129.79	47 -
ออสเตรเลีย	4,339 +32.73	3,269 +27.65	2,561 +179.89	915 -
นิวซีแลนด์	571 +40.64	406 -6.45	434 +338.38	99 -
อินเดีย	32 +357.14	7 -88.89	63 +2,000.00	3 -
อื่น ๆ	57,424 +1,209.26	4,386 -7.12	4,722 +28.59	3,672 -
รวม	315,086 +30.70	241,084 +7.01	225,297 +11.77	201,578 -

ไทย	137,475	+19.26	115,278	-8.18	125,552	+35.66	498,252	-
ต่างประเทศ	177,611	+41.18	125,806	+26.13	99,745	+38.14	1,845,520	-

ตารางที่ 2.11 แสดงลักษณะจุดมุ่งหมายของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาใน
จังหวัดพังงา 1999 – 2002

ชนิดของข้อมูล	2002	(ร้อยละ)	2001	(ร้อยละ)	2000	(ร้อยละ)	1999	(ร้อยละ)
ผู้เยี่ยมชม	2,328,190	+16.25	2,002,747	+6.79	1,875,404	+10.13	1,702,929	-
ไทย	644,601	+12.51	572,953	-4.18	597,940	+7.43	556,591	-
ต่างประเทศ	1,683,589	+17.75	1,429,794	+11.92	1,277,464	+11.44	1,146,338	-
นักท่องเที่ยว	479,029	+21.22	395,188	+6.95	369,493	+9.03	338,887	-
ไทย	347,093	+13.73	217,254	-5.39	229,642	-6.48	245,558	-
ต่างประเทศ	231,936	+30.35	177,934	+27.23	139,851	+49.85	93,329	-
นักท่องเที่ยว	1,849,161	+15.03	1,607,559	+6.75	1,505,911	+10.40	1,364,042	-
ไทย	397,508	+11.75	355,699	-3.42	368,298	+18.41	311,033	-
ต่างประเทศ	1,451,653	+15.96	1,251,860	+10.04	137,613	+8.03	1,053,009	-
อัตราเฉลี่ยระยะเวลาเข้าพัก	3.84	-	3.64	-	2.59	-	2.77	-
ไทย	2.56	-	2.50	-	2.47	-	2.81	-
ต่างประเทศ	5.21	-	5.03	-	2.79	-	2.66	-
อัตราเฉลี่ยค่าใช้จ่าย (บาท/คน/วัน)								
นักท่องเที่ยว	171.23	+2.93	1,662.48	-2.04	1,697.10	+51.64	1,119.14	-
ไทย	1,604.12	+0.86	1,590.48	-0.35	1,595.99	+18.03	1,352.21	-
ต่างประเทศ	1,752.25	+3.60	1,691.33	-3.04	1,744.43	+72.82	1,009.41	-
นักท่องเที่ยว	2,027.02	+0.16	2,023.86	-1.32	2,050.84	-8.56	2,242.92	-
ไทย	1,883.55	+0.03	1,882.94	+1.09	1,862.61	-6.23	1,986.33	-
ต่างประเทศ	2,179.85	-0.73	2,195.95	-6.95	2,359.91	-20.28	2,690.10	-
นักท่องเที่ยว	1,629.45	+3.55	1,573.62	+3.51	1,520.20	+80.99	839.96	-
ไทย	1,430.43	+1.32	1,411.86	-1.25	1,429.74	+67.89	851.58	-
ต่างประเทศ	1,683.98	+3.98	1,619.59	-2.95	1,668.77	+99.49	836.52	-
ภาษีอากร								
นักท่องเที่ยว	6,838.64	+23.94	517.79	+23.05	4,484.27	+37.93	3,251.19	-
ไทย	1,760.07	+15.42	1,524.89	-2.06	1,557.04	-4.8	1,635.47	-
ต่างประเทศ	5,078.57	+27.19	992.90	+36.41	2,927.23	+81.17	1,651.72	-
สิ่งอำนวยความสะดวก								
การก่อสร้าง	93	+82.35	51	-30.14	73	+43.14	51	-
ห้องพัก	2,591	+58.37	1,636	-12.65	1,873	+75.87	1,065	-
อัตราการใช้ห้องพักอาศัย	50.50	-0.47	51	+1.76	49.21	+6.13	43.08	-
อัตราเฉลี่ยระยะเวลาเข้าพัก	4.47	-	3.02	+0.77	2.25	+0.5	1.75	-
จำนวนแขกที่มาพัก	315,088	+30.7	241,084	+7.01	225,297	+11.77	201,578	-
ไทย	137,475	+19.26	115,278	-8.18	125,552	-2.95	129,370	-
ต่างประเทศ	177,611	+41.18	125,806	+26.13	99,745	+38.14	72,208	-

ตารางที่ 2.12 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในจังหวัดกระบี่ ระหว่างปี 1999 – 2002

สัญชาติ	2002 (ร้อยละ)	2001 (ร้อยละ)	2000 (ร้อยละ)	1999 (ร้อยละ)
ไทย	317,066 -3.72	329,331 +0.77	326,821 +6.29	307,468 -
มาเลเซีย	5,064 +11.25	4,552 -25.54	6,113 -9.49	6,754 -
สิงคโปร์	10,636 +97.40	5,388 -27.62	7,444 +31.5	5,661 -
จีน	12,661 +84.64	6,857 +155.1	2,688 +28.74	2,088 -
ฮ่องกง	3,273 +35.02	2,424 -18.36	2,969 -42.9	5,200 -
ญี่ปุ่น	24,389 +6.43	22,915 +6.41	21,534 +40.2	15,359 -
เกาหลี	7,258 +77.41	4,091 +90.46	2,148 +258.60	599 -
ไต้หวัน	4,695 +31.51	3,570 +213.71	1,138 +12.78	1,009 -
ออสเตรเลีย	14,476 -17.97	17,647 +72.35	10,239 -23.27	13,344 -
เบลเยียม	6,190 -13.03	7,117 +26.46	5,628 +15.12	4,889 -
เดนมาร์ก	33,389 +37.52	24,279 +3.23	23,519 +2.46	22,955 -
ฝรั่งเศส	27,778 -11.36	31,339 +36.65	22,933 -27.82	31,773 -
เยอรมนี	73,309 +6.19	69,033 +12.79	61,207 -39.64	101,409
อิตาลี	19,834 -34.67	30,360 +36.86	22,183 -16.3	26,504 -
เนเธอร์แลนด์	14,438 -13.22	16,638 +39.55	11,923 +55.53	7,666 -
สวีเดน	101,056 +11.51	90,598 +13.89	79,546 +57.65	50,458 -
สวิตเซอร์แลนด์	17,996 -16.82	21,636 -10.74	24,238 -0.89	24,455 -
อังกฤษ	59,191 -10.45	66,095 +14.59	57,682 +123.71	25,784 -
อเมริกา	34,706 -12.58	39,701 +57.05	25,279 +69.57	14,908 -
คานาดา	18,360 -15.82	21,811 +54.03	14,160 +141.64	5,860 -
ตะวันออกกลาง	14,587 +108.89	6,983 +104.36	3,417 +1439.19	222 -
ออสเตรเลีย	30,244 -20.80	38,187 +34.63	28,364 +53.76	18,447 -
นิวซีแลนด์	8,699 -6.23	9,277 +28.7	7,208 +64.75	4,375 -
อินเดีย	1,586 +13.77	1,394 +158.15	540 +575.00	80 -
อื่น ๆ	123,019 +241.18	36,057 +12.29	32,111 +81.56	17,686 -
รวม	983,900 +8.45	907,280 +13.26	801,032 +12.04	714,953 -

ไทย	317,066 -3.72	329,331 +0.77	326,821 +6.29	307,468 -
ต่างประเทศ	666,834 +15.38	577,949 +21.88	474,211 +16.38	407,485 -

ตารางที่ 2.13 แสดงลักษณะจุดมุ่งหมายของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาใน
จังหวัดกระบี่ 1999 – 2002

ชนิดของข้อมูล	2002	(ร้อยละ)	2,001	(ร้อยละ)	2000	(ร้อยละ)	1,999	(ร้อยละ)
ผู้เยี่ยมชม	1,458,771	+7.5	1,356,960	+9.77	1,326,229	+12.7	1,096,952	-
ไทย	575,009	-2.77	591,372	+0.04	591,149	+4.46	565,930	-
ต่างประเทศ	883,762	+15.44	765,588	+18.68	645,080	+21.48	531,022	-
นักท่องเที่ยว	1,219,468	+7.60	1,133,383	+10.64	1,024,430	+14.8	892,325	-
ไทย	478,822	-3.28	495,046	-0.21	496,093	+5.09	472,068	-
ต่างประเทศ	740,646	+16.03	638,337	+20.82	528,337	+25.72	420,257	-
นักท่องเที่ยว	239,303	+7.03	223,577	+5.56	211,799	+3.50	204,627	-
ไทย	96,187	-0.14	96,326	+1.34	95,056	+1.27	93,862	-
ต่างประเทศ	143,116	+12.47	127,251	+9	116,743	+5.4	110,765	-
อัตราเฉลี่ยระยะเวลาเข้า พัก	4.55	-	4.38	-	4.22	-	4.74	-
ไทย	3.44	-	3.37	-	3.28	-	4.01	-
ต่างประเทศ	5.19	-	5.16	-	5.10	-	5.56	-
อัตราเฉลี่ยค่าใช้จ่าย (บาท/คน/วัน)								
ผู้เยี่ยมชม , แยก	2,518.31	-0.47	2,530.23	+2.77	2,462.05	+25.39	1,963.51	-
ไทย	2,191.43	-3.04	2,260.25	+2.72	2,200.32	+33.27	1,651.08	-
ต่างประเทศ	2,730.99	-0.28	2,738.78	+1.36	2,701.90	+23.25	2,192.20	-
นักท่องเที่ยว	2,711.80	-0.63	2,728.88	+3.46	2,637.63	+21.94	2,163.11	-
ไทย	2,316.90	-2.24	2,370.06	+3.78	2,283.75	+31.1	1,742.00	-
ต่างประเทศ	2,967.09	-1.33	3,007.16	+1.25	2,969.92	+18.61	2,503.98	-
นักท่องเที่ยว (ระยะสั้น)	1,532.37	+0.60	1,523.19	-6.12	1,622.54	+48.43	1,093.11	-
ไทย	1,566.83	-7.61	1,695.91	-3.91	174.85	+48.05	1,192.07	-
ต่างประเทศ	2,509.20	+80.20	1,392.45	-6.48	1,488.92	+47.53	1,009.25	-
ภาษีอากร								
ผู้เยี่ยมชม , แยก	15,593.33	+9.82	14,199.63	+17.45	12,089.93	+28.99	9,372.80	-
ไทย	3,970.41	-3.57	4,117.35	+6.01	3,883.85	+13.89	3,410.14	-
ต่างประเทศ	11,622.92	+15.28	10,082.28	+22.86	8,206.08	+37.62	5,962.66	-
สิ่งอำนวยความสะดวก								
การก่อสร้าง	290	+58.47	183	+39.69	131	+24.76	105	-
ห้องพัก	9,088	+50.86	6,024	+23.62	4,873	+17.62	4,143	-
อัตราการเข้าพักอาศัย	43.22	+13.1	55.42	+0.87	54.55	+5.94	48.61	-
อัตราเฉลี่ยระยะเวลาเข้าพัก	2.68	-	2.86	+0.62	2.24	+0.25	1.99	-
จำนวนแขกที่มาพัก	983,900	+8.45	907,280.00	+13.26	801,032.00	+12.04	714,953	-
ไทย	317,066	-3.72	329,331	+0.77	326,821	+6.29	307,468	-
ต่างประเทศ	666,834	+15.38	577,949	+21.88	474,211	+16.38	407,485	-

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวที่กล่าวมาข้างต้น ช่วยให้ผู้วิจัยได้ทราบลักษณะของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในประเทศไทยโดยภาพรวม และในภาพรวมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ จากสถิติของปีที่ผ่านมา และแนวโน้มในอนาคต รวมถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อสถานที่ท่องเที่ยวในแหล่งต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้เป็นทิศทางในการวิจัยครั้งนี้ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม

คำว่า "วัฒนธรรม" มีผู้ให้ความหมายอย่างกว้างขวาง ด้วยวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันออกไป โดยมีผู้ให้ความหมายของคำนี้ไว้หลายท่าน เช่น

วัฒนธรรม หมายถึง "สิ่งที่ทำให้ความเจริญงอกงามให้แก่หมู่คณะ เช่น วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมในการแต่งกาย วิถีชีวิตของหมู่คณะ เช่น วัฒนธรรมพื้นบ้าน วัฒนธรรมชาวเขา" (ราชบัณฑิตยสถาน 2546 : 1,058)

สุพัตรา สุภาพ (2541 : 101) ให้ความหมายว่า วัฒนธรรม หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นแบบแผนในความคิด และการกระทำที่แสดงออกถึงวิถีชีวิตของมนุษย์ในสังคมของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือสังคมใดสังคมหนึ่ง มนุษย์เป็นผู้คิดสร้างระเบียบกฎเกณฑ์ในการปฏิบัติ การจัดระเบียบ ตลอดจนระบบความเชื่อ ความนิยม ความรู้ และเทคโนโลยีต่าง ๆ ในการควบคุมและใช้ประโยชน์จากธรรมชาติ

ไพบุลย์ ช่างเรียน (2532 : 12) ได้กล่าวถึงวัฒนธรรม ว่า วัฒนธรรมมีความหมายครอบคลุมถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่แสดงออกถึงวิธีการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในสังคมใดสังคมหนึ่ง ซึ่งได้แก่ ความรู้ ความคิด ความเชื่อ ศีลธรรม ประเพณี เทคโนโลยี ตลอดจนสิ่งต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้นมา วัฒนธรรมจึงเป็นแบบกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ว่าจะทำอะไร ทำอย่างไร คิดอย่างไร เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังมีนักวิชาการหลายท่านที่ให้ความหมายของวัฒนธรรมไว้ ซึ่งส่วนใหญ่จะให้ความหมายถึงสิ่งที่เกิดขึ้นจากมนุษย์ มนุษย์เป็นผู้สร้างสรรค์ให้เกิดขึ้น เปลี่ยนแปลง พัฒนา เรียนรู้ รวมถึงวิถีชีวิตของมนุษย์ จึงดูเหมือนว่าทุกคนจะทราบและเข้าใจความหมายของคำนี้เป็นอย่างดี แต่ความเข้าใจนั้นจะตรงกันหรือไม่อย่างไรก็แล้วแต่ความคิดของผู้นั้น

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้สรุปความหมายของวัฒนธรรม ว่า หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นจากความคิดและการกระทำที่แสดงออกถึงวิถีชีวิตของมนุษย์ในสังคม โดยได้คิดสร้างกฎเกณฑ์ ระเบียบวิธีการในการปฏิบัติ การจัดระเบียบความรู้ ความคิด ความเชื่อ ค่านิยม ตลอดจนเทคโนโลยีต่าง ๆ ในการควบคุมพฤติกรรมและเป็นแบบกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์

องค์ประกอบของวัฒนธรรม

สุพัตรา สุภาพ (2541 : 99 - 100) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของวัฒนธรรมว่าประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. องค์วัตถุ คือ วัฒนธรรมวัตถุที่มีรูปร่าง สามารถสัมผัสจับต้องได้ เช่น โรงภาพยนตร์ โรงเรียน เครื่องมือเครื่องใช้ ภาพเขียน เป็นต้น และในส่วนของไม่มีรูปร่าง เช่น ภาษา สัญลักษณ์ที่ใช้ในการติดต่อสื่อความหมาย เป็นต้น

2. องค์การ คือ กลุ่มที่มีการจัดการอย่างเป็นระเบียบหรือมีโครงสร้างอย่างเป็นทางการ มีการวางกฎเกณฑ์ระเบียบข้อบังคับและวัตถุประสงค์ไว้อย่างแน่นอน เป็นกลุ่มที่มีใจความสำคัญที่สุดในสังคมที่ซับซ้อน เช่น ครอบครัว วัด สภากาชาด เป็นต้น

3. องค์พิธีการ เป็นขนบธรรมเนียมประเพณีที่ยอมรับกันโดยทั่วไป เช่น พิธีกรรมต่าง ๆ ตั้งแต่เรื่องการเกิด การบวช การแต่งงาน เป็นต้น นอกจากนี้ยังรวมถึงการแต่งกายในลักษณะต่าง ๆ หรือในโอกาสต่าง ๆ เป็นต้น

4. องค์คติ คือ ความเข้าใจ ความเชื่อ ความคิดเห็นตลอดจนอุดมการณ์ต่าง ๆ เช่น ความเชื่อเรื่องกรรมว่าเป็นตัวชี้เจตนา ความเชื่อเรื่องกรรมมีผิวเดียวเมียวเดียว เป็นต้น และยังรวมถึงอุดมการณ์ ทศนคติ การยอมรับถูกหรือรับผิด เป็นต้น

องค์ประกอบทั้ง 4 ข้างต้นจะเป็นสิ่งที่ช่วยให้เข้าใจคำว่า “วัฒนธรรม” ได้ดียิ่งขึ้น และสามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งใดเป็นวัฒนธรรมหรือไม่ใช่วัฒนธรรมโดยอาศัยการสังเกตจากองค์ประกอบดังกล่าว

วัฒนธรรมสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ (งามพิศ สัตย์สงวน 2532 : 64 - 67) ได้แก่

1. วัฒนธรรมทางวัตถุ หมายถึง ส่วนของวัฒนธรรมที่สามารถจับต้องได้ เช่น ข้าวของเครื่องใช้ต่าง ๆ เป็นต้น

2. วัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ หมายถึง ส่วนของวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ เพราะไม่มีรูปร่าง แต่มีอิทธิพลต่อมนุษย์ แบ่งได้เป็น 5 ประเภท ดังนี้

2.1 สถาบันสังคม คือ ส่วนต่าง ๆ ของวัฒนธรรมที่เข้าจัดการกับปัญหาพื้นฐานของสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง การศึกษา ศาสนา

2.2 วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับการควบคุมทางสังคม ช่วยให้เกิดความมีระเบียบในสังคม แบ่งได้เป็น

2.2.1 ศาสนา ข้อห้ามต่าง ๆ ในทางศาสนา

2.2.2 ความเชื่อ ระบบความคิดต่าง ๆ

2.2.3 ค่านิยม มาตรฐานที่ใช้วัดว่าสิ่งใดมีค่าในสังคมบ้าง

2.2.4 ประเพณีต่าง ๆ

2.2.5 กฎหมาย การควบคุมทางสังคมโดยตรง เกิดเป็นการจัดระเบียบทาง

สังคม

2.3 ศิลปะ จิตรกรรม ประติมากรรม

2.4 ภาษา

2.5 พิธีกรรม เน้นเฉพาะพิธีที่ต้องทำในแต่ละขั้นตอนของประเพณีต่าง ๆ

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้จัดแบ่งประเภทของวัฒนธรรมไทยตามหลักสากลไว้ 5 ประการ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ 2521 : 43) ดังนี้

1. สาขามนุษยศาสตร์ ว่าด้วยเรื่อง ขนบธรรมเนียมประเพณี คุณธรรม ศิลธรรม จริยธรรม ค่านิยม ศาสนา ปรัชญา ประวัติศาสตร์ โบราณคดี มารยาทไทยในสังคม การปกครอง กฎหมาย

2. สาขาศิลปะ ว่าด้วยเรื่องภาษา วรรณคดี ดนตรี วิจิตรศิลป์ สถาปัตยกรรม การละคร ประติมากรรม

3. สาขาการช่างฝีมือ ว่าด้วยเรื่องการเย็บปักถักร้อย การแกะสลัก การทอผ้า การจักสาน การทำเครื่องเงิน เครื่องเงิน เครื่องทอง การจัดดอกไม้ การทำตุ๊กตา การทอเสื่อ การทำเครื่องปั้นดินเผา

4. สาขาคนกรรมศิลป์ ว่าด้วยเรื่องอาหาร การประกอบอาหาร เสื้อผ้า และการแต่งกาย บ้านและการดูแลบ้าน ยาและการใช้ยารักษาโรค การอบรมดูแลเด็ก ครอบครัว มารยาท ในการกินอยู่ การต้อนรับแขก การรู้จักการประกอบอาชีพ

5. สาขาการกีฬาและนันทนาการ ว่าด้วยเรื่องการเล่น เช่น มวยไทย ฟันดาบ กระบี่ กระบอง ตะกร้อ

หากจะศึกษากรอบข้อมูลของวัฒนธรรม สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้วางกรอบในการศึกษาดังหัวข้อต่อไปนี้ (กรองทิพย์ ศรีตะปัญญะ 2540 : 17 - 19)

1. สถานที่สำคัญ ได้แก่ โบราณสถาน สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ แหล่งโบราณคดี ที่เกิดของบุคคลสำคัญ สถานที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม ความอยู่ดีกินดี ของประชาชน เช่น เขื่อน โรงไฟฟ้า เป็นต้น

2. บุคคลสำคัญและประชาชนชาวบ้าน ได้แก่ พระมหากษัตริย์ วีรบุรุษในประวัติศาสตร์ นักเขียน นักประพันธ์ กวี ผู้นำทางศาสนา ผู้มีความสามารถในศิลปวิทยาการแขนงต่าง ๆ

3. วิถีชีวิต ได้แก่ ประเพณีท้องถิ่น พิธีกรรมและความเชื่อ ความเป็นอยู่ของชนกลุ่มน้อย

4. ภูมิปัญญา ได้แก่ การเกษตร การดำรงชีพ เครื่องนุ่งห่ม อาหาร ที่อยู่อาศัย

5. ของดีในท้องถิ่น ได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย

6. เอกสารสำคัญ ได้แก่ เอกสาร สมุดข่อย หนังสือสมุด ไบลาน หนังสือ นิทานพื้นบ้าน

7. ธรรมชาติวิทยาและนิเวศวิทยา ได้แก่ สถานที่สำคัญด้านธรรมชาติวิทยา สมุนไพร พืชพื้นบ้าน สภาพภูมิศาสตร์ และนิเวศวิทยาของพื้นบ้าน ป่าไม้ แร่ธาตุ การประยุกต์ใช้เป็นอาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม พืชเศรษฐกิจ สัตว์ที่มีชีวิตอยู่ในท้องถิ่นนั้น

สำหรับการศึกษาทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมในครั้งนี้จะศึกษาวัฒนธรรมซึ่งเกี่ยวเนื่องกับการท่องเที่ยว โดยผู้วิจัยได้ยึดกรอบการแบ่งเป็นสาขาต่าง ๆ 5 สาขา จากการแบ่งของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติซึ่งได้กล่าวมาแล้วข้างต้น คือ สาขามนุษยศาสตร์ สาขาคหกรรมศิลป์ สาขาภาษาและวรรณกรรม สาขากีฬาและนันทนาการ และสาขาการช่างฝีมือ และเพื่อให้สะดวกในการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยจึงได้จัดแบ่งแต่ละสาขาออกเป็น 2 ประเภท (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ม.ป.ป. : 19) ได้แก่

1. วัฒนธรรมกิจ เป็นวัฒนธรรมด้านการปฏิบัติกิจกรรม หรือพิธีกรรม ต่าง ๆ ที่กระทำเนื่องในประเพณี รวมถึงวิถีชีวิต การประกอบอาชีพ การดำรงอยู่ของชุมชน ความเป็นสยามเมืองยิ้ม ซึ่งถือว่าเป็นวิถีการดำรงชีวิตที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกันสามารถสร้างประทับใจให้แก่ผู้มาเยือนได้ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ม.ป.ป. : 19) เป็นต้น

2. วัฒนธรรมสถาน เป็นวัฒนธรรมที่ปรากฏให้เห็นเป็นหลักฐานในสถานที่ต่าง ๆ เช่น วัด สถาปัตยกรรม จิตรกรรม เป็นต้น

จากกรอบการแบ่งสาขาและประเภทของวัฒนธรรมข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยนำมาเป็นกรอบในการจัดแบ่งทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ เพื่อให้สะดวกในการเก็บข้อมูล ได้ดังนี้

ตารางที่ 2.14 แสดงประเภทของวัฒนธรรมสาขามนุษยศาสตร์

วัฒนธรรมกิจ	ภูเกิด	พังงา	กระบี่
1. ประเพณี	1. เทศกาลกินผัก (กินเจ) 2. เทศกาลเดินเต้า 3. งานทำวเทพฯ 4. เทศกาลเปิดหาดท่องเที่ยวป่าตอง 5. งานฟ้อนต่อ 6. งานสารทเดือนสิบ 7. ลอยเรือชาวเล	1. เทศกาลกินเจ (อำเภอตะกั่วป่า) 2. งานปล่อยเต้าทะเล 3. งานสารทเดือนสิบ 4. ลอยเรือชาวเล	1. เทศกาลเปิดฟ้าอันดามัน 2. งานสารทเดือนสิบ 3. ลอยเรือชาวเล
2. การบูชาเทพเจ้า	1. การบูชาเทพเจ้าตามความเชื่อของชาวจีน (เทพเจ้าองค์ต่าง ๆ)	1. การบูชาเทพเจ้าตามความเชื่อของชาวจีน (เทพเจ้าองค์ต่าง ๆ)	
3. วิถีชีวิต	1. ชาวเลเกาะสิเหร่ 2. ชาวเลแหลมหลา 3. ชาวเลราไวย์ 4. ชาวเลสะป้า 5. วิถีการรักษาโรค 6. วิถีอาชีพการประมงพื้นบ้าน 7. วิถีอาชีพการทำสวนยาง 8. วิถีชีวิตชาวจีน 9. วิถีชีวิตชาวมุสลิม 10. วิถีชีวิตชาวพุทธ 11. มนุษย์สัมพันธ์ (รอยยิ้ม ทักทาย)	1. ชาวเลหมู่เกาะพระทอง 2. ชาวเลหมู่เกาะสุรินทร์ 3. วิถีการรักษาโรค 4. วิถีอาชีพการประมงพื้นบ้าน 5. วิถีอาชีพการทำสวนยาง 6. วิถีอาชีพการทำสวนผลไม้ 7. วิถีชีวิตชาวจีน 8. วิถีชีวิตชาวมุสลิม 9. วิถีชีวิตชาวพุทธ 10. มนุษย์สัมพันธ์ (รอยยิ้ม การทักทาย) ฯ	1. ชาวเลเกาะจำ 2. ชาวเลเกาะพีพี 3. ชาวเลศาลาด่าน 4. ชาวเลสังกาอู้ 5. วิถีการรักษาโรค 6. วิถีอาชีพการประมงพื้นบ้าน 7. วิถีอาชีพการทำสวนปาล์ม 8. วิถีชีวิตชาวจีน 9. วิถีชีวิตชาวมุสลิม 10. วิถีชีวิตชาวพุทธ 11. มนุษย์สัมพันธ์ (รอยยิ้ม การทักทาย)

ตารางที่ 2.14 (ต่อ)

วัฒนธรรม สถาน	ภูเกิด	พังงา	กระบี่
1. สถานที่อยู่ อาศัย	1. ชาวเลเกาะลิหะ 2. ชาวเลแหลมหลา 3. ชาวเลราไวย์ 4. ชาวเลสะป้า	1. ชาวเลหมู่เกาะพระทอง 2. ชาวเลหมู่เกาะสุรินทร์	1. ชาวเลเกาะจำ 2. ชาวเลเกาะพีพี 3. ชาวเลศาลาด่าน 4. ชาวเลลังกาอู้
2. โบราณคดี – โบราณสถาน	1. ศูนย์ศิลป์ วัฒนธรรมจังหวัด ภูเกิด 2. พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ถลาง 3. วัดพระนางสร้าง 4. บ้านพระอร่าม สาครเขต	1. หุ่นตึก 2. วัดสุวรรณคูหา 3. ถ้ำเขาล้างบาท 4. ถ้ำขี้	1. เขาชนาน้ำ 2. ควนลูกปิดคลองท่อม 3. ถ้ำหลังโรงเรียน 4. เพิงผาเขาชนาน้ำ 5. ถ้ำน้ำเขาขี้ 6. ถ้ำเขาแซน – เขาทอง
3. ภาพเขียน	5. บ้านพระยาวิชิต สงคราม 6. พิพิธภัณฑสถาน หอย	1. เกาะพระอาด 2. เกาะรายา 3. เขาเขียน	1. ถ้ำไวกิ้ง 2. ถ้ำผีหัวโต
4. ศาสนสถาน	1. วัดไชยธาราราม 2. วัดพระทอง 3. วัดพระนางสร้าง 4. วัดม่วงโกมารภัจจ์ 5. มัสยิดบางเทา 6. ศาลเจ้าปู่ด้อย 7. ศาลเจ้าบางเหนียว 8. ศาลเจ้าจ้อยตู่ 9. ศาลเจ้าแสงธรรม	1. วัดบางเหียง 2. วัดนารายณ์การาม 3. สำนักสงฆ์ถ้ำตาปาน	1. วัดถ้ำเสือ

ตารางที่ 2.14 (ต่อ)

วัฒนธรรม สถาน	ภูเก็ต	พังงา	กระบี่
5. แหล่ง ประวัติศาสตร์	1. อนุสรณ์กลางชนะศึก 2. บริเวณหลักเมือง	1. ค่ายเจ้าพระยาอินทวงศ์ 2. ด้านพระยาพิพิธ 3. ด้านมะรุ่ย 4. บริเวณตะโกลา	
6. ตึก - อาคาร	1. บ้านชินประชา 2. อาคารพระพิทักษ์ชิน ประชา 3. อาคารพระอร่ามสาคร เขต 4. บริเวณถนนตีบุก ถนน กลาง	1. ตึก - อาคารของอำเภอ ตะกั่วป่า	

ตารางที่ 2.15 แสดงประเภทของวัฒนธรรมสาขาคหกรรมศิลป์

วัฒนธรรมกิจ	ภูเก็ต	พังงา	กระบี่
1. อาหารทะเล	1. อาหารทะเล	1. อาหารทะเล	1. อาหารทะเล
2. ขนม	1. ขนม	1. ขนม	1. ขนม
3. ผลไม้	1. ผลไม้	1. ผลไม้	1. ผลไม้

ตารางที่ 2.16 แสดงประเภทของวัฒนธรรมสาขาภาษาและวรรณกรรม

วัฒนธรรมกิจ	ภูเก็ต	พังงา	กระบี่
1. ภาษา	1. ภาษาถิ่นภูเก็ต 2. ภาษามอแกลิน 3. ภาษาโอลังลาโอด	1. ภาษาถิ่นพังงา 2. ภาษามอแกน	1. ภาษาถิ่นกระบี่ 2. ภาษาโอลังลาโอด

ตารางที่ 2.17 แสดงประเภทของวัฒนธรรมสาขากีฬาและนันทนาการ

วัฒนธรรมกิจ	ภูเก็ต	พังงา	กระบี่
1. การแสดง	1. การแสดงของแหล่ง ต่าง ๆ เช่น ภูเก็ตแฟน ตาซี ไชม่อนคาบาเร่ ฯลฯ		
2. มหรสพ	1. โนราบ้านพอน 2. ร่องเง็งเกาะสิเหร่ ราไวย์	1. หนังตะลุงขจร ทองวิจิตร	1. ลิเกรำนา (ตริก) 2. ร่องเง็งสังกาอู๋

ตารางที่ 2.18 แสดงประเภทของวัฒนธรรมสาขากาชางฝีมือ

วัฒนธรรมกิจ	ภูเก็ต	พังงา	กระบี่
1. การช่างฝีมือ	1. ผลิตภัณฑ์จาก เปลือกหอย 2. ผลิตภัณฑ์จากมุก 3. การผลิตผ้าบาติก 4. การตัดเย็บเสื้อผ้า	1. ผลิตภัณฑ์ยางพารา เกล็ดปลา 2. การตัดเย็บเสื้อผ้า	1. ผลิตภัณฑ์จาก เปลือกหอย 2. การผลิตผ้าบาติก 3. การตัดเย็บเสื้อผ้า

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมข้างต้น ช่วยให้ผู้วิจัยพิจารณาขอบข่าย
วัฒนธรรมทั้งความหมายและประเภทได้ชัดเจนขึ้น ทำให้การจัดแบ่งประเภทของข้อมูลวัฒนธรรม
ครอบคลุมและสัมพันธ์กับแหล่งทรัพยากรทางการท่องเที่ยว

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัด ภูเก็ต พังงา และกระบี่

จากที่กล่าวมาแล้วในบทที่ 1 ว่า นโยบายในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และจากข้อมูลข้างต้นจะเห็นว่า ภูเก็ต พังงา และกระบี่ เป็นจังหวัดที่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติให้ความสนใจในการมาเยี่ยมเยือนเป็นจำนวนมาก ใน 3 จังหวัดดังกล่าวมีทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมที่น่าสนใจ จากผลการศึกษาแผนปฏิบัติการกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยบริษัทคอร์ แพลนนิ่ง แอนด์ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (ม.ป.ป. : 4 -10) ได้กล่าวถึงการจัดกลุ่มสินค้าการท่องเที่ยวในเชิงพื้นที่ของภาคใต้เขต 4 เมื่อปี พ.ศ. 2542 ในด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ปรากฏว่า จังหวัดภูเก็ต และกระบี่ คุณค่า ความน่าสนใจอยู่ในระดับเด่น ส่วนจังหวัดพังงา อยู่ระดับปานกลาง ในด้านกิจกรรมประเพณี ปรากฏว่า จังหวัดภูเก็ตอยู่ในระดับเด่น จังหวัดพังงาและกระบี่อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งทรัพยากรการท่องเที่ยวของแต่ละจังหวัดสามารถสรุปลักษณะเด่นได้ดังต่อไปนี้

จังหวัดภูเก็ต

จากการสรุปผลการสังเคราะห์สารนิพนธ์ระดับจังหวัดของจังหวัดภูเก็ต (2546 : 1 - 8) ในโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ได้กล่าวถึงจังหวัดภูเก็ตสรุปได้ว่า จังหวัดภูเก็ตมีลักษณะเป็นหมู่เกาะประกอบด้วยเกาะภูเก็ต และเกาะบริวาร จำนวน 32 เกาะ มีพื้นที่ 534.03 ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองเป็น 3 อำเภอ คือ อำเภอเมืองภูเก็ต อำเภอเกาะทู้ และอำเภอถลาง พื้นที่โดยรวมเป็นภูเขาและหาดทราย มีภูมิอากาศเป็นแบบศูนย์สูตร มีอากาศร้อนชื้น ตลอดปีมี 2 ฤดู คือ ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนเมษายนถึงเดือนพฤศจิกายน ฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคมถึงมีนาคม จากการสำรวจเมื่อเดือนกันยายน 2545 จังหวัดภูเก็ตมีประชากรรวมทั้งสิ้น 266,604 คน มีบ้านเรือน 90,000 หลัง อาชีพส่วนใหญ่ของประชากรจะเป็นด้านการบริการจากธุรกิจการท่องเที่ยว การทำสวนยางพารา สวนผัก สวนผลไม้

จังหวัดภูเก็ตได้รับการขนานนามจากนักท่องเที่ยวทั่วโลกว่า “ไข่มุกอันดามัน” ด้วยศักยภาพทางธรรมชาติของทะเล ชายหาด ภูเขา ทำให้จังหวัดภูเก็ตมีชื่อเสียงด้านการท่องเที่ยวระดับโลก มีแหล่งข้อมูลทางประวัติศาสตร์ แหล่งโบราณคดี และวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมายาวนาน จนหล่อหลอมกลายเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่น ทั้งโบราณสถาน โบราณวัตถุ ขนบธรรมเนียมประเพณี มีการประกอบกิจกรรมทางศาสนา มีการใช้ภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดภูเก็ตที่เป็นเอกลักษณ์ นอกจากนี้ยังมีงานประเพณีที่สำคัญที่น่าสนใจ เช่น ประเพณีกินผัก งานพ้อต่อ เป็นต้น ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ตที่โดดเด่น เช่น

1. วัดไชยธาราราม หรือวัดฉลอง เป็นวัดที่มีชื่อเสียงที่สุดในจังหวัดภูเก็ต เป็นที่ประดิษฐานรูปหล่อหลวงพ่อดำ อดีตเจ้าอาวาสวัดฉลองซึ่งได้มรณภาพไปนับ 100 ปี มาแล้ว ตามประวัติเล่าว่าเมื่อปี พ.ศ. 2419 ตรงกับสมัยรัชกาลที่ 5 พวกกบฏอั้งยี่ได้ก่อจลาจลขึ้น ชาวบ้านจึงได้ช่วยกันปราบและที่ปราบสำเร็จได้นั้นก็เพราะเชื่อในขวัญและกำลังใจจากหลวงพ่อดำ ซึ่งได้มอบผ้าประเจียดให้ โภกหัวนั่นเอง คนรุ่นหลังเมื่อได้ยินกิตติศัพท์ถึงความศักดิ์สิทธิ์ต่างก็เลื่อมใสศรัทธา และหลังไหลกันมากกราบไหว้บูชาอย่างไม่ขาดสาย

2. วัดพระนางสร้าง เป็นวัดที่เก่าแก่และเป็นแหล่งประวัติศาสตร์ของเมืองถลางที่สำคัญแห่งหนึ่ง เพราะเคยเป็นค่ายสู้รบกับพม่าเมื่อปี พ.ศ. 2328 นอกจากนี้ภายในอุโบสถยังเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปตึกที่เก่าแก่และใหญ่ที่สุดในโลก 3 องค์ เรียกว่า “พระในพุง” หรือ “พระสามกษัตริย์” ซึ่งอยู่ในพระอุทรของพระพุทธรูปหล่อองค์ใหญ่ 3 องค์อีกชั้นหนึ่ง

3. วัดพระทอง เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปทองคำ ที่โผล่เพียงพระเกตุมาลาจากพื้นดิน โดยมีตำนานเล่าว่า เดิมที่บริเวณนี้เป็นทุ่งเลี้ยงสัตว์ มีเด็กเลี้ยงควาย นำเชือกล่ามควายไปผูกกับหลักที่โผล่มาจากพื้นดิน โดยไม่ทราบว่าหลักที่โผล่มา นั้นเป็นพระเกตุมาลาของพระพุทธรูป หลังจากนั้นเด็กก็ล้มเจ็บ และตายลงในที่สุด พ่อของเด็กฝันว่าที่เด็กตายเพราะนำเชือกไปผูกกับพระเกตุมาลาของพระพุทธรูปจึงชักชวนชาวบ้านช่วยกันขุดหา ในที่สุดก็ค้นพบ ต่อมาชาวบ้านจึงก่อพระพุทธรูปครึ่งองค์ครอบไว้ดังปรากฏอยู่ทุกวันนี้ นอกจากนี้ยังเป็นที่ตั้งของ “พิพิธภัณฑ์สถานวัดพระทอง” เป็นที่รวบรวมข้าวของเครื่องใช้ของชาวภูเก็ต

4. อนุสรณ์สถานท้าวเทพกระษัตรีท้าวศรีสุนทร ซึ่งท่านเป็นผู้ที่สร้างคุณประโยชน์แก่เมืองถลาง เพื่อให้ชาวไทยได้ตระหนักถึงคุณงามความดีและวีรกรรมความกล้าหาญของท่านจึงได้นำรูปของท่านทั้งสองมาสร้างอนุสาวรีย์ขึ้น และกลายมาเป็นสัญลักษณ์ในตราประจำจังหวัดภูเก็ตดังที่ปรากฏในทุกวันนี้

5. งานประเพณีถือศีลกินผัก ตรงกับวันขึ้น 1 – 9 ค่ำ เดือน 9 ของจีน ซึ่งอยู่ในช่วงเดือนกันยายน – ตุลาคม ของทุกปี งานเทศกาลกินผักหรือกินเจ เป็นงานที่ชาวจีนซึ่งเข้ามาอาศัยอยู่ในจังหวัดภูเก็ตได้ถือปฏิบัติมาช้านาน เพื่อเป็นการถือปฏิบัติธรรม ชำระร่างกายและจิตใจให้บริสุทธิ์ ในช่วงเทศกาลจะมีพิธีกรรมต่าง ๆ มากมาย เช่น พิธีอัญเชิญพระ พิธีลุยไฟ พิธีสะเดาะเคราะห์ เป็นต้น

6. งานพ้อต่อ เป็นงานประเพณีของชาวภูเก็ตเชื้อสายจีน พิธีจะมีขึ้นในช่วงเดือน 7 ของจีน โดยมีพิธีเช่นไหว้บรรพบุรุษและวิญญาณศักดิ์สิทธิ์ด้วยเครื่องบวงสรวง เป็นขนบชนิดหนึ่งที่ทำด้วยแป้งเป็นรูปเต่าขนาดใหญ่บ้างเล็กบ้างทาสีแดง ซึ่งคนจีนเชื่อว่าเต่าเป็นสัตว์ที่มีอายุยืน การไหว้เต่าจึงเป็นการต่ออายุให้แก่ตนเอง

7. เทศกาลเปิดฤดูกาลท่องเที่ยว ตรงกับวันที่ 1 พฤศจิกายน ณ หาดป่าตอง เพื่อต้อนรับฤดูกาลท่องเที่ยวที่เวียนมาถึงอีกครั้ง มีการจัดงานที่ยิ่งใหญ่ เช่น การแข่งขันกีฬาทางน้ำ การประกวดสาวงามจากนักท่องเที่ยว เป็นต้น

8. ลากูน่าภูเก็ตไตรกีฬา เป็นการแข่งกีฬา 3 ชนิดต่อเนื่องกัน คือ ว่ายน้ำ ขี่จักรยาน และวิ่ง บริเวณลากูน่าภูเก็ต หาดบางเทา ซึ่งมีผู้เข้าร่วมแข่งขันจากทั่วโลก

9. ประเพณีลอยเรือชาวเล จะมีพิธีในกลางเดือน 6 และเดือน 11 ของทุกปี สำหรับกลุ่มชาวเลที่หาดราไวย์ และบ้านสะพาน จะจัดพิธีในวันขึ้น 13 ค่ำ กลุ่มชาวเลที่เกาะลิหะหะจะจัดในวันขึ้น 14 ค่ำ และกลุ่มชาวเลที่แหลมหลาจะจัดในวันขึ้น 15 ค่ำ ซึ่งถือเป็นพิธีสะเดาะเคราะห์ของชาวเล คล้ายกับพิธีลอยกระทงของไทย มีการสร้างเรือจากไม้ระกำ ตัดผมตัดเล็บ และทำตุ๊กตาไม้แทนคนไถลงไปในเรือแล้วนำไปลอยเพื่อนำเอาความทุกข์โศกเคราะห์ร้ายออกไปกับทะเล มีการรำรำที่เรียกว่า “รองเง็ง” รอบเรือ

10. สำนักศิลปะและวัฒนธรรมจังหวัดภูเก็ต ตั้งอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เป็นสถานที่จัดแสดงเรื่องราวประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรมของภูเก็ต โดยเฉพาะเรื่องราวเกี่ยวกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ เรือคนไทย ข้าวของเครื่องใช้ เมืองกลางยุคโบราณ รวมทั้งเป็นห้องสมุดและแหล่งรวบรวมหนังสือชุด เป็นต้น

11. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติถลาง อยู่ใกล้กับอนุสาวรีย์ท้าวเทพกระษัตรีท้าวศรีสุนทร ภายในมีการแสดงหลักฐานทางโบราณคดี เช่น โบราณวัตถุ ศิลปกรรมที่ค้นพบแถบบริเวณด้านชายฝั่งทะเลอันดามัน นอกจากนี้ยังมีการจำลองเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ คือถลาง วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวภูเก็ต และชาวเล

12. พิพิธภัณฑ์เปลือกหอย ตั้งอยู่ใกล้ ๆ กับหาดราไวย์ เป็นแหล่งรวบรวมเปลือกหอยหลากหลายลวดลายและสีสันขนาดต่าง ๆ จากท้องทะเลในทั่วโลกไว้อย่างมากมาย ด้านหน้าพิพิธภัณฑ์มีประติมากรรมรูปหอยสีขาขนาดใหญ่ตั้งเด่นเป็นสง่า จึงมองเห็นพิพิธภัณฑ์ได้โดยง่าย

13. อาคารแบบซิโน - โปรตุเกส หากเดินทางเข้าสู่เขตเทศบาลเมืองภูเก็ต โดยเฉพาะถ้าเป็นบริเวณถนนตีบุก ถนนถลาง ถนนกระบี่ และถนนเยาวราช สิ่งผู้มาเยือนทุกคนจะได้พบเห็น ก็คืออาคารตึกเก่าที่ตั้งตระหง่านอยู่ทั่วบริเวณ ซึ่งนับเป็นสถาปัตยกรรมที่สร้างความโดดเด่นให้แก่เมืองภูเก็ตได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอาคารแบบซิโน - โปรตุเกส ที่มีรูปแบบของยุโรปผสมจีน ซึ่งมีความสวยงาม แปลกใหม่ และมีความเป็นเอกลักษณ์

14. ชนกลุ่มชาวเล เป็นกลุ่มชนเผ่าดั้งเดิมที่ยังคงเหลืออยู่ในจังหวัดภูเก็ต ชนกลุ่มนี้ที่มีความชำนาญในการดำน้ำ อาศัยอยู่หลายแหล่งในจังหวัดภูเก็ต เช่น บริเวณเกาะลิหะหะ แหลมหลา

ราไวย์ เป็นต้น ชนกลุ่มนี้จะมีภาษาพูดเป็นของตนเอง แต่ปัจจุบันวิถีชีวิตได้เปลี่ยนไปเหมือนชาวเมืองมากขึ้น

15. ภูเก็ตแฟนตาซี ตั้งอยู่ที่หาดกมลา เป็นมิติใหม่แห่งความมหัศจรรย์บันเทิงยามราตรีที่แสดงถึงศิลปวัฒนธรรมไทยที่งดงามโดยใช้เทคโนโลยีขั้นสูงที่ทันสมัย

16. ไซมอนคาบารี ตั้งอยู่ที่หาดป่าตอง เป็นการแสดงของสาวประเภทสอง ตระการตาด้วยเครื่องแต่งกายและฉากบนเวทีที่สวยงาม

17. งานหัตถกรรม เช่น ผ้าบาติก เป็นสินค้าที่ระลึกของภูเก็ต ไข่มุก ซึ่งภูเก็ตมีฟาร์มไข่มุกอยู่หลายแห่ง ไข่มุกจึงเป็นเครื่องประดับที่นักท่องเที่ยวสนใจซื้อหากันอยู่เสมอเมื่อได้มาเยือนภูเก็ต

18. ภาษาไทยถิ่นภูเก็ต ภูเก็ตมีชาวจีนฮกเกี้ยนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก การใช้ภาษาจึงมีความเป็นเอกลักษณ์ด้วยการใช้ภาษาไทยถิ่นได้ปะปนกับคำยืมภาษาจีนฮกเกี้ยนที่ปัจจุบันอาจจะมีการออกเสียงผิดเพี้ยนไปบ้าง เช่น ฉายเอียน หมายถึง วุ้น ไต้ยเซี่ย หมายถึง กระเป๋ารัด เป็นต้น

19. อาหารพื้นเมือง ภูเก็ตมีอาหารพื้นเมืองทั้งคาวหวานมากมายหลายชนิด มีรูปแบบวิธีการปรุงและรสชาติที่เป็นเอกลักษณ์ เช่น

19.1 ขนมจีนภูเก็ต จะมีให้ทานตลอดวัน มีน้ำแกงให้เลือกหลายประเภท เช่น น้ำยาน้ำพริก แกงปู้ โดยรับประทานกับผักสด ผักลวก ผักดองหลากหลายชนิด พร้อมทั้งรับประทานกับไข่ต้ม ปาท่องโก๋ และห่อหมก

19.2 ไข่ดาว เป็นอาหารว่างยามบ่ายหรือยามดึก มีลักษณะคล้ายกับหอยทอดของภาคกลาง แต่ไม่ใส่ถั่วงอก ใช้หอยดิบ หรือหอยนางรมตัวเล็ก และเผือกต้มสุกหั่นเป็นชิ้นขนาดลูกเต๋า เป็นเครื่องปรุงหลักทอดกับแป้ง ไข่ กุ้งแห้ง แล้วโรยหน้าด้วยกากหมู รับประทานกับถั่วงอก กุยช่าย หรือต้นหอม

19.3 หมี่ฮกเกี้ยน เป็นเส้นหมี่เหลืองกลม มีขนาดใหญ่กว่าเส้นหมี่ธรรมดา ผัดแบบมีน้ำขลุกขลิก พร้อมกับใส่เนื้อหมู ปลา ปลาหมึก และไข่ โรยด้วยหอมแดง

19.4 โลบะ เป็นอาหารว่างประเภทหิวหมู และเครื่องในหมูต้มพะไลแล้วนำไปทอด รับประทานร่วมกับเต้าหู้ทอด และเกี๊ยวทอด

19.5 น้ำพริกกุ้งเสียบ เป็นน้ำพริกแห้งตำกับกุ้งเสียบ นิยมรับประทานคู่กับผักสด

19.6 เป็๋อทอด เป็นการนำเอาใบพืชผักต่าง ๆ เช่น ใบหญ้าช้อง ใบชะพลู ใบเล็บครุฑ มาชุบแป้งสาที่ผสมเครื่องเทศและกุ้งสด แล้วนำไปทอดจนเหลืองกรอบ รับประทานกับน้ำจิ้ม

19.7 ไข่เ๋ว เป็นของหวานคล้ายวุ้นน้ำเชื่อมใส่น้ำแข็ง แต่ไม่ใช่วุ้น มีส่วนผสมหลักคือ กล้วยนำว่าผสมกับเมล็ดไข่เ๋ว มีรสชาติหอม ทานแล้วชื่นใจ

จังหวัดพังงา

จากการสรุปผลการสังเคราะห์สารนิพนธ์ระดับจังหวัดของจังหวัดพังงา (2546 : 1 - 7) สรุปได้ว่าจังหวัดพังงามีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 4,170,895 ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองเป็น 8 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองพังงา อำเภอคุระบุรี อำเภอตะกั่วป่า อำเภอท้ายเหมือง อำเภอกะปง อำเภอทับปุด อำเภอตะกั่วทุ่ง และอำเภอเกาะยาว มีพื้นที่ประกอบด้วยภูเขาสลับซับซ้อนทอดเป็นแนวยาวจากทิศเหนือจรดทิศใต้ มีภูมิอากาศแบบมรสุมเมืองร้อน ตลอดปีมี 2 ฤดู คือ ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนมกราคมไปถึงเมษายน ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมไปถึงเดือนธันวาคม จากการสำรวจเมื่อเดือนกันยายน 2545 จังหวัดพังงามีประชากรทั้งสิ้น 238,826 คน มีบ้านเรือน 60,000 หลัง อาชีพส่วนใหญ่ของประชากร คือ การทำสวนยางพารา ทำนา สวนปาล์ม สวนผลไม้ การประมง

พังงามีทรัพยากรทางการท่องเที่ยวทั้งทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่จะได้กล่าวถึงในการศึกษาครั้งนี้ เช่น

1. วัดนารายณ์การาม ตั้งอยู่ที่ตำบลแหล อำเภอกะปง เป็นที่ประดิษฐานเทวรูปในศาสนาพราหมณ์ 3 องค์ ได้แก่ พระนารายณ์ พระลักษมณ์ และนางสีดา นอกจากนี้ยังมีศิลาจารึกกรมอยู่ด้วย 1 หลัก ซึ่งแกะสลักจากหินชนวน
2. วัดสุวรรณคูหา ตั้งอยู่ที่ตำบลกระโสม อำเภอตะกั่วทุ่ง ภายในมีพระพุทธรูปปางต่าง ๆ ศิลาจารึกพระปรมาภิไธยย่อของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และชื่อพระวงศ์หลายพระองค์
3. สำนักสงฆ์ถ้ำตาปาน ตั้งอยู่ที่ตำบลท้ายช้าง ในตัวเมืองพังงา ภายในวัดมีสะพานมังกรข้ามนรก ข้ามสะพานไปจะเป็นถ้ำ ภายในถ้ำมีน้ำตกเจดีย์สามยอด ปราสาทหินย้อย เต่าหินพันปี เป็นต้น
4. วัดราษฎร์อุปถัมภ์ (วัดบางเหรียง) ตั้งอยู่ที่ตำบลบางเหรียง อำเภอทับปุด ในวัดมีถาวรวัตถุที่สำคัญ คือ พระมหาธาตุเจดีย์พุทธธรรมบันลือ อยู่บนยอดเขาล้าน เป็นเจดีย์รูปประขังคว่ำ มีฐานโดยรอบ และยังเป็นທີ່ประดิษฐานรูปหล่อเจ้าแม่กวนอิมขนาดใหญ่บนยอดเขาล้านอีกด้วย
5. เขาเขียน เป็นทางผ่านที่จะไปเกาะปันหยี ผงังเขาลูกนี้มีรูปเขียนโบราณอายุไม่ต่ำกว่า 3,000 ปี เป็นรูปสัตว์ชนิดต่าง ๆ
6. วันชาวเล (วันลอยเรือ) จัดบริเวณหมู่เกาะสุรินทร์ เป็นการส่งเสริมประเพณีของชาวเล ซึ่งจัดขึ้นเพื่อเป็นการไหว้บรรพบุรุษ ในวันแรม 1 ค่ำ เดือน 5 (เดือนเมษายนของทุกปี)
7. ประเพณีอนุรักษ์เต่าทะเล จะจัดขึ้นระหว่างเดือนมีนาคม – เมษายน ของทุกปี ณ บริเวณชายหาดทะเลท้ายเหมือง เป็นงานประเพณีเก่าแก่ของชาวท้ายเหมืองที่จัดให้มีการปล่อยลูกเต่าลงสู่ทะเล

8. ประเพณีถือศีลกินเจอำเภอตะกั่วป่า ตรงกับวันขึ้น 1 - 9 ค่ำของจีน ลักษณะการจัดงานจะคล้ายกับจังหวัดภูเก็ต แต่จังหวัดภูเก็ตจะมีความยิ่งใหญ่มากกว่า

9. หมู่บ้านชาวเล ซึ่งตั้งบ้านเรือนอยู่ตอนเหนือของเกาะสุรินทร์ใต้ เป็นชนเผ่าที่ยังคงรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิมไว้มากที่สุด

10. ดอกไม้ประดิษฐ์จากใบยางพาราและเกล็ดปลา เป็นดอกไม้ที่มีความประณีต สวยงาม และเกิดขึ้นจากความคิดสร้างสรรค์ของแม่บ้านเกษตรกรจังหวัดพังงา ปัจจุบันเป็นสินค้าของที่ระลึกประจำจังหวัด

11. ผลผลิตทางการเกษตรและอาหารทะเล พังงามีแหล่งผลิตกะปิจากกุ้งฝอยที่มีชื่อหลายแห่ง เช่น กะปิเกาะยาว กะปิเกาะปันหยี และยังเป็นแหล่งผลิตกุ้งเสียบออกสู่ตลาดในจังหวัดใกล้เคียงอีกด้วย

จังหวัดกระบี่

จากการสรุปผลการสังเคราะห์สารนิพนธ์ระดับจังหวัดของจังหวัดภูเก็ต (2546 : 1 - 8) สรุปได้ว่าจังหวัดกระบี่ประกอบด้วยเกาะต่าง ๆ ประมาณ 130 เกาะ มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 4,624 ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองเป็น 8 อำเภอ ได้แก่ อำเภออ่าวลึก อำเภอปลายพระยา อำเภอเมืองกระบี่ อำเภอคลองท่อม อำเภอเกาะลันตา อำเภอเขาพนม อำเภอเหนือคลอง อำเภอลำทับ สภาพภูมิประเทศโดยทั่วไปประกอบด้วยภูเขา ที่ราบเนินสูง ๆ ต่ำ ๆ และพื้นที่เกาะ มีภูมิอากาศแบบมรสุมในเขตร้อน มี 2 ฤดู คือ ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนเมษายนถึงธันวาคม ฤดูแล้ง เริ่มตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนมีนาคม จากการสำรวจเมื่อเดือนมีนาคม 2546 จังหวัดกระบี่มีประชากรทั้งสิ้น 353,304 คน ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 62.70 ศาสนาอิสลาม ร้อยละ 36.50 ศาสนาคริสต์ ร้อยละ 0.7 และอื่น ๆ 0.7 อาชีพส่วนใหญ่ของประชากรจะเป็นการทำสวนยางพารา สวนปาล์ม การประมง

จังหวัดกระบี่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวทั้งทางด้านธรรมชาติและด้านศิลปวัฒนธรรม ในด้านของวัฒนธรรมมีทั้งศิลปกรรมท้องถิ่น แหล่งโบราณคดี วิถีชีวิต (ไพโรจน์ เสรีรักษ์ 2545 : 5 - 21) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. สภาพสิ่งก่อสร้างที่อยู่อาศัย อาคารบ้านเรือนทั่วไป ส่วนใหญ่วัสดุที่นิยมใช้ คือ "ใบจาก" และ "ใบชิง" นำมาแปรสภาพทำเป็นเครื่องมุงและฝาผนังในลักษณะที่เรียบง่าย แบบชาวบ้านทั่วไป
2. ศิลปะทางด้านประติมากรรม เช่น พระพุทธรูปถ้ำเขาพระ พระพุทธรูปศิลปะพม่าวัดบ่อพลอย พระพุทธรูปบาทจำลองวัดไสยกไทย เป็นต้น

3. แหล่งโบราณคดี ความลุ่มปิด ตำบลคลองท่อมใต้ อำเภอคลองท่อม ได้มีการสำรวจเมื่อ พ.ศ. 2527 พบวัตถุต่าง ๆ เช่น ขวานหินขัด หินตุ้ แวดินเผา ลูกปัดทำจากหินสีต่าง ๆ เศษภาชนะดินเผาของจีนเคลือบสีน้ำตาล และน้ำตาลไหม้ เป็นต้น

4. แหล่งโบราณคดีถ้ำเขาแขน - เขาทอง หมู่ 2 ตำบลปลายพระยา อำเภอปลายพระยา สำรวจเมื่อ พ.ศ. 2527 วัตถุที่พบเป็นเศษภาชนะเครื่องปั้นดินเผาเนื้อเครื่องดิน ยุคก่อนประวัติศาสตร์

5. แหล่งโบราณคดีถ้ำเขาน้ำชา หมู่ที่ 6 บ้านบางเหียน ตำบลปลายพระยา อำเภอปลายพระยา สำรวจเมื่อ พ.ศ. 2527 สิ่งที่พบ ได้แก่ เศษภาชนะดินเผาเนื้อเครื่องดินสมัยก่อนประวัติศาสตร์ เป็นภาชนะฉลุลายแบบที่พบในฟิลิปปินส์ และเวียดนาม และกระดูกสัตว์และเปลือกหอย

6. แหล่งโบราณคดีถ้ำเขาลังดง หมู่ที่ 1 ตำบลนาเหนือ อำเภออ่าวลึก สำรวจเมื่อ พ.ศ. 2525 พบเศษภาชนะเนื้อดินยุคก่อนประวัติศาสตร์ และภาชนะดินเผาที่สมบูรณ์เป็นจำนวนมาก

7. แหล่งโบราณคดีถ้ำเขาหลังโรงเรียนบ้านทับปริก ตำบลทับปริก อำเภอเมืองกระบี่ สำรวจเมื่อ พ.ศ. 2529 พบว่ามีภาชนะดินเผาและเศษภาชนะดินเผาเนื้อหยาบ พบทั้งชนิดผิวเรียบและตกแต่งด้วยลายเชือกทาบ และยังพบเปลือกหอยชนิดต่าง ๆ แสดงให้เห็นว่าแหล่งโบราณคดีนี้เป็นที่อยู่อาศัยของชุมชนยุคก่อนประวัติศาสตร์ที่ดำรงชีพด้วยการทำเกษตรกรรม และการประมง

8. แหล่งโบราณคดีถ้ำผีหัวโต ตั้งอยู่ที่ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก ถ้ำผีหัวโต เป็นลักษณะของภูเขาที่ต่อเนื่องกัน ภายในถ้ำประกอบด้วย 2 คูหาใหญ่ แต่ละคูหาจะมีทางเข้าคูหาละ 2 ด้าน และทั้ง 2 คูหานี้จะมีทางเชื่อมต่อกัน บริเวณพื้นถ้ำจะมีดินที่ทับถมกันค่อนข้างหนาซึ่งประกอบด้วยซากเปลือกหอยชนิดต่าง ๆ โดยมีดินปนซีค่างคาวทับถมกันเป็นชั้นหนา และหลักฐานอีกชิ้นที่มีความสำคัญมาก คือ ภาพเขียนสีสมัยก่อนประวัติศาสตร์ โดยใช้เทคนิคการเขียน 3 วิธี ได้แก่ ภาพเขียนเป็นลายเส้น (outline) ภาพเขียนเป็นลายเส้นก่อนแล้วเติมสีบางส่วนเข้าไป (outline and painted) ภาพเขียนโดยใช้สีเป็นเงาทึบ (dainted human) มีภาพปลา ภาพคน ภาพมือ ภาพนก ภาพเครื่องหมายและสัญลักษณ์ ภาพลายเรขาคณิต

9. แหล่งโบราณคดีเพิงผาเขาขนาบน้ำ เป็นแหล่งยุคก่อนประวัติศาสตร์ ยุคแรกเริ่มประวัติศาสตร์ และยุคประวัติศาสตร์ ตั้งอยู่ที่ ตำบลปากน้ำ อำเภอเมืองกระบี่ สำรวจเมื่อ พ.ศ. 2525 - 2528 หลักฐานที่พบ ได้แก่ เศษภาชนะดินเผาเคลือบ เนื้อแกร่ง ประติมากรรมในพุทธศาสนา หรือศาสนาฮินดู เศษภาชนะเนื้อเครื่องดิน เครื่องมือกะเทาะ และเครื่องมือสะเก็ดหิน

10. แหล่งโบราณคดีวัดถ้ำเสือวิปัสสนา ตั้งอยู่ที่ ตำบลกระบี่น้อย อำเภอเมืองกระบี่ สำรวจเมื่อ พ.ศ. 2529 พบหลักฐานการอยู่อาศัยเป็นบริเวณกว้างไปตามแนวทางทิวเขาที่ยาวติดต่อกัน

11. งานกระบี่เบิกฟ้าอันดามัน จัดขึ้นในเดือนพฤศจิกายนของทุกปี เป็นงานเปิดฤดูกาลท่องเที่ยวของจังหวัด มีกิจกรรมรื่นเริงและการแสดงทางวัฒนธรรมมากมาย

12. ประเพณีลอยเรือชาวเล จัดขึ้นที่เกาะลันตาซึ่งมีชนพื้นเมือง ชาวเลอาศัยอยู่ จัดขึ้นตรงกับวันเพ็ญเดือน 6 และวันเพ็ญเดือน 11 ของทุกปี โดยกลุ่มชาวเลบริเวณเกาะลันตาและใกล้เคียง จะมาชุมนุมกันทำพิธีลอยเรือเพื่อสะเดาะเคราะห์ ณ ชายหาดใกล้ ๆ กับบ้านศาลาด่าน ในพิธีจะมีการร้องรำทำเพลง มีการร่ายรำรอบลำเรือด้วยจังหวะและทำนองเพลงรองเง็ง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ ที่กล่าวไว้ข้างต้น เป็นข้อมูลสำคัญที่ช่วยให้ทราบถึงแหล่งข้อมูลที่ผู้วิจัยต้องออกไปเก็บข้อมูลจริงเพื่อศึกษาว่าในพื้นที่นั้น ๆ มีศักยภาพสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ การรู้จักแหล่งข้อมูลในเบื้องต้นจะช่วยให้การเก็บข้อมูลดำเนินไปได้สะดวกและประสบความสำเร็จ และข้อมูลมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้กล่าวมาแล้ว สามารถสรุปได้ว่า การศึกษาศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ เป็นการศึกษาศักยภาพในด้านความพร้อมของทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม ทั้งวัฒนธรรมกิจ และวัฒนธรรมสถาน ของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ ซึ่งจากเอกสารและงานวิจัยที่ผ่านมาได้กล่าวถึงความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวไว้ในระดับหนึ่ง แต่จะน่าสนใจจนถึงขั้นมีศักยภาพหรือไม่ หรือแหล่งใดมีศักยภาพ แหล่งใดไม่มีศักยภาพ และในฐานะชุมชนท้องถิ่นเจ้าของพื้นที่มีศักยภาพด้านความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวหรือไม่ เพียงใดนั้น ผู้วิจัยจะได้ศึกษาวิจัยเพื่อให้ได้ข้อมูลต่อไป

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาทั้ง 4 ด้านข้างต้นจึงเป็นประโยชน์ที่จะช่วยให้ผู้วิจัยมีกรอบ และแนวทางในการศึกษาเรื่อง “การศึกษาศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่” ให้มีความชัดเจนขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง "การศึกษาศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่" ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยายเพื่อประเมินศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม โดยศึกษาจากความต้องการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวและความพร้อมของชุมชน ในการนำวัฒนธรรมมาพัฒนาเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยว โดยมีวิธีดำเนินการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วยนักท่องเที่ยวและประชาชนในพื้นที่

1. นักท่องเที่ยว

1.1 นักท่องเที่ยวชาวไทย เลือกกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สูตรของ Yamane (1973) โดยแยกนักท่องเที่ยวออกเป็น 3 กลุ่มตามจังหวัด จะได้จำนวนตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทย จังหวัดละ 400 คน รวมต้องใช้กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 1,200 คน

1.2 นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ เลือกกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สูตรของ Yamane (1973) บนสมมุติฐานว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มาเที่ยว จะเที่ยวทั้ง 3 จังหวัด จึงใช้กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ จำนวน 400 คน

2. ภาวดีเครือข่ายของชุมชนแหล่งท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม เลือกกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สูตรของ Yamane (1973) และเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์

วิธีการเก็บและรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสำรวจด้วยแบบประเมิน

1. สำรวจข้อมูลทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมในจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ โดยใช้แบบสอบถามอย่างง่าย จากตัวแทนชุมชน

2. สำรวจข้อมูลเบื้องต้นความสนใจในการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่

3. เก็บข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับความต้องการใช้ข้อมูลในประเด็นต่าง ๆ จากภาคีอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพื่อกำหนดประเด็นแบบสอบถามสำหรับถามนักท่องเที่ยว
4. นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลระดับความสนใจการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ในจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่
5. ศึกษาศักยภาพของชุมชนในพื้นที่ที่มีแหล่งท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมที่น่าสนใจใน 5 อันดับแรกของแต่ละจังหวัด โดยการใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดอันดับความน่าสนใจในการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม 5 อันดับแรกของแต่ละจังหวัด โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ จำนวน และร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลสภาพทั่วไปโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ จำนวน และร้อยละ
3. วิเคราะห์ความต้องการในการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวโดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
4. วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากการสัมภาษณ์เชิงลึกภาคีแหล่งท่องเที่ยว

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยในประเด็นต่าง ๆ ตามที่ได้ศึกษาค้นคว้า

บทที่ 4

ผลการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่” โดยจะนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. ผลจากการสำรวจแหล่งทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมโดยภาพรวมในเบื้องต้น
2. ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมที่ได้รับความนิยมในแต่ละอำเภอ
3. ระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม
4. ระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่
5. ศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสนใจ

ผลจากการสำรวจแหล่งทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมโดยภาพรวมในเบื้องต้น

การเก็บข้อมูลในเบื้องต้นได้แบ่งประเภทของทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ออกเป็นสาขาต่าง ๆ 5 สาขา ได้แก่

1. สาขามนุษยศาสตร์
2. สาขาศุขกรรมศิลป์
3. สาขาภาษาและวรรณกรรม
4. สาขากีฬาและนันทนาการ
5. สาขาการช่างฝีมือ

ในแต่ละสาขาได้แบ่งออกเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านต่าง ๆ ได้แก่

1. วัฒนธรรมกิจ
2. วัฒนธรรมสถาน

จากการสำรวจแหล่งทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมโดยภาพรวมในเบื้องต้น ด้วยการเก็บข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามประชาชนในแหล่งพื้นที่ของวัฒนธรรมนั้น ๆ พบว่า ในแต่ละสาขาของวัฒนธรรมจะแสดงถึงศักยภาพบริเวณพื้นที่ด้วยตัวเลขความถี่ เช่น ประเพณีพุทธ มีศักยภาพบริเวณพื้นที่มีค่าเป็น 112 หมายความว่า มีผู้ให้ความสนใจวัฒนธรรมประเพณีพุทธด้วย

คะแนนรวม 112 ส่วนทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมอื่น ๆ แสดงด้วยตัวเลขความถี่ที่ปรากฏในตารางที่ 4.1 – 4.3

ตารางที่ 4.1 แสดงศักยภาพของทรัพยากรบริเวณพื้นที่ของจังหวัดภูเก็ต

สาขาวัฒนธรรม	หมวดวัฒนธรรม	ศักยภาพบริเวณพื้นที่	ทรัพยากรการท่องเที่ยว
สาขามนุษยศาสตร์	ประเพณีพุทธ	112	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	เทศกาลกินผัก	88	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	แต่งงาน	77	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	เดือนสิบ	74	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	งานศพ	72	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	ประเพณีมุสลิมกิจ	66	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	ประมงพื้นบ้าน	64	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	กรีดยาง	61	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	วิถีชีวิตชาวมุสลิม	58	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	ตรุษจีน	56	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	ลอยเรือ	51	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	วิถีชีวิตชาวจีน	50	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	วิถีชีวิตชาวเล	39	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	สารทเดือนสิบ	37	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	วิถีชีวิตชาวไทยถิ่น	32	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	ภูมิปัญญานักปราชญ์	27	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	ยี่ม้ายี่มแจ่มใส	23	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	ทำนา	20	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	เดินเต่า	15	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	ไสยกิจ	14	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	เข้าสู่ันต์	13	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	ถือศีลอด	10	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	นอนหาด	10	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	ปล่อยเต่า	10	ด้านวัฒนธรรมกิจ

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

สาขาวัฒนธรรม	หมวดวัฒนธรรม	ศักยภาพบริเวณพื้นที่	ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว
สาขามนุษยศาสตร์	ไหว้ครูหนังตะลุง	9	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	วันปล่อยเต่าทะเล	6	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	สงกรานต์	6	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	การเกษตร	5	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	ค้าขาย	5	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	ท่องเที่ยว	5	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	ทำเสน่ห์	5	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	ประเพณี	5	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	ประเพณีชาวเล	5	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	ประเพณีเซ็งเม้ง	5	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	พื้ดอ	5	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	สวนกลางบ้าน	4	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	โครงการคืนชะนีสู่ป่า	1	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	ประเพณีคริสตกิจ	1	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	วัด	237	ด้านวัฒนธรรมสถาน
สาขามนุษยศาสตร์	แหล่งประวัติศาสตร์	132	ด้านวัฒนธรรมสถาน
สาขามนุษยศาสตร์	โบราณสถานวัดฤ	100	ด้านวัฒนธรรมสถาน
สาขามนุษยศาสตร์	ศาลเจ้า	63	ด้านวัฒนธรรมสถาน
สาขามนุษยศาสตร์	มัสยิด	37	ด้านวัฒนธรรมสถาน
สาขามนุษยศาสตร์	การทำเหมืองแร่	13	ด้านวัฒนธรรมสถาน
สาขามนุษยศาสตร์	ศาลหลักเมือง	5	ด้านวัฒนธรรมสถาน
สาขาคหกรรมศิลป์	แพทย์พื้นบ้าน	202	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาคหกรรมศิลป์	อาหารทะเล	142	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาคหกรรมศิลป์	เวชบำบัดสมุนไพร	104	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาคหกรรมศิลป์	อาหารพื้นบ้าน	101	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาคหกรรมศิลป์	ขนมสด ขนมแห้ง	81	ด้านวัฒนธรรมกิจ

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

สาขาวัฒนธรรม	หมวดวัฒนธรรม	ศักยภาพบริเวณพื้นที่	ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว
สาขาศิลปะ	อาหารผัก	59	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาศิลปะ	ร้านอาหารยอดนิยม	289	ด้านวัฒนธรรมสถาน
สาขาภาษาและวรรณกรรม	ภาษาถิ่นใต้	122	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาภาษาและวรรณกรรม	ปริศนาคำทาย	51	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาภาษาและวรรณกรรม	นิทานวรรณกรรม	48	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาภาษาและวรรณกรรม	ภาษาจีนฮกเกี้ยน	44	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาภาษาและวรรณกรรม	ภาษาชาวเล	6	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขากีฬาและนันทนาการ	การเล่นของเด็ก	119	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขากีฬาและนันทนาการ	ระบำรำเต้น มหรสพ	32	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขากีฬาและนันทนาการ	เพลงประจำถิ่น	22	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาการช่างฝีมือ	ผ้าบาติก	163	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาการช่างฝีมือ	เครื่องจักสาน	67	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาการช่างฝีมือ	จิตรกรรมฝาผนัง	47	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาการช่างฝีมือ	ตัดเย็บเสื้อผ้าสุท	40	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาการช่างฝีมือ	ลายผ้าไหมมัดดัด	19	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาการช่างฝีมือ	ช่างประณีตศิลป์	14	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาการช่างฝีมือ	การแกะหนังตะลุง	7	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาการช่างฝีมือ	ประติมากรรม	83	ด้านวัฒนธรรมสถาน
สาขาการช่างฝีมือ	ตึกบ้านอาคาร	16	ด้านวัฒนธรรมสถาน

ตารางที่ 4.2 แสดงศักยภาพของทรัพยากรบริเวณพื้นที่ของจังหวัดพังงา

สาขาวัฒนธรรม	หมวดวัฒนธรรม	ศักยภาพบริเวณพื้นที่	ทรัพยากรการท่องเที่ยว
สาขามนุษยศาสตร์	สารทเดือนสิบ	513	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	กรีดยาง	340	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	พิธีงานศพ	300	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	พิธีแต่งงาน	300	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	วิถีชีวิตชาวไทยถิ่น	240	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	เทศกาลกินผัก	239	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	ประมงพื้นบ้าน	199	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	ทำภูมิ	168	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	ตรุษจีน	153	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	ทำนา	125	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	ประเพณีพุทธกิจ	121	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	วิถีชีวิตมุสลิม	107	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	ประเพณีมุสลิมกิจ	96	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	ยิ้มแย้มแจ่มใส	90	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	วิถีชีวิตชาวจีน	79	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	งานบวช	44	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	ภูมิปัญญานักปราชญ์	40	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	ชาวเล	24	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	สงกรานต์	20	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	พิธีไหว้ครูหนังตะลุง	20	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	บวงสรวงนารายณ์	16	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	พิธีไหว้ครูโนรา	15	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	งานเมาลิด	14	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	ลอยกระทง	10	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	ลอยแพ	10	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	ประเพณีคริสต์กิจ	8	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	แข่งเรือยาว	5	ด้านวัฒนธรรมกิจ

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

สาขาวัฒนธรรม	หมวดวัฒนธรรม	ศักยภาพ บริเวณพื้นที่	ทรัพยากรทางการ ท่องเที่ยว
สาขามนุษยศาสตร์	ประเพณีเชิงม้ง	5	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์สาขา มนุษยศาสตร์	สมโภชพ้อตาเขาช้าง ไสยกิจ	5	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	ไหว้ครูมวย	5	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	ไหว้บรรพบุรุษ	5	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	เข้าสู่นัด	4	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	วัด	266	ด้านวัฒนธรรมสถาน
สาขามนุษยศาสตร์	มัสยิด	166	ด้านวัฒนธรรมสถาน
สาขามนุษยศาสตร์	แหล่งประวัติศาสตร์	83	ด้านวัฒนธรรมสถาน
สาขามนุษยศาสตร์	โบราณคดี	65	ด้านวัฒนธรรมสถาน
สาขามนุษยศาสตร์	ศาลเจ้า	62	ด้านวัฒนธรรมสถาน
สาขาคหกรรมศิลป์	อาหารผัก	509	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาคหกรรมศิลป์	ผลไม้	158	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาคหกรรมศิลป์	แพทย์พื้นบ้าน	120	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาคหกรรมศิลป์	อาหารทะเล	114	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาคหกรรมศิลป์	ขนม ของขบเคี้ยว	106	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาคหกรรมศิลป์	กายบำบัดปีบนวด	88	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาคหกรรมศิลป์	อาหารพื้นบ้าน	83	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาคหกรรมศิลป์	เวชบำบัดสมุนไพร	45	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาคหกรรมศิลป์	จิตบำบัดเวทย์มนต์	23	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาคหกรรมศิลป์	ร้านอาหารอดนิยาม	230	ด้านวัฒนธรรมสถาน
สาขาภาษาและวรรณกรรม	ภาษาถิ่นใต้	172	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาภาษาและวรรณกรรม	ปริศนาคำทาย	96	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาภาษาและวรรณกรรม	นิทานวรรณกรรม	66	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาภาษาและวรรณกรรม	ภาษาชาวเล	15	ด้านวัฒนธรรมกิจ

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

สาขาวัฒนธรรม	หมวดวัฒนธรรม	ศักยภาพ บริเวณพื้นที่	ทรัพยากรทางการ ท่องเที่ยว
สาขาภาษาและวรรณกรรม	ภาษาจีนฮกเกี้ยน	2	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขากีฬาและนันทนาการ	การละเล่นของเด็ก	396	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขากีฬาและนันทนาการ	ระบำรำเต้น มหรสพ	63	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขากีฬาและนันทนาการ	เพลงประจำถิ่น	60	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาการช่างฝีมือ	เครื่องจักสาน	231	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาการช่างฝีมือ	ผ้าบาติก	170	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาการช่างฝีมือ	ตัดเย็บเสื้อผ้าสุท	26	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาการช่างฝีมือ	ช่างทองรูปพรรณ	18	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาการช่างฝีมือ	การแกะหนังตะลุง	14	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาการช่างฝีมือ	ลายผ้าไหมมัดขดตะ	91	ด้านวัฒนธรรมสถาน
สาขาการช่างฝีมือ	ประติมากรรม	67	ด้านวัฒนธรรมสถาน
สาขาการช่างฝีมือ	ตึกบ้านอาคาร	50	ด้านวัฒนธรรมสถาน
สาขาการช่างฝีมือ	จิตรกรรมฝาผนัง	26	ด้านวัฒนธรรมสถาน

ตารางที่ 4.3 แสดงศักยภาพของทรัพยากรบริเวณพื้นที่ของจังหวัดกระบี่

สาขาวัฒนธรรม	หมวดวัฒนธรรม	ศักยภาพ บริเวณพื้นที่	ทรัพยากรทางการ ท่องเที่ยว
สาขามนุษยศาสตร์	สารทเดือนสิบ	111	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	กรีดยาง	77	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	พิธีงานศพ	65	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	ประเพณีพุทธกิจ	47	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	ประเพณีมุสลิมกิจ	45	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	วิถีชีวิตมุสลิม	43	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	ประมงพื้นบ้าน	32	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	ตรุษจีน	23	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	เทศกาลกินผัก	22	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	วิถีชีวิตชาวไทยถิ่น	20	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	ภูมิปัญญานักปราชญ์	17	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	วิถีชีวิตชาวจีน	17	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	ทำกฐิน	14	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	พิธีไหว้ครูหนังตะลุง	13	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	ทำไร่	6	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	ยิ้มแย้มแจ่มใส	4	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	ไสยกิจ	4	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	วิถีชีวิตชาวเล	3	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	ประเพณีลอยเรือ	2	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขามนุษยศาสตร์	วัด	31	ด้านวัฒนธรรมสถาน
สาขามนุษยศาสตร์	มัสยิด	26	ด้านวัฒนธรรมสถาน
สาขามนุษยศาสตร์	โบราณคดี	22	ด้านวัฒนธรรมสถาน
สาขามนุษยศาสตร์	แหล่งประวัติศาสตร์	10	ด้านวัฒนธรรมสถาน
สาขามนุษยศาสตร์	ศาลเจ้า	1	ด้านวัฒนธรรมสถาน
สาขาคหกรรมศิลป์	อาหารผัก	63	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาคหกรรมศิลป์	อาหารพื้นบ้าน	60	ด้านวัฒนธรรมกิจ

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

สาขาวัฒนธรรม	หมวดวัฒนธรรม	ศักยภาพ บริเวณพื้นที่	ทรัพยากรทางการ ท่องเที่ยว
สาขาศิลปะ	กายบำบัดบีนวด	53	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาศิลปะ	ขนม ของขบเคี้ยว	27	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาศิลปะ	อาหารทะเล	26	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาศิลปะ	เวชบำบัดสมุนไพร	23	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาศิลปะ	แพทย์พื้นบ้าน	22	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาศิลปะ	ผลไม้	21	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาศิลปะ	จิตบำบัดเวทย์มนต์	6	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาศิลปะ	ร้านอาหารยอดนิยม	28	ด้านวัฒนธรรมสถาน
สาขาภาษาและวรรณกรรม	ภาษาถิ่นใต้	78	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาภาษาและวรรณกรรม	นิทานวรรณกรรม	23	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาภาษาและวรรณกรรม	ปริศนาคำทาย	19	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาภาษาและวรรณกรรม	ภาษาชาวเล	3	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาภาษาและวรรณกรรม	ภาษาจีนฮกเกี้ยน	1	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขากีฬาและนันทนาการ	การเล่นของเด็ก	138	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขากีฬาและนันทนาการ	ระบำรำเต้น มหรสพ	87	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขากีฬาและนันทนาการ	เพลงประจำถิ่น	40	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาการช่างฝีมือ	ลายผ้าไหมมัดดัดตะ	86	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาการช่างฝีมือ	เครื่องจักสาน	83	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาการช่างฝีมือ	ผ้าบาติก	67	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาการช่างฝีมือ	ตัดเย็บเสื้อผ้าสุท	44	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาการช่างฝีมือ	การแกะหนังตะลุง	18	ด้านวัฒนธรรมกิจ
สาขาการช่างฝีมือ	ประติมากรรม	22	ด้านวัฒนธรรมสถาน
สาขาการช่างฝีมือ	จิตรกรรมฝาผนัง	12	ด้านวัฒนธรรมสถาน
สาขาการช่างฝีมือ	ตึกบ้านอาคาร	11	ด้านวัฒนธรรมสถาน

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นศักยภาพของบริเวณพื้นที่ของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ ต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมในสาขาต่าง ๆ ทั้ง 5 สาขา และแต่ละสาขาก็ยังแบ่งเป็น วัฒนธรรมกิจ และวัฒนธรรมสถาน ซึ่งทรัพยากรแต่ละชนิดต่างก็มีศักยภาพที่แตกต่างกันไป และผลจากการสำรวจในเบื้องต้นพบว่าทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของทั้ง 3 จังหวัดมีศักยภาพที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งข้อมูลที่ได้จะทำให้เห็นทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมบางประเภทที่มีความถี่ของศักยภาพบริเวณพื้นที่สูง เช่น วัด ของจังหวัดภูเก็ต ที่มีความถี่ของศักยภาพบริเวณพื้นที่สูงถึง 237 สารทเดือนสิบ ของจังหวัดพังงา ที่มีความถี่ของศักยภาพบริเวณพื้นที่สูงถึง 513 การละเล่นของเด็ก ของจังหวัดกระบี่ที่มีความถี่ของศักยภาพบริเวณพื้นที่สูงถึง 138 เป็นต้น ข้อมูลเหล่านี้แสดงถึงค่าความถี่ของศักยภาพบริเวณพื้นที่สูงสุดของแต่ละจังหวัด ซึ่งข้อมูลที่ได้จะนำไปใช้ในการทำแบบสอบถาม เพื่อเก็บข้อมูลความสนใจของนักท่องเที่ยวต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของแต่ละจังหวัดต่อไป

สำหรับทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมบางประเภท เช่น ร้านอาหาร แม้จะมีความถี่ของศักยภาพบริเวณพื้นที่สูง ก็ไม่นำไปใช้เป็นข้อมูลในการสอบถามความสนใจของนักท่องเที่ยว เพราะร้านอาหารมีลักษณะเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของร้านนั้น ๆ ซึ่งแต่ละร้านจะมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไป ไม่เหมือนกับทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมประเภทอื่น ๆ เช่น ประเพณีสารทเดือนสิบที่แต่ละแห่งมีลักษณะที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกัน

ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมที่ได้รับความนิยมในแต่ละอำเภอ

นอกจากการเก็บข้อมูลเบื้องต้นเพื่อหาศักยภาพบริเวณพื้นที่แล้ว ยังได้มีการเก็บข้อมูลเพื่อสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมในจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่จากผู้ให้ข้อมูลทุกตำบล ตำบลละ 3 คน เป็นกลุ่มข้าราชการ 1 คน บุคคลในหน่วยงานของ อบต. 1 คน และชาวบ้านอีก 1 คน จำแนกเป็นอำเภอ และรายการของทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม ผลปรากฏ ดังนี้

จังหวัดภูเก็ต

ตารางที่ 4.4 แสดงทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมที่ได้รับความสนใจในแต่ละอำเภอ จังหวัดภูเก็ต

ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม - สาขาของวัฒนธรรม	อำเภอ - ลำดับที่ที่ได้รับความสนใจ		
	กะทู้	ถลาง	เมืองภูเก็ต
1. อาหารพื้นบ้าน - คหกรรมศิลป์	1	3	3
2. ประเพณี - มนุษยศาสตร์	2	1	1
3. วิถีชีวิต - มนุษยศาสตร์	3	2	2
4. ร้านอาหารยอดนิยม - คหกรรมศิลป์	4	7	4
5. แพทย์พื้นบ้าน - คหกรรมศิลป์	5	5	6
6. แหล่งศาสนสถาน - มนุษยศาสตร์	6	4	5
7. ผ้าบาติก - การช่างฝีมือ	7	10	7
8. ภาษาประจำถิ่น - ภาษาและวรรณกรรม	8	6	8
9. การละเล่นของเด็ก - กีฬาและนันทนาการ	9	11	9
10. ปริศนาคำทาย ลายแทง - ภาษาและวรรณกรรม	10	15	22
11. ช่างประณีตศิลป์ - การช่างฝีมือ	11	17	12
12. แหล่งประวัติศาสตร์ - มนุษยศาสตร์	12	8	10
13. เครื่องจักสาน - การช่างฝีมือ	13	13	14
14. โบราณสถานวัตถุ - มนุษยศาสตร์	14	-	-
15. ภูมิปัญญานักปราชญ์ - มนุษยศาสตร์	15	19	18
16. ยี่มแยมแจ่มใส - มนุษยศาสตร์	16	9	13
17. การแกะหนังตะลุง - การช่างฝีมือ	17	22	-
18. ระบายผ้าตีนมหรสพ - กีฬาและนันทนาการ	18	21	17
19. นิทานวรรณกรรมถิ่น - ภาษาและวรรณกรรม	19	14	21
20. เพลงประจำถิ่น - กีฬาและนันทนาการ	20	18	20
21. จิตรกรรมฝาผนัง - การช่างฝีมือ	21	16	16
22. ประติมากรรม - การช่างฝีมือ	22	12	11
23. ลายไม้ไผ่ขัดแตะ - การช่างฝีมือ	-	20	19
24. ตึกบ้านอาคาร - การช่างฝีมือ	-	-	15

จังหวัดพังงา

ตารางที่ 4.5 แสดงทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมที่ได้รับความสนใจในแต่ละอำเภอ จังหวัดพังงา

ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม - สาขาของวัฒนธรรม	อำเภอ - ลำดับที่ที่ได้รับความสนใจ							
	กะปง	เกาะยาว	คุระบุรี	ตะกั่วทุ่ง	ตะกั่วป่า	ทับปุด	ท้ายเหมือง	เมืองพังงา
1. วิถีชีวิต - มนุษยศาสตร์	1	3	1	2	1	1	1	2
2. ประเพณี - มนุษยศาสตร์	2	1	3	3	2	3	2	1
3. อาหารพื้นบ้าน - คหกรรมศิลป์	3	2	4	1	3	2	3	3
4. เครื่องจักสาน - การช่างฝีมือ	4	8	8	10	6	12	6	8
5. การละเล่นของเด็ก - กีฬาและนันทนาการ	5	7	11	8	17	4	7	6
6. แหล่งศาสนสถาน - มนุษยศาสตร์	6	-	2	5	4	5	5	4
7. ปริศนาลายแทง - ภาษาและวรรณกรรม	7	-	-	20	22	6	18	23
8. แพทย์พื้นบ้าน - คหกรรมศิลป์	8	5	5	6	5	4	4	7
9. ภาษาประจำถิ่น - ภาษาและวรรณกรรม	9	11	6	9	13	5	13	18
10. ยิ้มแย้มแจ่มใส - มนุษยศาสตร์	10	4	-	14	7	14	15	16
11. ร้านอาหารยอดเยี่ยม - คหกรรมศิลป์	11	17	7	4	18	9	17	5

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ทรัพยากรการท่องเที่ยว ด้านวัฒนธรรม – สาขา ของวัฒนธรรม	อำเภอ – ลำดับที่ที่ได้รับความนิยม							
	กะปง	เกาะ ยาว	คุระ บุรี	ตะกั่ว ทุ่ง	ตะกั่ว ป่า	ทับ ปุด	ท้าย เหมือง	เมือง พังงา
12. เพลงประจำถิ่น - กีฬาและนันทนาการ	12	10	-	21	23	8	16	4
13. ผ้าบาติก - การช่างฝีมือ	13	15	9	7	9	-	8	10
14. นิทานวรรณกรรมถิ่น - ภาษาและวรรณกรรม	14	13	-	16	21	-	-	9
15. ลายไม้ไผ่ขัดแตะ - การ ช่างฝีมือ	-	6	-	12	11	10	10	13
16. ตึกบ้านอาคาร - การช่างฝีมือ	-	9	-	-	12	-	14	19
17. ระบายเส้นมหรสพ - กีฬาและนันทนาการ	-	16	12	22	20	7	11	20
18. การแกะหนังตะลุง - การช่างฝีมือ	-	17	-	17	-	-	-	21
19. ประติมากรรม - การช่างฝีมือ	-	-	10	-	8	13	-	15
20. แหล่งประวัติศาสตร์ - มนุษยศาสตร์	-	-	-	11	10	-	-	12
21. โบราณสถานวัตถุ - มนุษยศาสตร์	-	-	-	13	19	-	-	11
22. ภูมิปัญญานักปราชญ์ - มนุษยศาสตร์	-	-	-	15	14	-	-	17
23. ช่างประณีตศิลป์ - การช่างฝีมือ	-	-	-	18	16	11	9	11
24. จิตรกรรมฝาผนัง - การช่างฝีมือ	-	-	-	19	15	-	12	-

จังหวัดกระบี่

ตารางที่ 4.6 แสดงทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมที่ได้รับความสนใจในแต่ละอำเภอ จังหวัดกระบี่

ทรัพยากรการท่องเที่ยว ด้านวัฒนธรรม - สาขา ของวัฒนธรรม	อำเภอ - ลำดับที่ที่ได้รับความสนใจ						
	เกาะลัน ตา	เขา พนม	คลองท่อม	เมือง กระบี่	ลำทับ	เหนือ คลอง	อ่าว ลึก
1. วิถีชีวิต - มนุษยศาสตร์	1	1	1	1	1	1	1
2. อาหารพื้นบ้าน - คหกรรมศิลป์	2	2	2	4	3	4	5
3. แพทย์พื้นบ้าน - คหกรรมศิลป์	3	12	4	12	5	5	9
4. การละเล่นของเด็ก - กีฬาและนันทนาการ	4	5	-	-	-	-	3
5. ผ้าบาติก - การช่างฝีมือ	5	22	9	23	-	6	8
6. ประเพณี - มนุษยศาสตร์	6	3	3	2	2	2	2
7. ยิ้มแย้มแจ่มใส - มนุษยศาสตร์	7	8	10	14	6	10	7
8. ลายไม้ไม้ขีดตะเภา - การช่างฝีมือ	8	4	8	7	4	22	10
9. ระบายจำเต็มพรสพ - กีฬาและนันทนาการ	9	6	-	5	-	7	4
10. เพลงประจำถิ่น - กีฬา และนันทนาการ	10	19	-	10	-	14	-
11. ภาษาประจำถิ่น - ภาษาและวรรณกรรม	11	15	6	9	8	13	-
12. แหล่งประวัติศาสตร์ - มนุษยศาสตร์	12	-	-	-	-	17	17
13. ช่างประณีตศิลป์ - การช่างฝีมือ	13	10	11	16	10	11	13
14. เครื่องจักสาน - การช่างฝีมือ	14	7	5	6	9	9	11
15. ร้านอาหารยอดนิยม - คหกรรมศิลป์	15	13	-	18	-	18	14

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ทรัพยากรการท่องเที่ยว ด้านวัฒนธรรม - สาขา ของวัฒนธรรม	อำเภอ - ลำดับที่ที่ได้รับความสนใจ						
	เกาะ ลันตา	เขา พนม	คลองท่อม	เมือง กระบี่	ลำทับ	เหนือ คลอง	อ่าว ลึก
16. ตึกบ้านอาคาร - การช่างฝีมือ	16	11	-	20	-	-	22
17. นิทานวรรณกรรมถิ่น - ภาษาและวรรณกรรม	17	20	13	21	-	15	19
18. การแกะหนังตะลุง - การช่างฝีมือ	18	9	12	11	-	21	20
19. การละเล่นของเด็ก - กีฬาและนันทนาการ	19	-	7	3	7	3	-
20. ปริศนาคำทาย - ภาษา และวรรณกรรม	-	14	14	8	11	-	15
21. โบราณสถานวัตถุ - มนุษยศาสตร์	-	16	-	13	-	19	12
22. ภูมิปัญญานักปราชญ์ - มนุษยศาสตร์	-	17	-	19	-	20	16
23. แหล่งศาสนาสถาน - มนุษยศาสตร์	-	18	-	15	-	8	6
24. ประติมากรรม - การช่างฝีมือ	-	21	-	17	-	12	18
25. จิตรกรรมฝาผนัง - การช่างฝีมือ	-	-	-	22	-	16	21

หมายเหตุ

วิถีชีวิต เช่น งานบวช กรีดยาง งานศพ ชาวจีน ชาวไทยถิ่น ชิงเปรต แต่งงาน ทำนา
ทำภูมิ ประมงพื้นบ้าน มุสลิม

ประเพณี เช่น มุสลิมกิจ กินผัก ตรุษจีน พุทธกิจ สารทเดือนสิบ ไหว้ครูหนัง สงกรานต์
การละเล่นของเด็ก เช่น ดาวเดอร์ ไล่จับ หมากเก็บ อีจูด อีตัก

ระบำรำเต้นมหรสพ เช่น ร่องเง็ง โนรา กลองยาว

อาหารพื้นบ้าน เช่น หอยปากหนา อาหารผัก อาหารทะเล ของขบเคี้ยว ขนมสด

ขนมแห้ง

แหล่งศาสนสถาน เช่น วัดเขาแก้ว วัดคลองยา วัดไพโรสนทร์ วัดแหลมลึก วัดเขาล้อม
มัสยิดคลองยาเหนือ มัสยิดบ้านคลองทราย มัสยิด

ภาษาประจำถิ่น เช่น ภาษาถิ่นใต้ ภาษาชาวเล

ผ้าบาติก เช่น ภาพสัตว์หิมพานต์ ภาพในทะเล ภาพวิวทิวทัศน์

แพทย์พื้นบ้าน เช่น นายสัญญา เวชรินทร์ นายจำเริญ เล็กช้า กายบำบัดบีบ
นวด เวชบำบัดยาสมุนไพร

ลายไม้ไผ่ขัดแตะ เช่น ลายคดกริช ลายหน้าจั่ว ลายสามทแยง ลายสอง ลายลูกแก้ว
เครื่องจักสาน เช่น หวาย กระดาษ ไม้ไผ่ พลาสติค

โบราณสถานวัตถุ เช่น ถ้ำมีเศษหม้อ ลูกปัด

ช่างประณีตศิลป์ เช่น ตัดเย็บเสื้อผ้าสุท ช่างทองรูปพรรณ

ร้านอาหารยอดนิยม เช่น ร้านแหลมลึก พิซซิ่ง ร้านแหลมลึกซีฟู้ด ร้านกันเอง

ปริศนาคำทายลายแทง เช่น ยักสองยักสาม พิภูลสองสารภี

ภูมิปัญญานักปราชญ์ เช่น นายฉิง ช่วยบำรุง นายเปลือก เพชรพวา นายเลียบ ชนะศึก
ยิ้มแย้มแจ่มใสน้ำใจงาม มีอัธยาศัยไมตรีจิต

แหล่งประวัติศาสตร์ เช่น สมรภูมิตี๊กกลาง

ประติมากรรม เช่น เจ้าแม่กวนอิม

นิทานวรรณกรรมถิ่น เช่น การเล่านิทาน นิทานตายมดิงส์ อ้ายสีเกลอ

การแกะหนังตะลุง เช่น สัตว์หิมพานต์

จิตรกรรมฝาผนัง เช่น ภาพในอุโบสถพุทธประวัติ

ตึกบ้านอาคาร เช่น ตึกพระอร่ามสาครเขต ตึกชินประชา

การจัดลำดับความสนใจของนักท่องเที่ยวต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของ
จังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ ในแต่ละอำเภอ ทำให้มองเห็นภาพโดยรวมของทรัพยากรการ
ท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของแต่ละพื้นที่ได้ชัดเจนขึ้น ทำให้ทราบว่าแต่ละอำเภอมิทรัพยากรใดที่
นักท่องเที่ยวให้ความสนใจมากหรือน้อยตามลำดับ เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับการบริหารจัดการ หรือ
ประชาสัมพันธ์ หรืออื่น ๆ ตามความเหมาะสมให้สอดคล้องตามความต้องการของนักท่องเที่ยว
เพื่อให้เกิดความพึงพอใจต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมในระดับที่สูงขึ้น และสามารถ
พัฒนาการท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ ให้ดีขึ้นต่อไป

ระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวยชาวไทยต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้าน วัฒนธรรม

ผลจากการเก็บข้อมูลความสนใจของนักท่องเที่ยวยชาวไทยต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ เพื่อศึกษาระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวย ปรากฏข้อมูลของนักท่องเที่ยวยที่ตอบแบบสอบถามของแต่ละจังหวัด และระดับความสนใจต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม ซึ่งการเก็บข้อมูลเพื่อสอบถามนักท่องเที่ยวยทั้งชาวไทยและชาวต่างชาตินั้น ได้กำหนดระดับค่าของคะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับความสนใจมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับความสนใจมาก
3	หมายถึง	ระดับความสนใจปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับความสนใจน้อย
1	หมายถึง	ระดับความสนใจน้อยที่สุด

เมื่อได้คะแนนรวมแล้วนำมาคิดค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อแบ่งระดับความสนใจออกเป็น 3 กลุ่ม โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

$$(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}) / \text{จำนวนชั้น} = (5 - 1) / 3 \cong 1.33$$

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวสามารถแบ่งระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวยตามระดับคะแนนดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	3.67 – 5.00	นักท่องเที่ยวยมีความสนใจมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.34 – 3.66	นักท่องเที่ยวยมีความสนใจปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 2.33	นักท่องเที่ยวยมีความสนใจน้อย

(ปรับปรุงจาก เกรียงไกร อภาภูษพันธ์, 2546)

ผลจากการศึกษาระดับความสนใจทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของแต่ละจังหวัด ปรากฏ ดังนี้

จังหวัดภูเก็ต

ตารางที่ 4.7 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดภูเก็ต จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้ชาย	209	47.72
ผู้หญิง	229	52.28
รวม	438	100

จากตารางที่ 4.7 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดภูเก็ต เมื่อจำแนกตามเพศ จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 438 คน ปรากฏว่า จำนวนผู้หญิงและผู้ชายมีจำนวนที่ใกล้เคียงกัน คือ ผู้ชาย 209 คน คิดเป็นร้อยละ 47.72 และ ผู้หญิง 229 คน คิดเป็นร้อยละ 52.28

ตารางที่ 4.8 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดภูเก็ต จำแนกตามช่วงอายุ

ช่วงอายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระหว่าง 15 – 24 ปี	83	18.95
ระหว่าง 25 – 34 ปี	148	33.79
ระหว่าง 35 – 44 ปี	125	28.54
ระหว่าง 45 – 54 ปี	61	13.93
ระหว่าง 55 – 64 ปี	19	4.34
อายุตั้งแต่ 64 ปี ขึ้นไป	2	0.46
รวม	438	100

จากตารางที่ 4.8 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดภูเก็ต เมื่อจำแนกตามช่วงอายุ จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 438 คน ปรากฏว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามระหว่างช่วงอายุ 25 - 34 ปี จะมีจำนวนมากที่สุด คือ 148 คน คิดเป็นร้อยละ 33.79 และผู้ตอบแบบสอบถามอายุตั้งแต่ 64 ปีขึ้นไป จะมีจำนวนน้อยที่สุด คือ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.46

ตารางที่ 4.9 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดภูเก็ต จำแนกตาม
ภูมิภาค

ภูมิภาค	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กรุงเทพฯ	27	6.20
ภาคกลาง	116	26.50
ภาคตะวันตก	1	0.20
ภาคตะวันออก	6	1.40
ภาคเหนือ	23	5.30
ภาคใต้	216	49.30
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	49	11.20
รวม	438	100

จากตารางที่ 4.9 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดภูเก็ต เมื่อจำแนกตามภูมิภาค จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 438 คน ปรากฏว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีภูมิภาคจากภาคใต้มีจำนวนมากที่สุด คือ 216 คน คิดเป็นร้อยละ 49.30 และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีภูมิภาคจากภาคตะวันตกมีจำนวนน้อยที่สุด คือ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.20

ตารางที่ 4.10 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดภูเก็ต จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
นักศึกษา	58	13.20
ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	90	20.50
พนักงานบริษัท / ลูกจ้าง	110	25.10
ประกอบกิจการส่วนตัว	100	22.80
ตัวแทนขายสินค้า	11	2.50
เกษตรกร	19	4.30
แม่บ้าน	35	8.00
อาชีพอื่น ๆ	15	3.40
รวม	438	100

จากตารางที่ 4.10 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดภูเก็ต เมื่อจำแนกตามอาชีพ จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 438 คน ปรากฏว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัท หรือลูกจ้าง มีจำนวนมากที่สุด คือ 110 คน คิดเป็นร้อยละ 25.10 และผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบอาชีพตัวแทนขายสินค้ามีจำนวนน้อยที่สุด คือ 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50

ตารางที่ 4.11 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดภูเก็ต จำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000 บาท	186	42.50
ระหว่าง 10,001 – 17,499 บาท	146	33.30
ระหว่าง 17,500 – 34,999 บาท	33	7.50
ระหว่าง 20,000 – 34,999 บาท	51	11.60
ระหว่าง 35,000 – 49,999 บาท	14	3.20
ระหว่าง 50,000 – 64,999 บาท	4	0.90
ระหว่าง 65,000 – 79,999 บาท	1	0.20
สูงกว่า 80,000 บาท	3	0.70
รวม	438	100

จากตารางที่ 4.11 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดภูเก็ต เมื่อจำแนกตามรายได้ จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 438 คน ปรากฏว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท มีจำนวนมากที่สุด คือ 186 คน คิดเป็นร้อยละ 42.50 และผู้มีรายได้ระหว่าง 65,000 – 79,999 บาท มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.20

ตารางที่ 4.12 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดภูเก็ต จำแนกตามศาสนา

ศาสนา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พุทธ	394	90.00
อิสลาม	40	9.10
คริสต์	2	0.45
ศาสนาอื่น ๆ	2	0.45
รวม	438	100

จากตารางที่ 4.12 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดภูเก็ต เมื่อจำแนกตามศาสนา จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 438 คน ปรากฏว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่นับถือศาสนาพุทธมีจำนวนมากที่สุดอย่างชัดเจน คือ 394 คน คิดเป็นร้อยละ 90.00 และผู้ที่ตอบแบบสอบถามที่นับถือศาสนาคริสต์ และศาสนาอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ศาสนาอิสลามจำนวนน้อยที่สุด คือ ศาสนาละ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.45

ตารางที่ 4.13 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดภูเก็ต จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	50	11.40
มัธยมศึกษา	121	27.60
อนุปริญญา	83	18.90
ปริญญาตรี	165	37.70
ปริญญาโท	19	4.30
รวม	438	100

จากตารางที่ 4.13 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดภูเก็ต เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 438 คน ปรากฏว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมีจำนวนมากที่สุด คือ 165 คน คิดเป็นร้อยละ 37.70 และผู้ที่ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับปริญญาโทมีจำนวนน้อยที่สุด คือ 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.30

จากการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามของนักท่องเที่ยวต่อความสนใจทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ตจำนวน 438 ชุด ดังรายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ผลของการสำรวจระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมปรากฏ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.14 แสดงระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต

ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม	ร้อยละของระดับความสนใจ					\bar{X}	S.D.
	5	4	3	2	1		
1. ความยิ้มแย้มแจ่มใส	41.10	41.10	15.30	2.10	0.50	4.20	0.80
2. อาหารทะเล เช่น กุ้ง หมีก ปู หอย	38.40	40.90	17.80	2.70	0.20	4.14	0.82
3. อาหารพื้นบ้าน เช่น น้ำพริกกุ้งเสียบ	29.20	44.10	23.50	2.70	0.50	4.08	2.04
4. แหล่งประวัติศาสตร์ศึกษากลาง	37.40	38.10	19.40	3.90	1.10	4.07	0.91
5. วัด เช่น วัดพระนางสร้าง วัดฉลอง	35.80	37.70	21.20	4.30	0.90	4.03	0.91
6. ประเพณีจีน เช่น พ้อต่อ ตรุษจีน	28.10	44.50	22.80	3.40	1.10	3.95	0.86
7. ผ้าบาติก	27.20	40.00	25.60	6.60	0.70	3.86	0.91
8. อาชีพท้องถิ่น เช่น ประมง กรีดยาง	24.20	41.30	24.40	8.20	1.80	3.78	0.97
9. ประเพณีท้องถิ่น	22.60	39.30	28.10	8.20	1.80	3.73	0.96
10. วิถีชีวิตชาวไทยถิ่น เช่น พิธีแต่งงาน	17.40	43.40	31.50	5.50	2.30	3.68	0.90
11. ขนม เช่น โกซุ่ย โอวแก้ว ก๋องถึ่ง	19.60	37.20	34.90	7.80	0.50	3.68	0.89
12. วิถีชีวิตชาวเล พิธีกรรม ลอยเรือ	20.50	40.00	26.50	10.50	2.50	3.66	1.00
13. แหล่งประวัติศาสตร์เหมืองแร่	21.20	36.30	29.20	11.20	2.10	3.63	1.00
14. อาหารผัก เช่น ผักหวาน ผักเหมียง	16.00	40.90	30.80	11.20	1.10	3.59	0.92
15. แพทย์พื้นบ้าน เช่น กายบำบัด	21.00	32.20	34.50	9.10	3.20	3.59	1.02
16. สืบประดุกเกิด	13.90	40.40	34.90	9.80	0.90	3.57	0.88
17. ช่างมุก ช่างทองรูปพรรณ	18.30	35.80	33.10	10.50	2.30	3.57	0.98
18. วิถีชีวิตชาวจีนฮกเกี้ยน	16.40	37.40	33.30	10.50	2.30	3.55	0.96
19. ประเพณีไหว้ครูหนังตะลุงการทรงเจ้า	16.70	37.00	31.50	12.10	2.70	3.53	1.00

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้าน วัฒนธรรม	ร้อยละของระดับความสนใจ					\bar{X}	S.D.
	5	4	3	2	1		
20. การแสดงหนังตะลุง ร่องเง็ง	23.70	28.80	27.90	14.80	4.80	3.52	1.15
21. จิตรกรรมฝาผนัง โบสถ์ ศาลเจ้า	17.80	34.70	30.60	13.20	3.70	3.50	1.05
22. พบปะนักปราชญ์ท้องถิ่น	17.80	29.20	33.80	16.90	2.30	3.43	1.04
23. เพลงประจำถิ่น เช่น เพลงกล่อมเด็ก	18.90	31.70	26.90	17.80	4.60	3.43	1.12
24. การแกะหนังตะลุง	16.70	31.30	33.60	13.70	4.80	3.41	1.07
25. เครื่องจักสาน	12.60	31.10	40.40	14.60	1.40	3.39	0.93
26. ตีก - อacarชิโนโปรตุกีส	14.60	32.40	33.10	16.20	3.70	3.38	1.04
27. นิทานวรรณกรรมถิ่น ปรีศนาลาย แหง	13.90	30.30	36.50	13.90	5.30	3.34	1.05
28. การละเล่นของเด็ก	13.50	32.20	33.10	16.00	5.30	3.33	1.06
29. วิถีชีวิตชาวมุสลิม ละหมาด ถือศีลอด	14.80	27.90	32.20	17.80	7.30	3.25	1.13
30. ภาษาชาวเล	12.30	25.80	37.20	19.40	5.30	3.21	1.06
31. ภาษาจีนฮกเกี้ยน	9.10	24.40	38.60	23.70	4.10	3.11	1.00
32. ตัดเย็บเสื้อผ้าสุท	8.40	26.50	38.40	20.10	6.60	3.10	1.03

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่าทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ตที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจมากที่สุด คือ ความยิ้มแย้มแจ่มใส โดยมีคะแนนเฉลี่ยของระดับความสนใจ 4.20 หมายความว่า ความสนใจอยู่ในช่วงระหว่างมากถึงมากที่สุด และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.80 ลำดับความสนใจของนักท่องเที่ยวลำดับถัดไปตั้งแต่ลำดับที่ 2 - 6 ได้แก่ อาหารทะเล อาหารพื้นบ้าน แหล่งประวัติศาสตร์ศึกษกลาง วัด ประเพณีจีน และจะสังเกตได้ว่าระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวใน 3 ลำดับแรกซึ่งอยู่ในระดับที่สูงนั้น นักท่องเที่ยวจำนวนน้อยมากที่ตอบว่าความยิ้มแย้มแจ่มใส อาหารทะเล และอาหารพื้นบ้านให้ความสนใจในระดับคะแนนความสนใจน้อย คือ 1 เพราะมีเพียงร้อยละ 0.50 , 0.20 และ 0.50 ตามลำดับ ส่วนระดับความสนใจที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจน้อยที่สุด คือ ตัดเย็บเสื้อผ้าสุท โดยมีคะแนนเฉลี่ยของระดับความสนใจ 3.10 หมายความว่า ความสนใจอยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.03

จากข้อมูลในตารางจะเห็นว่าคะแนนโดยภาพรวมระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวต่อ
ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ตทั้ง 32 แหล่ง มีคะแนนเฉลี่ยที่ 3.10 – 4.20
หมายความว่า นักท่องเที่ยวมีความสนใจโดยเฉลี่ยในระดับปานกลางถึงมาก และจะเห็นได้ว่าความ
สนใจของนักท่องเที่ยวในระดับต้นจะเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมที่มีอยู่ทั่วไปในเกือบ
ทุกพื้นที่ของจังหวัดภูเก็ตโดยเฉพาะ 3 ลำดับแรก คือ ความยิ้มแย้มแจ่มใส อาหารทะเล และอาหาร
พื้นบ้าน

การจัดลำดับข้อมูลของทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมข้างต้นจะเห็นว่า ค่าเฉลี่ยของ
ระดับความสนใจในแต่ละด้านไม่แตกต่างกันมากนัก ระดับความสนใจที่นักท่องเที่ยวให้คะแนน 5
คือให้ความสนใจมากที่สุดยังคงเป็นด้านความยิ้มแย้มแจ่มใสซึ่งระดับความสนใจอยู่ที่ร้อยละ 41.10
ระดับความสนใจที่นักท่องเที่ยวให้คะแนน 1 คือ ให้ความสนใจน้อยที่สุดมีไม่มากนัก มากที่สุดมีเพียง
ร้อยละ 7.30 คือวิถีชีวิตชาวมุสลิม และทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมบางอย่างมีระดับ
ความสนใจที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ วิถีชีวิตชาวไทยถิ่น กับขนม มีคะแนนเฉลี่ย 3.68 อาหารผักกับ
แพทย์พื้นบ้าน มีคะแนนเฉลี่ย 3.59 สับปะรดภูเก็ต กับช่างทองรูปพรรณ มีคะแนนเฉลี่ย 3.57 และ
พบปะนักปราชญ์ท้องถิ่น กับเพลงประจำถิ่น มีคะแนนเฉลี่ย 3.43

ผลจากการจัดลำดับความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้าน
วัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ตสอดคล้องกับบทความในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน (27 มกราคม 2547 :
9) ซึ่งสรุปความมาจากวารสารเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ
แห่งชาติ ที่ตอนหนึ่งได้กล่าวไว้สรุปได้ว่า จังหวัดภูเก็ตนอกจากจะมีทรัพยากรการท่องเที่ยวทาง
ธรรมชาติคือหาดทรายที่สวยงามแล้ว ยังมีวัฒนธรรมที่ดึงดูดใจ คือ อัญมณีไมตรีที่ดี จึงเป็นปัจจัย
ต้น ๆ ที่นักท่องเที่ยวพึงพอใจมากที่สุดจึงเลือกที่จะท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต การดำเนินการเพื่อรักษา
จุดแข็งในด้านนี้จึงเป็นสิ่งที่ควรกระทำ

ความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมจังหวัดภูเก็ต
สามารถแบ่งเป็นสาขาต่าง ๆ ดังนี้

1. สาขามนุษยศาสตร์

1.1 วัฒนธรรมกิจ

จากการเก็บข้อมูลความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้าน
วัฒนธรรมจังหวัดภูเก็ต ปรากฏระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวในสาขามนุษยศาสตร์ด้าน
วัฒนธรรมกิจ ดังนี้

1. ความยิ้มแย้มแจ่มใส คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 4.20
2. ประเพณีจีน คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 4.14
3. อาชีพท้องถิ่น คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.78
4. ประเพณีท้องถิ่น คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.73
5. วิถีชีวิตชาวไทยถิ่น คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.68

1.2 วัฒนธรรมสถาน

จากการเก็บข้อมูลความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต ปรากฏว่าระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวในสาขามนุษยศาสตร์ ด้านวัฒนธรรมสถานปรากฏดังนี้

1. แหล่งประวัติศาสตร์ศีกถกลาง คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 4.07
2. วัดพุทธศาสนา คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 4.03

2. สาขาคหกรรมศิลป์

2.1 วัฒนธรรมกิจ

จากการเก็บข้อมูลความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต ปรากฏว่าระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวในสาขาคหกรรมศิลป์ ด้านวัฒนธรรมกิจ ปรากฏดังนี้

1. อาหารทะเล คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 4.14
2. อาหารพื้นบ้าน คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 4.08
3. ขนมและของกินเล่น คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.68
4. อาหารผัก และ แพทย์พื้นบ้าน คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.59

2.2 วัฒนธรรมสถานสำหรับความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต ในสาขาคหกรรมศิลป์ด้านวัฒนธรรมสถาน นั้น ปรากฏว่าไม่มีข้อมูลความสนใจในประเด็นดังกล่าว

3. สาขาภาษาและวรรณกรรม

3.1 วัฒนธรรมกิจ

จากการเก็บข้อมูลความสนใจของนักท่องเที่ยวยุคใหม่ชาวไทยที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต ปรากฏว่าระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวยุคใหม่ในสาขาภาษาและวรรณกรรม ด้านวัฒนธรรมกิจ ปรากฏดังนี้

1. นิทานวรรณกรรมท้องถิ่น คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.34
2. ภาษาชาวเล คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.21
3. ภาษาจีนฮกเกี้ยน คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.11

3.2 วัฒนธรรมสถาน

สำหรับความสนใจของนักท่องเที่ยวยุคใหม่ชาวไทยที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต ในสาขาภาษาและวรรณกรรมด้านวัฒนธรรมสถาน นั้น ปรากฏว่าไม่มีข้อมูลความสนใจในประเด็นดังกล่าว

4. สาขากีฬาและนันทนาการ

4.1 วัฒนธรรมกิจ

จากการเก็บข้อมูลความสนใจของนักท่องเที่ยวยุคใหม่ชาวไทยที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต ปรากฏว่าระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวยุคใหม่ในสาขากีฬาและนันทนาการ ด้านวัฒนธรรมกิจ ปรากฏดังนี้

1. เพลงประจำถิ่น คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.43
2. การละเล่นของเด็ก คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.33

4.2 วัฒนธรรมสถาน

สำหรับความสนใจของนักท่องเที่ยวยุคใหม่ชาวไทยที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต ในสาขากีฬาและนันทนาการด้านวัฒนธรรมสถาน นั้น ปรากฏว่าไม่มีข้อมูลความสนใจในประเด็นดังกล่าว

5. สาขาการช่างฝีมือ

5.1 วัฒนธรรมกิจ

จากการเก็บข้อมูลความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต ปรากฏว่าระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวในสาขาการช่างฝีมือ ด้านวัฒนธรรมกิจ ปรากฏดังนี้

1. ผ้าบาติก คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.86
2. ช่างมุก ช่างทองรูปพรรณ คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.57
3. การแกะหนังตะลุง คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.41
4. เครื่องจักสาน คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.39
5. ตัดเย็บเสื้อผ้าสุท คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.10

5.2 วัฒนธรรมสถาน

จากการเก็บข้อมูลความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต ปรากฏว่าระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวในสาขาการช่างฝีมือ ด้านวัฒนธรรมสถาน ปรากฏดังนี้

1. จิตรกรรมฝาผนัง คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.50
2. ดึก – อาคารชิโนโปรตุกีส คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.38

จังหวัดพังงา

ตารางที่ 4.15 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดพังงา จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้ชาย	211	52.80
ผู้หญิง	189	47.30
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.15 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดพังงา เมื่อจำแนกตามเพศ จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 400 คน ปรากฏว่า จำนวนผู้หญิงและผู้ชายมีจำนวนที่แตกต่างกันเพียงเล็กน้อย คือ ผู้ชาย 211 คน คิดเป็นร้อยละ 52.80 ผู้หญิง 189 คน คิดเป็นร้อยละ 47.30

ตารางที่ 4.16 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดพังงา จำแนกตามช่วงอายุ

ช่วงอายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระหว่าง 15 - 24 ปี	96	24.00
ระหว่าง 25 - 34 ปี	141	35.30
ระหว่าง 35 - 44 ปี	111	27.80
ระหว่าง 45 - 54 ปี	35	8.80
ระหว่าง 55 - 64 ปี	15	3.80
อายุตั้งแต่ 64 ปี ขึ้นไป	2	0.50
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.16 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดพังงา เมื่อจำแนกตามช่วงอายุ จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 400 คน ปรากฏว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามระหว่างช่วงอายุ 25 - 34 ปี จะมีจำนวนมากที่สุด คือ 141 คน คิดเป็นร้อยละ 35.30 และผู้ตอบแบบสอบถามอายุตั้งแต่ 64 ปีขึ้นไป จะมีจำนวนน้อยที่สุด คือ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50

ตารางที่ 4.17 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดพังงา จำแนกตามภูมิภาค

ภูมิภาค	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กรุงเทพฯ	55	13.80
ภาคกลาง	47	11.80
ภาคตะวันออก	5	1.30
ภาคเหนือ	21	5.30
ภาคใต้	252	63.00
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	20	5.00
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.17 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดพังงา เมื่อจำแนกตามภูมิภาค จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 400 คน ปรากฏว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่มี

ภูมิฐานะจากภาคใต้มีจำนวนมากที่สุด คือ 252 คน คิดเป็นร้อยละ 63.00 และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีภูมิฐานะจากภาคตะวันออกเฉียงใต้มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.30

ตารางที่ 4.18 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดพังงา จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
นักศึกษา	80	20.00
ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	64	16.00
พนักงานบริษัท / ลูกจ้าง	102	25.50
ประกอบกิจการส่วนตัว	98	24.50
ตัวแทนขายสินค้า	4	1.00
เกษตรกร	20	5.00
แม่บ้าน	26	6.50
อาชีพอื่น ๆ	6	1.50
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.18 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดพังงา เมื่อจำแนกตามอาชีพ จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 400 คน ปรากฏว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัท หรือลูกจ้าง มีจำนวนมากที่สุด คือ 102 คน คิดเป็นร้อยละ 25.50 และผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบอาชีพตัวแทนขายสินค้านี้มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00

ตารางที่ 4.19 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดพังงา จำแนกตาม รายได้

รายได้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000 บาท	197	49.30
ระหว่าง 10,001 – 17,499 บาท	116	29.00
ระหว่าง 17,500 – 34,999 บาท	16	4.00
ระหว่าง 20,000 – 34,999 บาท	47	11.80
ระหว่าง 35,000 – 49,999 บาท	13	3.30
ระหว่าง 50,000 – 64,999 บาท	6	1.50
ระหว่าง 65,000 – 79,999 บาท	1	0.30
สูงกว่า 80,000 บาท	4	1.00
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.19 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดพังงา เมื่อจำแนกตาม รายได้ จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 400 คน ปรากฏว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ ต่ำกว่า 10,000 บาท มีจำนวนมากที่สุด คือ 197 คน คิดเป็นร้อยละ 49.30 และมีรายได้ระหว่าง 65,000 – 79,999 บาท มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30

ตารางที่ 4.20 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดพังงา จำแนกตาม ศาสนา

ศาสนา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พุทธ	366	91.50
อิสลาม	27	6.80
คริสต์	4	1.00
ศาสนาอื่น ๆ	3	0.80
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.20 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดพังงา เมื่อจำแนกตาม ศาสนา จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 400 คน ปรากฏว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่นับถือ ศาสนาพุทธมีจำนวนมากที่สุดอย่างชัดเจน คือ 366 คน คิดเป็นร้อยละ 91.50 และผู้ที่ตอบ

แบบสอบถามที่นับถือศาสนาอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ศาสนาอิสลามและศาสนาคริสต์มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.80

ตารางที่ 4.21 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดพังงา จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	53	13.30
มัธยมศึกษา	115	28.80
อนุปริญญา	79	19.80
ปริญญาตรี	133	33.30
ปริญญาโท	18	4.50
สูงกว่าปริญญาโท	2	0.50
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.21 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดภูเก็ต เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 400 คน ปรากฏว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับมัศึกษามีจำนวนมากที่สุด คือ 115 คน คิดเป็นร้อยละ 28.80 และผู้ที่ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาโทมีจำนวนน้อยที่สุด คือ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50

จากการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามของนักท่องเที่ยวต่อความสนใจทรัพยากรท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดพังงา จำนวน 400 ชุด ดังรายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ผลของการสำรวจระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวต่อทรัพยากรท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมปรากฏ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.22 แสดงระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวทรัพยากรการท่องเที่ยวด้าน
วัฒนธรรมของจังหวัดพังงา

ทรัพยากรการท่องเที่ยว วัฒนธรรม	ร้อยละของระดับความสนใจ					\bar{X}	S.D.
	5	4	3	2	1		
1. ความยิ้มแย้มแจ่มใส	34.00	50.30	13.80	2.00	0.00	4.16	0.73
2. อาหารทะเล เช่น กุ้ง หมึก ปู หอย	35.00	38.50	23.0	3.00	0.60	4.16	2.22
3. อาหารพื้นบ้าน เช่น แกงไตปลา ขนมจีน	32.30	44.80	20.30	2.50	0.30	4.06	0.80
4. อาชีพท้องถิ่น เช่น ประมง กรีดยาง	28.30	45.00	21.80	4.00	1.00	3.96	0.87
5. ประเพณีท้องถิ่น	26.80	41.30	26.00	4.60	1580	3.95	1.71
6. วัด เช่น วัดบางเหรียง วัดสุวรรณคูหา	28.50	42.80	22.50	5.00	1.30	3.92	0.90
7. การแสดงหนังตะลุง	27.00	46.00	17.50	7.80	1.80	3.89	0.95
8. ขนม เช่น เม็ดมะม่วงหิมพานต์เต้าส้อ	22.50	45.50	28.00	4.00	0.00	3.87	0.81
9. ประเพณีจีน เช่น กินผัก ตรุษจีน	28.00	39.80	23.80	6.80	1.80	3.86	0.95
10. อาหารผัก เช่น ผักหวาน ผักเหมียง	17.50	38.30	36.30	7.00	1.00	3.64	0.88
11. วิถีชีวิตชาวไทยถิ่น เช่น พิธีแต่งงาน	10.30	45.80	37.30	6.30	0.50	3.59	0.78
12. วิถีชีวิตชาวเล พิธีกรรม ลอยเรือ	17.00	32.00	37.80	11.00	2.30	3.51	0.97
13. การละเล่นของเด็ก	15.00	35.00	38.00	9.00	3.00	3.50	0.96
14. แพทย์พื้นบ้าน	9.90	24.30	48.00	15.80	2.30	3.42	3.06
15. วิถีชีวิตชาวจีนฮกเกี้ยน	8.50	34.00	46.30	9.50	1.80	3.38	0.84
16. เครื่องจักสาน	11.30	30.30	41.00	14.50	3.00	3.32	0.96
17. พบปะนักปราชญ์ท้องถิ่น	10.80	32.30	37.30	17.00	2.80	3.31	0.97
18. เพลงประจำถิ่น เช่น เพลงกล่อมเด็ก	10.80	31.50	36.30	17.30	4.30	3.27	1.01
19. นิทานวรรณกรรมถิ่นปรีศนาหลายแห่ง	10.00	25.80	43.00	16.80	4.50	3.20	0.98
20. วิถีชีวิตชาวมุสลิม ละหมาด ถือศีลอด	8.30	17.30	46.10	21.10	7.30	2.98	1.00
21. ภาษาชาวเล	7.30	18.30	45.00	23.80	5.80	2.98	0.97
22. ภาษาจีนฮกเกี้ยน	5.30	12.00	49.80	26.50	6.50	2.83	0.91
23. ตัดเย็บเสื้อผ้าสุท	4.00	17.80	43.30	26.50	8.50	2.82	0.96

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่าทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดพังงาที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจมากที่สุด คือ ความยิ้มแย้มแจ่มใส และอาหารทะเล ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยของระดับความสนใจเท่ากัน คือ 4.16 หมายความว่า ความสนใจอยู่ในระดับมาก โดยที่ความยิ้มแย้มแจ่มใสมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.73 ส่วนอาหารทะเลมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 2.22 โดยเฉพาะความยิ้มแย้มแจ่มใสไม่มีผู้ตอบแบบสอบถามท่านใดให้คะแนนระดับความสนใจ 1 ซึ่งหมายถึงให้ระดับความสนใจน้อยที่สุด แสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวต้องการความยิ้มแย้มแจ่มใสและบรรยากาศที่ดีของชุมชนท้องถิ่น ส่วนลำดับความสนใจของนักท่องเที่ยวลำดับถัดไป ได้แก่ อาหารพื้นบ้าน อาชีพ ประเพณี และวัด ส่วนระดับความสนใจที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจน้อยที่สุด คือ ตัดเย็บเสื้อผ้าสุท โดยมีคะแนนเฉลี่ยของระดับความสนใจ 2.82 หมายความว่า ความสนใจอยู่ในระดับน้อยค่อนข้างปานกลาง และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.96

จากข้อมูลในตารางจะเห็นว่าคะแนนโดยภาพรวมระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดพังงาทั้ง 23 แหล่ง มีคะแนนเฉลี่ยที่ 2.82 – 4.16 หมายความว่า นักท่องเที่ยวมีความสนใจโดยเฉลี่ยในระดับน้อยค่อนข้างปานกลางถึงมาก และจะเห็นได้ว่าความสนใจของนักท่องเที่ยวในระดับต้นจะเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมที่มีอยู่ทั่วไปในเกือบทุกพื้นที่ของจังหวัดพังงาโดยเฉพาะ 3 ลำดับแรก คือ ความยิ้มแย้มแจ่มใส อาหารทะเล และอาหารพื้นบ้าน และจะสังเกตเห็นได้ว่าระดับความสนใจของจังหวัดภูเก็ตและพังงามีลักษณะที่ใกล้เคียงกันมาก โดยเฉพาะลำดับที่ 1 – 3 จะเหมือนกัน และระดับความสนใจของ 4 ลำดับสุดท้ายก็มีลักษณะที่เหมือนกัน คือ วิถีชีวิตชาวมุสลิม ภาษาชาวเล ภาษาจีนฮกเกี้ยน และตัดเย็บเสื้อผ้าสุท

การจัดลำดับข้อมูลของระดับความสนใจทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดพังงา จะเห็นว่าค่าเฉลี่ยของระดับความสนใจในแต่ละด้านไม่แตกต่างกันมากนัก ระดับความสนใจที่นักท่องเที่ยวให้ระดับคะแนน 5 คือ ให้ความสนใจมากที่สุด ได้แก่ อาหารทะเล ซึ่งระดับความสนใจอยู่ที่ร้อยละ 35 ระดับความสนใจที่น้อยที่สุดซึ่งมีค่าคะแนนเท่ากับ 1 ที่ไม่มีนักท่องเที่ยวท่านใดให้คะแนนในระดับนี้เลย ได้แก่ ความยิ้มแย้มแจ่มใส ขนมและของขบเคี้ยว ส่วนทรัพยากรท่องเที่ยวที่มีระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวเท่ากันนอกจากความยิ้มแย้มแจ่มใสกับอาหารทะเลแล้ว ก็ยังมีวิถีชีวิตชาวมุสลิมกับภาษาชาวเล ซึ่งคะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจที่ 2.98

ความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมจังหวัดพังงา สามารถแบ่งเป็นสาขาต่าง ๆ ดังนี้

1. สาขามนุษยศาสตร์

1.1 วัฒนธรรมกิจ

จากการเก็บข้อมูลความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมจังหวัดพังงา ปรากฏระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวในสาขามนุษยศาสตร์ ด้านวัฒนธรรมกิจ ดังนี้

1. ความยิ้มแย้มแจ่มใส และอาหารทะเล คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 4.16
2. อาชีพท้องถิ่น คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.96
3. ประเพณีท้องถิ่น คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.95
4. การแสดงหนังตะลุง คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.89
5. ประเพณีจิ้น คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.86

1.2 วัฒนธรรมสถาน

จากการเก็บข้อมูลความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดพังงา ปรากฏว่าระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวในสาขามนุษยศาสตร์ ด้านวัฒนธรรมสถานมีปรากฏเพียงแหล่งเดียว คือ วัดพุทธศาสนา มีคะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.92

2. สาขาคหกรรมศิลป์

2.1 วัฒนธรรมกิจ

จากการเก็บข้อมูลความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดพังงา ปรากฏว่าระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวในสาขาคหกรรมศิลป์ ด้านวัฒนธรรมกิจ ปรากฏดังนี้

1. อาหารทะเล คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 4.16
2. อาหารพื้นบ้าน คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 4.06
3. ขนมและของกินเล่น คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.87
4. อาหารผัก คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.64
5. แพทย์พื้นบ้าน คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.42

2.2 วัฒนธรรมสถาน

สำหรับความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดพังงา ในสาขาศิลปะด้านวัฒนธรรมสถาน นั้น ปรากฏว่าไม่มีข้อมูลความสนใจในประเด็นดังกล่าว

3. สาขาภาษาและวรรณกรรม

3.1 วัฒนธรรมกิจ

จากการเก็บข้อมูลความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดพังงา ปรากฏว่าระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวในสาขาภาษาและวรรณกรรม ด้านวัฒนธรรมกิจ ปรากฏดังนี้

1. นิทานวรรณกรรมท้องถิ่น คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.20
2. ภาษาชาวเล คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 2.98
3. ภาษาจีนฮกเกี้ยน คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 2.83

3.2 วัฒนธรรมสถาน

สำหรับความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดพังงา ในสาขาภาษาและวรรณกรรมด้านวัฒนธรรมสถาน นั้น ปรากฏว่าไม่มีข้อมูลความสนใจในประเด็นดังกล่าว

4. สาขากีฬาและนันทนาการ

4.1 วัฒนธรรมกิจ

จากการเก็บข้อมูลความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดพังงา ปรากฏว่าระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวในสาขากีฬาและนันทนาการ ด้านวัฒนธรรมกิจ ปรากฏเพียงอย่างเดียว คือ เพลงประจำถิ่น โดยมีคะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.27

4.2 วัฒนธรรมสถาน

สำหรับความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดพังงา ในสาขากีฬาและนันทนาการด้านวัฒนธรรมสถาน นั้น ปรากฏว่าไม่มีข้อมูลความสนใจในประเด็นดังกล่าว

5. สาขาการช่างฝีมือ

5.1 วัฒนธรรมกิจ

จากการเก็บข้อมูลความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต ปรากฏว่าระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวในสาขาการช่างฝีมือ ด้านวัฒนธรรมกิจ ปรากฏดังนี้

1. เครื่องจักสาน คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.32
2. ตัดเย็บเสื้อผ้าสุท คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 2.82

5.2 วัฒนธรรมสถาน

สำหรับความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดพังงา ในสาขากีฬาและนันทนาการด้านวัฒนธรรมสถาน นั้น ปรากฏว่าไม่มีข้อมูลความสนใจในประเด็นดังกล่าว

จังหวัดกระบี่

ตารางที่ 4.23 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดกระบี่ จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้ชาย	208	49.60
ผู้หญิง	211	50.40
รวม	419	100

จากตารางที่ 4.23 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดกระบี่ เมื่อจำแนกตามเพศ จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 419 คน ปรากฏว่า จำนวนผู้หญิงและผู้ชายมีจำนวนที่ใกล้เคียงกันมาก คือ ผู้ชาย 208 คน คิดเป็นร้อยละ 49.60 ผู้หญิง 211 คน คิดเป็นร้อยละ 50.4

ตารางที่ 4.24 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดกระบี่ จำแนกตามช่วงอายุ

ช่วงอายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระหว่าง 15 – 24 ปี	143	34.15
ระหว่าง 25 – 34 ปี	150	35.80
ระหว่าง 35 – 44 ปี	79	18.90
ระหว่าง 45 – 54 ปี	35	8.40
ระหว่าง 55 – 64 ปี	8	1.90
อายุตั้งแต่ 64 ปี ขึ้นไป	4	1.00
รวม	419	100

จากตารางที่ 4.24 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดกระบี่เมื่อจำแนกตามช่วงอายุ จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 419 คน ปรากฏว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามระหว่างช่วงอายุ 25 - 34 ปี จะมีจำนวนมากที่สุด คือ 150 คน คิดเป็นร้อยละ 35.80 และผู้ตอบแบบสอบถามอายุตั้งแต่ 64 ปีขึ้นไป จะมีจำนวนน้อยที่สุด คือ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00

ตารางที่ 4.25 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดกระบี่ จำแนกตามภูมิภาค

ภูมิภาค	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กรุงเทพฯ	44	10.50
ภาคกลาง	45	10.70
ภาคตะวันตก	3	0.70
ภาคตะวันออก	14	3.30
ภาคเหนือ	26	6.20
ภาคใต้	259	61.80
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	28	6.70
รวม	419	100

จากตารางที่ 4.25 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดกระบี่ เมื่อจำแนกตามภูมิภาค จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 419 คน ปรากฏว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่มี

ผู้มีอำนาจจากภาคใต้มีจำนวนมากที่สุด คือ 259 คน คิดเป็นร้อยละ 61.80 และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีผู้มีอำนาจจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีจำนวนน้อยที่สุด คือ 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.70

ตารางที่ 4.26 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดกระบี่ จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
นักศึกษา	87	20.80
ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	82	19.60
พนักงานบริษัท / ลูกจ้าง	125	29.80
ประกอบกิจการส่วนตัว	76	18.10
ตัวแทนขายสินค้า	6	1.40
เกษตรกร	23	5.50
แม่บ้าน	15	3.60
อาชีพอื่น ๆ	5	1.20
รวม	419	100

จากตารางที่ 4.26 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดกระบี่ เมื่อจำแนกตามอาชีพ จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 419 คน ปรากฏว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัท หรือลูกจ้าง มีจำนวนมากที่สุด คือ 125 คน คิดเป็นร้อยละ 29.80 และผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ นักศึกษา ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ ประกอบธุรกิจส่วนตัว ตัวแทนขายสินค้า เกษตรกร แม่บ้าน มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.20

ตารางที่ 4.27 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดกระบี่ จำแนกตาม รายได้

รายได้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000 บาท	232	55.40
ระหว่าง 10,001 – 17,499 บาท	92	22.00
ระหว่าง 17,500 – 34,999 บาท	23	5.50
ระหว่าง 20,000 – 34,999 บาท	55	13.10
ระหว่าง 35,000 – 49,999 บาท	12	2.90
ระหว่าง 50,000 – 64,999 บาท	2	0.50
ระหว่าง 65,000 – 79,999 บาท	1	0.20
สูงกว่า 80,000 บาท	2	0.50
รวม	419	100

จากตารางที่ 4.27 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดกระบี่ เมื่อจำแนกตาม รายได้ จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 419 คน ปรากฏว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ ต่ำกว่า 10,000 บาท มีจำนวนมากที่สุด คือ 232 คน คิดเป็นร้อยละ 55.40 และผู้มีรายได้ ระหว่าง 65,000 – 79,999 บาท มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.20

ตารางที่ 4.28 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดกระบี่ จำแนกตาม ศาสนา

ศาสนา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พุทธ	327	78.00
อิสลาม	90	21.50
คริสต์	1	0.25
ศาสนาอื่น ๆ	1	0.25
รวม	419	100

จากตารางที่ 4.28 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดกระบี่ เมื่อจำแนกตาม ศาสนา จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 419 คน ปรากฏว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่นับถือ ศาสนาพุทธมีจำนวนมากที่สุดอย่างชัดเจน คือ 327 คน คิดเป็นร้อยละ 78.00 และผู้ที่ตอบ

แบบสอบถามที่นับถือศาสนาคริสต์ และศาสนาอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ศาสนาอิสลามจำนวนน้อยที่สุด คือ ศาสนาละ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.20

ตารางที่ 4.29 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดกระบี่ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	43	10.30
มัธยมศึกษา	142	33.90
อนุปริญญา	67	16.00
ปริญญาตรี	145	34.60
ปริญญาโท	22	5.30
รวม	419	100

จากตารางที่ 4.29 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดกระบี่ เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 419 คน ปรากฏว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมีจำนวนมากที่สุด คือ 145 คน คิดเป็นร้อยละ 34.60 และผู้ที่ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับปริญญาโทมีจำนวนน้อยที่สุด คือ 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.30

จากการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามของนักท่องเที่ยวต่อความสนใจทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดกระบี่จำนวน 419 ชุด ดังรายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ผลของการสำรวจระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวต่อทรัพยากรท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมปรากฏ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.30 แสดงระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวทรัพยากรการท่องเที่ยวด้าน
วัฒนธรรมของจังหวัดกระบี่

ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้าน วัฒนธรรม	ร้อยละของระดับความสนใจ					\bar{X}	S.D.
	5	4	3	2	1		
1. ความยิ้มแย้มแจ่มใส	36.50	45.40	15.80	1.80	0.50	4.36	0.83
2. อาหารทะเล เช่น กุ้ง หหมึก ปู หอย	48.20	34.10	15.80	1.00	1.00	4.28	0.83
3. ชนม์จีน	28.80	40.30	24.10	6.00	0.70	3.90	0.91
4. วิถีชีวิตชาวไทยถิ่น	15.50	45.60	32.90	4.10	1.90	3.81	2.65
5. ผ้าบาติก	24.80	38.40	23.40	10.00	3.30	3.80	2.19
6. แหล่งโบราณคดี	26.50	38.40	24.60	7.40	3.10	3.78	1.02
7. ภาษาไทยถิ่นใต้	28.90	35.30	24.80	5.30	5.70	3.76	1.10
8. วัด เช่น วัดถ้ำเสือ	25.80	41.40	20.80	7.20	5.30	3.75	1.08
9. อาหารผัก เช่น ผักเหมียง ผักกูด	23.90	32.90	30.30	10.30	2.60	3.65	1.03
10. การประมงพื้นบ้าน	19.60	39.40	25.30	11.00	4.80	3.58	1.07
11. การแสดงหนังตะลุง	20.00	35.60	30.30	9.50	4.50	3.57	1.05
12. ประเพณีท้องถิ่น	18.30	21.30	30.80	11.70	7.90	3.50	2.33
13. การกรวดยาง	21.70	31.70	27.70	12.20	6.70	3.50	1.15
14. การแสดงโนรา	19.60	31.50	32.20	11.50	5.30	3.49	1.09
15. ประเพณีกินผัก	19.60	31.50	28.90	12.60	7.40	3.43	1.16
16. ของขบเคี้ยวกินเล่น เช่น เม็ดมะม่วงฯ	15.00	30.80	36.00	16.00	2.10	3.40	0.99
17. ลูกบิดอินเดียนแดงที่วัดคลองท่อม	19.30	27.70	32.70	13.10	7.20	3.39	1.15
18. พิธีแต่งงาน	11.50	33.70	38.90	13.40	2.60	3.38	0.94
19. ขนมแห้ง เช่น ขนมลา ขนมพริก	10.50	31.00	42.70	12.40	3.30	3.33	0.94
20. เครื่องจักสาน	13.10	33.90	30.80	16.90	5.30	3.33	1.07
21. เวชบำบัดสมุนไพร	15.00	30.50	31.70	17.20	5.50	3.32	1.09
22. ประเพณีลอยเรือชาวเล	17.20	29.40	29.80	14.80	8.80	3.31	1.18
23. การแสดงรองเง็ง	15.00	29.40	30.30	16.70	8.60	3.26	1.16
24. ตรุษจีน	10.50	34.60	31.00	15.80	8.10	3.24	1.09
25. ลายผ้าไหมมัดขิดตะ	14.10	27.70	33.70	16.70	7.90	3.23	1.13

ตารางที่ 4.30 (ต่อ)

ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้าน วัฒนธรรม	ร้อยละของระดับความสนใจ					\bar{X}	S.D.
	5	4	3	2	1		
26. การแกะหนังตะลุง	16.90	26.00	27.40	20.30	9.30	3.21	1.21
27. การละเล่นของเด็ก	10.00	31.00	32.90	20.50	5.50	3.20	1.05
28. วิถีชีวิตชาวมุสลิม	12.90	25.50	37.00	15.30	9.30	3.17	1.13
29. นิทานวรรณกรรมถิ่น	10.50	28.90	34.10	19.60	6.90	3.16	1.08
30. ภาษาชาวเล	14.50	25.50	29.40	19.60	11.00	3.13	1.21
31. การแสดงลิเกป่า	13.40	25.80	31.00	20.00	9.80	3.13	1.17
32. ไหว้ครูหนังตะลุง	12.40	26.30	29.80	21.00	10.50	3.09	1.18
33. พิธีศพ	8.80	20.50	38.90	22.00	9.80	3.06	2.23
34. พบปะนักปราชญ์ท้องถิ่น	10.00	28.20	30.50	21.00	10.30	3.06	1.14
35. การทำนา	10.50	24.30	30.30	25.10	9.80	3.05	1.50
36. เพลงประจำถิ่น เช่น เพลงกล่อมเด็ก	6.90	25.30	36.50	19.60	11.70	2.96	1.09
37. ปริศนาคำทาย ลายแทง	9.10	22.90	31.70	21.20	15.00	2.90	1.18
38. จิตบำบัดเวทย์มนต์	4.30	17.70	25.80	28.20	24.10	2.50	1.16

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่าทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดกระบี่ที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจมากที่สุด คือ ความยิ้มแย้มแจ่มใส โดยมีคะแนนเฉลี่ยของระดับความสนใจ 4.36 หมายความว่า ความสนใจอยู่ในช่วงระหว่างมากถึงมากที่สุด และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.83 ลำดับความสนใจของนักท่องเที่ยวลำดับถัดไปตั้งแต่ลำดับที่ 2 - 6 ได้แก่ อาหารทะเล ขนมจีน วิถีชีวิตชาวไทยถิ่น ผ้าบาติก และแหล่งโบราณคดี ส่วนระดับความสนใจที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจน้อยที่สุด คือ จิตบำบัดเวทย์มนต์ โดยมีคะแนนเฉลี่ยของระดับความสนใจ 2.50 หมายความว่า ความสนใจอยู่ในช่วงปานกลาง และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.16

จากข้อมูลในตารางจะเห็นว่าคะแนนโดยภาพรวมระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ตทั้ง 38 แหล่ง มีคะแนนเฉลี่ยที่ 2.50 - 4.36 หมายความว่า นักท่องเที่ยวมีความสนใจโดยเฉลี่ยในช่วงน้อยถึงมาก และจะเห็นได้ว่าความสนใจของนักท่องเที่ยวในระดับต้นจะเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมที่มีอยู่ทั่วไปในเกือบทุกพื้นที่ของจังหวัดกระบี่โดยเฉพาะ 2 ลำดับแรก คือ ความยิ้มแย้มแจ่มใส และอาหารทะเล และความ

สนใจในระดับที่มีค่าเฉลี่ยสูงนั้นจะสอดคล้องกับของจังหวัดภูเก็ตและพังงา นั่นคือความสนใจในทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมเรื่อง ความยิ้มแย้มแจ่มใส อาหารทะเล และอาหารพื้นบ้าน

ผลจากการจัดลำดับโดยอาศัยคะแนนเฉลี่ยของระดับความสนใจทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว จะเห็นว่ามึทรัพยากรการท่องเที่ยวบางอย่างที่มีคะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจที่เท่ากัน ได้แก่ ประเพณีท้องถิ่น กับอาชีพกริตยาง มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความสนใจคือ 3.50 ขนมห้าง กับเครื่องจักสาน มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความสนใจ คือ 3.33 ภาษาชาวเลกับการแสดงลิเกป่า มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความสนใจ คือ 3.13 และพิธีศพ กับพบปะนักปราชญ์ท้องถิ่น มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความสนใจ คือ 3.06

ความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมจังหวัดกระบี่สามารถแบ่งเป็นสาขาต่าง ๆ ดังนี้

1. สาขามนุษยศาสตร์

1.1 วัฒนธรรมกิจ

จากการเก็บข้อมูลความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมจังหวัดภูเก็ต ปรากฏระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวในสาขามนุษยศาสตร์ ด้านวัฒนธรรมกิจ ดังนี้

1. ความยิ้มแย้มแจ่มใส คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 4.36
2. วิถีชีวิตชาวไทยถิ่น คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.81
3. การประมงพื้นบ้าน คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.58
4. ประเพณีท้องถิ่น และการกริตยาง คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.50
5. ประเพณีจีน คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 4.43

1.2 วัฒนธรรมสถาน

จากการเก็บข้อมูลความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดกระบี่ ปรากฏว่าระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวในสาขามนุษยศาสตร์ ด้านวัฒนธรรมสถานปรากฏดังนี้

1. แหล่งโบราณคดี คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.78
2. วัดพุทธศาสนา คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.75
3. ลูกปัดอินเดียนแดง คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.39

สนใจในระดับที่มีค่าเฉลี่ยสูงนั้นจะสอดคล้องกับของจังหวัดภูเก็ตและพังงา นั่นคือความสนใจในทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมเรื่อง ความยิ้มแย้มแจ่มใส อาหารทะเล และอาหารพื้นบ้าน

ผลจากการจัดลำดับโดยอาศัยคะแนนเฉลี่ยของระดับความสนใจทรัพยากรการท่องเที่ยว ด้านวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว จะเห็นว่ามึทรัพยากรการท่องเที่ยวบางอย่างที่มีคะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจที่เท่ากัน ได้แก่ ประเพณีท้องถิ่น กับอาชีพกรีดยาง มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความสนใจ คือ 3.50 ขนมห้าง กับเครื่องจักสาน มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความสนใจ คือ 3.33 ภาษาชาวเลกับการแสดงลิเกป่า มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความสนใจ คือ 3.13 และพิธีศพ กับพบปะนักปราชญ์ท้องถิ่น มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความสนใจ คือ 3.06

ความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมจังหวัดกระบี่สามารถแบ่งเป็นสาขาต่าง ๆ ดังนี้

1. สาขามนุษยศาสตร์

1.1 วัฒนธรรมกิจ

จากการเก็บข้อมูลความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมจังหวัดภูเก็ต ปรากฏระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวในสาขามนุษยศาสตร์ ด้านวัฒนธรรมกิจ ดังนี้

1. ความยิ้มแย้มแจ่มใส คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 4.36
2. วิถีชีวิตชาวไทยถิ่น คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.81
3. การประมงพื้นบ้าน คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.58
4. ประเพณีท้องถิ่น และการกรีดยาง คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.50
5. ประเพณีจีน คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 4.43

1.2 วัฒนธรรมสถาน

จากการเก็บข้อมูลความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดกระบี่ ปรากฏว่าระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวในสาขามนุษยศาสตร์ ด้านวัฒนธรรมสถานปรากฏดังนี้

1. แหล่งโบราณคดี คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.78
2. วัดพุทธศาสนา คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.75
3. ลูกบิดอินเดียนแดง คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.39

2. สาขาศาสนาและวัฒนธรรมศิลป์

2.1 วัฒนธรรมการกีฬา

จากการเก็บข้อมูลความสนใจของนักท่องเที่ยวยุคใหม่ชาวไทยที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดกระบี่ ปรากฏว่าระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวยุคใหม่ในสาขาศาสนาและวัฒนธรรมศิลป์ ด้านวัฒนธรรมการกีฬา ปรากฏดังนี้

1. อาหารทะเล คະแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 4.28
2. ขนมหิน คະแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.90
3. อาหารผัก คະแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.59
4. ของขบเคี้ยวกินเล่น คະแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.40
5. ขนมห้าง คະแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.33

2.2 วัฒนธรรมสถานที่

สำหรับความสนใจของนักท่องเที่ยวยุคใหม่ชาวไทยที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดกระบี่ ในสาขาศาสนาและวัฒนธรรมศิลป์ด้านวัฒนธรรมสถานที่ นั้น ปรากฏว่าไม่มีข้อมูลความสนใจในประเด็นดังกล่าว

3. สาขาภาษาและวรรณกรรม

3.1 วัฒนธรรมการกีฬา

จากการเก็บข้อมูลความสนใจของนักท่องเที่ยวยุคใหม่ชาวไทยที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดกระบี่ ปรากฏว่าระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวยุคใหม่ในสาขาภาษาและวรรณกรรม ด้านวัฒนธรรมการกีฬา ปรากฏดังนี้

1. ภาษาถิ่นใต้ คະแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.76
2. นิทานวรรณกรรมท้องถิ่น คະแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.16
3. ภาษาชาวเล คະแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.21

3.2 วัฒนธรรมสถานที่

สำหรับความสนใจของนักท่องเที่ยวยุคใหม่ชาวไทยที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดกระบี่ ในสาขาภาษาและวรรณกรรมด้านวัฒนธรรมสถานที่ นั้น ปรากฏว่าไม่มีข้อมูลความสนใจในประเด็นดังกล่าว

4. สาขากีฬาและนันทนาการ

4.1 วัฒนธรรมกีฬา

จากการเก็บข้อมูลความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดกระบี่ ปรากฏว่าระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวในสาขากีฬาและนันทนาการ ด้านวัฒนธรรมกีฬา ปรากฏดังนี้

1. การละเล่นของเด็ก คະแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.33
2. เพลงประจำถิ่น คະแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 2.96
3. ปริศนาคำทายลายแทง คະแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 2.90

4.2 วัฒนธรรมสถาน

สำหรับความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดกระบี่ ในสาขากีฬาและนันทนาการด้านวัฒนธรรมสถาน นั้น ปรากฏว่าไม่มีข้อมูลความสนใจในประเด็นดังกล่าว

5. สาขาการช่างฝีมือ

5.1 วัฒนธรรมกีฬา

จากการเก็บข้อมูลความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดกระบี่ ปรากฏว่าระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวในสาขาการช่างฝีมือ ด้านวัฒนธรรมกีฬา ปรากฏดังนี้

1. ผ้าบาติก คະแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.80
2. เครื่องจักสาน คະแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.39
3. ลายผ้าไหมฝ้ายขัดแตะ คະแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.23
4. การแกะหนังตะลุง คະแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.21

5.2 วัฒนธรรมสถาน

สำหรับความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดกระบี่ ในสาขาการช่างฝีมือด้านวัฒนธรรมสถาน นั้น ปรากฏว่าไม่มีข้อมูลความสนใจในประเด็นดังกล่าว

การนำข้อมูลของระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ มาแบ่งออกเป็น 5 สาขา และแต่ละสาขายังแบ่ง

ออกเป็นวัฒนธรรมกิจ และวัฒนธรรมสถาน ของทั้ง 3 จังหวัด จะเห็นได้ว่าผลที่ปรากฏออกมามีลักษณะที่ใกล้เคียงกัน โดยเฉพาะวัฒนธรรมกิจ สาขามนุษยศาสตร์ คะแนนเฉลี่ยของระดับความสนใจอยู่ในระดับที่สูง ทั้งนี้เพราะมีทรัพยากรที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้เป็นจำนวนมาก แสดงให้เห็นว่าวัฒนธรรมกิจ สาขามนุษยศาสตร์ มีทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมที่นักท่องเที่ยวซึ่งสามารถจะดำเนินการเพื่อการท่องเที่ยวในด้านนี้ให้พัฒนาได้ดียิ่งขึ้น ส่วนบางสาขามีตัวเลือกของทรัพยากรการท่องเที่ยวน้อย ความสนใจของนักท่องเที่ยวก็อยู่ในระดับที่น้อย จึงน่าจะได้นำมาตรการเพื่อนำเสนอให้ดีขึ้น และนอกจากนี้บางสาขาของบางจังหวัดก็ไม่มีวัฒนธรรมสถานที่โดดเด่นเพื่อนำเสนอต่อนักท่องเที่ยว ทั้งนี้เพราะทรัพยากรการท่องเที่ยวดังกล่าวยังไม่โดดเด่นจนเป็นที่ต้องการของนักท่องเที่ยว

จากการศึกษาระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ จะเห็นว่าผลที่ได้จากการสอบถามจะมีลักษณะใกล้เคียงกัน สาเหตุส่วนหนึ่งอาจจะเป็นเพราะนักท่องเที่ยวที่เข้ามาส่วนใหญ่เป็นชาวไทย ลักษณะของความสนใจด้านวัฒนธรรมจึงมีลักษณะที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งสอดคล้องจากการศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารและจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และสภาตำบล (สต.) ที่กล่าวไว้ว่านักท่องเที่ยวชาวไทยมีสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมเช่นเดียวกันกับชุมชนท้องถิ่น (มานัส สุวรรณ และคณะ 2541 : 70) ดังนั้นลักษณะความสนใจจึงใกล้เคียงกัน เมื่อทราบพื้นฐานของระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวแล้วก็ควรจะได้หาวิธีการหรือมาตรการในการนำเสนอทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว

ระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่

ผลจากการเก็บข้อมูลความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ จำนวน 413 คนเพื่อศึกษาระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมทั้งสามจังหวัด ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

ตารางที่ 4.31 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ
จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้ชาย	236	57.10
ผู้หญิง	177	42.90
รวม	413	100

จากตารางที่ 4.31 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเมื่อจำแนกตามเพศ จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 413 คน ปรากฏว่า จำนวนผู้ชายมากกว่าผู้หญิง คือ ผู้ชาย 236 คน คิดเป็นร้อยละ 57.10 ผู้หญิง 177 คน คิดเป็นร้อยละ 42.90

ตารางที่ 4.32 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ
จำแนกตามช่วงอายุ

ช่วงอายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระหว่าง 15 – 24 ปี	57	13.80
ระหว่าง 25 – 34 ปี	161	39.00
ระหว่าง 35 – 44 ปี	99	24.00
ระหว่าง 45 – 54 ปี	60	14.50
ระหว่าง 55 – 64 ปี	29	7.00
อายุตั้งแต่ 64 ปี ขึ้นไป	7	1.70
รวม	413	100

จากตารางที่ 4.32 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเมื่อจำแนกตามช่วงอายุ จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 413 คน ปรากฏว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามระหว่างช่วงอายุ 25 - 34 ปี จะมีจำนวนมากที่สุด คือ 161 คน คิดเป็นร้อยละ 39.00 และผู้ตอบแบบสอบถามอายุตั้งแต่ 64 ปีขึ้นไป จะมีจำนวนน้อยที่สุด คือ 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.70

ตารางที่ 4.33 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ
จำแนกตามภูมิภาค

ภูมิภาค	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อเมริกา	42	10.20
ยุโรป	233	56.40
ออสเตรเลีย	50	12.10
เอเชีย	53	12.80
แอฟริกา	10	2.40
อื่น ๆ	25	6.10
รวม	413	100

จากตารางที่ 4.33 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเมื่อจำแนกตามภูมิภาค จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 413 คน ปรากฏว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีภูมิลำเนาจากทวีปยุโรปมีจำนวนมากที่สุดโดยมีจำนวนเกินกว่าครึ่งของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม คือ 233 คน คิดเป็นร้อยละ 56.40 และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีภูมิลำเนาจากทวีปแอฟริกามีจำนวนน้อยที่สุด คือ 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.40

ตารางที่ 4.34 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ
จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
นักศึกษา	31	7.50
ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	20	4.80
พนักงานบริษัท / ลูกจ้าง	161	39.00
ประกอบกิจการส่วนตัว	16	3.90
ตัวแทนขายสินค้า	6	1.50
เกษตรกร	16	3.90
แม่บ้าน	85	20.60
อาชีพอื่น ๆ	78	18.90
รวม	438	100

จากตารางที่ 4.34 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ เมื่อจำแนกตามอาชีพ จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 413 คน ปรากฏว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัท หรือลูกจ้าง มีจำนวนมากที่สุด คือ 161 คน คิดเป็นร้อยละ 39.00 และผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบอาชีพตัวแทนขายสินค้ามีจำนวนน้อยที่สุด คือ 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50

ตารางที่ 4.35 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ จำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000 บาท	23	5.60
ระหว่าง 10,001 – 17,499 บาท	12	2.90
ระหว่าง 17,500 – 34,999 บาท	4	1.00
ระหว่าง 20,000 – 34,999 บาท	36	8.70
ระหว่าง 35,000 – 49,999 บาท	64	15.50
ระหว่าง 50,000 – 64,999 บาท	45	10.90
ระหว่าง 65,000 – 79,999 บาท	56	13.60
สูงกว่า 80,000 บาท	173	41.90
รวม	413	100

จากตารางที่ 4.35 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ เมื่อจำแนกตามรายได้ จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 413 คน ปรากฏว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้สูงกว่า 80,000 บาท มีจำนวนมากที่สุด คือ 173 คน คิดเป็นร้อยละ 41.90 และผู้มีรายได้ต่ำกว่า 1,000 บาท มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.60 จากการตอบแบบสอบถามแสดงให้เห็นว่าส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ มีรายได้ค่อนข้างสูง

ตารางที่ 4.36 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ
จำแนกตามศาสนา

ศาสนา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พุทธ	35	8.50
อิสลาม	4	1.00
คริสต์	283	68.50
ศาสนาอื่น ๆ	91	22.00
รวม	413	100

จากตารางที่ 4.36 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเมื่อจำแนกตามศาสนา จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 413 คน ปรากฏว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่นับถือศาสนาคริสต์มีจำนวนมากที่สุดเกินกว่าครึ่งของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด คือ 283 คน คิดเป็นร้อยละ 68.50 และผู้ที่ตอบแบบสอบถามที่นับถือศาสนาอิสลามมีจำนวนน้อยที่สุด คือ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00

ตารางที่ 4.37 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ
จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	4	1.00
มัธยมศึกษา	84	20.30
อนุปริญญา	84	20.30
ปริญญาตรี	133	32.20
ปริญญาโท	90	21.80
สูงกว่าปริญญาโท	18	4.40
รวม	413	100

จากตารางที่ 4.37 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 413 คน ปรากฏว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมีจำนวนมากที่สุด คือ 133 คน คิดเป็นร้อยละ

32.20 และผู้ที่ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00

จากการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศต่อความสนใจทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ จำนวน 413 ชุด ดังรายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ผลของการสำรวจระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.38 แสดงระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่

ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม	ร้อยละของระดับความสนใจ					\bar{X}	S.D.
	5	4	3	2	1		
1. ความยิ้มแย้มแจ่มใส	36.60	40.90	17.20	3.40	1.90	4.07	0.92
2. ผลไม้ เช่น สับปะรดภูเก็ต ลูกจัน	34.60	38.70	19.60	5.60	1.50	4.00	0.95
3. นวดแผนโบราณ	37.80	34.60	18.90	6.30	2.40	3.99	1.02
4. อาหารทะเล เช่น กุ้ง หมีก ปู หอย	29.80	34.90	22.50	7.50	5.30	3.76	1.12
5. วัด เช่น วัดพระนางสร้าง วัดฉลอง	4.10	26.20	45.00	19.10	5.60	3.71	1.06
6. อาหารพื้นบ้าน เช่น น้ำพริกกุ้งเสียบ	26.40	36.60	22.30	9.90	4.80	3.70	1.11
7. อาชีพท้องถิ่น เช่น ประมง กรีดยาง	13.80	41.20	32.90	9.70	2.40	3.54	0.93
8. พบปะนักปราชญ์ท้องถิ่น	36.60	40.90	17.20	3.40	1.90	3.52	1.03
9. วิถีชีวิตชาวไทยถิ่น เช่น พิธีแต่งงาน	11.40	40.70	38.50	6.50	2.90	3.51	0.89
10. ประเพณีกินผัก พ้อต่อ ตรุษจีน	16.20	34.90	34.90	9.90	4.10	3.49	1.01
11. อาหารผัก เช่น ผักหวาน ผักเหมียง	16.70	32.70	30.30	17.40	2.90	3.43	1.05
12. แหล่งโบราณคดี	12.10	36.60	34.40	12.60	4.40	3.39	1.00
13. ผ้าบาติก	14.50	32.70	32.20	15.70	4.80	3.36	1.06
14. วิถีชีวิตชาวเล พิธีกรรม ลอยเรือ	8.70	33.70	39.70	13.80	4.10	3.29	0.95
15. จิตรกรรมฝาผนัง โบสถ์ ศาลเจ้า	9.20	35.10	32.00	19.10	4.60	3.25	1.02
16. เครื่องจักสาน	9.40	31.00	38.00	16.50	5.10	3.23	1.00
17. ช่างมุก ช่างทองรูปพรรณ	12.30	30.80	29.10	19.90	8.00	3.20	1.13
18. ตึก - อาคารชิโนโปรตุกีส	8.70	33.70	39.70	13.80	4.10	3.17	1.10

ตารางที่ 4.38 (ต่อ)

ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้าน วัฒนธรรม	ร้อยละของระดับความสนใจ					\bar{X}	S.D.
	5	4	3	2	1		
19.นิทานวรรณกรรมถิ่น ปริศนาลาย แทง	7.70	25.90	33.70	25.40	7.30	3.15	1.03
20. การแสดงหนังตะลุง ร่องเง็ง	16.20	34.90	34.90	9.90	4.10	3.14	3.65
21. ประเพณีไหว้ครูหนังตะลุง การทรงเจ้า	7.70	25.70	38.70	22.00	5.80	3.08	1.01
22. เพลงประจำถิ่น เช่น เพลงกล่อมเด็ก	13.80	41.20	32.90	9.70	2.40	3.06	1.07
23. การละเล่นของเด็ก	7.70	25.70	38.70	22.00	5.80	3.05	1.08
24. วิถีชีวิตชาวจีนฮกเกี้ยน	4.10	26.20	45.00	19.10	5.60	3.04	0.92
25. แหล่งประวัติศาสตร์ศึกษากลาง	7.70	25.90	29.20	11.20	2.10	3.63	1.00
26. ภาษาถิ่น เช่น ภาษาชาวเล	21.00	32.20	33.70	25.40	7.30	3.01	1.06
27. แหล่งประวัติศาสตร์เหมืองแร่ดีบุก	5.10	23.70	35.80	25.70	9.70	2.89	1.04
28. ตัดเย็บเสื้อผ้าสูท	11.40	40.70	38.50	6.50	2.90	2.80	1.15
29. วิถีชีวิตชาวมุสลิม ละหมาด ถือศีลอด	2.40	15.30	40.70	25.40	16.20	2.62	1.01

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่าทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ ที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศให้ความสนใจมากที่สุด คือ ความยิ้มแย้มแจ่มใส โดยมีคะแนนเฉลี่ยของระดับความสนใจ 4.07 หมายความว่า ความสนใจอยู่ในระดับมาก และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.92 ลำดับความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศลำดับถัดไปตั้งแต่ลำดับที่ 2 - 6 ได้แก่ ผลไม้ อาหารทะเล นวดแผนโบราณ วัดพุทธศาสนา และอาหารพื้นบ้าน ส่วนระดับความสนใจที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศให้ความสนใจน้อยที่สุด คือ วิถีชีวิตชาวมุสลิม โดยมีคะแนนเฉลี่ยของระดับความสนใจ 2.62 หมายความว่า ความสนใจอยู่ในระดับน้อยค่อนข้างปานกลาง และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.01

ระดับความสนใจที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีความคิดเห็นตรงกันมากที่สุด คือ มีระดับความสนใจร้อยละ 45 ในระดับคะแนน 3 คือ ปานกลาง ของทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม ได้แก่ วัดพุทธศาสนา และวิถีชีวิตชาวจีนฮกเกี้ยน และในทางตรงกันข้ามระดับความ

สนใจที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจในระดับคะแนนน้อยที่สุด คือ 1 มีเพียงร้อยละ 1.50 ได้แก่ ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมเรื่องอาหารทะเล

จากข้อมูลในตารางจะเห็นว่าคะแนนโดยภาพรวมระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ ทั้ง 29 แห่ง มีคะแนนเฉลี่ยที่ 2.62 – 4.07 และจะเห็นได้ว่าความสนใจของนักท่องเที่ยวในระดับสูงนั้น เป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมซึ่งเป็นที่ทราบและรู้จักหรือพบเห็นกันโดยทั่วไป เพราะมีการนำเสนอให้เห็นอย่างชัดเจนจากผู้ประกอบการ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งทรัพยากรการท่องเที่ยวบางประเภทระดับความสนใจก็สอดคล้องกับนักท่องเที่ยวชาวไทย แต่บางอย่างก็แตกต่างโดยสิ้นเชิง เช่น นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจะสนใจการนวดแผนโบราณในระดับสูง ส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสนใจในระดับปานกลางหรือค่อนข้างน้อย เป็นต้น

ความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ สามารถแบ่งเป็นสาขาต่าง ๆ ดังนี้

1. สาขามนุษยศาสตร์

1.1 วัฒนธรรมกิจ

จากการเก็บข้อมูลความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ ปรากฏระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวในสาขามนุษยศาสตร์ ด้านวัฒนธรรมกิจ ซึ่งมีระดับคะแนนความสนใจ ดังนี้

1. ความยิ้มแย้มแจ่มใส คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 4.07
2. อาชีพท้องถิ่น คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.54
3. พบปะนักปราชญ์ท้องถิ่น คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.52
4. วิถีชีวิตชาวไทยถิ่น คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.51
5. ประเพณีจีน คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.49

1.2 วัฒนธรรมสถาน

จากการเก็บข้อมูลความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ ปรากฏว่าระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวในสาขามนุษยศาสตร์ ด้านวัฒนธรรมสถานปรากฏดังนี้

1. วัดพุทธศาสนา คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 4.03
2. แหล่งโบราณคดี คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.39
3. แหล่งประวัติศาสตร์ที่ถ้ำกลาง คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.01

4. แหล่งประวัติศาสตร์เหมืองแร่ดีบุก คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 2.89

2. สาขาคหกรรมศิลป์

2.1 วัฒนธรรมกิจ

จากการเก็บข้อมูลความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ ปรากฏว่าระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวในสาขาคหกรรมศิลป์ ด้านวัฒนธรรมกิจ ปรากฏดังนี้

1. ผลไม้ คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 4.00
2. อาหารทะเล คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.76
3. อาหารพื้นบ้าน คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.70
4. อาหารผัก คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.43

2.2 วัฒนธรรมสถาน

สำหรับความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ ในสาขาคหกรรมศิลป์ด้านวัฒนธรรมสถาน นั้น ปรากฏว่าไม่มีข้อมูลความสนใจในประเด็นดังกล่าว

3. สาขาภาษาและวรรณกรรม

3.1 วัฒนธรรมกิจ

จากการเก็บข้อมูลความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ ปรากฏว่าระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวในสาขาภาษาและวรรณกรรม ด้านวัฒนธรรมกิจ ปรากฏดังนี้

1. นิทานวรรณกรรมท้องถิ่น คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.15
2. ภาษาถิ่น คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 2.91

3.2 วัฒนธรรมสถาน

สำหรับความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ในสาขาภาษาและวรรณกรรมด้านวัฒนธรรมสถาน นั้น ปรากฏว่าไม่มีข้อมูลความสนใจในประเด็นดังกล่าว

4. สาขากีฬาและนันทนาการ

4.1 วัฒนธรรมกีฬา

จากการเก็บข้อมูลความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ ปรากฏว่าระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวในสาขากีฬาและนันทนาการ ด้านวัฒนธรรมกีฬา ปรากฏดังนี้

1. เพลงประจำถิ่น คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.06
2. การละเล่นของเด็ก คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.05

4.3 วัฒนธรรมสถาน

สำหรับความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ในสาขากีฬาและนันทนาการด้านวัฒนธรรมสถาน นั้น ปรากฏว่าไม่มีข้อมูลความสนใจในประเด็นดังกล่าว

5. สาขาการช่างฝีมือ

5.1 วัฒนธรรมกีฬา

จากการเก็บข้อมูลความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ ปรากฏว่าระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวในสาขาการช่างฝีมือ ด้านวัฒนธรรมกีฬา ปรากฏดังนี้

1. ผ้าบาติก คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.36
2. เครื่องจักสาน คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.23
3. ช่างมุก ช่างทองรูปพรรณ คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.20
4. ตัดเย็บเสื้อผ้าสุท คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 2.80

5.2 วัฒนธรรมสถาน

จากการเก็บข้อมูลความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต ปรากฏว่าระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวในสาขาการช่างฝีมือ ด้านวัฒนธรรมสถาน ปรากฏดังนี้

1. จิตรกรรมฝาผนัง คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.25
2. ดึก – อาคารชินโงโปรตุเกส คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.17

การนำข้อมูลของระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ มาแบ่งออกเป็น 5 สาขา และแต่ละสาขายังแบ่งออกเป็นวัฒนธรรมมิกซ์ และวัฒนธรรมสถาน จะเห็นได้ว่าผลที่ปรากฏออกมามีลักษณะที่แตกต่างกันกับนักท่องเที่ยวชาวไทย เพราะทรัพยากรการท่องเที่ยวสาขาวัฒนธรรมศิลป์ หลายประเภทที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศให้ความสนใจในระดับที่สูง เช่น ผลไม้ นวดแผนโบราณ อาหารทะเล และเช่นเดียวกับการตอบแบบสอบถามของนักท่องเที่ยวชาวไทยเพราะบางสาขามีตัวเลือกของทรัพยากรการท่องเที่ยวน้อย ความสนใจของนักท่องเที่ยวก็อยู่ในระดับที่น้อย และนอกจากนี้บางสาขาก็ไม่มีวัฒนธรรมสถานที่โดดเด่นเพื่อนำเสนอต่อนักท่องเที่ยว

จากการศึกษาระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ จะเห็นว่านักท่องเที่ยวให้ความสนใจทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมค่อนข้างมาก ทั้งนี้เนื่องจากสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันกับชุมชนท้องถิ่น นักท่องเที่ยวจึงแสวงหาสิ่งแปลกใหม่ มีความเป็นเอกลักษณ์ที่น่าสนใจ กล่าวได้ว่า การสังสรรค์ระหว่างคนต่างวัฒนธรรม ระหว่างนักท่องเที่ยวกับเจ้าของชุมชนท้องถิ่น เป็นการสังสรรค์ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ผลกระทบที่ได้จึงมีทั้งผลดีและผลเสีย (มนัส สุวรรณ 2541 : 70) ดังนั้น ชุมชนท้องถิ่นต้องหามาตรการรองรับการท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่จะก่อให้เกิดผลดีให้มากที่สุด

ศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสนใจ

จากการสำรวจความสนใจของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ ทั้งนักท่องเที่ยวที่เป็นชาวไทย และชาวต่างประเทศ ปรากฏว่าความสนใจของนักท่องเที่ยวนั้นมีลักษณะที่ใกล้เคียงกัน แต่ระดับความสนใจอาจจะมีบางส่วนที่แตกต่างกัน ดังผลการศึกษาที่ปรากฏจากที่กล่าวมาข้างต้น สำหรับการศึกษาศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมที่นักท่องเที่ยวสนใจ จากการเก็บข้อมูลโดยการสอบถามผู้ที่เป็นเจ้าบ้าน หรือชุมชนท้องถิ่นซึ่งได้จัดให้มีการสัมภาษณ์ย่อยของแต่ละจังหวัด ได้แก่ จังหวัดกระบี่ วันที่ 15 สิงหาคม 2547 เวลา 13.00 - 17.30 น. ณ ห้องประชุม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดกระบี่ จังหวัดภูเก็ต วันที่ 17 สิงหาคม 2547 เวลา 08.30 - 12.00 น. ณ ห้องประชุมคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต และจังหวัดพังงา วันที่ 17 สิงหาคม 2547 เวลา 13.30 - 17.30 น. ณ ห้องประชุมโสตทัศนศึกษา

โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา สาระที่ได้จากการประชุมกลุ่มย่อยจะกล่าวถึงเป็นภาพรวมทั้ง 3 จังหวัด ดังนี้

ความยิ้มแย้มแจ่มใส

นักท่องเที่ยวชาวไทยของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ ให้ความสนใจทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมเรื่องความยิ้มแย้มแจ่มใสมากที่สุด แสดงให้เห็นว่ารอยยิ้มของเจ้าบ้านหรือชุมชนท้องถิ่นยังคงเป็นที่ต้องการของนักท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งที่มาจากจังหวัดในภาคใต้ หรือภาคอื่น ๆ รวมถึงนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เข้ามาอย่างหลากหลาย จากทวีปต่าง ๆ ทั่วโลก เพราะนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ นอกจากจะประทับใจในความสวยงามของธรรมชาติ อาหาร โบราณสถาน โบราณวัตถุที่สามารถมองเห็นและจับต้องได้อย่างชัดเจนแล้ว นักท่องเที่ยวยังต้องการรอยยิ้ม และอัธยาศัยอันดีจากเจ้าบ้าน ซึ่งในบางพื้นที่ยังคงมีปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจน แต่ในบางพื้นที่อาจจะเหลืออยู่น้อย เนื่องจากต่างคนต่างมีภารกิจที่จะต้องปฏิบัติในชีวิตประจำวัน จนลืมรอยยิ้ม หรือความมีน้ำใจอันดีงาม ซึ่งเป็นเสน่ห์ที่สำคัญอย่างหนึ่งที่จะต้องใส่ใจและอนุรักษ์ไว้ให้คงอยู่ โดยเจ้าบ้านหรือเจ้าของพื้นที่ทุกคนโดยเฉพาะผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง เจ้าของสถานประกอบการต่าง ๆ ต่างก็คาดหวังที่จะให้ทุกคนมีจิตสำนึกที่ดีงามในการต้อนรับนักท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความประทับใจมากที่สุด

ในเรื่องของความยิ้มแย้มแจ่มใส และความมีอัธยาศัยที่ดีนั้น จากบทความในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน (27 มกราคม 2547 : 9) ซึ่งสรุปความมาจากวารสารเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ตอนหนึ่งได้กล่าวไว้สรุปได้ว่า สำหรับจังหวัดภูเก็ต นักท่องเที่ยวชาวไทยคาดหวังและต้องการการบริการที่สุภาพ ด้วยอัธยาศัยที่ดี ซึ่งเป็นข้อเรียกร้องสูงทำให้ผู้ประกอบการต้องให้ความสำคัญในการให้บริการอย่างมาก ซึ่งนักท่องเที่ยวต่างชาติมักจะได้รับการบริการที่ดีกว่า จะให้เกิดความแตกต่างที่ผู้ประกอบการจะต้องปรับปรุงให้เป็นมาตรฐานที่ดีแบบเดียวกัน ดังนั้น เรื่องความยิ้มแย้มแจ่มใส ไม่ว่าจะเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย หรือชาวต่างประเทศต่างก็คาดหวังที่จะได้รับจากเจ้าบ้านหรือชุมชนท้องถิ่นที่ได้เยือน ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นเจ้าบ้านที่ดีจึงไม่ควรลืมบทบาทดังกล่าว เพราะสามารถสร้างขึ้นได้โดยง่าย หากทำให้ติดเป็นนิสัยของผู้มีรอยยิ้มเป็นนิจ และมีอัธยาศัยที่ดี นักท่องเที่ยวที่เข้ามาไม่ว่าจะเป็นชาวไทยหรือชาวต่างประเทศย่อมจะประทับใจไปตาม ๆ กัน

ในปัจจุบันนี้นักท่องเที่ยวบางส่วนมีความประสงค์ที่จะท่องเที่ยวในลักษณะของ home stay เพื่อให้เห็นสภาพความเป็นอยู่ วิถีชีวิตของชุมชนอย่างชัดเจน ซึ่งขณะนี้บางพื้นที่ได้ดำเนินการจัดให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามาเที่ยวบ้างแล้ว เช่น หมู่บ้านเกาะมะพร้าว อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต

หมู่บ้านเกาะเคียม อำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา เป็นต้น ลักษณะของการท่องเที่ยวรูปแบบนี้ ความยิ้มแย้มแจ่มใสของเจ้าบ้านจะช่วยสร้างความอบอุ่นและความรู้สึกประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างมาก

อาหารทะเล

ด้วยพื้นที่ของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ที่ล้อมรอบไปด้วยทะเล ส่งผลให้อาหารทะเลเป็นที่ต้องการของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ เพราะทุกคนคาดหวังว่ามาเที่ยวจังหวัดที่มีอาณาเขตติดกับทะเลย่อมจะได้รับประทานอาหารทะเลที่มีคุณภาพ สด และอร่อย ดังนั้นอาหารทะเลจึงสร้างชื่อเสียงเป็นอย่างมากแก่จังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ และเมื่อสอบถามไปยังนักท่องเที่ยว ลำดับความสนใจด้านอาหารทะเลจึงอยู่ในลำดับต้น ๆ

ตัวอย่างอาหารทะเล เช่น แกงส้มปลาชนิดต่าง ๆ ปูนึ่ง หอยชักตีน กุ้ง เป็นต้น อาหารทะเลเหล่านี้สามารถรับประทานได้ในลักษณะต่าง ๆ แล้วแต่ความชอบใจ ไม่ว่าจะเป็นแกง นึ่ง อบ ต้มยำ ยำ ฯลฯ มีร้านอาหารมากมายให้นักท่องเที่ยวได้เข้าไปรับประทาน จังหวัดภูเก็ต เช่น ร้านกันเอง ร้านพรานทะเล ร้านทะเลภูเก็ต ร้านดั่งเก เป็นต้น จังหวัดพังงา เช่น ร้านดวง ร้านยิ้ม ร้านเรือนไม้แก่น ร้านปุดำ เป็นต้น จังหวัดกระบี่ เช่น ร้านปึกไม้ ร้านกุลาภาคัย ร้านไบเตย เป็นต้น อาหารทะเลบางชนิดก็พบเห็นเฉพาะในเขตพื้นที่ 3 จังหวัดนี้ เป็นต้น ปูจักจั่น หอยชักตีน

อาหารทะเลที่จัดทำสำเร็จรูปสามารถซื้อเป็นของฝาก เช่น ปลาฉิ่งฉ้าง (ปลาที่มีขนาดเล็กตากจนแห้ง) กุ้งแห้ง หมึกหอม ปลาเสียดเค็ม กะปิ เป็นต้น แต่ละชนิดจะมีราคาที่แตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับคุณภาพของสินค้า และแต่ละชนิดก็จะมีชื่อเสียงของแหล่งผลิตที่ผู้ซื้อทั้งหลายมักจะมีข้อมูลเพื่อผลประโยชน์ในการเลือกซื้อหรือคนในพื้นที่เองมักจะทราบ เช่น กะปิที่มีชื่อเสียงเรื่องคุณภาพ คือ กะปิที่บ้านบางพลัด อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา ปลาเสียดเค็มที่อำเภอเกาะยาว เป็นต้น

อาหารพื้นบ้าน

แม้จะเป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่าจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเยือนอยู่ในอัตราที่สูงมากเมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดอื่น ๆ ของประเทศไทย แต่วิถีชีวิตของความเป็นชุมชนท้องถิ่นก็ยังมีให้เห็นอยู่ อาหารพื้นบ้านจึงยังคงอยู่ควบคู่กับวิถีชีวิตของผู้คน

นักท่องเที่ยวได้ให้ความสนใจทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม เรื่องอาหารพื้นบ้านอยู่ในลำดับต้น ๆ เช่นเดียวกับอาหารทะเล เพราะอาหารพื้นบ้านจำนวนมากเป็นที่รู้จักและยอมรับในเรื่องรสชาติที่อร่อย เป็นที่ติดอกติดใจแก่นักท่องเที่ยวถึงขนาดที่บางคนกล่าวว่า หากยังไม่ได้ทาน

อาหารชนิดนี้ก็ยังมาไม่ถึงจังหวัดนี้ หรือหากยังไม่ได้ทานก็รู้สึกเหมือนขาดอะไรไปบางอย่าง อาหารพื้นบ้านซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาเยือน เช่น

ขนมจีน ลักษณะโดดเด่นของขนมจีน คือ มีน้ำแกงให้เลือกรับประทานหลายชนิด เช่น น้ำยา แกงป่า ไตปลา แกงซี่เหล็ก แกงเขียวหวาน เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีผักนับสิบชนิดให้รับประทานกับขนมจีน ทั้งผักสด ผักดอง ปลาจิ้งจั้ง และยังสามารถรับประทานร่วมกับไข่ต้ม ห่อหมก ทอดมัน ไก่ทอด ปาท่องโก๋ ได้อีกด้วย ขนมจีนที่มีชื่อเสียงของจังหวัดภูเก็ต เช่น ขนมจีนสิบแกง ขนมจีนร้านขวัญ ของจังหวัดพังงา เช่น ขนมจีนหน้าศาลเจ้า ของจังหวัดกระบี่ เช่น ขนมจีนเส้นสดทานกับไก่ทอด ที่อำเภอเหนือคลอง เป็นต้น

แกงไตปลา ซึ่งมีทั้งชนิดที่ทำไว้สำเร็จรูปแล้ว สามารถซื้อไปรับประทานได้เลย หรือจะปรุงเครื่องใหม่เพื่อลดความจัดจ้านลงก็ได้ หรือจะเป็นแกงไตปลาที่มีเครื่องปรุงคือผักชนิดต่าง ๆ ปลาแห้ง สามารถรับประทานกับข้าว หรือกับขนมจีนได้

น้ำพริก มีให้เลือกทานหลายชนิด เช่น น้ำพริกกุ้งเสียบ น้ำพริกกุ้งสด น้ำพริกขยำ ซึ่งแต่ละชนิดจะมีลักษณะที่แตกต่างกันไป เลือกรับประทานได้ตามความชอบใจคู่กับผักสดชนิดต่าง ๆ

หมูสะเต๊ะ ที่มีชื่อเสียงมากคือหมูสะเต๊ะของจังหวัดพังงา ที่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเมื่อผ่านจังหวัดพังงามักจะแวะรับประทาน

ข้าวย่ำ จะมีลักษณะที่แตกต่างจากข้าวย่ำของจังหวัดอื่น ๆ กล่าวคือ ข้าวย่ำของจังหวัดพังงาจะย่ำข้าวกับผักหลายชนิดรวมกัน เช่น ใบพาโหม ใบมะนาว ใบมะกรูด ใบชา ใบพริกไทย เป็นต้น และผสมกับเครื่องแกง ทำให้มีรสชาติที่เผ็ดร้อน แต่ได้รับคุณค่าทางอาหารมากเพราะประกอบด้วยพืชสมุนไพรชนิดต่าง ๆ

หมี่ฮกเกี้ยน เป็นเส้นหมี่สีเหลืองกลม มีขนาดใหญ่กว่าเส้นหมี่ธรรมดา มีขายทั้งที่เป็นแบบน้ำและแบบแห้ง ใส่เนื้อหมู ปลา ปลาหมึก และไข่ โรยด้วยหอมแดงเจียวที่ผสมกากหมูก่อนเสิร์ฟ เวลารับประทานอาจรับประทานร่วมกับหอมแดง

โละปะ เป็นอาหารว่างยามบ่ายของคนภูเก็ต เป็นอาหารประเภทหัวหมูต้มพะไลแล้วนำไปทอด รับประทานร่วมกับแตงฮู้ทอด และเกี๊ยวทอด ซึ่งทำจากหมูสับกับปู กุ้ง มันแกว และเผือก นำมาทอดด้วยฟองแตงฮู้ แล้วนำไปนึ่งให้สุกก่อนชุบแป้งทอด

เป็๋อทอด เป็นอาหารชนิดหนึ่งที่พบได้ในจังหวัดภูเก็ตและพังงา เป็นการนำเอาใบพืชชนิดต่าง ๆ เช่น ใบข้าพลุ ใบเล็บครุฑ ใบหญ้าช้อง มาชุบแป้งสาธิตและกุ้งสด แล้วนำไปทอดจนเหลืองกรอบ จิ้มกับน้ำจิ้ม นิยมรับประทานเป็นของว่าง หรือรับประทานกับข้าว

นอกจากที่กล่าวมาแล้ว จังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ ยังมีอาหารพื้นบ้านที่มีชื่อเสียงและมีความเป็นเอกลักษณ์อีกหลายชนิดที่ให้นักท่องเที่ยวได้เลือกรับประทาน เช่น ไข่ดำว ทอดมัน (ชาวภูเก็ต พังงาเรียกว่า ลูกชิ้น) ไข่เฒ่า น้ำพริกกุ้งสด น้ำพริกกุ้งเสียบ เป็นต้น

อาหารผัก

อาหารผัก เป็นทรัพยากรทางการท่องเที่ยวอีกอย่างหนึ่งที่นักท่องเที่ยวสนใจ ซึ่งจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ เป็นพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์ พืชผักพื้นบ้านจึงมีหลายชนิด เช่น ผักเหมียง ผักกูด ก่าเป็ก ผักหวาน เป็นต้น ผักเหล่านี้สามารถนำมาทำเป็นอาหารได้หลายชนิด เช่น ต้มกะทิผักเหมียงกุ้งสด ยำผักกูด ผัดก่าเป็กกับกุ้ง แกงเลียงผักหวาน รสชาติที่กลมกล่อมทำให้นักท่องเที่ยวสนใจ และเลือกรับประทาน จนเป็นอาหารที่มีชื่อเสียงของร้านต่าง ๆ

อาชีพท้องถิ่น

แม้จังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ จะเป็นเมืองแห่งการท่องเที่ยว การประกอบอาชีพของคนกลุ่มหนึ่งจึงเกี่ยวกับการท่องเที่ยว แต่วิถีชีวิตท้องถิ่น อาชีพท้องถิ่นก็ยังคงปรากฏให้เห็น เช่น อาชีพกรีดยาง ทำนา ประมง เป็นต้น นักท่องเที่ยวบางกลุ่มที่เข้ามายังคงปรารถนาที่จะเห็นการประกอบอาชีพท้องถิ่นดังกล่าว กลุ่มผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวจึงจัดให้มีการประกอบอาชีพเหล่านี้ให้นักท่องเที่ยวได้ชม เช่น อาชีพการกรีดยางที่จังหวัดพังงา ซึ่งแต่ละวันจะมีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศแวะเข้าไปชมไม่ขาดสาย ส่วนอาชีพประมงก็ยังคงมีให้เห็นในกลุ่มชนชาวเล หรือชาวไทยท้องถิ่นบางกลุ่ม เช่น ที่อำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา เป็นต้น

นอกจากนี้การท่องเที่ยวแบบ home stay ก็ช่วยให้นักท่องเที่ยวได้เห็นอาชีพท้องถิ่นที่ชัดเจนที่สุด และยังคงความเป็นธรรมชาติมากที่สุด

แต่สภาพที่น่าเป็นห่วงในขณะนี้ก็คือ อาชีพท้องถิ่นบางอาชีพเริ่มจะสูญหายไป หรือเริ่มลดลง เพราะเด็กรุ่นใหม่มักจะไม่ให้ความสนใจ แต่กลับสนใจที่จะไปทำงานที่กรุงเทพฯ หรือเมืองใหญ่ ๆ โดยลืมอาชีพเดิมของพ่อแม่ เพราะเห็นว่าไม่มีเกียรติ และไม่สะดวกสบาย จึงเป็นสภาพที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่งเพราะต่อไปอาชีพท้องถิ่นเหล่านี้อาจจะสูญหายไป หรือเหลือเพียงภาพถ่ายและเรื่องเล่าต่อ ๆ กันมา

วัดพุทธศาสนสถาน

จังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ มีวัดอยู่เป็นจำนวนมาก แทบจะทุกหมู่บ้าน แต่วัดที่มีชื่อเสียง เป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมีอยู่จำนวนหนึ่ง เช่น

จังหวัดภูเก็ต วัดพุทธศาสนสถานซึ่งมีนักท่องเที่ยวเข้าไปเยี่ยมชมในแต่ละวันเป็นจำนวนมาก เช่น วัดฉลอง ซึ่งเป็นตำนานเกี่ยวกับความศักดิ์สิทธิ์ของหลวงพ่อแช่ม วัดพระทองหรือวัดพระผุด เป็นตำนานเกี่ยวกับพระพุทธรูปเครื่ององค์ที่มีขนาดใหญ่ วัดกลางพระนางสร้าง เป็นที่มาแห่งลายแทงที่ยาวมาก เป็นต้น วัดเหล่านี้จะเป็นที่รู้จักกันดีของชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต เพื่อเข้ามาสักการะ และชมความงามของสถาปัตยกรรมภายในวัด

จังหวัดพังงา วัดพุทธศาสนาที่มีนักท่องเที่ยวเข้าไปเยี่ยมชมมีอยู่หลายแห่ง เช่น สำนักสงฆ์ถ้ำตาปาน ภายในสำนักสงฆ์จะมีสะพาน ชื่อว่าสะพานมังกรข้ามนรก เมื่อข้ามสะพานไปจะเป็นถ้ำ ภายในถ้ำจะมีน้ำตก ธารน้ำไหล ลานธรรมเพชร เจดีย์สามยอด ปราสาทหินย้อย เต่าหินพันปี เป็นต้น วัดสุวรรณคูหา ชาวบ้านเรียกกันทั่วไปว่า วัดถ้ำ เป็นวัดที่เป็นโบราณสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ ในบริเวณที่ตั้งวัดมีภูเขาสูงหนึ่ง ซึ่งเขาภูนี้ก็มีถ้ำน้อยใหญ่หลายแห่ง ทั้งถ้ำใหญ่ ถ้ำแจ่ม ถ้ำมืด และถ้ำแก้ว ภายในถ้ำมีหินย้อยที่สวยงาม มีพระพุทธรูป และพระสงฆ์ ให้ผู้ไปเยือนได้สักการบูชา วัดราชฎ์รูปถ้ำมรก หรือที่รู้จักกันดีว่า วัดบางเหรียง เป็นวัดที่มีสภาพแวดล้อมสวยงาม เพราะเป็นพื้นที่ที่มีภูเขาล้อมรอบ ประกอบกับความร่มเย็นของป่าไม้ ในวัดมีถาวรวัตถุทางธรรมที่สำคัญ คือ พระมหาธาตุเจดีย์พุทธธรรมบันลือ อยู่บนยอดเขาล้าน เป็นเจดีย์รูปประฆังคว่ำมีฐานโดยรอบ และยังเป็นທີ່ประดิษฐานรูปหล่อเจ้าแม่กวนอิมขนาดใหญ่บนยอดเขาล้านอีกด้วย นอกจากนี้ยังมีวัดอื่น ๆ ที่น่าสนใจ เช่น วัดนารายณียการาม (วัดเหลล) ตั้งอยู่ที่อำเภอกะปง มีโบราณวัตถุอยู่เป็นจำนวนมาก วัดน้ำรอบ ตั้งอยู่ที่ตำบลโคกกลอย อำเภอตะกั่วทุ่ง เป็นต้น

จังหวัดกระบี่ มีวัดซึ่งมีชื่อเสียงเป็นที่กล่าวขาน เช่น วัดถ้ำเสือ เป็นสำนักสงฆ์ที่ก่อตั้งโดยหลวงพ่ोजำเนียร ศิลเสฏฐิ พระสายวิปัสสนาที่ชาวกระบี่เคารพนับถือ สำนักสงฆ์ล้อมรอบไปด้วยป่า มีถ้ำและจุดชมวิวยอดนิยม จึงมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเข้าไปเยี่ยมชมและกราบไหว้ผู้มีได้ขาด วัดคลองท่อม เป็นสถานที่รวบรวมโบราณวัตถุที่ค้นพบได้ในบริเวณควนลูกปัด ซึ่งอยู่ด้านหลังวัดคลองท่อม และเป็นแหล่งโบราณคดีที่สำคัญของประเทศ เมื่อเข้าไปในวัดแห่งนี้ก็จะได้ชมพิพิธภัณฑ์ที่สื่อเรื่องราวความรู้เรื่องของเมืองกระบี่ในอดีต

จะเห็นว่า วัดพุทธศาสนาของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่มีอยู่เป็นจำนวนมาก เพราะประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ แม้จะมีชาวมุสลิมปะปนอยู่ค่อนข้างมากทั้งสามจังหวัด แต่ก็สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข ถึงแม้บางครั้งวัดจะตั้งอยู่ใกล้บ้านชุมชนมุสลิม หรือมัสยิดจะตั้งอยู่ใกล้บ้านชุมชนชาวพุทธ ก็ไม่ก่อให้เกิดปัญหาแต่อย่างใด

แหล่งประวัติศาสตร์ศีกกลาง

เป็นอีกสถานที่หนึ่งของจังหวัดภูเก็ตซึ่งนักท่องเที่ยวให้ความสนใจไปเยี่ยมชม เพราะเป็นที่มาของเรื่องราวแห่งวีรสตรีท้าวเทพกระษัตรีท้าวศรีสุนทร ที่ได้ต่อสู้เพื่อแผ่นดินภูเก็ตตอนเกิดสงครามเก้าทัพ เมื่อปี พ.ศ. 2352 สถานที่ทางประวัติศาสตร์ศีกกลางแห่งนี้จึงเป็นร่องรอยของความกล้าหาญที่ผู้หญิงแกร่งทั้งสองท่านได้ร่วมกันสร้างขึ้นเพื่อความอยู่รอดของบ้านเมือง แต่จากการต่อสู้ครั้งนั้นก็ได้สร้างความบอบช้ำให้กับเมืองถลางอย่างใหญ่หลวงเช่นกัน และจากเหตุการณ์ในครั้งนั้นก็ได้มีการสร้างอนุสาวรีย์ท้าวเทพกระษัตรีท้าวศรีสุนทรขึ้น ที่บริเวณบ้านท่าเรือเพื่อให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวทั่วไปได้สักการบูชา

ประเพณีจีน

จังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมซึ่งผสมผสานกัน เช่น วัฒนธรรมชาวไทยพุทธ วัฒนธรรมชาวมุสลิม วัฒนธรรมชาวจีน เป็นต้น วัฒนธรรมจีนเป็นวัฒนธรรมหนึ่งที่มีการสืบทอดต่อเนื่องกันมายาวนานตั้งแต่ครั้งที่ชาวจีนได้อพยพมาอาศัยอยู่ และได้นำประเพณีต่าง ๆ เข้ามาด้วย ประเพณีจีนที่โดดเด่นมีอยู่เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะที่จังหวัดภูเก็ตซึ่งมีชื่อเสียงในเรื่องประเพณีต่าง ๆ ของชาวจีน ส่วนจังหวัดพังงา และกระบี่ก็ยังคงมีประเพณีจีนอยู่บ้างแต่ความยิ่งใหญ่น้อยกว่าของจังหวัดภูเก็ต

เมื่อถึงเทศกาลของประเพณีจีนที่สำคัญ เช่น ประเพณีกินผักหรือกินเจ ประเพณีผ้อต่อประเพณีไหว้เทวดา เป็นต้น ลูกหลานที่อยู่ห่างไกลหรือนักท่องเที่ยวก็จะเข้าเยี่ยมชมเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะประเพณีกินผักซึ่งถือว่ายิ่งใหญ่ที่สุด มีพิธีกรรมต่าง ๆ ที่น่าสนใจ ผู้ที่เข้าร่วมพิธีจะต้องปฏิบัติตามกฎข้อบัญญัติต่าง ๆ อย่างเคร่งครัดเพื่อให้เกิดความบริสุทธิ์ ส่วน 9 วันของประเพณีกินผักจะมีพิธีกรรมต่าง ๆ เช่น ขบวนแห่ของม้าทรงที่แสดงอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์กันอย่างเต็มที่ บ้างใช้เหล็กแหลมแทงทะลุแก้ม บ้างใช้มีดดาบฟันไปตามร่างกายของตนเอง และตลอดเส้นทางของขบวนจะมีชาวบ้านจุดประทัดเพื่อรับเจ้าเสียงดังสนั่นหวั่นไหวไปทั่ว นอกจากนี้ภายใน 9 วันของประเพณีนี้ จะมีพิธีกรรมที่น่าตื่นตาตื่นใจอื่น ๆ อีก เช่น พิธีไต่บันไดมีด พิธีลุยไฟ พิธีสะเดาะเคราะห์ เป็นต้น วันสุดท้ายก็จะมีพิธีส่งพระโดยตั้งขบวนแห่ไปที่สะพานหิน

แม้ประเพณีจีนจะเป็นความเชื่อที่ยึดถือปฏิบัติกันมายาวนาน แต่ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยสร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้เข้าร่วมพิธี เป็นการรวมตัวของเครือญาติ และที่สำคัญประเพณีนี้ยังสร้างรายได้เข้าสู่จังหวัดปีละหลายล้านบาท เพราะนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมักจะเข้ามาชมเทศกาลกินผักกันเป็นจำนวนมาก ประชาชนในพื้นที่ไม่ว่าจะเป็นจังหวัดภูเก็ต พังงา หรือกระบี่ต่างก็ภาคภูมิใจที่มีผู้ให้ความสนใจมาเยือน และเก็บความทรงจำที่ดีกลับไป หลายหน่วยงาน

จึงได้ร่วมกันรณรงค์และจัดกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งความเป็นเจ้าบ้านที่ดีเพื่อสร้างความประทับใจให้กับผู้มาเยือน

ประเพณีท้องถิ่น

นอกจากประเพณีจีนที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น จังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ยังมีประเพณีท้องถิ่นที่น่าสนใจอีกหลายประเพณี เช่น ประเพณีสารทเดือนสิบ ที่จัดขึ้นอย่างยิ่งใหญ่ทุกปี โดยเฉพาะในวันแรม 15 ค่ำ เดือนสิบ มีขนมที่ใช้ประกอบในพิธีหลายชนิดซึ่งมีชื่อเรียกแตกต่างกันไปตามท้องถิ่นนั้น ๆ เช่น ขนมเทียน ขนมท่อนไต้ ขนมลา เป็นต้น ชาวบ้านเชื่อว่าการทำบุญสารทเดือนสิบเป็นการส่งอาหารไปให้บรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว ซึ่งอาจจะไปเป็นเปรตมีความทุกข์ยากแสนสาหัส การทำบุญในครั้งนี้จะช่วยบรรเทาทุกข์เหล่านั้นได้

ประเพณีสงกรานต์ แม้ว่าจะไม่จัดอย่างยิ่งใหญ่เหมือนภาคอื่น ๆ แต่ก็จัดกันทุกพื้นที่ มีการรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่ และเล่นสาดน้ำกันอย่างสนุกสนาน นอกจากนี้ยังมีประเพณีเดินเต่าของจังหวัดภูเก็ต เนื่องจากในอดีตภูเก็ตมีเต่าตนุเป็นจำนวนมาก แต่ปัจจุบันหายากเต็มที การเดินเต่าถือเป็นกิจกรรมที่ทำกันในช่วงเต่าวางไข่ โดยชาวภูเก็ตจะไปเดินเล่นตามชายหาดเพื่อรอดูแม่เต่าขึ้นมาวางไข่ แต่เมื่อเต่าไม่ค่อยมีประเพณีนี้ก็เริ่มจะสูญหายไปแต่ก็ยังมียูบัวเพียงแต่วัตถุประสงคในการเดินเต่าเปลี่ยนไป เช่น อาจจะเป็นการพบปะสังสรรค์ในช่วงกลางคืนบริเวณริมหาด และใช้ชื่อว่าเดินเต่า ส่วนที่จังหวัดพังงาก็มีงานเทศกาลประจำปี นั่นคืองานปล่อยเต่า จัดขึ้นช่วงเดือนมีนาคมของทุกปีที่บริเวณชายหาดอำเภอท้ายเหมือง ซึ่งเป็นหาดที่มีเต่าทะเลขึ้นมาวางไข่มากที่สุดอีกแห่งหนึ่ง ส่วนจังหวัดกระบี่ก็มีงานกระบี่เบิกฟ้าอันดามัน ซึ่งจัดขึ้นในเดือนพฤศจิกายน เป็นงานเปิดฤดูกาลท่องเที่ยวของจังหวัด มีการจัดกิจกรรมรื่นเริง การแสดงทางวัฒนธรรม และการแข่งขันกีฬาทางน้ำหลายประเภท

นอกจากนี้ยังมีประเพณีท้องถิ่นอื่น ๆ อีกหลายประเพณี เช่น เทศกาลเปิดฤดูกาลท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต เทศกาลอาหารทะเล เป็นต้น ซึ่งขณะนี้หลายประเพณีได้รับการดูแลเอาใจใส่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำให้ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก แต่ยังมีอีกหลายประเพณีที่กำลังจะสูญหายไปเพราะขาดการรณรงค์และร่วมกันอนุรักษ์ของเจ้าบ้าน หรือชุมชนพื้นที่นั้น ๆ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาจจะเป็นผลมาจากหลายสาเหตุ ซึ่งเป็นที่น่าเสียดายหากประเพณีดี ๆ เหล่านั้นจะสูญหายไป

ผ้าบาติก

เป็นสินค้าที่มีชื่อเสียงของจังหวัดภูเก็ต และกระบี่ ซึ่งนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศได้ซื้อหาเพื่อเป็นของฝาก ไม่ว่าจะ เป็นเสื้อผ้า รูปภาพ กระเป๋า หรืออื่น ๆ ที่ทำจากผ้าบาติก ส่วนใหญ่จะมีลวดลายที่เกี่ยวกับธรรมชาติของท้องทะเล มีสีสันที่สวยงามสดใส ดูแล้วสบายตา และสร้างความสดชื่นให้กับผู้ที่พบเห็น สินค้าที่ผลิตจากผ้าบาติกมีขายอยู่ทั่วไปสามารถหาซื้อได้โดยง่าย และมีร้านที่มีชื่อเสียงหลายร้าน รวมทั้งได้มีการรวมกลุ่มแม่บ้านเพื่อจัดทำผ้าบาติกด้วย และจากการพูดคุยกับชุมชนท้องถิ่นในจังหวัดพังงาเกี่ยวกับผ้าบาติก ทำให้ทราบว่าจังหวัดพังงามีสินค้าที่ผลิตขึ้นจากผ้าบาติก และมีคุณภาพเช่นเดียวกับจังหวัดภูเก็ต และกระบี่ แต่ปรากฏว่าสินค้าของจังหวัดพังงาไม่ค่อยเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวหรือผู้ซื้อทั่ว ๆ ไป จึงเป็นเรื่องที่น่าคิดว่าอาจจะมีสาเหตุมาจากการขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี ซึ่งน่าจะได้อาสาสมัครในการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาต่อไป

ขนมและของกินเล่น

จังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ มีขนมและของกินเล่นประเภทขบเคี้ยวที่น่าสนใจ ซึ่งบางอย่างแตกต่างจากที่อื่น และบางอย่างอาจจะเหมือนกันแต่มีชื่อเรียกที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะของจังหวัดภูเก็ต และพังงา ขนมหลายชนิดที่เรียกชื่อด้วยภาษาจีนฮกเกี้ยนหรือใช้คำไทยผสมกับคำภาษาจีนฮกเกี้ยน เช่น อ่าวโป๊ง ป้าวหลัง กี้จ่าง ขนมอี๋ เป็นต้น ขนมเหล่านี้สามารถหารับประทานได้ตามร้านกาแฟแบบโบราณ ที่เป็นแหล่งชุมนุมของกลุ่มสกากาแฟซึ่งส่วนใหญ่มักจะเป็นผู้สูงวัยผู้ชายที่มานั่งพูดคุยกันถึงเรื่องเหตุการณ์บ้านเมืองต่าง ๆ พร้อมกับนั่งรับประทานกาแฟและขนม ซึ่งภาพเหล่านี้หาดูได้ในบรรยากาศยามเช้า นอกจากนี้ยังมีขนมที่เป็นขนมพื้นเมือง เช่น ซีมอด ขนมผักบัว ขนมจาก ขนมเปียกขี้มัน ข้าวหลาม ข้าวเกรียบเจ้า เป็นต้น ขนมเหล่านี้จะมีร้านอร่อยที่ผู้ซื้อมักจะทราบกันดี เช่น ข้าวหลามที่อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา ข้าวเกรียบเจ้าชายบริเวณเส้นทางที่จะไปอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีขนมพื้นเมืองอื่น ๆ ที่วางขายในร้านขายของฝากของจังหวัดนั้น ๆ เช่น ร้านแม่จู้ จังหวัดภูเก็ต ร้านโรส จังหวัดกระบี่ เป็นต้น

ขนมขบเคี้ยวที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว และมักซื้อหาเป็นของฝาก เช่น เม็ดมะม่วงหิมพานต์อบ ปลาจิ้งฉ้างทอดกรอบซึ่งมีหลายแบบทั้งชนิดเผ็ด และเค็ม สามารถรับประทานเป็นของขบเคี้ยว หรือใช้รับประทานแกล้มกับสุรา หรือบางคนก็ใช้ทานเป็นกับข้าว เป็นต้น

วิถีชีวิตชาวไทยถิ่น

จังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่มีวิถีชีวิตชาวไทยถิ่นที่น่าสนใจ และมีความเป็นเอกลักษณ์ การที่นักท่องเที่ยวเข้ามาในสามจังหวัดนี้ แม้ส่วนใหญ่จะไม่มีเจตนาโดยตรงที่จะเข้าชมวิถีชีวิตชาวไทยถิ่น แต่เมื่อเข้ามาเยี่ยมชมแล้วก็จะรู้สึกประทับใจ เพราะจะได้เห็นวิถีชีวิตที่มีความหลากหลาย ทั้งแบบจีน พุทธ และอิสลาม แต่ทุกคนก็สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เมื่อถึงเทศกาลของชาวจีนก็มีชาวไทยถิ่นเข้าไปร่วมกิจกรรมอย่างสนุกสนาน แทบจะแยกไม่ออกว่าใครเป็นใคร และเมื่อมีกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาชาวไทยเชื้อสายจีนกับชาวไทยถิ่นก็ทำกิจกรรมร่วมกันจนแทบจะเป็นเนื้อเดียวกัน หรือแม้บางครั้งมีกิจกรรมของชาวมุสลิม ชาวไทยเชื้อสายจีนและชาวไทยถิ่นก็ยอมรับและศรัทธาในกิจกรรมเหล่านั้น แม้จะไม่ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ มากก็ตาม

ชาวไทยถิ่นในจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ มีวิถีชีวิตที่เรียบง่าย รักความสนุกสนาน มีน้ำใจ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตลอดทั้งมีนิสัยชอบช่วยเหลือผู้ที่ได้รับความยากลำบาก ทั้งนี้เพราะโดยพื้นฐานชาวไทยถิ่นเหล่านี้มีฐานะที่พอมีพอกิน ไม่ได้เดือดร้อนมากนัก เนื่องจากมีที่ทำกิน มีอาชีพ และมีรายได้พอเลี้ยงตัวเองและครอบครัว ดังนั้นเมื่อพบผู้ที่ทุกข์ยาก หรือผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือก็ยินดีที่จะหยิบยื่นให้ตามกำลังความสามารถ จะเห็นได้ว่าชาวคราวที่เกี่ยวกับการฉกชิงวิ่งราว การปล้นฆ่าจะเกิดขึ้นน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดอื่น ๆ แต่ในปัจจุบันเนื่องจากมีคนต่างถิ่นเข้ามาอาศัยมากขึ้น เมื่อประชากรมากขึ้นการก่ออาชญากรรมก็ดูเหมือนว่าจะมีเพิ่มขึ้นตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป ซึ่งชาวจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ ต่างก็คาดหวังและปรารถนาที่จะให้จังหวัดของตนเป็นเมืองที่น่าอยู่ ผู้คนมีความรักมอบให้กันและกัน รวมถึงการร่วมกันอนุรักษ์วิถีชีวิตที่คงความเป็นเอกลักษณ์ที่ดีไว้ เพื่อสร้างความประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยือน

วิถีชีวิตชาวเล

เนื่องจากจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ เป็นจังหวัด ที่เชื่อมติดกับทะเล จึงมีคนกลุ่มหนึ่งอาศัยอยู่ นั่นก็คือ "ชาวเล" ชาวเลเป็นชนพื้นเมืองซึ่งในอดีตร่อนเร่ไปในทะเลกว้าง ไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง จึงถูกเปรียบเปรยว่าเป็น "ยิปซีแห่งทะเลอันดามัน" แต่ปัจจุบันชาวเลได้ตั้งถิ่นฐานอย่างถาวร และส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการประมง

ชาวเลในจังหวัดภูเก็ตได้ตั้งถิ่นฐานอยู่หลายแหล่ง เช่น เกาะสิเหร่ ราไวย์ บ้านแหลมหลา มีทั้งกลุ่มมอแกน และอุรักลาไวย์ ชาวเลในจังหวัดพังงา เช่น หมู่บ้านไทยใหม่ เกาะสุรินทร์ ชาวเลในจังหวัดกระบี่ เช่น ชาวเลสังกาอู้อาศัยอยู่ที่เกาะลันตา เป็นต้น ทุกวันนี้ชาวเลบางกลุ่มได้ปรับ

วิถีชีวิตของตนจนใกล้เคียงกับชาวไทยถิ่นโดยเฉพาะชาวเลที่จังหวัดภูเก็ต ส่วนชาวเลที่จังหวัดพังงา บางกลุ่มได้ปรับวิถีชีวิตของตนจนกลมกลืนกับวิถีชีวิตของชาวไทยถิ่น แต่บางกลุ่มก็ยังคงวิถีชีวิตแบบดั้งเดิม เช่น ชาวเลที่หมู่เกาะสุรินทร์

ชาวเลมีประเพณี และความเชื่อที่แตกต่างจากชาวไทย เช่น ชาวเลในจังหวัดพังงาบางกลุ่ม ยังคงมีความเชื่อว่าจะต้องออกไปขอข้าวสาร เสื้อผ้า เงิน จากชาวบ้าน โดยเดินทางไปตามหมู่บ้านต่าง ๆ เมื่อถึงวันสารทเดือนสิบก็จะถือกระสอบคนละใบไปนั่งขอขนม เงิน จากชาวบ้านที่มาทำบุญที่วัด และเมื่อถึงเวลาที่ชาวบ้านตั้งร้านเปรตเพื่อส่งอาหาร หรือเครื่องใช้ต่างๆ ไปให้บรรพชนที่ล่วงลับไปแล้ว เมื่อทำพิธีเสร็จสิ้นลง ชาวเลก็จะกรูกันเข้ามาแย่งข้าวของที่วางอยู่บนร้านโกยลงใส่กระสอบของตน นอกจากนี้ประเพณีที่สำคัญที่สุดในรอบปีของชาวเลคือ ประเพณีลอยเรือ ในแต่ละปีจะจัดงานสองครั้ง คือ เดือน 6 และเดือน 11 เพื่อเป็นการสะเดาะเคราะห์ต่อชะตา และปิดป่าสิ่งชั่วร้ายให้ออกไปจากตนเองและหมู่บ้าน มีการทำเรือจากไม้ระกำ แล้วตกแต่งอย่างสวยงาม ชาวเลจะแกะสลักไม้เป็นรูปคน และสัตว์ไว้ใ้ในเรือ พิธีฉลองจะเริ่มขึ้นในตอนค่ำของวันขึ้น 14 ค่ำ พวกเขาจะร้องรำทำเพลงอย่างสนุกสนานจนรุ่งเช้าของวันขึ้น 15 ค่ำ จากนั้นจะนำเรือไปลอยทิ้งทะเล

ปัจจุบันวิถีชีวิตชาวเลจะเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก เช่น เดิมชาวเลมีภาษาพูดเป็นของตนเอง แต่ปัจจุบันภาษาเหล่านั้นกำลังจะสูญหายไป เด็กหนุ่มรุ่นสาวหลายคนที่พูดภาษาดั้งเดิมของตนเองไม่ได้ แต่หันมาใช้ภาษาไทยถิ่นได้แทน การพูดคุยกันของคนในหมู่บ้านก็มักจะใช้ภาษาไทยถิ่นได้มากขึ้น เด็กรุ่นใหม่ได้รับการศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียนที่ชาวไทยถิ่นเรียน วัฒนธรรมต่าง ๆ ของชาวเลจึงเริ่มหายไปเพื่อปรับตนเองให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกับคนอื่น ๆ นอกจากนี้ยังมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่สนใจเข้าไปเยี่ยมชมวิถีชีวิตของชาวเล หากเป็นบางกลุ่มก็อาจจะได้เห็นวิถีชีวิตแบบเดิม ๆ อยู่ค่อนข้างมาก เช่น ชาวเลบริเวณหมู่เกาะสุรินทร์ แต่บางกลุ่มก็อาจจะไม่เห็นความเป็นชาวเลโดยดั้งเดิมมากนัก เช่น ชาวเลแหลมตึกแก่นักท่องเที่ยวหลายคนที่คาดหวังว่าเมื่อไปเยี่ยมชมวิถีชีวิตชาวเลจะได้พบเห็นความเป็นคนพื้นเมืองที่ล้ำหลัง ถ้าเป็นอดีตคงได้เห็นภาพเหล่านั้น แต่ในปัจจุบันคงหาดูได้ค่อนข้างยาก ซึ่งหากปล่อยให้ดำเนินไปตามธรรมชาติอีกไม่นานวัฒนธรรมหรือวิถีชีวิตของชาวเลเหล่านี้จะค่อย ๆ เลือนหายไป และคงเหลือแค่เพียงความทรงจำ

แหล่งโบราณคดี

หากจะกล่าวถึงแหล่งโบราณคดีของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ จากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม พบว่า นักท่องเที่ยวให้ความสนใจแหล่งโบราณคดีของจังหวัดกระบี่มากที่สุด ทั้งนี้เพราะจังหวัดกระบี่มีแหล่งโบราณคดีที่น่าสนใจอยู่หลายแห่ง เช่น ถ้าเขาชนาน้ำ เล่ากันว่าใน

อดีตมีคนพบโครงกระดูกมนุษย์เป็นจำนวนมาก จึงคาดว่าที่นี่เคยเป็นแหล่งอาศัยของคนโบราณ ถ้า ผีหัวโต ภายในถ้ำมีภาพเขียนสีสมัยก่อนประวัติศาสตร์ให้ชมนับร้อยภาพอยู่ตามผนังถ้ำเป็นรูปต่าง ๆ เช่น คน สัตว์ รูปมือ เท้า เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีถ้ำหลังโรงเรียน ถ้ำไวกกิง เป็นต้น ซึ่งมี ร่องรอยหลักฐานทางโบราณคดีให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศได้เข้าไปเยี่ยมชม

จากที่กล่าวมาข้างต้นเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ ที่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศให้ความสนใจอยู่ในลำดับต้น ๆ ส่วนใหญ่ เป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวซึ่งเป็นที่รู้จักกันดี อาจจะเป็นเพราะเป็นทรัพยากรที่มีความโดดเด่น มีความเป็นเอกลักษณ์ มีความน่าสนใจ หรืออาจจะเป็นเพราะมีการประชาสัมพันธ์ที่ดี และจากการ ประชุมกลุ่มเพื่อพูดคุยกับชุมชนท้องถิ่นของแต่ละจังหวัดทำให้ทราบข้อมูลต่าง ๆ เพิ่มขึ้น เช่น มี ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมอีกหลายชนิดที่น่าสนใจ มีคุณค่าสูง แต่นักท่องเที่ยวไม่รู้จัก หรือรู้จักน้อย จึงควรจะได้หามาตรการต่าง ๆ เพื่อดำเนินการให้ทรัพยากรเหล่านั้นเป็นที่รู้จักและ ยอมรับในควมมีคุณค่า เช่น การโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์มากขึ้น การปรับปรุงคุณภาพของ ทรัพยากรให้ดีขึ้น หรือสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวให้มากขึ้น เป็นต้น มาตรการ เหล่านี้จะเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมมากขึ้น และที่สำคัญทุกคนซึ่งเป็นเจ้า บ้านหรือชุมชนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องช่วยกันดูแล อนุรักษ์ ปรับปรุง และพัฒนาให้ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมในจังหวัดของตนเองทรงคุณค่า และ ดำรงอยู่ตลอดไป

วินิจ วีรยางกูร (2532 : 72 – 73) ได้กล่าวถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้าน วัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะที่ชุมชนท้องถิ่นได้กล่าวไว้ สรุปได้ว่า หากเป็นทรัพยากร การท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุสถาน และศาสนา ควรจะได้มีการ ออกกฎหมายหรือพระราชบัญญัติหรือประกาศให้ทรัพยากรเหล่านั้นเป็นสิ่งที่ทรงคุณค่าที่ทุกคนใน ประเทศจะต้องดูแล โดยมีการจัดตั้งงบประมาณในการบำรุงรักษาไว้โดยเฉพาะ มีหน่วยงานและ เจ้าหน้าที่ดูแลรักษาโดยเฉพาะ หากมีการซ่อมแซมจะต้องควบคุมไม่ให้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก นัก มีการวางผังเมืองที่ดีในทุกจังหวัด และมีมาตรการการลงโทษผู้ที่ทำลายหรือลักขโมยอย่างรุนแรง ส่วนทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และพิธีกรรม ก็ควรให้ประชาชนมีความ เข้าใจในทรัพยากรเหล่านั้น ร่วมกันดูแลรักษาในด้านต่าง ๆ เช่น ความสะอาด เวลาที่เหมาะสมใน การจัด ดูแลคุณภาพของงาน เป็นต้น

การศึกษาศักยภาพของชุมชนท้องถิ่นต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัด ภูเก็ต พังงา และกระบี่ เป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยกระตุ้น และสร้างจิตสำนึกที่ดีให้แก่ชุมชนท้องถิ่น ให้เกิด ความภาคภูมิใจ รัก และหวงแหนทรัพยากรที่มีคุณค่าในชุมชนของตนเอง ซึ่งแต่ละพื้นที่ต่างก็มีความ

เป็นเอกลักษณ์ที่แตกต่างกันไป การรู้เท่าทันรู้จักแก้ไข ป้องกัน และพัฒนา จะเป็นประโยชน์ที่จะทำ
ให้ทรัพยากรเกิดคุณค่าสร้างเศรษฐกิจที่ดีให้เกิดขึ้นภายในชุมชน ก่อให้เกิดรากฐานที่มั่นคงและ
นำไปสู่การพัฒนาชุมชนให้ยั่งยืน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่อง “การศึกษาศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่” ผลการศึกษาสามารถสรุป อภิปราย และมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาศักยภาพด้านความพร้อมของทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมใน 5 สาขา ได้แก่ สาขามนุษยศาสตร์ สาขาศิลปะการแสดง สาขาคหกรรมศาสตร์ สาขาภาษาและวรรณกรรม สาขาการกีฬาและนันทนาการ และสาขาการช่างฝีมือ ซึ่งในแต่ละสาขาจะแบ่งเป็นด้านวัฒนธรรมกิจ และวัฒนธรรมสถานของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ โดยจะศึกษาในประเด็นต่อไปนี้

1. ศึกษาระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม
2. ศึกษาศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมที่นักท่องเที่ยวสนใจ

การดำเนินงาน

1. รวบรวมแหล่งข้อมูลการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมในทุกอำเภอของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ จากประชาชน ข้าราชการ และบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล
2. วิเคราะห์ข้อมูลความสนใจการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมและนำข้อมูลที่ได้มาจัดทำเป็นแบบสอบถาม
3. นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลระดับความสนใจการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ในจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่
4. วิเคราะห์ข้อมูลและจัดอันดับความน่าสนใจในการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม 5 อันดับแรกของแต่ละจังหวัด
5. ศึกษาศักยภาพของชุมชนในพื้นที่ที่มีแหล่งท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมที่น่าสนใจใน 5 อันดับแรกของแต่ละจังหวัด โดยการใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์
6. วิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพของชุมชนในการรองรับแหล่งท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมในแต่ละจังหวัด

7. นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์
 - 7.1 ข้อมูลสภาพทั่วไปโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ จำนวน และร้อยละ
 - 7.2 ความต้องการในการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวโดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 - 7.3 วิเคราะห์ศักยภาพของชุมชน (เจ้าบ้าน) ในแหล่งท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ จำนวน และร้อยละ

สรุปผล

การเก็บข้อมูลในเบื้องต้นได้แบ่งประเภทของทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ออกเป็นสาขาต่าง ๆ 5 สาขา ได้แก่ สาขามนุษยศาสตร์ สาขาคหกรรมศิลป์ สาขาภาษาและวรรณกรรม สาขากีฬาและนันทนาการ และสาขาการช่างฝีมือ ในแต่ละสาขาได้แบ่งออกเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านต่าง ๆ ได้แก่ วัฒนธรรมกิจ และวัฒนธรรมสถาน

ผลการศึกษาโดยสรุปจึงปรากฏ ดังนี้

ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมในแต่ละอำเภอ

รายการทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมลำดับแรกของแต่ละอำเภอ คือ

1. จังหวัดภูเก็ต
 - 1.1 อำเภอกะทู้ คือ อาหารพื้นบ้าน ในสาขาคหกรรมศิลป์
 - 1.2 อำเภอถลาง คือ ประเพณี ในสาขามนุษยศาสตร์
 - 1.3 อำเภอเมืองภูเก็ต คือ ประเพณี ในสาขามนุษยศาสตร์
2. จังหวัดพังงา
 - 2.1 อำเภอกะปง คือ วิถีชีวิต ในสาขามนุษยศาสตร์
 - 2.2 อำเภอเกาะยาว คือ ประเพณี ในสาขามนุษยศาสตร์
 - 2.3 อำเภอคุระบุรี คือ วิถีชีวิต ในสาขามนุษยศาสตร์
 - 2.4 อำเภอตะกั่วทุ่ง คือ อาหารพื้นบ้าน ในสาขาคหกรรมศิลป์
 - 2.5 อำเภอตะกั่วป่า คือ วิถีชีวิต ในสาขามนุษยศาสตร์
 - 2.6 อำเภอทับปุด คือ วิถีชีวิต ในสาขามนุษยศาสตร์
 - 2.7 อำเภอท้ายเหมือง คือ วิถีชีวิต ในสาขามนุษยศาสตร์
 - 2.8 อำเภอเมืองพังงา คือ ประเพณี ในสาขามนุษยศาสตร์

3. จังหวัดกระบี่

- 3.1 อำเภอเกาะลันตา คือ วิถีชีวิต ในสาขามนุษยศาสตร์
- 3.2 อำเภอเขาพนม คือ วิถีชีวิต ในสาขามนุษยศาสตร์
- 3.3 อำเภอคลองท่อม คือ วิถีชีวิต ในสาขามนุษยศาสตร์
- 3.4 อำเภอเมืองกระบี่ คือ วิถีชีวิต ในสาขามนุษยศาสตร์
- 3.5 อำเภอลำทับ คือ วิถีชีวิต ในสาขามนุษยศาสตร์
- 3.6 อำเภอเหนือคลอง คือ วิถีชีวิต ในสาขามนุษยศาสตร์
- 3.7 อำเภออ่าวลึก คือ วิถีชีวิต ในสาขามนุษยศาสตร์

ระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้าน วัฒนธรรมจังหวัดภูเก็ต

ผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดภูเก็ต มีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 438 คน เป็นชาย 209 คน ช่วงอายุ 25 - 34 ปี จะมีจำนวนมากที่สุด ผู้ที่มีภูมิลำเนาจากภาคใต้มีจำนวนมากที่สุด คือ 216 คน คิดเป็นร้อยละ 49.30 ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัท หรือลูกจ้าง มีจำนวนมากที่สุด คือ 110 คน คิดเป็นร้อยละ 25.10 มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท มีจำนวนมากที่สุด คือ 186 คน คิดเป็นร้อยละ 42.50 นับถือศาสนาพุทธมีจำนวนมากที่สุดอย่างชัดเจน คือ 394 คน คิดเป็นร้อยละ 90.00 มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมีจำนวนมากที่สุด คือ 165 คน คิดเป็นร้อยละ 37.70

ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ตที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจมากที่สุด คือ ความยิ้มแย้มแจ่มใส ลำดับที่ 2 - 6 ได้แก่ อาหารทะเล อาหารพื้นบ้าน แหล่งประวัติศาสตร์ศีกกลาง วัด และประเพณี

ความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมจังหวัดภูเก็ต สามารถแบ่งเป็นสาขาต่าง ๆ ดังนี้

1. สาขามนุษยศาสตร์

1.1 วัฒนธรรมกิจ

- 1.1.1 ความยิ้มแย้มแจ่มใส คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 4.20
- 1.1.2 ประเพณีจีน คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 4.14
- 1.1.3 อาชีพท้องถิ่น คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.78
- 1.1.4 ประเพณีท้องถิ่น คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.73

- 1.1.5 วิถีชีวิตชาวไทยถิ่น คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.68
- 1.2 **วัฒนธรรมสถาน**
 - 1.2.1 แหล่งประวัติศาสตร์ศึกษากลาง คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 4.07
 - 1.2.2 วัดพุทธศาสนา คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 4.03
- 2. **สาขาคหกรรมศิลป์**
 - 2.1 **วัฒนธรรมกิจ**
 - 2.1.1 อาหารทะเล คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 4.14
 - 2.1.2 อาหารพื้นบ้าน คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 4.08
 - 2.1.3 ขนมและของกินเล่น คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.68
 - 2.1.4 อาหารผัก และ แพทย์พื้นบ้าน คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.59
- 3. **สาขาภาษาและวรรณกรรม**
 - 3.1 **วัฒนธรรมกิจ**
 - 3.1.1 นิทานวรรณกรรมท้องถิ่น คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.34
 - 3.1.2 ภาษาชาวเล คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.21
 - 3.1.3 ภาษาจีนฮกเกี้ยน คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.11
- 4. **สาขากีฬาและนันทนาการ**
 - 4.1 **วัฒนธรรมกิจ**
 - 4.1.1 เพลงประจำถิ่น คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.43
 - 4.1.2 การละเล่นของเด็ก คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.33
- 5. **สาขาการช่างฝีมือ**
 - 5.1 **วัฒนธรรมกิจ**
 - 5.1.1 ผ้าบาติก คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.86
 - 5.1.2 ช่างมุก ช่างทองรูปพรรณ คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.57
 - 5.1.3 การแกะหนังตะลุง คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.41
 - 5.1.4 เครื่องจักสาน คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.39
 - 5.1.5 ตัดเย็บเสื้อผ้าสูท คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.10

5.2 วัดนธรรมสถาน

5.2.1 จิตรกรรมฝาผนัง คະแนนเจดีย์ระดับความสนใจ 3.50

5.2.2 ตึก - อาคารชิโนโปรตุกีส คະแนนเจดีย์ระดับความสนใจ 3.38

ระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้าน

วัดนธรรมจังหวัดพังงา

ผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดพังงา เมื่อจำแนกตามเพศ จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 400 คน เป็นชาย 211 คน เป็นหญิง 189 คน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามระหว่างช่วงอายุ 25 - 34 ปี จะมีจำนวนมากที่สุด มีภูมิลำเนาจากภาคใต้มีจำนวนมากที่สุด คือ 252 คน คิดเป็นร้อยละ 63.00 ที่ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัท หรือลูกจ้าง มีจำนวนมากที่สุด คือ 102 คน คิดเป็นร้อยละ 25.50 มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท มีจำนวนมากที่สุด คือ 197 คน คิดเป็นร้อยละ 49.30 ผู้ตอบแบบสอบถามที่นับถือศาสนาพุทธมีจำนวนมากที่สุดอย่างชัดเจน คือ 366 คน คิดเป็นร้อยละ 91.50 มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษามีจำนวนมากที่สุด คือ 115 คน คิดเป็นร้อยละ 28.80

ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดพังงาที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจมากที่สุด คือ ความยิ้มแย้มแจ่มใส และอาหารทะเล ลำดับถัดไปได้แก่ อาหารพื้นบ้าน อาชีพ ประเพณี และวัด ส่วนระดับความสนใจที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจน้อยที่สุด คือ ตัดเย็บเสื้อผ้าสุท

ความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมจังหวัดพังงา สามารถแบ่งเป็นสาขาต่าง ๆ ดังนี้

1. สาขามนุษยศาสตร์

1.1 วัดนธรรมกิจ

1.1.1 ความยิ้มแย้มแจ่มใส และอาหารทะเล คະแนนเจดีย์ระดับความสนใจ 4.16

1.2.1 อาชีพท้องถิ่น คະแนนเจดีย์ระดับความสนใจ 3.96

1.2.3 ประเพณีท้องถิ่น คະแนนเจดีย์ระดับความสนใจ 3.95

1.1.4 การแสดงหนังตะลุง คະแนนเจดีย์ระดับความสนใจ 3.89

1.1.5 ประเพณีจีน คະแนนเจดีย์ระดับความสนใจ 3.86

1.2 วัฒนธรรมสถาน

วัดพุทธศาสนา มีคะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.92

2. สาขาคหกรรมศิลป์

2.1 วัฒนธรรมกิจ

2.1.1 อาหารทะเล คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 4.16

2.1.2 อาหารพื้นบ้าน คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 4.06

2.1.3 ขนมและของกินเล่น คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.87

2.1.4 อาหารผัก คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.64

2.1.5 แพทย์พื้นบ้าน คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.42

3. สาขาภาษาและวรรณกรรม

3.1 วัฒนธรรมกิจ

3.1.1 นิทานวรรณกรรมท้องถิ่น คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.20

3.1.2 ภาษาชาวเล คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 2.98

3.1.3 ภาษาจีนฮกเกี้ยน คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 2.83

4. สาขากีฬาและนันทนาการ

4.1 วัฒนธรรมกิจ

เพลงประจำถิ่น คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.27

5. สาขาการช่างฝีมือ

5.1 วัฒนธรรมกิจ

5.1.1 เครื่องจักสาน คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.32

5.1.2 ตัดเย็บเสื้อผ้าสุท คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 2.82

ระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้าน วัฒนธรรมจังหวัดกระบี่

ผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดกระบี่ จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 419 คน ผู้ชาย 208 คน ผู้หญิง 207 คน ระหว่างช่วงอายุ 25 - 34 ปี จะมีจำนวนมากที่สุด คือ 150 คน คิดเป็นร้อยละ 35.80 ที่มีภูมิลำเนาจากภาคใต้มีจำนวนมากที่สุด คือ 259 คน คิดเป็นร้อยละ 61.80 ประกอบ

อาชีพเป็นพนักงานบริษัท หรือลูกจ้าง มีจำนวนมากที่สุด คือ 125 คน คิดเป็นร้อยละ 29.80 และผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ ที่ไม่ใช่นักศึกษา ข้าราชการหรือพนักงานรัฐ ที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท มีจำนวนมากที่สุด คือ 232 คน คิดเป็นร้อยละ 55.40 ที่นับถือศาสนาพุทธ มีจำนวนมากที่สุดอย่างชัดเจน คือ 327 คน คิดเป็นร้อยละ 78.00 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีจำนวนมากที่สุด คือ 145 คน คิดเป็นร้อยละ 34.60

ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดกระบี่ที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจมากที่สุด คือ ความยิ้มแย้มแจ่มใส โดยมีคะแนนเฉลี่ยของระดับความสนใจ 4.36 ลำดับที่ 2 - 6 ได้แก่ อาหารทะเล ขนมจีน วิถีชีวิตชาวไทยถิ่น ผ่าบาติก และแหล่งโบราณคดี ส่วนระดับความสนใจที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจน้อยที่สุด คือ จิตบำบัดเวทย์มนต์ โดยมีคะแนนเฉลี่ยของระดับความสนใจ 2.50

ผลจากการจัดลำดับโดยอาศัยคะแนนเฉลี่ยของระดับความสนใจทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว จะเห็นว่า มีทรัพยากรการท่องเที่ยวบางอย่างที่มีคะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจที่เท่ากัน ได้แก่ ประเพณีท้องถิ่น กับอาชีพกรีดยาง มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความสนใจ คือ 3.50 ขนมแห้ง กับเครื่องจักสาน มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความสนใจ คือ 3.33 ภาษาชาวเลกับการแสดงลิเกป่า มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความสนใจ คือ 3.13 และพิธีศพ กับพบปะนักปราชญ์ท้องถิ่น มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความสนใจ คือ 3.06

ความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมจังหวัดกระบี่สามารถแบ่งเป็นสาขาต่าง ๆ ดังนี้

1. สาขามนุษยศาสตร์

1.1 วัฒนธรรมกิจ

- 1.1.1 ความยิ้มแย้มแจ่มใส คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 4.36
- 1.1.2 วิถีชีวิตชาวไทยถิ่น คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.81
- 1.1.3 การประมงพื้นบ้าน คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.58
- 1.1.4 ประเพณีท้องถิ่น และการกรีดยาง คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.50
- 1.1.5 ประเพณีจีน คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 4.43

1.2 วัฒนธรรมสถาน

- 1.2.1 แหล่งโบราณคดี คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.78
- 1.2.1 วัดพุทธศาสนา คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.75

1.2.3 ลูกบิดอินเดียนแดง คະແນນເຈລີຍະວັດທະນະທຳ 3.39

2. ສາຂາອຸປະກອນສິລະປະ

2.1 ວັດທະນະທຳ

2.1.1 ອາຫານທະເລ ຈະແນນເຈລີຍະວັດທະນະທຳ 4.28

2.1.2 ພັນເມັດ ຈະແນນເຈລີຍະວັດທະນະທຳ 3.90

2.1.3 ອາຫານຝັກ ຈະແນນເຈລີຍະວັດທະນະທຳ 3.59

2.1.4 ຂອງໜັງເຊີຍວິກິດ ຈະແນນເຈລີຍະວັດທະນະທຳ 3.40

2.1.5 ພັນແກ້ງ ຈະແນນເຈລີຍະວັດທະນະທຳ 3.33

3. ສາຂາພາສາແລະວັດທະນະທຳ

3.1 ວັດທະນະທຳ

3.1.1 ພາສາຕິນໄດ້ ຈະແນນເຈລີຍະວັດທະນະທຳ 3.76

3.1.2 ນິທານວັດທະນະທຳທັງໝົດ ຈະແນນເຈລີຍະວັດທະນະທຳ 3.16

3.1.3 ພາສາຊາວເລ ຈະແນນເຈລີຍະວັດທະນະທຳ 3.21

4. ສາຂາກິລາແລະນັ້ນທຳ

4.1 ວັດທະນະທຳ

4.1.1 ກິລາລະເລີນຂອງເດັກ ຈະແນນເຈລີຍະວັດທະນະທຳ 3.33

4.1.2 ພຽງປະຈຳຕົວ ຈະແນນເຈລີຍະວັດທະນະທຳ 2.96

4.1.3 ປຶ້ງຄຳທາຍລາຍແກ້ງ ຈະແນນເຈລີຍະວັດທະນະທຳ 2.90

5. ສາຂາການຮ່າງມື

5.1 ວັດທະນະທຳ

5.1.1 ຝ້າບາຕິກ ຈະແນນເຈລີຍະວັດທະນະທຳ 3.80

5.1.2 ເຄື່ອງຈັກສານ ຈະແນນເຈລີຍະວັດທະນະທຳ 3.39

5.1.3 ລາຍຝາໄມ້ໄຟຊັດແຕະ ຈະແນນເຈລີຍະວັດທະນະທຳ 3.23

5.1.4 ກິລາແກ້ງຕະລຸງ ຈະແນນເຈລີຍະວັດທະນະທຳ 3.21

ระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศต่อทรัพยากรการท่องเที่ยว ด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่

ผลจากการเก็บข้อมูลความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ จำนวน 413 คนเพื่อศึกษาระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมทั้งสามจังหวัด ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเมื่อจำแนกตามเพศ จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 413 คน คือ ผู้ชาย 236 คน คิดเป็นร้อยละ 57.10

ช่วงอายุ 25 - 34 ปี จะมีจำนวนมากที่สุด คือ 161 คน คิดเป็นร้อยละ 39.00 ที่มีภูมิลำเนาจากทวีปยุโรปมีจำนวนมากที่สุดโดยมีจำนวนเกินกว่าครึ่งของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม คือ 233 คน คิดเป็นร้อยละ 56.40

ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัท หรือลูกจ้าง มีจำนวนมากที่สุด คือ 161 คน คิดเป็นร้อยละ 39.00

มีรายได้สูงกว่า 80,000 บาท มีจำนวนมากที่สุด คือ 173 คน คิดเป็นร้อยละ 41.90

นับถือศาสนาคริสต์มีจำนวนมากที่สุดคือ 283 คน คิดเป็นร้อยละ 68.50

มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมีจำนวนมากที่สุด คือ 133 คน คิดเป็นร้อยละ 32.20

ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ ที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศให้ความสนใจมากที่สุด คือ ความยิ้มแย้มแจ่มใส โดยมีคะแนนเฉลี่ยของระดับความสนใจ 4.07 ลำดับที่ 2 - 6 ได้แก่ ผลไม้ อาหารทะเล นวดแผนโบราณ วัดพุทธศาสนา และอาหารพื้นบ้าน

ความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ สามารถแบ่งเป็นสาขาต่าง ๆ ดังนี้

1. สาขามนุษยศาสตร์

1.1 วัฒนธรรมกิจ

1.1.1 ความยิ้มแย้มแจ่มใส คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 4.07

1.1.2 อาชีพท้องถิ่น คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.54

1.1.3 พบปะนักปราชญ์ท้องถิ่น คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.52

1.1.4 วิถีชีวิตชาวไทยถิ่น คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.51

1.1.5 ประเพณีจีน คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.49

1.2 วัฒนธรรมสถาน

- 1.2.1 วัดพุทธศาสนา คະແນນເຈລີຍະວັດທະນະສາសະຕິ 4.03
- 1.2.2 แหล่งโบราณคดี คະແນນເຈລີຍະວັດທະນະສາសະຕິ 3.39
- 1.2.3 แหล่งประวัติศาสตร์ศึกษากลาง คະແນນເຈລີຍະວັດທະນະສາសະຕິ 3.01
- 1.1.4 แหล่งประวัติศาสตร์เหมืองแร่ดีบุก คະແນນເຈລີຍະວັດທະນະສາសະຕິ 2.89

2. สาขาคหกรรมศิลป์

2.1 วัฒนธรรมกิจ

- 2.1.1 ผลไม้ คະແນນເຈລີຍະວັດທະນະສາສະຕິ 4.00
- 2.1.2 อาหารทะเล คະແນນເຈລີຍະວັດທະນະສາສະຕິ 3.76
- 2.1.3 อาหารพื้นบ้าน คະແນນເຈລີຍະວັດທະນະສາສະຕິ 3.70
- 2.1.4 อาหารผัก คະແນນເຈລີຍະວັດທະນະສາສະຕິ 3.43

3. สาขาภาษาและวรรณกรรม

3.1 วัฒนธรรมกิจ

- 3.1.1 นิทานวรรณกรรมท้องถิ่น คະແນນເຈລີຍະວັດທະນະສາສະຕິ 3.15
- 3.1.2 ภาษาถิ่น คະແນນເຈລີຍະວັດທະນະສາສະຕິ 2.91

4. สาขากีฬาและนันทนาการ

4.1 วัฒนธรรมกิจ

- 4.1.1 เพลงประจำถิ่น คະແນນເຈລີຍະວັດທະນະສາສະຕິ 3.06
- 4.1.2 การละเล่นของเด็ก คະແນນເຈລີຍະວັດທະນະສາສະຕິ 3.05

5. สาขาการช่างฝีมือ

5.1 วัฒนธรรมกิจ

- 5.1.1 ผ้าบาติก คະແນນເຈລີຍະວັດທະນະສາສະຕິ 3.36
- 5.1.2 เครื่องจักสาน คະແນນເຈລີຍະວັດທະນະສາສະຕິ 3.23
- 5.1.3 ช่างมุก ช่างทองรูปพรรณ คະແນນເຈລີຍະວັດທະນະສາສະຕິ 3.20
- 5.1.4 ตัดเย็บเสื้อผ้าสุท คະແນນເຈລີຍະວັດທະນະສາສະຕິ 2.80

5.2 วัฒนธรรมสถาน

5.2.1 จิตรกรรมฝาผนัง คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.25

5.2.2 ตึก – อาคารชิโนโปรตุกีส คะแนนเฉลี่ยระดับความสนใจ 3.17

อภิปรายผล

องค์การยูเนสโกได้จำแนกวัฒนธรรมเป็น 5 สาขา ได้แก่ สาขามนุษยศาสตร์ สาขาภาษา และวรรณกรรม สาขาการช่างฝีมือ สาขากีฬาและนันทนาการ และสาขาคหกรรมศิลป์ ซึ่งนักวัฒนธรรมในศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดทุกจังหวัดทุกศูนย์ได้ดำเนินการทั้ง 5 สาขามาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2523 ทั้งนี้ มิได้ละเลยวัฒนธรรมที่พระยาอนุมานราชธน จำแนกไว้ 4 ประเภท คือ คติธรรม วัตถุธรรม สหธรรม และเนติธรรม แต่ประการใด

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวได้เสนองานด้านวัฒนธรรมไว้หลากหลายชื่อ บางชื่อใช้คำโดยตรงว่า วัฒนธรรมบ้าง ศิลปวัฒนธรรมบ้าง และมีนิยามศัพท์หรือเววล้อมศัพท์แสดงให้เห็นเสมอว่า “วัฒนธรรม” มีความหมายแคบลง การใช้ผลจากการศึกษาแต่ละชิ้นงานที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม หากไม่ระมัดระวังจะทำให้เกิดความเข้าใจงานวัฒนธรรมแตกต่างจากที่กำหนดไว้แต่เดิม

งานวางแผนทางการท่องเที่ยวหลายฉบับได้แสดงผลการศึกษามีหัวข้อเรื่อง เช่น Sport Spa Events ประวัติศาสตร์ กิจกรรมประเพณี โบราณสถาน ศาสนสถาน และมี “วัฒนธรรมวิถีชีวิต” เป็นหัวข้อหนึ่งในกลุ่มนั้น ดูประหนึ่งว่า กลุ่มคำที่กล่าวตอนต้นมีความหมายไม่สัมพันธ์กับวัฒนธรรม ทั้งที่ทุกคำศัพท์ดังกล่าวล้วนเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม

หากให้งานวัฒนธรรมและมนุษย์เป็นเหมือนคู่แฝดอินจัน งานวัฒนธรรมเป็นยิ่งกว่าคู่แฝดอินจัน เพราะไม่ว่ามนุษย์จะปรากฏ ณ สถานที่ใด ที่นั่นจักต้องมีวัฒนธรรม และที่ใดมีวัฒนธรรมที่นั่นจักต้องมีเรื่องราวของมนุษย์ มนุษย์ในแต่ละกลุ่มพื้นที่จะมีวัฒนธรรมที่แตกต่างกันไป การใช้ทรัพยากรธรรมชาติมาเพื่อประกอบการดำรงอยู่ของชีวิตมนุษย์ก็แตกต่างกัน เมื่อมนุษย์เคลื่อนย้ายถิ่นก็จักนำวัฒนธรรมเดิมของกลุ่มตนติดตัวไปหลอมรวมกับวัฒนธรรมในถิ่นที่กลุ่มเข้าไปสัมพันธ์ ทำให้อวัฒนธรรมปรากฏเป็นสหสัมพันธ์

ภาคใต้ของประเทศไทยได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมอินเดียมานานก่อน 1,000 ปี วัฒนธรรมทางด้านศาสนาทั้งพราหมณ์และพุทธที่ยังปรากฏร่องรอยในการนับถือศรัทธา ได้แก่ พระอิศวร (พระศิวะ) พระพรหม และพระนารายณ์ (พระวิษณุ) แม้จะเปลี่ยนไปนับถือศาสนาพุทธก็เป็นพุทธที่ไม่ทิ้งร่องรอยพราหมณ์ เช่น ในงานพิธีมงคลสมรสก็ยังใช้หอยสังข์ในพระหัตถ์พระผู้เป็นเจ้ามาประกอบพิธี บ่าวและสาวจักเป็น “เจ้า” ก็ต้องได้รับการเจิมหรืออัญเชิญเทพเจ้าทั้ง 3 องค์ มาประทับไว้ในที่สูงสุดของบ่าวและสาว

การใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 ก็ยังคงใช้ ข้าพเจ้า (ซึ่งข้าพระองค์ผู้เป็นเจ้าของ) และปรารถนาที่จะไปเฝ้าพระเจ้าอยู่จนสิ้นชีวิต มนุษย์แวดล้อมที่ยังมีชีวิตอยู่จึงได้นำศพไปเฝ้าพระอิสวร (พระคิเว) บนเขาพระสุเมรุ ทั้งที่มนุษย์เหล่านั้นนับถือพุทธศาสนา วัฒนธรรมเหล่านี้ยังคงปรากฏอยู่เนื่องนิตย์ และร่องรอยการนับถือพระนารายณ์ก็พบเทวรูปพระนารายณ์ที่อำเภอกะปาง จังหวัดพังงา ซึ่งในอดีตคือดินแดนตะโกลา ดินแดนแหล่งทรัพยากรกะวานกานพลู และเป็นแหล่งที่นักเดินทางมาหยุดพัก รอบเปลี่ยนวิธีการเดินทาง เช่น จากเรือไปเป็นเดินทางเท้าเป็นกองคาราวานข้ามเขาศกไปแหลมโพธิ์ที่ไชยา ดินแดนแห่งพุทธธรรมศรีวิชัย

จากการปะทะสังสรรค์ทางวัฒนธรรมในกาลต่อมา อำนาจในการแผ่ศาสนาอิสลามก็เข้ามาอยู่ในแหลมมลายู มุสลิมจึงได้กระจายกลุ่มเข้ามาสู่จังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ มีมัสยิดเป็นศาสนสถาน สตรีมุสลิมต้องคลุมหน้าตามหลักศาสนาอิสลามดุจดั่งพระภิกษุต้องครองจีวร มีวันถือบวช ออกบวช เช่น วันฮารีรายอ มีพิธีกรรมแทรกก่อนวันออกบวช เช่น การเผาพริกที่บ้านเกาะแก้ว จังหวัดภูเก็ต พิธีการแต่งงานของชาวมุสลิมก็แตกต่างไปจากชาวไทยพุทธ

อาชีพการทำเหมืองแร่ดีบุกในจังหวัดภูเก็ต และพังงา ก็เป็นเรื่องราวที่น่าสนใจ และเป็นเหตุให้ชาวจีนฮกเกี้ยนจากประเทศจีนอพยพเข้ามาประกอบการเหมืองแร่ จากชนกลุ่มน้อยกลายเป็นชนกลุ่มใหญ่ที่แผ่ความเชื่อการกินผักให้โดดเด่นเหนือวัฒนธรรมกิจอื่นในดินแดนแถบนี้ เมื่อชาวจีนแต่งงานกับชาวถิ่นก็เกิดหยอหย่า และบ่าบ่า ไว้สืบบรดกมาจนถึงทุกวันนี้อันมีวัฒนธรรมให้เห็นเด่นชัดทั้งการแต่งกายในพิธีกรรม การสร้างบ้านเรือนที่อยู่อาศัย กอรปกับการผสมผสานจากศิลปวัฒนธรรมของชาวยุโรปชาติแรก คือ โปรตุเกส ถัดมาเป็นฮอลันดา ฝรั่งเศส และอังกฤษ เมื่อ 400 ปีที่แล้ว ผสมสถาปัตยกรรมจีนเป็นสถาปัตยกรรมชิโนโปรตุกีส มีหังอากี้ หัวเสา ดอรรอก ไอโอนิก และโครินเธียน ชิมแจ้ หลาวเต่ง อันเป็นส่วนหนึ่งของฮังมอหลาวสร้างด้วยฮังมอห้อย และปลุกฮังมอदानไว้เป็นร่มเงา และรอเก็บผล เป็นต้น

ในจังหวัดฝั่งอันดามัน นอกจากจะมีกิจกรรมบนบกและทะเล อันได้แก่การประมงชายฝั่ง วิถีชีวิตของชนพื้นเมืองแล้ว ยังมีกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเลถึง 2 เผ่าภาษา ได้แก่ กลุ่มโอรังลาโอด และกลุ่มมาซิง นอกจากภาษาแตกต่างกันแล้ว ยังมีวิถีชีวิตที่แตกต่างกันด้วย กลุ่มมาซิงมีเรือ่ง่ามซึ่งมีเพียงกลุ่มเดียวในประเทศไทย ในขณะที่กลุ่มโอรังลาโอดมีปราสาทสร้างด้วยไม้ระกำบนโครงเรือไม้ทองหลาง

เมื่อนิยามศัพท์ทางวัฒนธรรมให้สอดคล้องกับความหมายที่ราชบัณฑิตยสถานกำหนดไว้ การวิจัยเรื่อง “การศึกษาศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่” ผลการวิจัยจะทำให้เห็นสภาพวัฒนธรรมใน 3 จังหวัดนั้นเด่นชัดยิ่งขึ้น การกำหนดให้กลุ่มชุมชนและกลุ่มนักท่องเที่ยวแสดงทัศนะเพื่อแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของทรัพยากรทางด้าน

ศิลปวัฒนธรรม ย่อมเป็นการคัดสรรทรัพยากรที่มีค่าต่อการท่องเที่ยวให้ปรากฏชัดเจนขึ้น จักเป็นแนวทางให้ผู้รับผิดชอบพิจารณาส่งเสริมเพิ่มมูลค่าทรัพย์สินนั้นให้เอื้ออำนวยแก่เศรษฐกิจในชุมชนของผู้เป็นเจ้าของทรัพยากรมีโอกาสได้ใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพ

เมื่อพิจารณาระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ที่ให้ความสนใจต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมในแต่ละสาขา พบว่า สาขามนุษยศาสตร์ และสาขาศิลปะวัฒนธรรมให้นักท่องเที่ยวให้ความสนใจในระดับสูงทั้งสามจังหวัด เมื่อพิจารณาย่อยลงมาในส่วนของวัฒนธรรมกิจ พบว่านักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติต่างก็ให้ความสนใจ ในเรื่องความยิ้มแย้มแจ่มใสของคนไทยในระดับสูงเหมือนกันทั้งสามจังหวัด เช่นเดียวกับในด้านวัฒนธรรมสถาน นักท่องเที่ยวจะให้ความสนใจวัดพุทธศาสนาในระดับสูง เหมือนกันทั้งสามจังหวัดเช่นกัน นอกจากนี้วัฒนธรรมที่ได้รับความนิยมสูงร่วมกันแล้วแต่แต่ละจังหวัดมีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดเอง ที่ได้รับความสนใจสูงจากนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกันเช่น จังหวัดภูเก็ต วัฒนธรรมกิจที่ได้รับความนิยมสูงได้แก่ ประเพณีจีน อาชีพท้องถิ่น ประเพณีท้องถิ่น วิถีชีวิตชาวไทยถิ่น อาหารทะเล อาหารพื้นบ้าน ขนมและของกินเล่น ผ้าบาติก วัฒนธรรมสถานที่ได้รับความนิยมสูงได้แก่ แหล่งประวัติศาสตร์ศรีถอย จังหวัดพังงา วัฒนธรรมกิจที่ได้รับความนิยมสูงได้แก่ อาชีพท้องถิ่น ประเพณีท้องถิ่น การแสดงหนังตะลุง ประเพณีจีน อาหารทะเล อาหารพื้นบ้าน ขนมและของกินเล่น จังหวัดกระบี่ วัฒนธรรมกิจที่ได้รับความนิยมสูงได้แก่ วิถีชีวิตชาวไทยถิ่น อาหารทะเล ขนมจีน ภาษาถิ่นใต้ ผ้าบาติก วัฒนธรรมสถานที่ได้รับความนิยมสูงได้แก่ แหล่งโบราณคดี นอกจากนี้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศให้ความสนใจกับ ผลไม้ อาหารทะเล ในระดับสูงเช่นกัน

หรืออาจกล่าวได้ว่าทรัพยากรการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมในจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ ที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศสนใจสูงคือ ความยิ้มแย้มแจ่มใส และผลจากความสนใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อความยิ้มแย้มแจ่มใสในภูเก็ต พังงาและกระบี่ จึงเป็นหลักฐานยืนยันว่าทรัพยากรการยิ้มแย้มแจ่มใสเป็นที่พึงปรารถนาทั้งเจ้าของทรัพยากรและนักท่องเที่ยวทุกกลุ่ม จังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่จึงมีเสน่ห์จากรอยยิ้มของชาวท้องถิ่น ทั้งนี้เพราะสภาพวิถีชีวิตของเจ้าของถิ่นทั้งผู้นับถือศาสนาอิสลามและศาสนาพุทธประเพณีปฏิบัติธรรม เป็นวิถีทางแห่งความสุขสงบที่สร้างสมสืบเนื่องมาเป็นระยะเวลายาวนาน หล่อหลอมให้เจ้าของถิ่นมีรอยยิ้มเป็นนิสัยอันถาวร

ชนชาติไทยเป็นชาติที่สามารถถ่ายทอดทางอารมณ์แห่งความสุขได้ทางรอยยิ้มแย้มให้ชีวิตแจ่มใส สอดคล้องกับหลักคำสอนทางศาสนาทั้งพุทธศาสนาและศาสนาอิสลาม ศาสนาทั้ง ๒ ศาสนาต่างช่วยให้ผู้นับถือและศรัทธาแสดงสีหน้าอกักปฏิกิริยาด้วยรอยยิ้ม คำสอนทางศาสนาหลายรายการที่ช่วยให้ชาวท้องถิ่นมีความยิ้มแย้มแจ่มใสเช่น "เริ่มต้นวันใหม่ด้วยการยิ้ม ยิ้มช่วยให้เรารู้เท่าทันและตั้งใจมั่นที่จะมีชีวิตอย่างสงบและอย่างมีความสุข" (ภุฉา ประภาคาร ม.ป.ป. : 164) ศาสน

สถานทั้งพุทธสถานและอิสลามสถานต่างก็เป็นทรัพยากรทางวัฒนธรรมของเจ้าของถิ่นที่เป็นแหล่งบ่มเพาะความยิ้มแย้มแจ่มใสให้ปรากฏ มีผลให้ท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ตพังงาและจังหวัดกระบี่มีความสงบสุข เปิดทางอันเป็นมงคลสู่สภาพการท่องเที่ยวที่พึงปรารถนาในแหล่งทรัพยากรแหล่งอื่นทั้งที่เป็นแหล่งธรรมชาติและแหล่งวัฒนธรรม และศาสนสถานก็เป็นวัฒนธรรมสถานที่ได้รับความสนใจในระดับสูงเช่นกัน ดังจะเห็นว่าศาสนสถานหลายแห่ง เช่น วัดพระนางสร้าง วัดพระทองและวัดไชยธาราราม ในจังหวัดภูเก็ต วัดสุวรรณคูหา ในจังหวัดพังงา วัดถ้ำเสือ จังหวัดกระบี่ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงในปัจจุบัน รวมทั้งทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละจังหวัดที่ได้รับความสนใจในระดับสูงทุกรายการ ควรได้รับการส่งเสริมและพัฒนา เมื่อพิจารณาวัฒนธรรมตามการแบ่งของ งามพิศ สัตย์สงวน (2532) และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ม.ป.ป.) สามารถสรุปได้ว่า วัฒนธรรมวัดถ้ำหรือวัฒนธรรมสถานที่ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวสูงสุด ทั้งจากชาวไทยและชาวต่างประเทศ คือวัด และวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้หรือวัฒนธรรมกิจที่ได้รับความสนใจสูงสุดคือ รอยยิ้ม ซึ่งเป็นทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพและความยั่งยืนสูง ควรส่งเสริมและพัฒนาโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยเฉพาะโครงการที่จะมีผลกระทบต่อวัฒนธรรม และวิถีชีวิตของคนส่วนใหญ่ในพื้นที่ (ศรีพร สมบุญธรรม ,2536) เนื่องจากการท่องเที่ยวอาจก่อให้เกิดผลกระทบทางสังคมและวัฒนธรรมทั้งด้านดี คือ ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เรียนรู้ซึ่งกันและกันได้เผยแพร่ชื่อเสียงของท้องถิ่นให้เป็นที่รู้จัก จะก่อให้เกิดการพัฒนาและฟื้นฟูทางด้านศิลปะและงานหัตถกรรมท้องถิ่น งานประเพณีที่มีความเป็นเอกลักษณ์ อีกทั้งเป็นการสร้างรายได้ให้แก่ท้องถิ่น ส่วนผลกระทบด้านเสีย คืออาจก่อให้เกิดการสูญเสียเอกลักษณ์ดั้งเดิมทางวัฒนธรรม จากการปรับตัวเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว และอาจเกิดความขัดแย้งระหว่างนักท่องเที่ยวกับคนในท้องถิ่น เพราะความแตกต่างกันทางวัฒนธรรม ความเชื่อทัศนคติ (ศรีพร สมบุญธรรม ,2537) การนำวัฒนธรรมพื้นบ้านมาบริการนักท่องเที่ยวนั้น ถ้าขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง หวังผลกำไรเกินควร และขาดจิตสำนึกอนุรักษ์ ก็จะทำให้เกิดการประยุกต์ดัดแปลงจนเกิดการผิดเพี้ยนจนกระทั่งไม่มีเอกลักษณ์ และด้อยคุณค่าลงไป (เสรี วังส์ไพจิตร ,2530) ดังนั้นการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยตามกรอบแนวทางการพัฒนาปี พ.ศ. 2547 – 2551 ในเรื่องการส่งเสริมสินค้า ประเภทประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ซึ่งเป็นสิ่งที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจมาก (สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว ,2547) ควรมีระบบจัดการที่เหมาะสมเพื่อให้ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรม มีความเป็นเอกลักษณ์ มีคุณค่าและเป็นที่ต้องการมาเยี่ยมชมของนักท่องเที่ยวตลอดไป

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัย เรื่อง “การศึกษาศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่” คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะไว้ ดังนี้

1. จากการระดมสมองของชาวท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ เกี่ยวกับทรัพยากรทางการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม นักวิชาการท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบลประสงค์ที่จะเสนอทรัพยากรทางการท่องเที่ยวให้ปรากฏแก่สาธารณชน แต่ไม่สะดวกที่จะเสนอถึงสื่อสาธารณะที่มีอยู่แล้ว จึงเห็นควรสร้างสื่อทางอินเทอร์เน็ตให้องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถบริหารได้ด้วยหน่วยของตน และให้มีโอกาสที่จะให้ทรัพยากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นตัวเลือกของเว็บไซต์อื่นได้

2. จากงานวิจัยครั้งนี้พบว่า วัดเป็นจุดแข็งอย่างหนึ่งที่น่าจะศึกษาอย่างจริงจังในหลายด้าน เพราะวัดเป็นศาสนสถานที่มีความละเอียดอ่อน มีผลกระทบทางสังคมสูง และมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมเป็นจำนวนมาก ส่วนหนึ่งอาจจะมาชมความสวยงามของธรรมสถาน ส่วนหนึ่งอาจจะมาเคารพสักการบูชาพระ แต่ในปัจจุบันวัดหลายแห่งที่การท่องเที่ยวได้นำเสนอเป็นแหล่งท่องเที่ยวส่งผลให้มีการปรับเปลี่ยนทางด้านวัฒนธรรมอย่างรวดเร็ว กระทบต่อวิถีชีวิตต่อชุมชนและชาวบ้านในหลายด้าน ทั้งในทางที่เป็นผลดีและผลลบ การศึกษาวิจัยเพื่อกำหนดทิศทางในการใช้วัดเป็นสถานที่ท่องเที่ยวจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจควรแก่การศึกษาต่อไป

3. จากงานวิจัยครั้งนี้พบว่า การท่องเที่ยวเพื่อเยี่ยมชมวิถีชีวิตชาวไทยถิ่นเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวในระดับที่สูง แต่จากการศึกษาเบื้องต้นปรากฏว่า การท่องเที่ยวในรูปแบบดังกล่าวเป็นเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของชาวไทยถิ่นเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะชุมชนชาวเลในจังหวัดภูเก็ต วัฒนธรรมของชุมชนซึ่งเป็นสิ่งดึงดูดความสนใจหรือเป็นเสน่ห์ของชุมชนกำลังจะสูญหายไป ตามวัฒนธรรมตะวันตกที่หลั่งไหลเข้ามา ดังนั้นการนำวิถีชีวิตของแต่ละท้องถิ่นเป็นจุดขายทางการท่องเที่ยวจึงเป็นเรื่องที่ต้องศึกษาอย่างจริงจัง ดังนั้นการทำวิจัยเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเพื่อเยี่ยมชมวิถีชีวิตชาวไทยถิ่นจึงเป็นเรื่องที่จำเป็น

นอกจากนี้คณะผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

1. ศึกษาระดับความสามารถในการจัดการของชุมชนท้องถิ่นต่อทรัพยากรการท่องเที่ยว
ด้านวัฒนธรรม
2. ศึกษาบทบาทของผู้รู้ ปราชญ์ท้องถิ่นด้านศิลปวัฒนธรรมในการเป็นผู้นำด้านการอนุรักษ์
และการสืบทอดมรดกทางศิลปวัฒนธรรม
3. ศึกษาวิธีการ กระบวนการจัดกิจกรรมที่น่าสนใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์เพื่อส่งเสริมการ
ท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม
4. ศึกษากระบวนการจัดการเส้นทางการท่องเที่ยววัฒนธรรม ในจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรองทิพย์ ศรีตะปัญญะ. การประเมินการเข้าถึงฐานข้อมูลวัฒนธรรมไทยที่ใช้ระบบบรรณนิไฮเพอร์ลิงค์. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. โครงการจัดทำแผนปฏิบัติการทบทวนขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวหมู่เกาะพีพี. กรุงเทพฯ : สมาคมพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2541. (อัดสำเนา)
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. สหสวรรษใหม่เพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, ม.ป.ป.
- คณะกรรมการโครงการสารานุกรมศึกษาศาสตร์. สารานุกรมศึกษาศาสตร์ ฉบับศิริราชสมบัติครบ 50 ปี. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2539.
- "คลังเตอร์ แนวทางพัฒนาท่องเที่ยวภูเก็ตแบบยั่งยืน" ใน มติชนรายวัน วันอังคารที่ 27 มกราคม 2547 หน้า 9.
- งามพิศ สัตย์สงวน. หลักมานุษยวิทยา. กรุงเทพฯ : เจ้าพระยาการพิมพ์, 2532.
- จักรกฤษณ์ นรผดุงการ และคนอื่น ๆ. แผนปฏิบัติการฟื้นฟูบูรณะแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอพังงา กระบี่ ภูเก็ต และทะเลโดยรอบเกาะสมุย. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2541.
- ฐณผการจ คงอินทร์. การศึกษาศักยภาพของชุมชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการพัฒนาแบบยั่งยืน : กรณีศึกษาบ้านนาดี ตำบลอ่าวนาง อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่. ปริญญาานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2545.
- บริษัท คอร์เพลนนิ่ง แอนด์ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด. แผนปฏิบัติการกิจกรรมการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, ม.ป.ป.
- บริษัท คอร์เพลนนิ่ง แอนด์ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด. แผนปฏิบัติการเพื่อกำหนดสินค้าทางการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, ม.ป.ป.
- ปิยนุช เงินคล้าย. การสำรวจทัศนคติและความพร้อมของประชาชนต่อการกระจายอำนาจ. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540
- ไพบุลย์ ช่างเรียน. วัฒนธรรมกับการบริหาร. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2532.

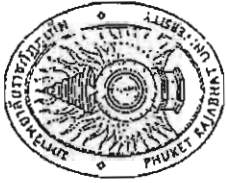
- ไพโรจน์ เสรีรักษ์. โบราณคดีและประวัติศาสตร์ กระบี่ พังงา ภูเก็ต .ม.ป.ท. 2545.
 ภูเก็ต, สถาบันราชภัฏ. สรุปผลการสังเคราะห์สารนิพนธ์ระดับจังหวัด จังหวัดกระบี่ . ภูเก็ต :
 สถาบันราชภัฏภูเก็ต, 2546.
- ภูเก็ต, สถาบันราชภัฏ. สรุปผลการสังเคราะห์สารนิพนธ์ระดับจังหวัด จังหวัดพังงา . ภูเก็ต :
 สถาบันราชภัฏภูเก็ต, 2546.
- ภูเก็ต, สถาบันราชภัฏ. สรุปผลการสังเคราะห์สารนิพนธ์ระดับจังหวัด จังหวัดภูเก็ต . ภูเก็ต :
 สถาบันราชภัฏภูเก็ต, 2546.
- ภูผา ประภาคาร. ชน:ผลึกความคิดและมิติด้านใน .กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์หน้าฝน ม.ป.ป.
- มนัส สุวรรณ และคนอื่น ๆ . โครงการศึกษาแนวทางการบริหารและจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และสภาตำบล (สต.) . ม.ป.ท. , 2541.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 . กรุงเทพฯ :
 นานมีบุ๊คส์ จำกัด, 2546.
- วิทย์ เทียงบูรณะธรรม. พจนานุกรมอังกฤษ – ไทย A new English – Thai Dictionary . กรุงเทพฯ :
 รวมสาส์น, 2539.
- วินิจ วีระยางกูร. การจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว . กรุงเทพฯ : คณะเกษตรศาสตร์และ
 บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2532.
- วิวัฒน์ชัย บุญยภักดี. การท่องเที่ยว . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2533.
- สุพัตรา สุภาพ. สังคมและวัฒนธรรมไทย ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี . พิมพ์ครั้งที่ 9.
 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2541.
- สุรวุฒิ ใจกิจสุวรรณ. ศักยภาพของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ บริเวณป่าเขาภูหลวง จังหวัดนครราชสีมา . ปริญญานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (การบริหารทรัพยากรป่าไม้)
 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2545.
- อิทธิพล ไทยกมล. ศักยภาพของชุมชนท้องถิ่นในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ :
กรณีศึกษาชุมชนตำบลบางหญ้าแพรก จังหวัดสมุทรสาคร . ปริญญานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (การบริหารทรัพยากรป่าไม้) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2545.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลเรื่อง “การศึกษาศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยว
ด้าน
วัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่” ปราบกฎ ดังนี้

1. แบบสอบถามสำหรับเก็บข้อมูลเบื้องต้นโดยภาพรวมของแหล่งทรัพยากรการท่องเที่ยวด้าน
วัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ มีลักษณะ ดังนี้

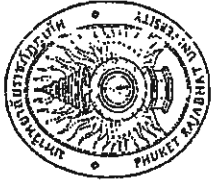
สถานภาพผู้ถูกดูแลให้ข้อมูล

เพศ ชาย หญิง
 อายุ..... ปี
 อาชีพ เกษตรกร การท่องเที่ยว
 รับราชการ ค้าขาย
 อื่น.....
 รายได้ ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท
 ๑๐,๐๐๐ - ๑๑,๐๐๐ บาท
 สูงกว่า ๑๑,๐๐๐ บาท
 คุณวุฒิ ประถม มัธยม
 อนุปริญญา ปริญญาตรี
 สูงกว่าปริญญาตรี
 ศาสนา พุทธ อิสลาม
 คริสต์ อื่น ๆ ระบุ.....

คำทับศัพท์ของคำในภาษาอังกฤษ	คำไทย
ใบรายนามศิลปิน	ภาคเหนือ ผลิตภัณฑ์ศิลปกรรม หยก จิ้งหรีด รองเท้าตีนตุ๊ก ฮวดหนา
ภูมิปัญญาชาวบ้าน	ประสิทธิ์ ศิลปกรรม เลี้ยง ชนะสีก โขยฤทธิ์ ปี่ประดู่บั้ง จิ้ง ประดู่บั้ง กระจัง
เยี่ยมชมงาน	แถวบ้าน.....
แหล่งประวัติศาสตร์	ศักดิ์กลาง แทนทาส้ม อังยี ทำเรือติดตัดต่างชาติ ความเจริญของเมือง การทำเหมืองแร่ ราชธานีสุพรรณ หัวทศพรกระษัตริย์
แหล่งศาสนสถาน	มัสยิดสุเหร่า..... วัดพุทธสถาน..... โบสถ์ศรีรัตนสถาน..... ศาลเจ้าฮินจิน.....
ประเพณี	กินผัก ฟ้อนตอ เดือนสิบ ลอยเรือ พุทธกิจ มุสลิมกิจ คริสต์กิจ ไชโยกิจ ไหว้ครูหนัง นอนมهاد
วิถีชีวิต	ชาวไทยถิ่น ชาวเล ชาวจีน มุสลิม อาชีพ กรีดยาง ทำนา ประมงพื้นบ้าน ทำภูมิ ชิงประท แดงงาน งานศพ
ภาษาประจำถิ่น	ภาษาถิ่นใต้ ภาษาจีนฮกเกี้ยน ภาษามอแกน ภาษาอิรักดาโอต
นิทานวรรณกรรมถิ่น	หนังสืออุสมุดไทย การเล่านิทาน นิทานประจำถิ่น นักเล่านิทาน
ปริศนาคำทายทายแห่ง	ปริศนาคำทาย ลายแทง ฉ้ายเบอริ์
การแกะหนังตะลุง	ลัทธินิมิตต์ วิถีชีวิต ลายชาคริต นิตินพื้นถิ่น
เครื่องจักสาน	ไม้ไผ่ หวาย กระดาษ พลัดตึก
ผ้าบาติก	ภาพในทะเล ภาพชีวิตทัศน์ ภาพสัตว์นิมิต ภาพสีโปสเตอร์
จิตรกรรมฝาผนัง	พุทธประวัติ ประวัติศาสตร์ ชีวินภัย ภาพสีโปสเตอร์
ช่างประณีตศิลป์	ตัดเย็บเสื้อผ้า ช่างทองรูปพรรณ ช่างมุก
ตึกบ้านอาคาร	พระพิทักษ์นิมิตต์ประชา พระอร่ามสาครเขต
ประติมากรรม - ปฏิมกรรม	พระพุทธรูปศรีคริตกลาง หักงาช้างพระศรีสุทธร กรมหลวงชุมพรเขตฯ พ่อท่านเข้มเกิดลลง ตาชีเหล็ก
ลายไม้ไม่ขัดตะ	ลายสอง ลายคดกริช ลายตุ๊กแก้ว ลายหน้าวัว ลายสามทแยง
การละเล่นของเด็ก	หมากเก็บ อาห้วย อีจูด คาวดอร์
เพลงประจำถิ่น	เพลงปลัด เพลงตนไหย่ตันหยง เพลงนา
ระบำรำเต้นมหรสพ	โนรา รองเง็ง หนังตะลุง ดึกป่า กระจัง
แพทย์พื้นบ้าน	กายบำบัดบับบวด จิตบำบัดเวทย์มนต์คาถา เชนบำบัดยาสมุนไพร
อาหารพื้นบ้าน	อาหารทะเล อาหารผัก ขนมสดขนมแห้ง ของขบเคี้ยวกันเล่น ผลไม้ กระจัง
ร้านอาหารยอดนิยม	ระบุชื่อร้าน.....
เพิ่มเติม	

การศึกษาศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม (Potential of the cultural Tourism Resources)
 มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ผศ.สมหมาย ปิ่นพุทธศิลป์ โทร. 0-1125-2549; ผศ.เจือจันทร์ ไหวพริบ อ.รุ่งรัตน์ ทองสกุล

โปรดขีดเส้นทับข้อข้อย่อยที่มี และเขียนเพิ่มเติม

สถานภาพผู้กรอกใบข้อมูล

เพศ ชาย หญิง

อายุ..... ปี

อาชีพ เกษตรกร การท่องเที่ยว

รับราชการ ค้าขาย

อื่นๆ ตำแหน่ง.....

รายได้ ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท

๑๐,๐๐๐ - ๓๐,๐๐๐ บาท

สูงกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท

คุณวุฒิ ประถม มัธยม

อนุปริญญา ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

ศาสนา พุทธ

อิสลาม

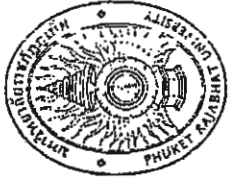
คริสต์

อื่น ๆ ระบุ

การศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม (Potential of the cultural Tourism Resources)

มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ผศ. สมหมาย บันพูนศิลป์ โทร. 0-1125-2549; ผศ.เจือจันทร์ ไหวพริบ อ.รุ่งรัตน์ ทองสกุล

ลำดับ	เสนอขอขงค้ของค่นพ้เงเห็นชวงชมชนวมข้ม ใน เทศบาล/อบค. อำเภอ..... จังหวัดพังงา
	โบราณสถาน-วัตถุ
	ลูกปัดบางโจร เครื่องเคลือบจากท้องทะเล หินบดยา เขาเขียน เขาทราย เขาพระฮาดเฒ่า
	ภูมิปัญญาภูมิปรารถญ์
	ขจร ทองจิตร ไพโรจน์ เสรีรักษ์ ชื่อ..... ชื่อ.....
	อิมแย้มแจ่มใสนำใจงาม
	แถวบ้าน.....
	แหล่งประวัติศาสตร์
	โดโกลา ภูเขา ฟุ้งดึก ค่ายปกพระ ตำบลเขาพิพิต
	แหล่งศาสนสถาน
	มัสยิดสุหรั.....วัดพุทธสถาน.....โบสถ์คริสตสถาน.....ศาลเจ้าอินเงิน.....
	ปะเพณี
	กินผัก สารเทศอนิลป ตรุษจีน ลอยเรือ พุทธกิจ มุสลิมกิจ คริสตกิจ ไสยกิจ ไห้ศรีครูหนึ่ง
	วิถีชีวิต
	ชาวไทยถิ่น ชาวเล ชาวจีน มุสลิม อาชีพร : กรีดยาง ทำนา ประมงพื้นบ้าน ทำภูมิ จึงปรต แต่งงาน งานศพ
	ภาษาประจำถิ่น
	ภาษาถิ่นได้ ภาษาราชการ กะเหรี่ยง ภาษาแม่ภาษาชาวบ้าน ภาษาชาวเล
	นิทานวรรณกรรมถิ่น
	หนังสืออนุสรณ์ไทย การเล่านิทาน นิทานประจําถิ่น(เขาช้าง เขานางหงส์ เขาเฒ่า) นักเล่านิทานชื่อ.....
	ปริศนาคำทายลายแพง
	ปริศนาคำทาย ลายแพง ฉ้ายเบอร์
	การแกะหนังตะลุง
	สัตว์หิมพานต์ วิถีทัศน์ สายเรขาคณิต นิทานพื้นถิ่น
	เครื่องจักสาน
	ไม้ไผ่ หวาย กระดาษ พลาสติก
	ผ้าบาติก
	ภาพในทะเล ภาพวิถีทัศน์ ภาพสัตว์จินตภาพ ภาพอาคารชิโนโปรตุกีส
	จิตรกรรมฝาผนัง
	ภาพพุทธประวัติ ภาพประวัติศาสตร์ ภาพศิลปะจีน
	ช่างประณีตศิลป์
	ศิลปะเสื้อผ้าสูท ช่างทองรูปพรรณ
	ตึกบ้านอาคาร
	เจ้าของอาคารคือ.....
	ประติมากรรม - ปฏิมากรรม พระพุทธรูปศิลาขาว พระพุทธไสยาสน์ เจ้านกกรวม รอยพระพุทธรูป
	ลายไม้ไม้ขัดตะ
	ลายสลง ลายคดกริช ลายลูกแก้ว ลายหน้าจั่ว ลายสามเหลี่ยม
	การละเล่นของเด็ก
	หมากเก็บ ยาว้วย ธิลูด ดาวเคอร์ ธิดัก ไล่จับ จิว
	เพลงประจำถิ่น
	เพลงปล เพลงตนไทยถิ่นไทย เพลงนา ร้องเรือ นักร้องชื่อ.....
	ระบำรำเต้นมหรสพ
	โนรา ร้องเงี หนึ่งตะลุง ลิเกปี่เป่ารำนา ระบู่ชื่อ.....
	แพทย์พื้นบ้าน
	กายบำบัดบิณวด จิตบำบัดเวทย์มนต์คาถา เวชบำบัดยาสมุนไพร ชื่อหมอ.....
	อาหารพื้นบ้าน
	อาหารทะเล(กุ้ง หอย ปู ปลา) อาหารผัก(ผักเหมียง ผักหวาน) ขนมสดขนมแห้ง (ไส้ฝ้อ) ของขบเคี้ยวกับเล่น ผลไม้ ระบุชื่อ.....
	ร้านอาหารยอดนิยม
	ปู้ด้า ยิมยิม ระบุชื่อร้าน.....
	เพิ่มเติม.....

สถานภาพผู้กรุณาให้ข้อมูล

เพศ ชาย หญิง
 อายุ..... ปี
 อาชีพ เกษตรกร การท่องเที่ยว
 รับราชการ ค้าขาย
 อื่น.....
 รายได้ ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท
 ๑๐,๐๐๐ - ๓๐,๐๐๐ บาท
 สูงกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท
 คุณวุฒิ ประถม มัธยม
 อเนกปริญญา ปริญญาตรี
 สูงกว่าปริญญาตรี
 ศาสนา พุทธ
 อิสลาม
 คริสต์
 อื่น ๆ ระบุ

ลำดับ	เสนอขอคิดของต้นพื้นที่เห็นสมควรขอมุมุมใน เทศบาล/อบต. อำเภอ..... จังหวัดกระบี่ ชิดเห็นทับซ้อนข้อมูล และเขียนเพิ่มเติม
ใบขาดสถานวัตถุ	ถูกปิด
ภูมิปัญญาปราชญ์	ดริ๊ก ปลอดฤทธิ์ ใน อบต. นีมี ชื่อ.....
อิมเมี่ยมแจ่มใสมาใจงาม	แถวบ้าน.....
แหล่งประวัติศาสตร์	ปกาสัย
แหล่งศาสนสถาน	มัสยิดสุเหร่า.....วัดพุทธสถาน.....โบสถ์คริสตสถาน.....ศาลเจ้าฮัมเจิน.....
ประเพณี	กินผัก สารทเดือนสิบ ตรุษจีน ลอยเรือ พุทธกิจ มุสลิมกิจ คริสตกิจ ไสยกิจ ไหว้ครูหนึ่ง
วิถีชีวิต	ชาวไทยถิ่น ชาวเล ชาวจีน มุสลิม ชาวรีท กะเหรี่ยง ทำนา ประมงพื้นบ้าน ทำภูมิ จึงโปรด แต่งาน งานศก
ภาษาประจำถิ่น	ภาษาถิ่นใต้ ภาษาจีนสกลเกษม ภาษาโจรงเจ้าโอด ภาษาชาวเล
นิทานวรรณกรรมถิ่น	หนังสือมุขมุกตมุขไทย การเล่านิทาน นิทานประจำถิ่น นกเล่านิทานชื่อ.....
ปรีศนาคำทายทายแลก	ปรีศนาคำทาย ลายแพท ฉ้ายเบอร์
การแกะหนังตะลุง	สัตว์หิมพานต์ จิวทิวทัศน์ ลายเรขาคณิต นิทานพื้นถิ่น
เครื่องจักสาน	ไม้ไผ่ หวาย กระดาษ พลาสติก
ผ้าผืน	ภาพในทะเล ภาพวิถีทัศน์ ภาพสัตว์หิมพานต์
จิตรกรรมฝาผนัง	พุทธประวัติ ประวัติศาสตร์ ภาพศิลปะจีน
ช่างประณีตศิลป์	ตัดเย็บเสื้อผ้าสุท ข่างทรงรูปพรรณ
ตึกบ้านอาคาร	เจ้าของคือ.....
ประติมากรรม - ปฐม	พระพุทธรูปหินขาว พระพุทธไสยาสน์ เจ้าแม่กวนอิม
ลายไม้ไม้ขัดและ	ลายสลอง ลายคดกริช ลายลูกแก้ว ลายหน้าจั่ว ลายสามเหลี่ยม
การละเล่นของเด็ก	หมากเก็บ อากว้าย อีจูด ดาวเคอร์ อีตัก ไล่จับ
เพลงประจำถิ่น	เพลงแปล เพลงต้นโพยต้นทอง เพลงนา ร้องเรือ
ระบำรำเต้นมหรสพ	โนรา ร่องเงี๊ยะ หนึ่งตะลุง ลีเก๋ป้า สีเกร๋ป้า ระบุชื่อ.....
แพทย์พื้นบ้าน	กอบป่าบับบับบับ จิตบำบัดเวทย์มนต์คาถา เวชบำบัดยาสมุนไพรตามชื่อหมอ.....
อาหารพื้นบ้าน	อาหารทะเล อาหารผัก ขนมสดขนมแห้ง ของรมเคียงกินเล่น ผลไม้ ระบุชื่อ.....
ร้านอาหารยอดนิยม	ระบุชื่อร้าน.....
อิสระในการเพิ่มเติม	

การศึกษาศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม (Potential of the cultural Tourism Resources)

มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ผศ.สมหมาย ปิ่นพุทธศิลป์ โทร. 0-1125-2549; ผศ.เจือจันทร์ ไหวพริบ อ.ณัฐพงษ์ ติอดำ อ.รุ่งรัตน์ ทองสกุล

2. แบบสอบถามสำหรับเก็บข้อมูลความสนใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม

2.1 แบบสอบถามสำหรับเก็บข้อมูลนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ มีลักษณะ ดังนี้

แบบสอบถามนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่

ในโครงการ “การศึกษาศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่”

Potential of the Cultural Tourism Resources in Phuket Phang-Nga and Krabi.

คำชี้แจง

1. แบบสำรวจฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ สํารวจความสนใจของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ด้านวัฒนธรรมในท้องถิ่น สําหรับการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวด้านพื้นที่ ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
2. โปรดแสดงระดับความสนใจ (✓) ของท่านเกี่ยวกับการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม
3. ความคิดเห็นของท่านจะไม่ทำให้เกิดผลเสียใดๆ ต่อตัวท่าน แต่จะเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์ สํารับนำไปใช้ในการพัฒนาทรัพยากรทางการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมต่อไป

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

ชาย หญิง

2. ช่วงอายุ

15 -24 ปี 25-34 ปี 35-44 ปี 45-54 ปี
 55-64 ปี มากกว่า 64 ปี

3. ภูมิลำเนา

กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคตะวันตก ภาคตะวันออก
 ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

4. อาชีพ

- นักศึกษา ○ ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ○ พนักงาน/ลูกจ้าง ○ แม่บ้าน
○ ประกอบกิจการส่วนตัว ○ ตัวแทนขายสินค้า ○ เกษตรกร ○ อื่นๆ.....

5. รายได้ต่อเดือน

- ต่ำกว่า 10,000 บาท ○ 10,001 - 17,499 บาท ○ 17,500 - 19,999 บาท
○ 20,000 - 34,999 บาท ○ 35,000 - 49,999 บาท ○ 50,000 - 64,999 บาท
○ 65,000 - 79,999 บาท ○ 80,000 บาทขึ้นไป

6. นับถือศาสนา

- พุทธ ○ อิสลาม ○ คริสต์ ○ อื่นๆ

7. วุฒิการศึกษา

- ประถมศึกษา ○ มัธยมศึกษา ○ อนุปริญญา
○ ปริญญาตรี ○ ปริญญาโท ○ สูงกว่าปริญญาโท

ตอนที่ 2 โปรด ✓ แสดงระดับความสนใจในการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมจังหวัดภูเก็ต

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	ระดับความสนใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. วิถีชีวิตชาวไทยถิ่น เช่น พิธีแต่งงาน งานศพ งานบวช					
2. วิถีชีวิตชาวจีนฮกเกี้ยน เช่น ความเชื่อ ศาลเจ้า					
3. วิถีชีวิตชาวเล พิธีกรรม ลอยเรือ นอนหาด					
4. วิถีชีวิตชาวมุสลิม ละหมาด มัสยิด ถือศีลอด					
5. ความยิ้มแย้มแจ่มใส					
6. อาชีพ เช่น ประมงพื้นบ้าน ทำนา กรีดยาง					
7. ประเพณีสารทเดือนสิบ-ชิงเปรต					
8. ประเพณีกินผัก (กินเจ) พ้อต่อ ตรุษจีน					
9. ประเพณีไหว้ครูหนังตะลุง การทรงเจ้า ทำภูมิ					
10. แหล่งประวัติศาสตร์ศึกษากลาง - หัวเทพกระษัตรีฯ					
11. แหล่งประวัติศาสตร์เหมืองแร่ดีบุก - เรือขุดแร่					

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	ระดับความสนใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
12. อาหารผัก เช่น ก๋วยเตี๋ยว ผักหวาน ผักเหมียง					
13. อาหารทะเล เช่น กุ้ง หมึก ปู หอย					
14. อาหารพื้นบ้าน เช่น น้ำพริกกุ้งเสียบ แกงไตปลา ขนมจีน					
15. ขนม เช่น โขล餅 ไอศกรีม ก๋วยเตี๋ยว เม็ดมะม่วงหิมพานต์					
16. สัมผัสประเพณี					
17. แพทย์พื้นบ้าน กายบำบัด เวชบำบัด จิตบำบัด					
18. ผ้าบาติก					
19. เครื่องจักสาน					
20. การแกะหนังตะลุง					
21. จิตรกรรมฝาผนัง โบสถ์ ศาลเจ้า ชิงค้ำ					
22. ช่างมุก ช่างทองรูปพรรณ					
23. ตัดเย็บเสื้อผ้าสุท					
24. วัด เช่น วัดพระนางสร้าง วัดพระมุด วัดฉลอง					
25. ตึก - อาคารชิโนโปรตุกีส					
26. ภาษาชาวเล					
27. ภาษาจีนฮกเกี้ยน					
28. พบปะนักปราชญ์ท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น					
29. เพลงประจำถิ่น เช่น เพลงกล่อมเด็ก เพลงตันโฮยั้ง					
30. การแสดงหนังตะลุง ร้องเงิง					
31. การละเล่นของเด็ก					
32. นิทานวรรณกรรมถิ่น ปรีศนาลายแพง					

ตอนที่ 2 โปรด ✓ แสดงระดับความสนใจในการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมจังหวัดพังงา

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	ระดับความสนใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. วิถีชีวิตชาวไทยถิ่น เช่น พิธีแต่งงาน งานศพ งานบวช					
2. วิถีชีวิตชาวจีนยกเกียน เช่น ความเชื่อ ศาลเจ้า					
3. วิถีชีวิตชาวเล พิธีกรรม ลอยเรือ					
4. วิถีชีวิตชาวมุสลิม ละหมาด มัสยิด ถือศีลอด					
5. ความยิ้มแย้มแจ่มใส					
6. อาชีพ เช่น ประมงพื้นบ้าน ทำนา กว๊าดยาง					
7. ประเพณีสารทเดือนสิบ-ชิงเปรต					
8. ประเพณีกินผัก (กินเจ) ตรุษจีน					
9. อาหารผัก เช่น ผักหวาน ผักเหมียง ผักกูด					
10. อาหารทะเล เช่น กุ้ง หมึก ปู หอย					
11. อาหารพื้นบ้าน เช่น น้ำพริกกุ้งเสียบ แกงไตปลา ขนมจีน					
12. ขนม เช่น เม็ดมะม่วงหิมพานต์ ลูกจันทน์ เต้าส้อ					
13. แพทย์พื้นบ้าน					
14. เครื่องจักสาน					
15. ตัดเย็บเสื้อผ้าสุท					
16. วัด เช่น วัดบางเหรียง วัดสุวรรณคูหา					
17. ภาษาชาวเล					
18. ภาษาจีนยกเกียน					
19. พบปะนักปราชญ์ท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น					
20. เพลงประจำถิ่น เช่น เพลงกล่อมเด็ก เพลงต้นไผ่					
21. การแสดงหนังตะลุง					
22. การละเล่นของเด็ก					
23. นิทานวรรณกรรมถิ่น ปรีศนาลายแทง					

ตอนที่ 2 โปรด ✓ แสดงระดับความสนใจในการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมจังหวัดกระบี่

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	ระดับความสนใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. วิถีชีวิตชาวไทยถิ่น เช่น พิธีแต่งงาน งานศพ งานบวช					
2. วิถีชีวิตชาวเล พิธีกรรม ลอยเรือ					
3. วิถีชีวิตชาวมุสลิม ละหมาด มัสยิด ถือศีลอด					
4. อาชีพ เช่น ประมงพื้นบ้าน ทำนา กรีดยาง					
5. ประเพณีสารทเดือนสิบ-ชิงเปรต					
6. ประเพณีกินผัก (กินเจ)					
7. แหล่งโบราณคดี เช่น ถ้ำหลังโรงเรียน เขาชนาน้ำ					
8. ลูกปัดอินเดียนแดงที่วัดคลองท่อม					
9. อาหารผัก เช่น ผักเหมียง ผักกูด					
10. อาหารทะเล เช่น กุ้ง หมึก ปู หอย					
11. อาหารพื้นบ้าน เช่น ขนมจีน					
12. ขนม เช่น ขนมลา เม็ดมะม่วงหิมพานต์					
13. แพทย์พื้นบ้าน กายบำบัด เวชบำบัด จิตบำบัด					
14. ผ้าบาติก					
15. เครื่องจักสาน เช่น เสื่อปาหนัน					
16. ลายผ้าไหมมัดขิดตะ					
17. การแกะหนังตะลุง					
18. วัด เช่น วัดถ้ำเสือ					
19. ภาษาชาวเล					
20. พบปะนักปราชญ์ท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น					
21. เพลงประจำถิ่น เช่น เพลงกล่อมเด็ก เพลงตันไหย่ง					
22. การแสดงหนังตะลุง ร้องเง็ง ลิเกป่า โนรา					
23. การละเล่นของเด็ก					
24. นิทานวรรณกรรมถิ่น ปรัชญาลายแทง					

ตอนที่ 3 การท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมอื่นๆ ที่ท่านสนใจ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

สถานที่เก็บข้อมูล

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม
โครงการ "การศึกษาศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม
ของจังหวัดกระบี่ พังงา และภูเก็ต"
สถาบันราชภัฏภูเก็ต (โครงการวิจัย สกว.)
เมษายน - พฤษภาคม 2547

2.2 แบบสอบถามสำหรับเก็บข้อมูลนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในจังหวัดภูเก็ต พังงา และ กระบี่ มีลักษณะ ดังนี้

This is a tourist questionnaire which is about the cultural tourism in Phuket, Phang-Nga and Krabi, as a part of the project entitled “ Potential of the Cultural Tourism Resources in Phuket, Phang-Nga, and Krabi”.

Explanation

1. The purpose of this questionnaire is to survey tourists' interest in terms of tourism and the cultures in the local communities in order to make the District Tourism Development Plan supported by the Office of the Research Supporting Fund.
2. Please mark / to show your degree of interest in the cultural tourism in each item.
3. Your opinions will have no impact on you but they will be beneficial to the cultural tourism resources improvement.

Part 1: The general information of the one answering this questionnaire

1. Sex

- Male Female

2. Age

- 15-24 years 25-34 years 35-44 years 45-54 years
 55-64 years over 64 years

3. Domicile

- America Europe Australia Asia
 Africa Others.....

4. Occupation

- Student Civilian / Government Enter Prise Employee
 Housewife Own Business Sales Agent Farmer Others.....

5. Salary

- less than 10,000 Baht 10,001-17,499 Baht 17,500-19,999 Baht
 20,000-34,999 Baht 35,000-49,999 Baht 50,000-64,999 Baht
 65,000-79,999 Baht more than 80,000 Baht

6. Religion

- Buddhism Islam Christian Others.....

7. Academic Degree

- Primary School High School Diploma
 Bachelor Degree Master Degree Higher than Master Degree

Part 2 : Please mark / to show your degree of interest in the cultural tourism in Phuket, Phang-Nga and Krabi .

The Cultural Tourism	Degree of Interest				
	Most (5)	Very (4)	Medium (3)	Less (2)	Least (1)
1.The native Thai way of life such as wedding, cremation, and ordination ceremonies.					
2.Chinese Hokkien way of life such as beliefs, shrines.					
3. Sea Gypsies way of life such as their rites and rituals: Chao Lay Boat Floating Festival.					
4. Muslim style of living such as Islam's worship of the God's kindness, mosques , fasting period					
5. The hospitality of Thai people.					
6.Occupations such as traditional fisheries, rice farming, rubber plantation.					

The Cultural Tourism	Degree of Interest				
	Most (5)	Very (4)	Medium (3)	Less (2)	Least (1)
7. Vegetarian Festival, Por Tor Festival (an ancestor's festival of the ethnic Chinese), Chinese New Year Festival Ten mouth 's Festival . (The Festival of snatching the offerings to ancestor's spirits held on the tenth lunar month.)					
8. The ceremony of paying homage to their past teacher before performing of the shadow puppet play, medium , spirit shrine making					
9.Thalang Battlefield Historical Site – the honorific Thao Thep Kasatri.					
10.Tin Mining Historical Site – Tin drudgeries					
11. Historical Sites such as Khao Khanab Nam lang rong Rian cave, Red Indian beads at Klong Thom temple,Mural paintings at Phang-nga Bay.					
12. Vegetables such as Kapek, Pak Wan(sweet green leaf weed), Pak Miang (local vegetable) Pak kood					
13.Seafood such as shrimps, crabs, squids, shells					
14.Local dishes such as Nam Prik Goong Siab (Spicy shrimp paste with dried shrimps), Tai Pla curry (hard tissue of fish's stomach curry), Thai rice noodle eaten with curry.					
15. Fruits and Sweetmeats such as pineapples cashewnuts and Luk Jan. (Phang – nga fruit)					
16. Massage					

The Cultural Tourism	Degree of Interest				
	Most (5)	Very (4)	Medium (3)	Less (2)	Least (1)
17. Batiks					
18. Crafted and Wickerwork such as Crafted shadow puppets Panan Mats, Hones ' s walls made of woven of woven bamboo strips.					
19. Mural paintings in the walls of boots (ordination halls) or shrines					
20. Goldsmith , pearl maker and jewelry					
21. Tailor shop					
22. Temples such as Chalong Temple, Suwankooha Temple and Tam Suea Temple.					
23. Shino- Portuguese Buildings					
24. Language such as Sea Gypsies ' s language Chinese Hokkien ' s language					
25. Meeting with local sages and local knowledge					
26. Local songs such as lullaby or Tonyong song					
27. Shadow Puppet Play and Rong- Ngeng (Traditional Sea Gypsies Likapa and Nora)					
28. Children' s plays					
29. Folk Tales Local literature such as folk tales and Puzzles and inscriptions					

Part 3 : The another information about the cultural tourism that you are interested in

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Collected Data From

.....

Thank you everyone answering this questionnaire

The project " Potential of the Cultural Tourism in Krabi, Phang- Nga and Phuket

Rajabhat Institute Phuket

April – May 2004

- Contract : K. Sommai Pinphutthasin 0 – 1125 - 2549
 K. Natthapong Thuedum 0 - 9469 - 8919
 K. Rungrat Thongsagul 0 - 9733 – 0599

ภาคผนวก ข
กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยงที่ใช้เพื่อให้ตอบแบบสอบถามในการเก็บข้อมูลเรื่อง “การศึกษาศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่” ปรากฏ ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยงชาวไทย
 - 1.1 กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยงชาวไทยในจังหวัดภูเก็ต

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนตัวอย่างนักท่องเที่ยว แบ่งตามอายุ/เพศ												รวม			
	15 - 24 ปี		25 - 34 ปี		35 - 44 ปี		45 - 54 ปี		55 - 64 ปี		64 ปีขึ้นไป					
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง				
นักท่องเที่ยวชาวไทย																
1. แหวมพรหมเทพ	8	8	13	13	7	7	5	5	1	1	0	0	0	0	0	79
2. หาดป่าตอง	12	12	21	20	11	10	8	7	1	1	1	1	1	1	1	105
3. วัดฉลอง(วัดไชยธาราราม)	4	3	6	6	3	3	2	2	0	0	0	0	0	0	0	30
4. หาดกะตะ	5	5	9	9	5	5	3	3	1	1	0	0	0	0	0	47
5. หาดกะรน	5	5	8	8	4	4	3	3	1	1	0	0	0	0	0	42
6. เมืองภูเก็ต	4	3	6	6	3	3	2	2	0	0	0	0	0	0	0	29
7. หาดราไวย์	4	4	7	6	4	3	3	2	0	0	0	0	0	0	0	33
8. เขารัง	2	2	4	4	2	2	2	1	0	0	0	0	0	0	0	20
9. ภูเก็ตแฟนตาซี	2	2	4	3	2	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0	18
10. หาดไม้ยาง	1	1	2	2	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	9
รวม	47	45	80	76	43	40	30	29	4	4	1	1	1	1	1	400

1.2 กลุ่มตัวอย่างนักทอไทยในจังหวัดพังงา

กลุ่มตัวอย่าง นักทอไทยชาวไทย ที่ทออยู่ในจังหวัดพังงา	จำนวนตัวอย่างนักทอไทย แบ่งตามอายุ/เพศ														รวม
	15 - 24 ปี		25 - 34 ปี		35 - 44 ปี		45 - 54 ปี		55 - 64 ปี		64 ปีขึ้นไป		ชาย	หญิง	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง			
1. เกาะป็นเหยี่	8	8	9	9	5	4	2	1	0	0	0	0	0	0	46
2. ถ้ำสุวรรณคูหา	9	8	10	9	5	5	2	2	1	1	0	0	0	0	52
3. อุทยานแห่งชาติหาดท้ายเหมือง	13	12	14	13	7	7	2	2	1	1	1	1	1	1	75
4. สระนางมโนราห์	7	6	8	7	4	4	1	1	0	0	0	0	0	0	38
5. สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ฯ	7	6	8	7	4	4	1	1	0	0	0	0	0	0	39
6. สวนนก	6	5	6	6	3	3	1	1	0	0	0	0	0	0	31
7. น้ำตกลำปี	8	8	9	9	5	4	2	1	0	0	0	0	0	0	46
8. บ่อน้ำพุร้อน	6	6	7	6	4	3	1	1	0	0	0	0	0	0	34
9. เขาพิงกัน	3	3	4	3	2	2	1	1	0	0	0	0	0	0	18
10. อ่าวพังงา	4	3	4	4	2	2	1	1	0	0	0	0	0	0	20
รวม	70	66	79	74	41	38	14	13	2	2	1	1	1	1	400

2. กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ
 2.1 กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในจังหวัดภูเก็ต

กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศที่ท่องเที่ยว ในจังหวัดภูเก็ต	จำนวนตัวอย่างนักท่องเที่ยว แบ่งตามอายุ/เพศ														รวม
	15 - 24 ปี		25 - 34 ปี		35 - 44 ปี		45 - 54 ปี		55 - 64 ปี		64 ปีขึ้นไป		ชาย	หญิง	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง			
1. แลนมพรทรมเทพ	1	1	3	3	2	2	1	1	0	0	0	0	0	0	14
2. หาดป่าตอง	5	4	20	17	14	12	9	8	3	3	1	1	1	97	
3. วัลด์ลอง(วัลด์ไชยธรรมาราม)	1	1	2	2	2	2	1	1	0	0	0	0	0	12	
4. หาดกะตะ	3	2	10	9	7	6	5	5	2	2	1	1	1	53	
5. หาดกะรน	2	2	8	7	6	5	4	4	1	1	0	0	0	40	
6. เม็ลลิ่งภูเก็ต	3	3	12	10	8	7	6	5	2	2	1	0	0	59	
7. หาดราไวย์	1	1	3	2	2	2	1	1	0	0	0	0	0	13	
8. เขารัง	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	4	
9. ภูเก็ตแฟนตาซี	1	0	2	2	2	1	1	1	0	0	0	0	0	10	
10. หาดไม้ยาง	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	4	
รวม	17	14	62	54	45	39	28	26	8	8	3	2	2	306	

2.2 กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในจังหวัดพังงา

กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศที่ท่องเที่ยว ในจังหวัดพังงา	จำนวนตัวอย่างนักท่องเที่ยว แบ่งตามอายุ/เพศ												รวม	
	15 - 24 ปี		25 - 34 ปี		35 - 44 ปี		45 - 54 ปี		55 - 64 ปี		64 ปีขึ้นไป			
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง		
1. เกาะปันหยี	1	0	2	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0	7
2. ถ้าสุวรรณคูหา	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. อุทยานแห่งชาติหาดท้ายเหมือง	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
4. สระนางมโนราห์	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5. สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ฯ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6. สวนนก	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7. น้ำตกถ้ำปี	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8. บ่อน้ำพุร้อน	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9. เขapingัน	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	4
10. อ่าวพังงา	1	1	2	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0	8
รวม	2	1	6	6	3	3	0	0	0	0	0	0	0	21

2.3 กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในจังหวัดกระบี่

กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศที่ท่องเที่ยว ในจังหวัดกระบี่	จำนวนตัวอย่างนักท่องเที่ยว แบ่งตามอายุ/เพศ														รวม	
	15 - 24 ปี		25 - 34 ปี		35 - 44 ปี		45 - 54 ปี		55 - 64 ปี		64 ปีขึ้นไป		ชาย	หญิง		
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง				
1. อ่าวพระนาง	3	2	8	5	3	2	1	2	1	1	1	1	0	0	0	28
2. สุสานหอย	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. หาดนพรัตน์ธารา	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. เกาะพีพี	2	1	5	3	2	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	17
5. เมื่อดงกระบี่	2	1	5	3	2	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	17
6. ธารโบกขรณี	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7. วัดถ้ำเสือ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8. อ่าวไร่เลย์	1	1	4	2	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	11
9. น้ำตกห้วยไต้	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10. น้ำตกอรอน	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
รวม	8	5	22	13	8	5	3	5	3	3	1	3	1	0	0	73

ภาคผนวก ค

บทความ

.

ศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยว ด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย ยุทธศาสตร์ที่สำคัญอย่างหนึ่ง คือ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู การบริหารจัดการ การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เป็นต้น แต่ปัจจุบันสภาพปัญหาของการท่องเที่ยวมีอยู่หลายด้าน และมีแนวโน้มที่จะดำเนินต่อไป อาทิ ปัญหาการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกันมาก ปัญหาคุณภาพของนักท่องเที่ยว ปัญหาความหลากหลายและความโดดเด่นโดยเฉพาะของตัวสินค้า ตลาดการท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ส่วนแหล่งท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น ประวัติศาสตร์และโบราณคดีเป็นเพียงตัวเสริม ทำให้การท่องเที่ยวแต่ละพื้นที่มีลักษณะเหมือนกัน อันที่จริงแล้วทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่นมีความหลากหลาย เพราะช่วยสร้างความสนใจให้แก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ

จังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ เป็นพื้นที่หนึ่งซึ่งมีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ มีความโดดเด่นที่น่าสนใจ ด้วยลักษณะทางกายภาพที่คล้ายคลึงกัน ทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กลุ่มนโยบายเดียวกัน ดังนั้น การพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมจึงเป็นไปในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน

การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมให้มีประสิทธิภาพนั้น ประเด็นสำคัญที่ศึกษา มี 2 ประเด็น

ประเด็นแรก ศึกษาระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม นั่นคือ นักท่องเที่ยวมีความสนใจการท่องเที่ยวด้านศิลปวัฒนธรรมแหล่งใดบ้าง ในจังหวัดภูเก็ต พังงาและกระบี่ เป็นการศึกษาในฐานะผู้มาเยือน

ประเด็นที่สอง ศึกษาศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมที่นักท่องเที่ยวสนใจ หมายความว่า ภาคีเครือข่ายของชุมชนแหล่งท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมมีความพร้อมที่จะต้อนรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวหรือไม่ เพียงใด เป็นการศึกษาในฐานะเจ้าของบ้าน

วัฒนธรรม มีความหมายกว้างขวาง เพื่อความชัดเจน ในที่นี้ วัฒนธรรม หมายถึง สิ่งที่แสดงออกถึงวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในสังคมใดสังคมหนึ่ง โดยแบ่งเป็น 5 สาขา ได้แก่

สาขามนุษยศาสตร์ สาขาทัศนศิลป์ สาขาภาษาและวรรณกรรม สาขากีฬาและนันทนาการ และสาขาช่างฝีมือ ซึ่งในแต่ละสาขาจะแบ่งเป็นด้านวัฒนธรรมกิจ เช่น ประเพณี พิธีกรรม วิถีชีวิต เป็นต้น และด้านวัฒนธรรมสถาน เช่น วัด สถาปัตยกรรม เป็นต้น

การศึกษาศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ จะทำให้ทราบถึงระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม ศักยภาพด้านความพร้อมของชุมชนท้องถิ่นในการรองรับนักท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม ทำให้สามารถกำหนดแหล่งท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมที่มีศักยภาพในแต่ละจังหวัดเพื่อเป็นผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว ข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นข้อมูลเบื้องต้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมต่อไป

สำหรับวิธีดำเนินการศึกษา ขั้นแรก สํารวจแหล่งทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมโดยภาพรวมในเบื้องต้นของทั้ง 3 จังหวัด ทั้งจากนักท่องเที่ยวและจากภาคอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว เช่น มัคคุเทศก์ เจ้าของธุรกิจท่องเที่ยว ภาคีเครือข่ายของชุมชนแหล่งท่องเที่ยว ฯลฯ ขั้นต่อมา สํารวจระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม และขั้นสุดท้าย ศึกษาศักยภาพด้านความพร้อมของชุมชนท้องถิ่นในแหล่งทรัพยากรการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจของแต่ละจังหวัด เช่น ชาวบ้าน ช่างราชการ และบุคคลในหน่วยงานของ อบต. ฯลฯ

ความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม ในจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ แยกแต่ละจังหวัดและสาขาของวัฒนธรรม ดังนี้

จังหวัดภูเก็ต 1) สาขามนุษยศาสตร์ ได้แก่ ความยิ้มแย้มแจ่มใส ประเพณีจีน อาชีพท้องถิ่น ประเพณีท้องถิ่น วิถีชีวิตชาวไทยถิ่น แหล่งประวัติศาสตร์ศึกษากลาง วัดพุทธศาสนา 2) สาขาทัศนศิลป์ ได้แก่ อาหารทะเล อาหารพื้นบ้าน ขนมและของกินเล่น อาหารผักและแพทย์พื้นบ้าน 3) สาขาภาษาและวรรณกรรม ได้แก่ นิทานวรรณกรรมท้องถิ่น ภาษาชาวเล ภาษาจีนฮกเกี้ยน 4) กีฬาและนันทนาการ ได้แก่ เพลงประจำถิ่น การละเล่นของเด็ก และ 5) สาขาช่างฝีมือ ผ้าบาติก ช่างมุก ช่างทองรูปพรรณ การแกะหนังตะลุง เครื่องจักสาน ตัดเย็บเสื้อผ้าสุท ขิดกรรมผาผนัง ตีก-อาคารชิโนโปรตุกีส

จังหวัดพังงา 1) สาขามนุษยศาสตร์ ได้แก่ ความยิ้มแย้มแจ่มใส อาชีพท้องถิ่น ประเพณีท้องถิ่น การแสดงหนังตะลุง ประเพณีจีน วัดพุทธศาสนา 2) สาขาทัศนศิลป์ ได้แก่ อาหารทะเล อาหารพื้นบ้าน ขนมและของกินเล่น อาหารผัก แพทย์พื้นบ้าน 3) สาขา

ภาษาและวรรณกรรม ได้แก่ นิทานวรรณกรรมท้องถิ่น ภาษาชาวเล ภาษาจีนฮกเกี้ยน 4) สาขากีฬาและนันทนาการ ได้แก่ เพลงประจำถิ่น และ 5) สาขาช่างฝีมือ ได้แก่ เครื่องจักสาน การตัดเย็บเสื้อผ้าสุท

จังหวัดกระบี่ 1) สาขามนุษยศาสตร์ ได้แก่ ความยิ้มแย้มแจ่มใส วิถีชีวิตชาวไทยถิ่น การประมงพื้นบ้าน ประเพณีท้องถิ่น ประเพณีจีน แหล่งโบราณคดี วัดพุทธศาสนา ลูกบิดอินเดียแดง 2) สาขาคหกรรมศิลป์ ได้แก่ อาหารทะเล ขนมจีน อาหารผัก ของขบเคี้ยวกินเล่น ขนมแห้ง 3) ภาษาและวรรณกรรม ได้แก่ ภาษาถิ่นใต้ นิทานวรรณกรรมท้องถิ่น ภาษาชาวเล 4) สาขากีฬาและนันทนาการ ได้แก่ การละเล่นของเด็ก เพลงประจำถิ่น ปริศนาคำทาย ลายแทง และ 5) สาขาการช่างฝีมือ ได้แก่ ผ้าบาติก เครื่องจักสาน ลายผ้าไหมมัดขิดตะ การแกะหนังตะลุง

ส่วนความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมในภาพรวมทั้ง 3 จังหวัด แต่ละสาขาของวัฒนธรรม ดังนี้ 1) สาขามนุษยศาสตร์ ได้แก่ ความยิ้มแย้มแจ่มใส อาชีพท้องถิ่น การพบปะนักปราชญ์ท้องถิ่น วิถีชีวิตชาวไทยถิ่น ประเพณีจีน วัดพุทธศาสนา แหล่งโบราณคดี แหล่งประวัติศาสตร์ศึกษากลาง แหล่งประวัติศาสตร์เมืองแร่ดีบุก 2) สาขาคหกรรมศิลป์ ได้แก่ ผลไม้ อาหารทะเล อาหารพื้นบ้าน อาหารผัก 3) สาขาภาษาและวรรณกรรม ได้แก่ นิทานวรรณกรรมท้องถิ่น ภาษาถิ่น 4) สาขากีฬาและนันทนาการ ได้แก่ เพลงประจำถิ่น การละเล่นของเด็ก และ 5) สาขาการช่างฝีมือ ได้แก่ ผ้าบาติก เครื่องจักสาน ช่างมุก ช่างทองรูปพรรณ ตัดเย็บเสื้อผ้าสุท จิตรกรรมฝาผนัง และ ดึก-อาคารชิโนโปรตุกีส

จะเห็นได้ว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นชาวไทยและชาวต่างประเทศให้ความสนใจเกี่ยวกับทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่มีลักษณะใกล้เคียงกัน แต่ระดับความสนใจอาจจะมีบางส่วนที่แตกต่างกัน และนักท่องเที่ยวต่างชาติให้ความสนใจทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมค่อนข้างมาก ทั้งนี้เนื่องจากสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่าง นักท่องเที่ยวจึงแสวงหาสิ่งที่แปลกใหม่ ความเป็นเอกลักษณ์ที่น่าสนใจ

อนึ่ง ศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสนใจ โดยศึกษาจากผู้ที่เป็นเจ้าของบ้านหรือชุมชนท้องถิ่น มีภาพรวมสรุปได้ ดังนี้

1. ความยิ้มแย้มแจ่มใส รอยยิ้มของเจ้าของบ้านหรือชุมชนท้องถิ่นเป็นที่ต้องการของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวต้องการรอยยิ้มและอัธยาศัยอันดีของเจ้าบ้าน การบริการที่สุภาพ ความมีน้ำใจอันดีจะเป็นเสน่ห์ที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ต้องใส่ใจและอนุรักษ์ไว้ให้คงอยู่ โดยเจ้าบ้าน

หรือเจ้าของพื้นที่ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง ผู้ประกอบการต่าง ๆ ทุกคนควรมีจิตสำนึกที่ตึงาม ในการต้อนรับนักท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความประทับใจมากที่สุด ความยิ้มแย้มแจ่มใสของเจ้าของบ้านจะช่วยสร้างความอบอุ่นและความรู้สึกประทับใจแก่นักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างมาก

2. อาหารทะเล พื้นที่จังหวัดภูเก็ต พังงาและกระบี่ล้อมรอบไปด้วยทะเล ส่งผลให้ อาหารทะเลเป็นที่ต้องการของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ทุกคนคาดหวังที่จะได้รับประทานอาหารทะเลที่มีคุณภาพ สด อร่อย อาหารทะเล เช่น ปลา ปู กุ้ง หอย นำไป นึ่ง อบ ยำ ต้มยำ แกง เป็นต้น อาหารทะเลบางชนิดพบเห็นเฉพาะในเขตพื้นที่ 3 จังหวัดนี้ เช่น หอยชักตีน ปูจักจั่น เป็นต้น นอกจากนี้ อาหารทะเลที่จัดทำสำเร็จรูปสามารถซื้อเป็นของฝาก เช่น ปลาฉิ่งฉ้าง กุ้งแห้ง หมึกหอม ปลาเสียดเค็ม กะปิ ฯลฯ แต่ละชนิดจะมีราคาแตกต่างกันขึ้นอยู่กับคุณภาพของสินค้า และแต่ละชนิดจะมีชื่อเสียงของแต่ละแหล่งผลิต

3. อาหารพื้นบ้าน ใน 3 จังหวัด วิถีชีวิตของความเป็นชุมชนท้องถิ่นยังมีให้เห็น อาหารพื้นบ้านจึงยังคงอยู่ควบคู่กับวิถีชีวิตของผู้คน อาหารพื้นบ้านจำนวนมากเป็นที่รู้จักและยอมรับในเรื่องรสชาติที่อร่อย เป็นที่ติดอกติดใจแก่นักท่องเที่ยว จนบางคนกล่าวว่า หากยังไม่ได้รับประทานอาหารชนิดนี้ ก็ยังไม่ถึงจังหวัดนี้ อาหารพื้นบ้านซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีสำหรับนักท่องเที่ยว เช่น ขนมจีนรับประทานกับน้ำแกงหลายชนิดและผักสดผักดองอีกนับสิบชนิดพร้อมทั้งเครื่องเคียงหลากหลาย แกงไตปลา น้ำพริก หมูสะเต๊ะ ข้าวยา หมี่ฮกเกี้ยน โลบะหรือหัวหมู ต้มพะไลแล้วนำไปทอด เป็ททอดคือนำใบพืชชูบแป็งสาสิและกุ้งสดแล้วนำไปทอด ไข่ดาว ไข่เอ๋ว น้ำพริกกุ้งสด น้ำพริกกุ้งเสียบ ฯลฯ

4. อาหารผัก เป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างหนึ่งที่นักท่องเที่ยวสนใจ จังหวัดภูเก็ต พังงาและกระบี่ เป็นที่พื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์ พืชผักพื้นบ้านจึงมีหลายชนิด เช่น ผักเหมียง ผักกูด ก้าเป็ก ผักหวาน เป็นต้น ผักเหล่านี้สามารถนำมาทำเป็นอาหารได้หลายชนิด เช่น ต้มกะทิ ผักเหมียงกุ้งสด ยำผักกูด ผัดก้าเป็กกับกุ้ง แกงเลียงผักหวาน ฯลฯ รสชาติที่กลมกล่อม ทำให้นักท่องเที่ยวสนใจ และสั่งรับประทาน จนเป็นอาหารที่มีชื่อเสียงของร้านต่าง ๆ

5. อาชีพท้องถิ่น แม้ว่า 3 จังหวัดจะเป็นเมืองแห่งการท่องเที่ยว คนกลุ่มหนึ่งจะประกอบอาชีพท่องเที่ยว แต่วิถีชีวิตท้องถิ่น อาชีพของท้องถิ่นยังคงปรากฏให้เห็น เช่น อาชีพกรีดยาง ทำนา ประมง เป็นต้น นักท่องเที่ยวบางกลุ่มต้องการที่จะเห็นการประกอบอาชีพท้องถิ่นดังกล่าว ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวจึงจัดให้มีการประกอบอาชีพเหล่านี้ให้นักท่องเที่ยวได้ชม เช่น อาชีพกรีดยางที่จังหวัดพังงา อาชีพประมงในกลุ่มชาวเลหรือชาวไทย

ท้องถิ่นบางกลุ่ม เช่นที่อำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา เป็นต้น นอกจากนี้ การท่องเที่ยวแบบ home stay ช่วยให้นักท่องเที่ยวได้เห็นอาชีพท้องถิ่น ที่ชัดเจนที่สุดและยังคงเป็นธรรมชาติมากที่สุด

6. วัดพุทธศาสนสถาน จังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ มีวัดอยู่เป็นจำนวนมากแทบจะทุกหมู่บ้าน แต่วัดที่มีชื่อเสียงเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมีอยู่จำนวนหนึ่ง ดังนี้ จังหวัดภูเก็ต เช่น วัดฉลอง ซึ่งเป็นตำนานเกี่ยวกับความศักดิ์สิทธิ์ของหลวงพ่อแช่ม วัดพระทองหรือวัดพระผุด เป็นตำนานเกี่ยวกับพระพุทธรูปครึ่งองค์ที่มีขนาดใหญ่ วัดกลางพระนางสร้าง เป็นที่มาแห่งลายแทงที่ยาวมาก เป็นต้น จังหวัดพังงา เช่น สำนักสงฆ์ถ้ำตาปาน มีสะพานมังกรข้ามนรก วัดสุวรรณคูหาหรือวัดถ้ำ เป็นวัดที่เป็นโบราณสถานสำคัญทางประวัติศาสตร์ มีถ้ำน้อยใหญ่หลายแห่ง วัดราชฎารูปถัมภ์ หรือวัดบางเหียง มีสภาพแวดล้อมสวยงาม ภูเขาล้อมรอบ ป่าไม้ร่มเย็น มีถาวรวัตถุทางธรรม คือ พระมหาธาตุเจดีย์พุทธธรรมบันลือ เป็นต้น จังหวัดกระบี่ เช่น วัดถ้ำเสือ เป็นสำนักสงฆ์ที่ก่อตั้งโดยหลวงพ่ोजำเนียร ศิลเสฏโฐ พระสงฆ์วิปัสสนาที่มีชื่อเสียง วัดคลองท่อม เป็นสถานที่รวบรวมโบราณวัตถุที่ค้นพบในบริเวณควนลูกปัดซึ่งอยู่ด้านหลังของวัด และเป็นแหล่งโบราณคดีที่สำคัญของประเทศ เป็นต้น

7. แหล่งประวัติศาสตร์ศึกษากลาง เป็นที่มาของเรื่องราวแห่งวีรสตรีท้าวเทพกระษัตรีท้าวศรีสุนทร ที่ต่อสู้เพื่อแผ่นดินภูเก็ตเมื่อเกิดสงครามเก้าทัพ พ.ศ. 2352 สถานที่ทางประวัติศาสตร์ศึกษากลางแห่งนี้จึงเป็นร่องรอยของความกล้าหาญที่ผู้หญิงแกร่งทั้งสองท่านได้ร่วมกันต่อสู้เพื่อความอยู่รอดของบ้านเมือง จากเหตุการณ์ครั้งนั้นได้มีการสร้างอนุสาวรีย์ท้าวเทพกระษัตรีท้าวศรีสุนทรขึ้น ที่บริเวณบ้านท่าเรือเพื่อให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวได้สักการบูชา

8. ประเพณีจีน จังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่ผสมผสานกัน เช่น วัฒนธรรมชาวไทยพุทธ วัฒนธรรมชาวมุสลิม วัฒนธรรมชาวจีน เป็นต้น วัฒนธรรมจีนเป็นวัฒนธรรมหนึ่งที่มีการสืบทอดต่อเนื่องกันมาช้านาน ตั้งแต่ครั้งที่ชาวจีนได้อพยพมาอาศัยอยู่ และได้นำประเพณีต่างๆ เข้ามาด้วย ประเพณีจีนที่โดดเด่นมีอยู่เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะจังหวัดภูเก็ตซึ่งมีชื่อเสียงในเรื่องนี้ เทศกาลประเพณีจีนที่สำคัญ เช่น ประเพณีกินผัก ประเพณีผ้อต้อ ประเพณีไหว้เทวดา ในพิธีกินผัก จะมีพิธีกรรมที่น่าตื่นเต้น เช่น พิธีไต่บันไดมิด พิธีลุยไฟ พิธีสะเดาะเคราะห์ ฯลฯ ประเพณีนี้สร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้เข้าร่วมพิธีเป็นการรวมตัวของเครือญาติ และนำรายได้เข้าสู่จังหวัดปีละหลายล้านบาท

9. ประเพณีท้องถิ่น ตลอดปีจะมีประเพณีท้องถิ่นอื่น ๆ อีกหลายประเพณี เช่น ประเพณีสารทเดือนสิบ เป็นการส่งอาหารให้แก่บรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว ซึ่งอาจจะไปเป็นเปรตที่ทุกข์ยากแสนสาหัส ประเพณีสงกรานต์ มีการรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่และเล่นสาดน้ำ ประเพณีเดินเต่าช่วงเต่าวางไข่ เทศกาลเปิดฤดูกาลท่องเที่ยว เทศกาลอาหารทะเล จังหวัดภูเก็ต งานปล่อยเต่าที่ชายหาดท้ายเหมือง จังหวัดพังงา งานกระบี่เบิกฟ้าอันดามัน เป็นงานเปิดฤดูกาลท่องเที่ยวจังหวัดกระบี่ เป็นต้น

10. ผ้าบาติก เป็นสินค้าที่มีชื่อเสียงของจังหวัดภูเก็ตและกระบี่ ส่วนจังหวัดพังงาก็มีการผลิตแต่ยังไม่เป็นที่รู้จักกันมากนัก ผ้าบาติกส่วนใหญ่จะมีลวดลายเกี่ยวกับธรรมชาติของท้องทะเล เช่น ปลา หอย กุ้ง ปู ปะการัง เกลียวคลื่น ฯลฯ สีเส้นสวยสดใส สดชื่น สบายตา ลักษณะผลิตภัณฑ์เป็นผ้าผืนสำหรับนุ่งหรือพัน เสื้อผ้า รูปภาพ กระเป๋า ปลอกหมอน โป๊พ๊อผม ผ้าพันคอ ฯลฯ มีขายทั่วไป หาซื้อได้ง่าย

11. ขนมและของกินเล่น ขนมหลายชนิดทั้งอาหารว่างและของขบเคี้ยวบางอย่างแตกต่างจากที่อื่น และบางอย่างอาจจะเหมือนกันแต่มีชื่อเรียกต่างกัน ขนมหลายชนิดที่เรียกชื่อด้วยภาษาจีนฮกเกี้ยนหรือใช้คำไทยผสมด้วย เช่น อ่าวโป่ง ป้าวหลัง กี่จ่าง ขนมอี่ ฯลฯ ขนมพื้นเมือง เช่น ซัมมอด ขนมฝักบัว ขนมจาก ขนมเปียกขี้มัน ข้าวหลาม ข้าวเกรียบเจ้า เป็นต้น ส่วนขนมขบเคี้ยวที่มีชื่อเสียงและเป็นของฝาก เช่น เม็ดมะม่วงพิมพานต์อบ ปลาจิ้งฉ่างทอดกรอบ เป็นต้น

12. วิถีชีวิตชาวไทยถิ่น จังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ มีวิถีชีวิตชาวไทยถิ่นที่น่าสนใจ และมีความเป็นเอกลักษณ์ เป็นวิถีชีวิตที่มีความหลากหลายทั้งแบบจีน พุทธและอิสลาม แต่ทุกคนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ชาวท้องถิ่นมีวิถีชีวิตที่เรียบง่าย รักความสนุกสนาน มีน้ำใจ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน ตลอดทั้งมีนิสัยชอบช่วยเหลือผู้ที่ได้รับความยากลำบาก ทั้งนี้เพราะโดยพื้นฐานจะมีฐานะที่พอมีพอกิน ไม่เดือดร้อนมากนัก เนื่องจากมีที่ทำกิน มีอาชีพ และมีรายได้พอเลี้ยงตัวเองและครอบครัว

13. วิถีชีวิตชาวเล ชาวเลเป็นชนพื้นเมืองที่มีภาษาพูดเป็นของตนเอง ซึ่งในอดีตร่อนเร่ไปในทะเลกว้าง ไม่มีที่ดินของตนเอง หรือนัยหนึ่งเรียกว่า “ยิปซีแห่งทะเลอันดามัน” แต่ปัจจุบันชาวเลได้ตั้งถิ่นฐานอย่างถาวร และส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการประมง ชาวเลในจังหวัดภูเก็ตได้ตั้งถิ่นฐานอยู่หลายแห่ง เช่น เกาะสิเหร่ ไร่ไฉ่ บ้านแหลมหลา มีทั้งกลุ่มมอแกนและอูรักลาไฉ่ ชาวเลในจังหวัดพังงา เช่น หมู่บ้านไทยใหม่ เกาะสุรินทร์ ชาวเลในจังหวัดกระบี่ เช่น

ชาวเลสังกาคู้ อาศัยอยู่ที่เกาะลันตา เป็นต้น ชาวเลมีประเพณีและความเชื่อแตกต่างจากชาวไทย เช่น การออกไปขอข้าวสาร เสื้อผ้า เงินจากชาวบ้าน วันสารทเดือนสิบจะไปนั่งขอขนมและเงินจากชาวบ้านที่มาทำบุญที่วัด ประเพณีลอยเรือ ปีละ 2 ครั้ง เพื่อสะเดาะเคราะห์ต่อชะตาและปิดเป่าสิ่งชั่วร้ายให้ออกไปจากตนเองและหมู่บ้าน เป็นต้น

14. แหล่งโบราณคดี นักท่องเที่ยวให้ความสนใจแหล่งโบราณคดีของจังหวัดกระบี่มากที่สุด ทั้งนี้เพราะจังหวัดกระบี่มีแหล่งโบราณคดีที่น่าสนใจอยู่หลายแห่ง เช่น ถ้าเขาขนาบน้ำ พบโครงกระดูกมนุษย์เป็นจำนวนมาก คาดว่าเคยเป็นแหล่งอาศัยของคนโบราณ ถ้าผีหัวโต ภายในถ้ำมีภาพเขียนสีก่อนประวัติศาสตร์นับร้อยภาพอยู่ตามผนังถ้ำเป็นรูปต่าง ๆ เช่น คน สัตว์ รูปมือ เท้า เป็นต้น นอกจากนี้ มีถ้ำหลังโรงเรียน ถ้ำไวกิ่ง ฯลฯ ซึ่งมีร่องรอยหลักฐานทางโบราณคดี

สิ่งที่น่าสังเกต พบว่าทรัพยากรการยืมแยมไฉ เป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมในจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ อันเป็นที่พึงปรารถนาทั้งเจ้าของทรัพยากรหรือเจ้าบ้านและนักท่องเที่ยวทุกกลุ่มหรือผู้มาเยือนเป็นอันดับแรก จังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่จึงมีเสน่ห์จากรอยยิ้มของชาวท้องถิ่น ทั้งนี้ เป็นเพราะสภาพชีวิตของเจ้าของถิ่นทั้งผู้นับถือศาสนาอิสลามและศาสนาพุทธประพฤติปฏิบัติธรรม เป็นวิถีทางแห่งความสุขสงบ ที่สร้างสมสืบเนื่องมาเป็นระยะเวลายาวนาน หล่อหลอมให้เจ้าของถิ่นมีรอยยิ้มเป็นนิสัยอันถาวร มีผลให้ท้องถิ่นทั้ง 3 จังหวัด มีความสงบสุข เปิดทางอันเป็นมงคลสู่สภาพการท่องเที่ยวที่พึงปรารถนาในแหล่งทรัพยากรแหล่งอื่น ทั้งที่เป็นแหล่งธรรมชาติและแหล่งวัฒนธรรม

การศึกษาศักยภาพของชุมชนท้องถิ่นต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ เป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยกระตุ้น และสร้างจิตสำนึกที่ดีให้แก่ชุมชนท้องถิ่น ให้เกิดความภาคภูมิใจ รัก และหวงแหนทรัพยากรที่มีคุณค่าในชุมชนของตนเอง ซึ่งแต่ละพื้นที่ต่างก็มีความเป็นเอกลักษณ์ที่แตกต่างกันไป ที่สำคัญในการศึกษาศักยภาพของชุมชนท้องถิ่น จะเป็นตัวบอกรทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น การรู้เท่าทัน รู้จักแก้ไข ป้องกัน และพัฒนา จะเป็นประโยชน์ที่จะทำให้ทรัพยากรเกิดคุณค่า สร้างเศรษฐกิจที่ดีให้เกิดขึ้นภายในชุมชน ก่อให้เกิดรากฐานที่มั่นคง และนำไปสู่การพัฒนาชุมชนให้ยั่งยืนต่อไป.

ภาคผนวก ง

กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำผลจากโครงการไปใช้ประโยชน์

.

กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำผลจากโครงการไปใช้ประโยชน์

กิจกรรม	การนำผลจากโครงการไปใช้ประโยชน์
<p>1. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นของแหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม</p> <p>2. แบบสำรวจความต้องการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม</p> <p style="padding-left: 20px;">2.1 แบบสัมภาษณ์คนในชุมชน</p> <p style="padding-left: 20px;">2.2 แบบสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว</p> <p>3. แบบสอบถามเพื่อศึกษาระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม</p> <p>4. การจัดสัมมนากลุ่มย่อยแต่ละจังหวัดเพื่อเก็บข้อมูลโดยสอบถามผู้ที่เป็นเจ้าของบ้าน หรือชุมชนท้องถิ่น</p>	<p>1. ได้ข้อมูลเบื้องต้นของทรัพยากรด้านวัฒนธรรมอันเป็นอัตลักษณ์ ควรค่าแก่การประชาสัมพันธ์ของแต่ละอำเภอ</p> <p>2. ได้รับทราบความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม</p> <p style="padding-left: 20px;">2.1 ในฐานะเจ้าบ้าน</p> <p style="padding-left: 20px;">2.2 ในฐานะผู้มาเยือน</p> <p>3. ได้รายการทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมที่นักท่องเที่ยวสนใจของแต่ละอำเภอทั้ง 3 จังหวัด เพื่อส่งเสริมให้เป็นแหล่งและ/หรือผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยวต่อไป</p> <p>4. มองเห็นศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสนใจ</p> <p style="padding-left: 20px;">4.1 เพื่อให้เจ้าบ้านในท้องถิ่นหามาตรการต่าง ๆ เพื่อดำเนินการให้ทรัพยากรเหล่านั้นเป็นที่รู้จักและยอมรับในควมมีคุณค่า เช่น การโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์มากขึ้น ปรับปรุงคุณภาพของทรัพยากรให้ดีขึ้นหรือสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวให้มากขึ้น</p> <p style="padding-left: 20px;">4.2 เพื่อสร้างจิตสำนึกที่ดีให้แก่ชุมชนท้องถิ่นเกิดความรักหวงแหนทรัพยากรที่มีคุณค่าในชุมชนของตน</p> <p style="padding-left: 20px;">4.3 ชุมชนจะได้นำทรัพยากรมาใช้ให้เป็นประโยชน์ สร้างเศรษฐกิจที่ดีให้เกิดขึ้นภายในชุมชน</p>

ภาคผนวก จ
ตารางแผนการดำเนินงานของโครงการ

.

ตารางแผนการดำเนินงานของโครงการ

ระยะเวลา	กิจกรรม	ผลลัพธ์
3 เดือนที่ 1	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดประชุมเพื่อวางแผนปฏิบัติการของทีมวิจัยและผู้ใช้งาน 2. ศึกษาข้อมูลจากแหล่งปฐมภูมิและทุติยภูมิ 3. สืบค้นแหล่งท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมที่ได้รับค่านิยมของแต่ละอำเภอ 4. จัดทำแบบสอบถามสำรวจค่านิยมของนักท่องเที่ยว 5. สืบค้นค่านิยมของนักท่องเที่ยวไทย/ต่างประเทศต่อแหล่งท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. แผนปฏิบัติงานที่ชัดเจน 2. ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของพื้นที่ 3 จังหวัด 3. ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของแต่ละอำเภอ 4. แบบสอบถามสำรวจค่านิยมของนักท่องเที่ยวไทย/ต่างชาติ 5. ข้อมูลความสนใจของนักท่องเที่ยวไทย/ต่างประเทศต่อแหล่งท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม
5 เดือนที่ 2	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดลำดับความสนใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม 2. สืบค้นความคิดเห็นของชุมชนที่มีแหล่งท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม เรื่องความพร้อมที่จะรองรับการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม 3. สืบค้นความพร้อมด้านอื่น ๆ ของแหล่งท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม 4. วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการศึกษา 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมในแหล่งต่าง ๆ ของแต่ละจังหวัด 2. ความคิดเห็นของชุมชนในเรื่องความพร้อมที่จะรองรับการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม 3. ศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมในระดับเกรด A ของแหล่งท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของแต่ละจังหวัด 4. กำหนดแหล่งท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมที่มีศักยภาพ จำนวน 1 – 2 แหล่งในแต่ละจังหวัด เพื่อเป็นทรัพยากรทางการท่องเที่ยว

ภาคผนวก จ
รายงานการเงิน

.

รายงานการเงินโครงการ “การศึกษาศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวด้าน
วัฒนธรรมของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่

งบประมาณในวงเงิน 300,000.00 บาท

	งวดที่ 1	งวดที่ 2	งวดที่ 3	รวม
1. หมวดค่าตอบแทน				
ค่าตอบแทนนักวิจัย	6,000	6,000	6,000	18,000
รวมค่าตอบแทน	6,000	6,000	6,000	18,000
2. หมวดค่าจ้าง				
- ค่าจ้างเก็บแบบสอบถามจัดลำดับ แหล่งท่องเที่ยว	15,000			15,000
- ค่าจ้างสำรวจความนิยมแหล่งท่องเที่ยว ด้านศิลปวัฒนธรรมนักท่องเที่ยว ไทย	60,000			60,000
นักท่องเที่ยวต่างชาติ	80,000			80,000
- ค่าจ้างสำรวจความพร้อมของชุมชน	40,000			40,000
- ค่าจ้าง key ข้อมูล	1,500	13,000		14,500
รวมค่าจ้าง	156,500	53,000	0	209,500
3. หมวดค่าใช้จ่าย				
- การจัดทำ focus group		10,000		10,000
- ค่าจัดทำแบบสอบถาม	600	7,850		8,450
- ค่าใช้จ่ายในการสำรวจข้อมูล ของทีมนักวิจัยค่าเช่ารถที่ปัก		13,700		13,700

	งวดที่ 1	งวดที่ 2	งวดที่ 3	รวม
- ค่าใช้จ่ายในการประชุมทีม				
นักวิจัย	3,000	3,000		6,000
- ค่าจัดประชุมเผยแพร่ผลงาน	3,000			3,000
- ค่าถ่ายเอกสารและจัดทำรายงาน				
	3,000	9,100		12,100
- ค่าสื่อสาร/ติดต่อประสานงาน				
	1,500	1,500		3,000
รวมค่าใช้จ่าย	8,100	48,150	0	6,250

4. หมวดค่าวัสดุ

- ค่าวัสดุในการจัดทำเอกสาร	9,821			9,821
- ค่าฟิล์ม/ค่าล้างอัด	3,000	3,129		6,129
- แอบบันทึกเสียง		300		300
รวมค่าวัสดุ	3,000	13,250		16,250
รวมค่าใช้จ่ายทั้งหมด	173,600	120,400	6,000	300,000